

UNIVERSITETET I BERGEN

MØTEINNKALLING

Studivstyret ved Det humanistiske fakultet

Tidspunkt: 04.06.25., kl. 11.30-14.00.

Stad: Harald Hårfagres gate 1, møterommet i 1. etasje.

Innkallinga er sendt til:

Svein Ivar Angell, Kjetil Berg Henjum (sak 25/25), Birger Solheim (IF), Aidan Conti (LLE), Christian Sæle (AHKR), Jesse Tomalty (FOF), Kjersti Aarstein (SKOK), Gry Ane Lavik (UB), Fillip Rønning Jakobsen (studentrepresentant, HSU) og Maria Sorkness Økland (studentrepresentant, HSU).

Kopimottakarar: Jacob Hoffmann, Signe Nilssen, Ståle Melve, Deirdre Smith, Mari-Kristine Morberg, Julie Alver Tønsaker, Hanne Svanholm Misje, Ellen Vikersveen, Shizuka Sydnes, Helge Restad, Elisabeth Hagen Hjellbrekke, Ayla Tessem og Rebekka Nistad.

Saksliste og sakspapir er vedlagde.

Eventuelt forfall må meldast snarast til personleg varamedlem og til rebekka.nistad@uib.no

Bergen, 28.05.25.

Svein Ivar Angell
visedekan

Julie Alver Tønsaker
studiesjef

SAKSLISTE:

I Godkjenning av innkalling og saksliste

II Godkjenning av protokoll frå møtet [23.04.25.](#)

III Orienteringssaker

SAK 20/25 Budsjettering av undervisningsressurser – rapport frå arbeidsgruppe

SAK 21/25 Munnleg orientering om studiestart

SAK 22/25 Ny utvida mentorordning

IV Drøftingssaker

SAK 23/25 Sluttrapport frå task force

SAK 24/25 Presentasjon av resultat frå UB si undersøking om bruk av og haldningar til
KI

V Vedtakssaker

SAK 25/25 Rapport frå studiekvalitetskomitéen med tilråding om reakkreditering.

SAK 26/25 Ekstern representant frå arbeidslivet i studiekvalitetsarbeidet

Studiestyret ved Det humanistiske fakultetet

Møte: 04.06.2025

SAK 20/25: Budsjettering av undervisningsressurser – rapport frå arbeidsgruppe

Dokument eller vedlegg i saka

- [Fakultetsstyresak 6/25](#): Budsjettering av undervisningsressurser og bruk av arbeidstidsregnskap ved Det humanistiske fakultet – Mandat for arbeidsgruppe
- Rapport fra arbeidsgruppe for ressursbudsjett og arbeidstidsregnskap (vedlegg)

Bakgrunn for saka

I møte 28.01.2025 vedtok fakultetsstyret ved HF å oppnemne ei arbeidsgruppe for å gjennomgå prinsipp, praksis og verktøy som vert lagt til grunn for budsjettering av undervisningsressursar og bruk av arbeidstidsrekneskap ved fakultetet (S 6/25).

Arbeidsgruppa har hatt følgjande samansetting:

- Heming Gujord (professor, LLE)
- Hans Marius Hansteen (førsteamanuensis, FOF og hovudverneombud HF)
- Ole Hjortland (prodekan, fakultetsleiinga)
- Benedicte Irgens (dosent, IF)
- Sjur Selsvik (studentrepresentant)
- Svein Atle Skålevåg (professor, AHKR)
- Arve Kjell Uthaug (administrasjonssjef, IF)

Sekretariat:

- Anders Sæle Dahle (seniorrådgjevar, Seksjon for økonomi)
- Julie Alver Tønsaker (seksjonsleiar, Seksjon for studier)
- Unni K. Utvik (seniorrådgjevar, fakultetsadministrasjonen)

Ole Hjortland har leia arbeidsgruppa.

Rapporten inneheld forslag til eit nytt system for forvalting av undervisningsressursar, med ei rekke tilhøyrande tilrådingar. Rapporten nemner òg punkt som må følgjast opp for at fakultetet skal kunne innføre det nye systemet, og studiestyret er tiltenkt ei rolle i dette.

Rapporten frå arbeidsgruppa er send ut på høyring til einingane, og skal leggjast fram for fakultetsstyret 17. juni 2025.

Rapporten vert her lagt fram for studiestyret til orientering.

Forslag til vedtak

Studiestyret tar rapporten til orientering.

Svein Ivar Angell
visedekan

Julie Alver Tønsaker
studiesjef

Rapport fra arbeidsgruppe for ressursbudsjett og arbeidstidsregnskap

Det humanistiske fakultet

Mai 2025

Mandat

I møte 28.01.2025 vedtok fakultetsstyret ved Det humanistiske fakultet (HF) å oppnevne en arbeidsgruppe for å gjennomgå prinsippene, praksisen og verktøyene som legges til grunn for budsjettering av undervisningsressurser og bruk av arbeidstidsregnskap (S 6/25).

Arbeidsgruppe

Arbeidsgruppen har hatt følgende sammensetning:

- Heming Gujord (professor, LLE)
- Hans Marius Hansteen (førsteamanuensis, FOF og Hovedverneombud HF)
- Ole Hjortland (prodekan, fakultetsledelsen)
- Benedicte Irgens (dosent, IF)
- Sjur Selsvik (studentrepresentant)
- Svein Atle Skålevåg (professor, AHKR)
- Arve Kjell Uthaug (administrasjonssjef, IF)

Sekretariat:

- Anders Sæle Dahle (seniorrådgiver, Seksjon for økonomi)
- Julie Alver Tønsaker (seksjonsleder, Seksjon for studier)
- Unni K. Utvik (seniorrådgiver, fakultetsadministrasjonen)

Ole Hjortland har ledet arbeidsgruppen.

Møter og arbeidsmåte

Arbeidsgruppen har hatt seks møter i mars og april, hovedsakelig med fysisk deltakelse. I tillegg har sekretariatet hatt arbeidsmøter for å forberede møtemateriale og faktagrunnlag.

Sekretariatet har opprettet et Teams for arbeidsgruppen, med felles tilgang til grunnlagsdokumenter, presentasjoner og arbeidsutkast. Tidligere vedtak om arbeidsregnskap i fakultetsstyret har vært delt i forkant av arbeidet og ble gjennomgått på første møte.

Arbeidsgruppen har bedt grunnenhetene om å sende inn dokumentasjon om lokale retningslinjer, verktøy og data som brukes i forbindelse med ressursbudsjettering eller arbeidstidsregnskap. AHKR, FOF, IF og LLE har sendt inn dokumentasjon, blant annet vedtatte retningslinjer for arbeidstidsregnskap og maler for arbeidstidsregnskap. I tillegg har enhetene oppgitt omfanget av administrative ressurser de i dag bruker på arbeidstidsregnskap og ressursbudsjett.

Sekretariatet har utarbeidet protokoller for arbeidsmøtene og delt dem med gruppen.

Om arbeidsgruppens mandat

Arbeidsgruppen gikk gjennom og diskuterte mandatet på første møte. Mandatet ber om en gjennomgang av «prinsippene, praksisen og verktøyene som ligger til grunn for budsjettering av undervisningsressurser og bruk av arbeidstidsregnskap, med det formål å forvalte ressursene på best mulig måte». Arbeidsgruppen forstår dette som at arbeidet fortrinnsvis skal dreie seg om forvaltning av undervisningsressurser, men ser det som relevant å inkludere enkelte betraktninger om administrasjonstid knyttet til vitenskapelige stillinger. Forskningstid er ikke direkte inkludert i systemene som diskuteres, men er fortsatt indirekte relevant all den tid de fleste vitenskapelige stillinger er delt mellom undervisning og forskning.

Mandatet har tre hovedpunkter:

- 1. Kartlegge styrker og svakheter ved systemet og verktøyene vi bruker i dag.*
- 2. Perspektivere praksisen ved HF gjennom å se til andre fakulteter og institusjoner.*
- 3. Foreslå felles normer for disponering av undervisningsressurser, samt ny(e) modell(er) der det også er kobling mellom ressursbruk og resultater.*

Angående punkt 1: Arbeidsgruppen forstår «styrker og svakheter» (punkt 1) som relativt til målsetningene med systemene som beskrives i mandatet. System og verktøy for ressursbudsjett og arbeidstidsregnskap skal ifølge mandatet:

- *Bidra til at undervisningsressursene disponeres og prioriteres på en måte som setter studenter, studiekvalitet og læringsmiljø i sentrum.*
- *Bidra til at undervisningstilbudet står i samsvar med faste undervisningsressurser, og ikke går på bekostning av forskningstid eller ansattes helse.*
- *Bidrar til at utdanningstilbudet ved fakultetet er økonomisk bærekraftig.*

Angående punkt 3: Arbeidsgruppen forstår «kobling mellom ressursbruk og resultater» som at systemet for ressursforvaltning skal fremme både resultater i *utdanningen* (f.eks. studiekvalitet, gjennomføring) og *økonomisk bærekraft* i studietilbudet.

Dagens praksis for ressursbudsjett og arbeidstidsregnskap

Bakgrunn

Fakultetet har i dag en felles politikk for arbeidstidsregnskap, vedtatt i fakultetsstyret i 2008 (024/2008) og revidert i to påfølgende styresaker (30/2012 og 40/2016). Bakgrunnen for fakultetets politikk var en evaluering av kvalitetsreformen som ble gjennomført på UiB i 2006 («*Kvalitetsreformen under lupen*») og lagt frem for universitetsstyret (2006/1671). I evalueringen ble det vektlagt at reformens krav til undervisning, vurdering og tilbakemelding potensielt kunne gå på bekostning av forskningstiden. En sentral anbefaling var derfor å skjerme forskningstiden ved å motvirke en utilsiktet økning i omfanget av undervisnings- og vurderingsaktiviteter.

Oppfølgingen resulterte i egen rapport om veiledende normer for ressursbruk i undervisningen («Tid til forskning og undervisning», 2007). Hovedanbefalingen var at professor- og førsteamanuensisstillinger skulle ha en normalfordeling av tid til forskning, undervisning og administrasjon, en fordeling som deretter ble fastslått i brev fra universitetsdirektøren til fakultetene i 2008 («Retningslinjer for normal fordeling av arbeidsoppgaver innenfor arbeidstiden for professorer og førsteamanuenser ved Universitetet i Bergen», 2008/1350). Mens arbeidsgruppen anbefalte en fordeling på henholdsvis 46%, 46% og 8% til forsknings, undervisnings og administrasjon, sier retningslinjene simpelthen at stillingene som hovedprinsipp skal ha samme tidsbruk knyttet til forskning og undervisning, mens administrasjon og formidling vanligvis ikke skal overskride 10%. Dette videreførte dermed en praksis ved UiB som tidligere hadde vært en

bestemmelse for hele UH-sektoren. Retningslinjene er nå del av § 3.1.9 ([Arbeidstid](#)) i UiBs regler for personalforvaltning

Rapporten «Tid til forskning og undervisning» anbefalte videre fakultetene å bruke arbeidsplaner og arbeidstidsregnskap for undervisningsoppgavene. I tillegg anbefalte rapporten at det ble utarbeidet fakultetsvise omregningsfaktorer for timebruk inkludert forberedelse (forberedelsesfaktorer).

Som ledd i HFs oppfølging av anbefalingene ble det satt ned en komité for å tilpasse forberedelsesfaktorene til nye undervisningsopplegg og sikre forskningstiden. De nye faktorene ble vedtatt i fakultetsstyret i 2008 (024/2008) med en plan om evaluering etter tre år. I to påfølgende styresaker i 2012 og 2016 fikk enkelte undervisningsoppgaver nye faktorer, og faktorene for komitéarbeid ble gjennomgått. Vedtakene innførte satser per undervisningsoppgave som er ment til bruk i arbeidstidsregnskap for den enkelte vitenskapelige ansatte.

Arbeidstidsregnskap: Gjeldende bestemmelser ved HF

Fakultetsstyret har etter siste gjennomgang vedtatt følgende forberedelsesfaktorer til bruk i arbeidstidsregnskap (*Figur 1*):

UNDERVISNING	Faktorer
Forelesning	4*
Forelesning gitt av stipendiater/post.doc.	6
Forelesning med nettbasert oppfølging	6
Forelesning forskerutdanning	4,5
Seminarundervisning	2,5
Kollokvieleidelse/Gruppeundervisning	2
Veiledning - forskerutdanning (instituttene får godskrevet 18 timer/semester i 6 semestre, maks 108 t.)	2
Veiledning - masteroppgaven (veileder får godskrevet 15 timer, á 2 semestre)**	2
Veiledning - semesteroppgave (1-3 timer)	2
Øvingsoppgaver, inkl. rettebyrde	1,5
*nyansatte gis 1 time ekstra til forberedelse	
**Veiledning gitt som en del av kursdelen kommer i tillegg	
EKSAMEN	pr. oppgave/eksamen
Masteroppgave (timer pr oppgave)	10
Muntlig mastereksamen	2
Semesteroppgave/sluttvurdering av mappe	2
Hjemmeeksamen	2
Muntlig eksamen lavere grad	1
Muntlig eksamen 300-nivå	1
Skoleeksamen (8t)	1
Skoleeksamen (5-7t)	0,8
Skoleeksamen (3-4t)	0,6
Skoleeksamen (2t)	0,4
UNDERVISNINGSKOORDINERING	Arbeidstid
Evaluerer av et emne	8
Nettbaserte emner med mappevurdering	15
Nettbaserte emner uten mappevurdering	10
Nettbasert bloggoppfølging	10
Kollokviekoordinering (emner med obligatoriske kollokvier og flere kollokviegrupper)	10
Emneansvarlig	10-25 t.
Tilrettelegging av nytt emne (pensum, studieplan etc.)	10-40 t.
BEDØMMELSE AV SØKERE	Arbeidstid
Stipendsøknad (per kvalifisert søker)	1
Bedømmelse vitenskapsteoretisk innlegg	6
Ph.d-grad for disputas (= komitéledelse)	45
Komitéledelse stillingssak grunnsats***	30
Vurdering universitetslektor	
1-3 søkere	15
4-7 søkere	25
8 eller flere søkere	40
Vurdering førsteamanuensis	
1-3 søkere	25
4-7 søkere	40
8 eller flere søkere	60
Vurdering professor/professor opprykk	
1-3 søkere	45
4-7 søkere	75
8 eller flere søkere	100
***Fullverdige komitémedlemmer får i tillegg for antall søkere	

Endret i fakultetsstyret ved Det humanistiske fakultet
06. september 2016

Figur 1: Forberedelsesfaktorer 2016

Til tross for forberedelsesfaktorene, finnes det i dag ingen generelle bestemmelser om bruk av arbeidstidsregnskap. Det er opp til grunnenhetene selv om de bruker arbeidstidsregnskap, og hvordan dette bidrar til personaloppfølging og disponering av undervisningsressurser. Resultatet er at selv om arbeidstidsregnskap er hovedregelen ved fakultetet, brukes ikke et slikt verktøy av alle grunnenhetene. I tillegg gjør enhetene som bruker arbeidstidsregnskap, nokså store lokale tilpasninger av satsene, ikke minst fordi den vedtatte listen over forberedelsesfaktorer ikke er dekkende for alle undervisnings- og vurderingsaktiviteter som inngår i læringsdesignene.

Enkelte institutter har egne retningslinjer for arbeidstidsregnskap, men disse varierer betydelig fra enhet til enhet (se nedenfor). Dette gjelder blant annet hvilket formål regnskapene har ved enheten, hvem som har ansvar for timeregnskapene, hvilke stillinger som skal inngå i regnskapene, hvilket normalomfang undervisningsoppgavene skal ha i ulike stillinger (justert for alder, forskningstermin, osv.), hvilke arbeidsoppgaver som skal inngå i regnskapet, og hvordan enhetene håndterer henholdsvis timeoverskudd og -underskudd for enkeltansatte.

Til sammenligning har Det humanistiske fakultet ved Universitetet i Oslo vedtatt overordnede bestemmelser for arbeidstiden som utgjør et felles grunnlag for bruk av arbeidstidsregnskap («[Retningslinjer for praktisering av arbeidspliktbestemmelsene ved Det humanistiske fakultet](#)»). Retningslinjene omtaler ikke bare forberedelsesfaktorer, men hvem som har ansvaret for arbeidstidsregnskapet, hvilke stillingstyper og oppgavetyper som skal inngå, timeomfang knyttet til ulike oppgaver i stillingene, timenormer for ulike typer emner, samt tiltak for eventuelle overskudd i timeregnskapene. Retningslinjene slår også fast at alle ansatte skal ha arbeidsplaner.

Ressursbudsjett

Fakultetet har ingen vedtatt politikk for arbeidsplanlegging eller ressursbudsjett for undervisning. Grunnenhetene har egne mekanismer for planlegging av undervisningen og bruker ressursbudsjettering i ulikt omfang som del av arbeidet.

Praksis ved grunnenhetene

AHKR

AHKR bruker i dag ressursbudsjett og arbeidstidsregnskap som del av undervisningsplanleggingen. Instituttet har i tillegg egne bestemmelser for arbeidstidsregnskap, vedtatt av instituttrådet («[Bruk av arbeidstidsregnskap](#)», 08/12).

Arbeidstidsregnskapet omfatter både undervisningsoppgaver og administrative oppgaver. Den enkelte ansatte fyller selv ut arbeidstidsregnskapet og regnskapet kontrolleres av administrasjonen. I forbindelse med omlegging av studieprogrammer prøver AHKR ut egne forberedelsesfaktorer.

FOF

FOF bruker arbeidstidsregnskap for enkeltansatte som dekker både undervisningsoppgaver og administrative oppgaver. Administrasjonen fyller ut arbeidstidsregnskap som deretter kontrolleres av den enkelte ansatte. Instituttet bruker ikke ressursbudsjett i arbeidsplanleggingen, men fordeler undervisningsoppgaver blant annet på bakgrunn av arbeidstidsregnskapene. FOF har også egne timesatser for undervisningsoppgaver knyttet til ex.phil.

IF

IF bruker arbeidstidsregnskap og har egne retningslinjer vedtatt av instituttrådet («[Retningslinjer for bruk av undervisningsrekneskapen](#)», 2013). Regnskapene omfatter både undervisningsoppgaver og administrative oppgaver. Den enkelte ansatte fyller selv ut arbeidstidsregnskapet og regnskapet kontrolleres av administrasjonen. Enkelte fag har i tillegg egne ressursbudsjett som del av arbeidsplanleggingen.

LLE

Ved LLE brukes arbeidstidsregnskap for enkeltansatte, og verktøy for regnskapet forvaltes av administrasjonen. Instituttet innførte nylig et nytt redskap for ressursbudsjettering, men har ikke kunnet prioritere implementering. Det er foreløpig ingen systematisk bruk av ressursbudsjett ved enheten.

SKOK

SKOK bruker ikke arbeidstidsregnskap eller ressursbudsjett.

SVT

SVT bruker ikke arbeidstidsregnskap eller ressursbudsjett.

Kartlegging av styrker og svakheter

Styrker og svakheter med dagens system ved HF må sees i sammenheng med hvilke funksjon arbeidstidsregnskap og ressursbudsjett er ment å ha. Mandatet peker på noen prioriterte målsetninger med systemet, men dagens system har også andre funksjoner det

er verdt å ta med i vurderingen. Her følger en gjennomgang av arbeidsgruppens vurderinger av systemets styrker og svakheter.

Skjerme forskningstid

HF's vedtatte politikk har i hovedsak vært styrt av et ønske om å skjerme forskningstiden fra det som oppleves som et økende antall oppgaver i undervisning og administrasjon. En slik utfordring er reell, i hvert fall hvis man legger til grunn selvrapportering om tidsbruk. Både i den nasjonale *Tidsbruksundersøkelsen* («Når timene telles», NIFU, 2021) og i UiB's rapport om forskningens rammevilkår («UiB FRAM, 2021) rapporteres det at forskningstiden er under press fra andre oppgaver og at forskningstiden ikke alltid brukes til forskning.

For enkeltansatte ved HF har arbeidstidsregnskap vært et redskap for å verne om egen forskningstid i dialog med enhetsledelsene. Denne funksjonen er også eksplisitt nedfelt i enkelte av retningslinjene som er utarbeidet lokalt. Arbeidstidsregnskapene har vært brukt til å avlaste ansatte som har fått tildelt større undervisningsmengder i perioder, blant annet ved å tildele færre oppgaver i en periode for å muliggjøre mer forskning eller ved å tildele forskningstermin.

Det er imidlertid høyst uklart om arbeidstidsregnskapene slik de praktiseres i dag faktisk har bidratt til å verne om forskningstiden. Undersøkelsene som viser tidsbruk i sektoren og ved UiB, er gjort over ti år etter at regnskapene ble innført ved fakultetet, og det er ingenting som tyder på at forskningstiden har blitt bedre ivaretatt som en konsekvens av systemet. Tvert imot peker *Tidsbruksundersøkelsen* på at tidsbruk på forskning har gått ned for enkelte stillingstyper mellom 2016 og 2021, riktignok med tall for sektoren og ikke for UiB spesifikt.

Arbeidstidsregnskapene har likevel gjort det mulig å gi målrettet reduksjon i undervisningen for enkelte ansatte som har stor belastning over tid. Det er likevel en utfordring at det i dag ikke finnes en felles praksis for hvordan overskudd i arbeidstidsregnskapet skal avbøtes dersom det først har oppstått. Noen institutter og fag har hatt mulighet til å innvilge mer forskningstid i perioder, mens andre institutter og fag ikke har hatt anledning til det. Resultatet er at arbeidstidsregnskapene for ofte ikke har kunnet bli brukt til å sikre at tidsbruken på forskning opprettholdes i henhold til normalvilkårene. I tillegg åpner den ulike praksisen for at enkelte ansatte og fag kan bli forfordelt når arbeidsoppgavene skal løses, særlig på tvers av grunnenheter.

Overbelastning av ansatte

En annen funksjon arbeidstidsregnskapene kan ha, er å motvirke at ansatte får arbeidsoppgaver utover rammene til arbeidsforholdet. *Tidsbruksundersøkelsen* viser at heltidsansatte i vitenskapelige stillinger rapporterer om timebruk langt utover normaluken. I UiBs Arbeidsmiljø- og arbeidsklimaundersøkelse (ARK, 2021) meldte vitenskapelige ansatte ved HF om mer stress og arbeid-hjem-konflikt enn UiB generelt og sektoren generelt. Arbeidstidsregnskapet kan være et redskap for å unngå at ansatte får en arbeidsmengde som går på bekostning av helsen.

Et betydelig problem med en slik funksjon er imidlertid at bruken av arbeidstidsregnskapene ikke har lyktes i å holde timebruken innenfor de tilgjengelige rammene. Dette gjelder både for den enkeltes ansettelsesforhold og for rammene knyttet til fag og studietilbud. Ansatte i stillinger med undervisning har tidvis hatt store overskudd i timeregnskapene ved flere enheter, og over tid har timebruken på undervisning og administrasjon i hele fag vært langt større enn de tilgjengelige ressursene. Konsekvensen er ikke bare at ansatte potensielt må oppgi forskningstid for å få løst undervisningsoppgavene, men at arbeidsmengden totalt blir en belastning for enkeltpersoner og fagmiljøer.

Det er med andre ord langt fra sikkert at arbeidstidsregnskapene slik de praktiseres, har bidratt til å motvirke overbelastning av ansatte. Muligens ville situasjonen vært verre uten arbeidstidsregnskapene, men det er ingenting som tyder på at grunnenhetene som bruker slike regnskap, har lyktes bedre med å begrense arbeidsmengden enn enheter uten. Hovedproblemet virker å være at regnskapene kun er tilbakeskuende, mens overskuddene i realiteten oppstår i planleggingen av undervisningen.

Et videre problem med å fastslå at arbeidstidsregnskapene kan unngå overbelastning, er at forberedelsesfaktorene gjør at regnskapene kun måler stipulert timebruk. Den reelle timebruken på undervisningsoppgaver kan variere betydelig fra ansatt til ansatt. Faktorene gir også i dag samme uttelling dersom man gjennomfører et identisk undervisningsopplegg flere ganger, selv om forberedelsen per aktivitet trolig vil ha mindre omfang. Timetallet per semester fanger heller ikke opp utfordringer knyttet til at undervisningsoppgavene skal utføres over kortere perioder, for eksempel på grunn av blokkundervisning over enkelte uker.

Arbeidsgruppen er videre bekymret for at arbeidstidsregnskapene kan lede til misforståelser om ansvaret for arbeidsstyringen. Det er ikke den enkeltansattes ansvar å sikre at det er mulig å gjennomføre arbeidsoppgavene i henhold til den

ansettelsesforholdet og innenfor fagenes ressursrammer. Dette er et ansvar som ligger til ledelsen ved grunnenhetene og fakultetet.

Rettferdig fordeling av arbeidsoppgaver

Et formål som ikke nevnes i mandatet, men som blir trukket frem i «Tid til forskning og undervisning», er å sikre at arbeidsoppgavene fordeles rettferdig mellom ansatte.

Arbeidstidsregnskapet gir kun en omtrentlig oversikt over antall timer som faktisk brukes til undervisning og administrasjon, men i den grad alle ansatte har samme forberedelsesfaktor kan regnskapene likevel bidra til at arbeidsmengden er noenlunde likt fordelt og at samme oppgaver gir samme uttelling.

Dette formålet med arbeidstidsregnskapene er imidlertid kun delvis oppnådd med dagens system ved HF. Selv om man forutsetter at forberedelsesfaktorene leder til en mer rettferdig fordeling av arbeidsoppgaver, så gjelder dette kun de enhetene og fagene hvor regnskapene faktisk er i bruk. I tillegg er det en utfordring at forberedelsesfaktorene ved enhetene avviker noe fra fakultetsstyrets vedtak, samt at en rekke arbeidsoppgaver ikke er gitt felles satser.

Muligens kan man innvende at sammenligning på tvers av fakultetet er mindre avgjørende enn sammenligning innad på grunnenhetene. Men enhetsvis praksiser for arbeidstidsregnskap blir nå i økende grad utfordret av undervisningssamarbeid på tvers av enhetene, ikke minst på grunn av innføringen av nye fellesemner. Det er avgjørende at et felles system for arbeidstidsregnskap ikke vanskeliggjør nye undervisningssamarbeid mellom fagene, også der hvor fagene tilhører ulike enheter.

Studiekvalitet og læringsmiljø

I mandatet bes arbeidsgruppen om å vurdere hvorvidt dagens system bidrar til at undervisningsressursene disponeres og prioriteres på en måte som setter studenter, studiekvalitet og læringsmiljø i sentrum. Dette er et perspektiv på arbeidstidsregnskap som ikke har spilt en nevneverdig rolle i bakgrunnen for implementeringen ved HF. Likevel kan man stille seg spørsmålet om hvordan dagens praksis påvirker studiekvalitet og læringsmiljøet.

[Studiekvalitetssystemet](#) ved HF sier i dag lite om forvaltning av undervisningsressurser. I studiekvalitetsarbeidet er vurderinger om tilgjengelige ressurser vanligvis begrenset til spørsmålet om hvorvidt omfanget på fagmiljøet innfrir de formelle kravene i [Studietilsynsforskriften](#). Imidlertid er det avgjørende for studiekvaliteten i emner og

programmer at læringsdesignet også reelt sett er gjennomførbart innenfor de tilgjengelige ressursene. For å sikre kvaliteten i studietilbudet må timebehov knyttet til undervisnings- og vurderingsoppgaver svare til tilgjengelige undervisningsressurser, samt ta høyde for forventet variasjon i ressursene, blant annet på grunn av forskningsterminer. Det er derfor en opplagt svakhet med dagens system at det i liten grad er en kobling mellom verktøyene for ressursstyring og det systematiske studiekvalitetsarbeidet.

Et annet spørsmål er hvordan de vedtatte forberedelsesfaktorene påvirker studiekvaliteten i programmer og emner. Her har dagens ordninger betydelige svakheter. For det første er listen over vedtatte forberedelsesfaktorer unødvendig lite fleksibel. Forklaringen på dette er trolig at ansvaret for faktorene er lagt til fakultetsstyret, og at periodiske oppdateringer dermed har latt vente på seg. Resultatet er at listen over undervisnings- og vurderingsaktiviteter ikke holder tritt med utviklingen i læringsdesign. Det er for eksempel ikke lagt opp til at en emneansvarlig kan disponere timer ujevnt over semestre, for eksempel fordi opptak av digitale forelesninger gjøres én gang og deretter gjenbrukes over en tid. Dette gjør studentaktiv læring som «flipped classroom» mindre attraktivt å gjennomføre. Selv om grunnene kan tilrettelegge for andre forberedelsesfaktorer lokalt, forblir den vedtatte listen unødvendig konserverende. Denne mangelen på fleksibilitet vil potensielt redusere studiekvaliteten, dersom den forhindrer hensiktsmessige læringsdesign og innsats for læringsmiljøet.

For det andre legger de gjeldende faktorene opp til at timebruken på summativ vurdering (sensur) er svært høy. Mens satsene for eksamensvurdering er justert for studentantall, har mange av undervisningsformene satser per aktivitet. Det innebærer for eksempel at i et emne med 10 forelesninger, hjemmeeksamen med to sensorer og 20 studenter som avlegger eksamen, får man følgende regnestykke: $(10 \times 2 \times 4) [\text{undervisning}] + (20 \times 2 \times 2) [\text{sensur}] = 80 + 80 = 160$. Av en totalsum til emnet på 160 timer går altså bare halvparten til selve undervisningen, mens den andre halvparten går til å vurdere studentenes måloppnåelse. Regnestykket vil naturligvis endres dersom man for eksempel øker totalrammen for emnet, reduserer antall studenter, legger om til 3-timers skoleeksamen eller går bort fra dobbeltsensur. Likevel er det en utfordring at ressursene som brukes til undervisningen, i liten grad skaleres med antallet studenter, og at sensur utgjør en betydelig del av ressursbruken. Faktorene gir muligens mening når undervisningen i hovedsak gis som forelesninger hvor antall studenter i liten grad påvirker ressursbruken, men de er ikke godt egnet for andre undervisningsformer. Risikoen er at dersom en høy andel av ressursbruken knyttes til eksamenskomponenten av emnene, vil dette potensielt gå ut over studiekvaliteten.

Et tredje poeng er allerede nevnt over: Siden forberedelsesfaktorene i nokså stor grad spriker mellom grunnenhetene, blir arbeidstidsregnskap en hindring for undervisningssamarbeid på tvers av enheter og fag. Dette er særlig problematisk når fakultetet fremover i større grad skal benytte fellesemner.

Et positivt moment er imidlertid at de vedtatte forberedelsesfaktorene til en viss grad tar høyde for arbeidsinnsatsen i studiekvalitetsarbeidet. Egne satser for emneansvar, emnevurdering og tilrettelegging av nytt emne tilgodeser viktig arbeid med studiekvalitet. Grunnenhetene har også egne timesatser for andre roller og oppgaver i studiekvalitetssystemet, blant annet for programstyreleder (fagkoordinator) og undervisningskoordinator. Disse satsene burde imidlertid helst vært like på tvers av grunnenhetene ved fakultetet.

Fakultetets bemanning av undervisning

En annen systemfunksjon arbeidstidsregnskap kunne hatt ved fakultetet, er å bidra med data om ressursituasjonen i fagene når fakultetsstyret fatter vedtak om langsiktig bemanning. HF fordeler i dag vitenskapelige stillinger til fagene – og dermed til undervisning i studietilbudene – gjennom bemanningsplanen. Ett av kriteriene som ligger til grunn for fordelingen, er undervisnings- og forskningsbehov i fagene.

Styret har rimelig presis oversikt over de tilgjengelige undervisningsressursene per fag, men svært begrenset og lite konkret informasjon om undervisningsbehov. Utover generelle betraktninger fra instituttledelsene og frittstående innspill fra enkeltfag, har fakultetsstyret hatt begrenset dokumentasjon over undervisningsaktiviteter som utløser behov. Likevel kan mangelen i kunnskapsgrunnlaget gjøre det krevende å sammenstille undervisningsbehov i ulike fag.

Situasjonen kunne vært bedret med et system for forvaltning av undervisningsressurser som i større grad muliggjorde sammenligninger på tvers av grunnenheter og fag. En slik løsning ville imidlertid kreve at ressursbudsjett og/eller arbeidstidsregnskap fikk en felles implementering på fakultetet.

Økonomi

Mandatet ber også om at fakultetets system for ressursbudsjett og arbeidstidsregnskap bidrar til økonomisk bærekraft. I dag står resultatinntekter fra studiepoeng for over en tredjedel av fakultetets totale inntekter. Samtidig er fakultetets kostnader i all hovedsak

knyttet til lønn for vitenskapelige årsverk. Det er dermed avgjørende for fakultetet å kartlegge sammenhengen mellom hvor undervisningstiden benyttes og hvor inntektene skapes. En slik oversikt er i dag en sentral komponent i kunnskapsgrunnlaget til fakultetets bemanningsplan, hvor et fags andel av studiepoenginntektene sammenstilles med fagets andel av lønnskostnadene for undervisningsårsverk.

Imidlertid er fakultetets oversikt begrenset til hele fag i bemanningsplanen, mens sammenhenger mellom mer detaljert timebruk i studietilbudet og studiepoenginntekter på emnenivå og programnivå ikke fremgår direkte. Dersom arbeidstidsregnskap eller ressursbudsjett ble brukt systematisk til å kartlegge timebruken på tvers av fakultetet, ville også forståelsen av økonomisk bærekraft økt. Dette ville gitt et bedre grunnlag for å sikre at studietilbudet samlet sett skaper tilstrekkelige inntekter til å opprettholde driften på sikt.

Administrasjon av arbeidstidsregnskap

En siste betraktning om fakultetets bruk av arbeidstidsregnskap er administrasjon av systemet. Grunnenhetene som benytter arbeidstidsregnskap, har ulike organiseringer av den administrative støtten, men omfanget anslås å være rundt 0,1 årsverk per enhet. Det er også ulikt i hvilken grad undervisere selv må fylle ut arbeidstidsregnskap. Siden regnskapene forvaltes av grunnenhetene, er det i dag ikke nevneverdig ressursbruk i fakultetsadministrasjonen. Unntaket er administrativ støtte i forbindelse med de uregelmessige oppdateringene av forberedelsesfaktorene.

Et nytt system for forvaltning av undervisningsressurser

Hovedanbefalinger

- *Arbeidstidsbestemmelser:* Fakultetet bør innføre felles arbeidstidsbestemmelser som overordnede prinsipper for ressursstyring. Bestemmelsene bør fastslå ansvar, prinsipper og eventuelle normer knyttet til undervisningsomfang.
- *Ressursbudsjett:* Fakultetet bør innføre ressursbudsjett som felles verktøy for undervisningsplanlegging.
- *Ansvar:* Ledelsen ved grunnenhetene bør få ansvar for ressursbudsjettene. Fagkoordinatorer får ansvar for å utarbeide forslag til ressursbudsjett i samråd med fagmiljøene og studieadministrasjonen ved grunnenhetene.
- *Studiekvalitetssystemet:* Ressursbudsjett bør inngå som del av kunnskapsgrunnlaget i det systematiske studiekvalitetsarbeidet.

- *Bemanningsplanen*: Ressursbudsjett bør inngå som del av kunnskapsgrunnlaget i arbeidet med bemanningsplanen.
- *Forberedelsesfaktorer*: Normer for tidsbruk for undervisningsoppgaver bør forvaltes av studiestyret etter innspill fra grunnenhetene.
- *Arbeidstidsregnskap*: Eksisterende arbeidstidsregnskap bør ikke være et obligatorisk verktøy.

Arbeidstidsbestemmelser

En avgjørende svakhet med HFes gjeldende praksis for arbeidstidsregnskap er at det ikke finnes overordnede prinsipper for bruken av verktøyet. Resultatet er at fakultetet manglet et felles system for forvaltning av undervisningsressurser. Selv om det finnes lokale systemer ved enkelte institutter, er disse ikke egnet for fakultetets overordnede behov. Både studiekvalitetssystemet og den langsiktige bemanningen er prosesser som med fordel kunne vært knyttet til et felles system for forvaltning av undervisningsressurser. HF bør derfor innføre et felles system i form av arbeidstidsbestemmelser som gjelder for alle enhetene. Bestemmelsene kan utformes med utgangspunkt i tilsvarende retningslinjer ved Det humanistiske fakultet, Universitetet i Oslo. Et slikt dokument bør blant annet fastslå ansvar for systemet, prinsipper for forvaltning av undervisningsressurser, og timeomfang for ulike stillingstyper.

Ressursbudsjett

HF mangler i dag et felles verktøy for å planlegge fordeling av oppgaver og timebruk i forkant av undervisningen. Bruken av arbeidstidsregnskap, i etterkant av selve undervisningen, har ikke i tilstrekkelig grad forhindret uønsket overforbruk av enkeltansatte og den totale timerammen for fag. Ressursbudsjett bør derfor innføres som felles verktøy for alle grunnenheter ved fakultetet. Verktøyet skal støtte den ordinære undervisningsplanleggingen i fagene. Retningslinjer for bruk av ressursbudsjett bør inngå i arbeidstidsbestemmelsene.

Her følger en beskrivelse av redskapet og system for bruk slik det er anbefalt av arbeidsgruppen. En prototype for ressursbudsjettverktøy i excel er utarbeidet i samarbeid med økonomiseksjonen for fakultetet.

Beregning av tilgjengelige ressurser

Ressursbudsjettene må ta utgangspunkt i en oversikt over tilgjengelige undervisningsressurser. Ressursrammene til et fags studietilbud er summen av tilgjengelige undervisningsårsverk knyttet til faget. Antall årsverk og tilsvarende antall timer vil være justert etter undervisningsplikt i stillingene. Antall timer til undervisning påvirkes blant annet av stillingsprosent, andel undervisning i stillingen, alder (ferieavvikling), og forskningstermin.

Fakultetet har i dag følgende antall undervisningstimer per semester knyttet til ulike stillingstyper:

Stillingstype	Undervisningsandel	Aldersjustering	Timetall per semester for fulltidsstilling
Professor	46%	Under 60 år	390
	46%	Over 60 år	381
	46%	Over 62 år	367
Førsteamanuensis	46%	Under 60 år	390
	46%	Over 60 år	381
	46%	Over 62 år	367
Universitets- og førstelektor	75%	Under 60 år	635
	75%	Over 60 år	621,5
	75%	Over 62 år	599

En hensiktsmessig oversikt over tilgjengelige undervisningsressurser bør ta utgangspunkt i faste stillinger som inngår i fakultetets bemanningsplan, men også inkludere eventuelle faste og midlertidige undervisningsstillinger utenfor bemanningsplanen. I tillegg bør undervisningstimer fra undervisningsdelen av det karrierefremmende arbeidet («pliktarbeidet») til ph.d.-kandidater og postdoktorer inngå i ressursrammen. Det er imidlertid avgjørende at slike midlertidige ressurser ikke inngår i den langsiktige planleggingen av studietilbudet. Undervisningsoppgavene i et fag skal normalt kunne gjennomføres innenfor de fast tilgjengelige ressursene, altså ikke medregnet eventuelle rekrutteringsstillinger med karrierefremmende arbeid og andre midlertidige stillinger.

Oversikten over de tilgjengelige timene per person i ressursbudsjettet skal angis semestervis som planleggingsenhet. Ressursbudsjettet må fortrinnsvis angi rammene for det forestående semesteret, men bør også gi mulighet for mer langsiktig disponering av undervisningstimer i kommende semestre. Tilgjengelige timer i semestrene vil uunngåelig

være en justerbar prognose siden timebruk i fremtidige semestre kan avvike fra planlagt bruk.

Undervisningstimer for en enkelt ansatt må ikke nødvendigvis være likt hvert semester. I noen tilfeller er det mer hensiktsmessig å fordele flere undervisningsoppgaver i enkelte semestre og tilsvarende færre i andre. Noen undervisere vil for eksempel ha flere oppgaver i høstsemesteret og færre i vårsemesteret. Likevel skal timebruk i gjennomsnitt over langtidsperioden (normalt fire semestre) være innenfor undervisningsandelen i stillingen.

En rekke forhold kan lede til at timeantallet for en enkeltansatt avviker fra normaltimetallet i ett eller flere semestre. For noen stillingstyper vil tilgjengelige timer for eksempel være påvirket av avvikling av forskningstermin. Fordi dette normalt krever søknad til grunnenheten, vil man kunne justere ressursbudsjettet i semesteret hvor forskningsterminen er planlagt. Enkelte verv og administrative oppgaver som går utover administrasjonsdelen i stillingene (8% for stillinger med normalvilkår), vil også kunne påvirke antallet timer til undervisning. Dette kan for eksempel gjelde roller som verneombud, representantverv i fakultetsstyret, instituttråd og lignende. Forsknings- og prosjektledelse som skal kompenseres med redusert undervisning, må også synliggjøres i ressursbudsjettet.

Overforbruk av undervisningstimer for enkeltansatte som ikke er planlagt, må også tas høyde for i ressursbudsjettet. Dersom ansatte har et overforbruk i et semester, må timebruken i langtidsperioden i ressursbudsjettet justeres tilsvarende. Det samme kan gjelde dersom enkeltansatte har brukt færre timer enn planlagt i foregående semestre.

Arbeidsgruppen legger opp til at planleggingsenheten for undervisning skal være fagene ved fakultetet. Fag forstås her i henhold til inndelingen i fakultetets bemanningsplan. Denne løsningen er hensiktsmessig fordi den tilrettelegger for at ressursbruken for fagene kan sammenstilles i fakultetets langsiktige arbeid med bemanningen. Beregningen av enkeltansattes undervisningstimer for et semester, vil gi totalt antall timer tilgjengelig for et fag i semesteret. Med få unntak er faste stillinger med undervisning allerede knyttet til fag i bemanningsplanen, og det samme gjelder som hovedregel øvrige stillinger. Dersom grunnenheter har ansatte med undervisningsplikt som ikke er knyttet til et fag, må tilhørigheten bestemmes som del av kartleggingen av tilgjengelige ressurser. Enkelte ansatte vil kunne ha deler av sin undervisning i studietilbudet knyttet til et eller flere andre fag. Dette må i så fall synliggjøres i de respektive ressursbudsjettene med tilpasning av timeantallet.

Oversikt over oppgaver i studietilbudet

Ressursbudsjettene må inneholde en oversikt over studietilbudet i fagene. Dette innebærer alle emner faget har ansvar for å gi undervisning i. Oversikten må inkludere obligatoriske emner i spesialiseringen i fagets studieprogrammer, inkludert lektorprogrammer, valgfrie emner, emner som inngår i programmer i andre fag, EVU-emner og andre deler av studietilbudet faget har ansvar for. Utformingen av oversiktene over studietilbudet må sikre at alle emner i fakultetets studietilbud er dekket av et ressursbudsjett. Emner som i dag ikke har en bestemt fagtilknytning, bør legges administrativt til et av fagene. Dette gjelder også fellesemner som inkluderer undervisere fra ulike fag.

Hvert emne i ressursbudsjettet skal inkludere informasjon om undervisnings- og vurderingsformer i henhold til emnebeskrivelsen. Mer spesifikke undervisnings- og vurderingsoppgaver fylles ut som del av budsjetteringen (se nedenfor). Emner skal også ha angitt et forventet studenttall, en prognosebasert på tidligere gjennomført undervisning i emnet.

Fordeling av undervisningsoppgaver

For hvert emne med undervisning i semesteret skal det fylles ut undervisningsaktiviteter (f.eks. forelesninger), vurderingsaktiviteter (f.eks. sensur av tretimers hjemmeeksamen), og undervisningskoordinering (f.eks. emneansvar). Deretter skal oppgavene i emnet fordeles til ansatte ved faget. I tillegg skal det angis hvilken andel av oppgaven underviseren har ansvar for (f.eks. 50% av sensuren). Når en oppgave fordeles, vil et tilsvarende antall timer trekkes fra det tilgjengelige timeantallet til den ansatte. Dersom aktiviteten er avhengig av antall studenter (f.eks. sensur), vil timebruken ta utgangspunkt i den oppgitte prognosen for antall studenter.

For at ressursbudsjettene skal fungere etter hensikten, er det et avgjørende prinsipp at oppgavene fordeles slik at man unngår overforbruk av timeantallet, både for den enkelte som deltar i undervisningen og for fagets ressursramme som helhet. Planlagt overforbruk innenfor visse semestre er likevel mulig, dersom det svarer til underforbruk i påfølgende semestre.

Dersom undervisningen går som planlagt, vil den budsjetterte timebruken tilsvare den planlagte. Det vil imidlertid være tilfeller hvor undervisningsmengden er annerledes enn budsjettert, for eksempel på grunn av sykemeldinger, fordi studentantallet er høyere eller lavere enn forventet, eller fordi undervisningsoppgaver ble lagt til. Hvis slik variasjon leder til overforbruk for enkeltansatte, kan det tas høyde for når tilgjengelig timeantall beregnes

for påfølgende semestre. Det er særlig viktig at systemet sikrer at sykemeldinger ikke leder til at ansatte må ta på seg ekstra undervisningsoppgaver.

Verktøyet skal også angi total timebruk for emnet og timebruk sett i forhold til emnets studiepoengomfang, slik at ressursbruken kan sammenlignes på tvers av emner av ulik størrelse. I tillegg skal timebruk per avlagt studiepoeng beregnes på bakgrunn av forventet studentantall.

Timesatser for undervisningsoppgaver (Forberedelsesfaktorer)

For å beregne timebruken på undervisningsoppgaver, må det settes en timesats. En slik timesats er i dag gitt av fakultetets forberedelsesfaktorer, men praksisen ved grunnenhetene viser at det også anvendes en rekke andre satser.

Arbeidsgruppen vil ikke foreslå nye satser som del av anbefalingene. Et slikt arbeid forutsetter at fakultetsstyret først vedtar felles arbeidstidsbestemmelser som fastslår hvordan satsene skal inngå i et system for ressursforvaltning. I stedet anbefaler arbeidsgruppen at arbeidet med de konkrete satsene legges til studiestyret. Tidligere har vedtak om forberedelsesfaktorer vært fattet i fakultetsstyret, men en slik løsning er for tungvint. I studiestyret møtes grunnenhetenes undervisningskoordinatorer, og disse kan i fellesskap diskutere hvilke timesatser som bør settes på undervisningsoppgaver.

Arbeidsgruppen vil understreke at stor grad av likhet på tvers av enhetene er viktig både for å kunne sammenstille ressursbehov på fakultetet og for å fremme undervisningssamarbeid. Nye fellesemner i studieporteføljeprojektet vil øke behovet for undervisningssamarbeid på tvers av enhetene.

Arbeidsgruppen vil videre anbefale at studiestyret får i oppgave å vurdere om det er behov for retningsgivende normer for timebruk per emne. Siden fakultetet har emner med ulikt studiepoengomfang, må normene ta høyde for ulikt omfang (f.eks. emner med omfang på 10 og 15 studiepoeng).¹ En fordel er at fakultetet dermed også får en felles norm for timebruk for spesialiseringen i et studieprogram. En slik norm vil kunne sikre at timebruken på emner med samme studiepoengomfang ikke varierer unødvendig. En eventuell norm må likevel ta høyde for at timebruken i emner kan variere av helt naturlige årsaker, for eksempel på bakgrunn av studentantall. Normen bør både ta hensyn til en nedre grense for

¹ Studiepoengomfang gir ikke direkte et svar på hvor mange timer undervisning et emne bør bestå av. I ECTS (*European Credit Transfer and Accumulation System*) tilsvarer 60 studiepoeng et årsverk som fulltidsstudent, altså omtrent 36 timer i uken. Ett studiepoeng er beregnet til rundt 25 timers arbeid. Det er imidlertid ingen direkte kobling mellom hvor mange timer en student er forventet å arbeide med et emne og hvor mange timer undervisning og vurdering i emnet krever.

timebruk – minimum antall timer som bør brukes for et emne av en viss størrelse – og til en øvre grense – maksimum antall timer som bør brukes.

Ansvar for ressursbudsjett

Ledelsen ved grunnenhetene får ansvaret for ressursbudsjettene til sine respektive fag, samt å sikre at informasjon om disponible timer per underviser og undervisningsoppgaver er riktig og fullstendig. Ledelsen har også ansvar for å sikre at disponible timer for enkeltansatte justeres i forkant av undervisningsplanleggingen dersom de har uplanlagt overforbruk eller administrative oppgaver eller frikjøp tilsier det.

Utarbeidelsen av utkast til ressursbudsjett skal gjøres av fagkoordinator i samråd med fagmiljøet og studieadministrativ støtte ved enheten. Det innebærer ansvar for å disponere undervisningstimer for alle emnene faget har ansvar for. Ledelsen godkjenner endelige ressursbudsjett. Ressursbudsjettene fylles ut hvert semester i forbindelse med undervisningsplanleggingen. Studiestyret får det faglige ansvaret for det felles planleggingsverktøyet.

Studiekvalitetssystem

Ressursbudsjettene til fagene bør knyttes til det systematiske studiekvalitetsarbeidet. Hensiktsmessig disponering av undervisningsressursene er avgjørende for studiekvaliteten i emnene. Egenvurderinger av emner og årlige programvurderinger bør kommentere på sammenhengen mellom ressursbruk og studiekvalitet ved å vise til konkrete disponeringer i ressursbudsjettene. Den overordnede ressursituasjonen bør vurderes i grundigere gjennomganger av studiekvaliteten slik som treårige emneevalueringer og de femårige programevalueringene. Fagets egenvurderinger av ressursituasjonen og egne disponeringer bør inngå i grunnlaget for studiekvalitetskomiteens arbeid med reakkreditering av studieprogrammer.

Fakultetets bemanningsplan

Fagenes ressursbudsjetter skal inkluderes som en del av datagrunnlaget til arbeidet med fakultetets bemanningsplan. Konkret informasjon om hvordan undervisningsressursene benyttes i fagene, er avgjørende for å kunne vurdere undervisningsbehov. I dag er undervisningsbehov blant kriteriene i bemanningsplanen, men uten at fakultetsstyret har tilgang på data som gjør det mulig å sammenstille ressursituasjonen i fagene. Dersom det

innføres ressursbudsjetter med felles system for hele fakultetet, vil styret være i stand til å identifisere fag hvor ressursrammene og undervisningsforpliktelsene ikke er i samsvar.

Godkjente ressursbudsjetter skal oversendes fra grunnenhetene til fakultetsadministrasjonen i forbindelse med forberedelse av styresak om bemanningsplanen.

Økonomi og ressursbudsjett

Felles ressursbudsjett vil gi en mer gjennomsliktig disponering av kostnadene knyttet til undervisning. Med den foreslåtte utformingen av ressursbudsjettene vil man kunne følge timebruken og dermed lønnskostnadene knyttet til emner, programmer, fag, oppgavetyper (f.eks. sensur og undervisning) og annet. Likeledes vil ressursbudsjettene gi en langt bedre oversikt over hvor og hvordan studiepoenginntektene til fakultetet produseres. Ved å sammenstille kostnader og inntekter i ressursbudsjettene, vil man samtidig få et mer presist inntrykk av den økonomiske bærekraften. Det er likevel viktig å poengtere at ressursbudsjettene vil være basert på prognoser på studentantall, så inntektene vil først kunne beregnes nøyaktig i ettertid.

Data om kostnader og inntekter knyttet til emne og fag bør følge ressursbudsjettene som et verktøy for ledelse med budsjettansvar. Slik informasjon bør imidlertid ikke inngå i ressursbudsjetteringsverktøyet som skal brukes av fagkoordinator og fagmiljø. Fagets disponering av undervisningsressurser skal fremme kvalitet i utdanningene, mens ansvaret for økonomistyring ligger hos ledelsen.

Arbeidsgruppen anbefaler at redskap som knytter ressursbudsjettene til økonomiske resultater kan utvikles i samarbeid med fakultetets økonomiseksjon.

Arbeidstidsregnskap

Arbeidsgruppen mener ikke det er hensiktsmessig å pålegge grunnenhetene å bruke arbeidstidsregnskap i tillegg til ressursbudsjett. Et godt system for undervisningsplanlegging bør gjøre detaljregnskap på individnivå mindre aktuelt. I et ressursbudsjett som lar enhetene planlegge flere semestre fremover, vil reell timebruk i et semester kunne reflekteres i tilgjengelige timer i fremtidige semestre. I tillegg vil et system med både ressursbudsjett og arbeidstidsregnskap kreve mer administrasjon. Grunnenhetene bør imidlertid selv kunne velge om de vil videreføre regnskap som et supplement til bruken av ressursbudsjett.

Oppfølging

Å innføre et system av typen skissert over, vil kreve at flere punkter følges opp av fakultetet.

- Fakultetsstyret bør sette ned en arbeidsgruppe som får ansvar for å lage et utkast til arbeidstidsbestemmelser. Bestemmelsene bør utarbeides i samarbeid med både vernelinjen og arbeidstakerorganisasjonene.
- Studiestyret bør få i oppgave å sette ned en arbeidsgruppe som utarbeider oppdaterte timesatser for undervisnings- og vurderingsoppgaver. Målsetningen bør være felles satser for hele fakultetet som tilrettelegger for samarbeid og fleksibilitet i læringsdesignene.
- Studiestyret bør få det faglige ansvar for redskap for ressursbudsjettering. Den tekniske løsningen (prototypen) kan utvikles i samarbeid med økonomiseksjonen og studieseksjonen.

Studiestyret ved Det humanistiske fakultetet

Møte: 04.06.2025

SAK 22/25: Ny utvida mentorordning

Dokument i saka

- Forslag til utvida mentorordning

Bakgrunn for saka

Som eitt av fleire tiltak i studieporteføljeprojektet blei det vedtatt i fakultetsstyret 10. september 2024 at mentorordninga skulle utvidast til heile det første studieåret. Ein arbeidsgruppe beståande av mentorkoordinator, studiekonsulentar og studentar har laga eit forslag til ny, utvida mentorordning som skal tre i kraft frå hausten 2025.

Forslag til vedtak

Studiestyret tar saka til orientering.

Svein Ivar Angell
visedekan

Julie Alver Tønsaker
studiesjef

Forslag til utvidet mentorordning for Det humanistiske fakultet

Bakgrunn

Mentorordningen ved HF er i dag et faglig-sosialt tilbud til alle nye studenter på årsstudier, bachelor- og lektorprogram ved HF. Mentorordningen har som mål å lette overgangen fra videregående skole og gi de nye studentene et sosialt nettverk på studieprogrammet sitt. Mentorordningen har kun vært et tilbud i første semester.

Som et av flere tiltak i studieporteføljeprojektet ble det vedtatt i fakultetsstyret 10. september 2024 at mentorordningen skal utvides til hele det første studieåret. Det er statistisk påvist at en del studenter faller fra i løpet av andre semester. Målet er å motvirke dette gjennom å utvide mentorordningen og endre noe av innrettingen for å styrke samhold på tvers av studenter og sikre større faglig nærhet. I andre semester møter de nye studentene sitt disiplinfag og den nye mentorordningen vil forhåpentligvis hjelpe studentene i møte med disiplinene.

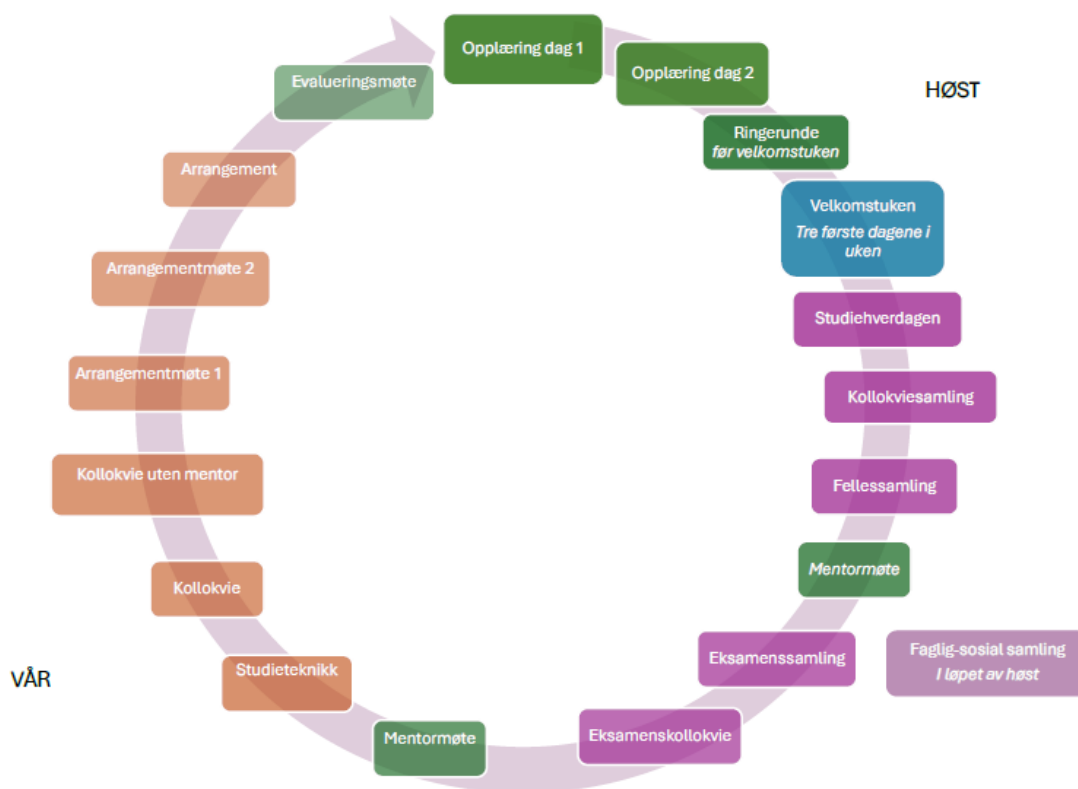
Tidligere mentorkoordinator Sarita Øygård innhentet i desember 2024 informasjon blant studentene for å finne ut hva de har behov og ønsker i første og andre semester av studiet. Dette ble gjort gjennom evaluering av den nåværende mentorordningen, korte intervju med studenter og en lunsj der studentene kunne komme med tilbakemeldinger om mentorordningen. Dette ble sammenstilt til [en rapport](#) som ble lagt frem i studiestyret (sak 3/25) i januar 2025.

I januar ble det satt ned en arbeidsgruppe for ny mentorordning bestående av

- Ayla Tessem (leder av arbeidsgruppen)
- Yrja Skjærum (Marie Hagness fra april) (mentorkoordinator)
- Kjersti Engevik (studiekonsulent)
- Robert Bakkevold (studiekonsulent)
- Isak Tauder Skog (student)
- Andreas Helle Vedde (student)
- Sindre Søderstrøm (studiekonsulent)(vara)

Arbeidsgruppen har hatt tre arbeidsmøter i løpet av semesteret. Når nytt forslag til mentorordning var ferdig, har vi hatt innspillsmøte for studenter, arbeidsmøte med koordinator for LES100 og møte med faglig referansegruppe for justeringer og tilbakemeldinger på faglig tilknytning.

Forslag til ny mentorordning

Opplæring

To dager med opplæring. Mentorene lærer om rolleforståelse, vertskapsrollen, å skape inkluderende fellesskap, prosjekt- og gruppeledelse.

Ringerunde

Mentorene ringer studentene i sin egen mentorgruppe før Velkomstuken og sier hei og gir enkel praktisk informasjon.

Velkomstuken (uke 33)

Mandag til onsdag. Studentene blir kjent, får campusvandring, får besøk av fagutvalg, praktisk informasjon om digitale verktøy og blir tatt med på program møte.

Samling 1 – Studiehverdagen (uke 34)

Studentorganisasjoner og innsidetips, verktøy studentene bør bruke og besøk av studieveileder.

Samling 2 – Kollokviesamling (uke 36)

Samlingen er i samarbeid med LES100. Studentene vil bli introdusert for fenomenet “kollokvie”. De skal lære seg hvordan de kan lage og gjennomføre en kollokvie, få svar på hvorfor det er gunstig å studere på denne måten, og får samtidig oppgaver å jobbe med fra fagansvarlige for LES100.

Samling 3 – Fellessamling (uke 38)

Det skal lages ulike aktiviteter de nye studentene kan melde seg på som fjelltur, sjakk, strikkegruppe, fotball osv. Mentorene fasiliteter og arrangerer ulike grupper. De nye studentene får gjøre noe sosialt, lavterskel og bli kjent med studenter fra andre program.

Mentormøte – for mentorene

Opplæring i bruk av kunstig intelligens med LES100

Samling 4 – Eksamen (uke 40-41)

Alt om eksamen. Gjennomgang av eksamenstyper, hva som skjer om du stryker, tips og triks for gjennomføring av eksamen, KI og fusk.

Samling 5 – Eksamenskollokvie (uke 44-45)

Samlingen vil fungere som en kollokvie der gruppen kan jobbe med og forberede seg til eksamen. Det vil være ønskelig å få arbeidsoppgaver fra emneansvarlig i 100-emnet på studieprogrammet som tilhører mentorgruppen.

Faglig-sosial samling (i løpet av høstsemesteret)

Mentor planlegger samlingen selv. Samlingen kan gjennomføres i løpet av høstsemesteret og kan gjerne skje utenfor campus. Eksempel kan være ekskursjon til museum eller annet faglig aktuelt.

VÅR

Mentormøte – for mentorene

Møte mellom mentorer, mentorkoordinator og arbeidsleder for fot i bakken før nytt semester.

Samling 7 – Studieteknikk

En vitenskapelig ansatt holder en presentasjon om studieteknikker som er særlig aktuelle for studieprogrammet i første timen. I andre timen jobber studentene med oppgaver tilknyttet studieteknikk uten den vitenskapelig ansatte til stede.

Samling 8 – Kollokvie

Studentene jobber videre med oppgaver fra studieteknikksamlingen. Her kan mentor få oppgaver tilknyttet disiplinemne som tilhører deres studieprogram. Mentorene skal oppfordre studentene til å fortsette kollokviearbeid videre og informere om neste kollokvie.

Samling 9 – Kollokvie uten mentor

Det timeplanlegges et rom som legges i kalenderen til mentorgruppen som de kan ha kollokvie i. Kollokvie skjer uten mentor og de som er til stede velger hvordan de vil arbeide.

Samling 9 - 11 Arrangementsmøter

De siste tre samlingene i mentorordningen skal mentorgruppen planlegge og gjennomføre et arrangement. Arrangementet skal være faglig-sosialt, men hva innholdet er kan mentorgruppen bestemme selv. Det kan være panelsamtale, faglunsj, byvandring eller lignende. Mentorgruppen bestemmer selv hvem de ønsker å invitere til arrangementet. De kan velge om det er kun for sitt eget program, for alle nivåer av faget sitt, alle studenter på instituttet eller åpent for alle på fakultetet. Hvis det finnes et fagutvalg på studiet deres oppfordres det til samarbeid. De to første samlingene skal gå til å planlegge, mens den siste samlingen blir selve gjennomføringen av arrangementet.

Mål med ny mentorordning

Vi håper at den nye mentorordningen vil kunne gi studenten et godt sosialt nettverk, bidra til å gi gode studievevaner og styrke tilknytningen og eierskapet til studieprogrammet sitt. Ordningen vil ha et to-delt fokus der vi i første semester har som mål å integrere studentene i den nye livssituasjonen deres som studenter og i andre semester fasiliteter for at studentene i større grad arbeider selv gjennom kollokvier og ved å lage arrangement på egenhånd. Vi har et håp om at arrangementsmøtene kan bidra til rekruttering til fagutvalgene som allerede eksisterer og motivere til å starte fagutvalg der det ikke finnes enda.

Studiestyret ved Det humanistiske fakultet

Møte: 04.06.2025

SAK 23/25: Sluttrapport frå task force

Dokument eller vedlegg i saka

- Sluttrapport frå task force (*blir ettersendt fredag 30. mai*)

Bakgrunn for saka

Eitt av tiltaka i Studieporteføljeprojektet har vore å etablera ein task force som skal koma med framlegg til tiltak som skal styrkja gjennomføringa i studieprogram og emne og å auka studiepoengproduksjonen.

Mandatet for task force har vore:

- Gruppa skal henta inn kunnskap om kva tiltak som vert gjort eller kan gjerast på dei enkelte studieprogram for å hindre fråfall og å få studentane til å ta eksamen og å seia noko om korleis medvitet om dette er i fagmiljøa på fakultetet.
- Gruppa skal identifisera konkrete tiltak som kan styrkja gjennomføringa og å drøfta korleis dette kan gjerast kjent på tvers av fagmiljø.

Task force har levert frå seg ein sluttrapport, inkludert forslag til ei rekke tiltak i arbeidet med å auke gjennomføring. Sluttrapport og tiltak blir med dette lagt fram for Studiestyret for drøfting. Eventuelle kommentarar i møtet vil følgje sluttrapporten når den blir lagt fram for fakultetsstyret i møte 17. juni 2025

Svein Ivar Angell
visedekan

Julie Alver Tønsaker
studiesjef

Studiestyret ved Det humanistiske fakultet

Møte: 04.06.2025

SAK 25/25: Rapport frå studiekvalitetskomiteen med tilråding om reakkreditering

Dokument i saka

- Rapport frå studiekvalitetskomiteen
- Femårige programevalueringar frå
 - Bachelor i språkvitskap (BAHF-SPRKV)
 - Master i lingvistikk (MAHF-LING)
 - Bachelor i norsk som andrespråk (BAHF-NORAN)
 - Bachelor i nordisk språk og litteratur (BAHF-NOLIS)
 - Master i nordisk språk og litteratur (MAHF-NORD)
 - Bachelor i norrøn filologi (BAHF-NOFI)
 - Master i norrøn filologi (MAHF-NOFI)
 - Master i arkeologi (MAHF-ARK)

Bakgrunn for saka

UiB har i 2024 revidert sitt studiekvalitetssystem. Ny omtale av systemet er tilgjengeleg her: [Kvalitetssystem for utdanning ved UiB | Kvalitet i utdanning | UiB](#)

Det nye systemet er endra på fleire punkt, men opprettheld praksis der alle studieprogram skal gjennomføre programevaluering. I nytt kvalitetssystem skal dette gjennomførast kvart sjette år, i motsetnad til kvart femte som i det tidlegare systemet. Ved HF er vi i nest siste år av den femårige syklusen, og gjennomfører denne etter plan.

På same vis som før skal studiekvalitetskomiteen ved fakultetet vurdere og ta stilling til om programevalueringa dokumenterer at NOKUT si studietilsynsforskrift er innfridd, og om programmet blir tilrådd reakkreditert. Ei godkjenning av ei programevaluering er ei stadfesting på at programmet driv eit kontinuerleg og systematisk kvalitetsarbeid som innfrir krava til NOKUT. Studiekvalitetskomiteen gjev si tilråding til fakultetet som legg saka fram for fakultetsstyret.

Studiekvalitetskomiteen har våren 2025 bestått av:

- Kjetil Berg Henjum, vikar for undervisningskoordinator (IF) (leiar)

- Christian Sæle, undervisningskoordinator (AHKR)
- Jesse Tomalty, undervisningskoordinator (FOF)
- Deirdre Smith, studieleiar (IF)
- Ali Khosravi, studentrepresentant
- Nora Nyhagen Opsahl, studentrepresentant
- Hanne Svanholm Misje, nestleiar studieseksjonen HF (sekretær)

Studiekvalitetskomiteen si tilråding

Studiekvalitetskomiteen vil med dette orientere Studiestyret om rapporten med tilrådingar om reakkreditering.

Følgjande program blir tilrådd reakkreditert:

- Bachelor i språkvitskap (BAHF-SPRKV)
- Master i lingvistikk (MAHF-LING)
- Bachelor i norsk som andrespråk (BAHF-NORAN)
- Bachelor i norrøn filologi (BAHF-NOFI)
- Master i norrøn filologi (MAHF-NOFI)
- Master i arkeologi (MAHF-ARK)

Følgjande program kan ikkje vurderast:

- Bachelor i nordisk språk og litteratur (BAHF-NOLIS)
- Master i nordisk språk og litteratur (MAHF-NORD)

Komiteen meiner at programevalueringane for BA- og MA-program i nordisk språk og litteratur ikkje gjev grunnlag for ei tilstrekkeleg vurdering av studiekvaliteten på programma. Komiteen tilrår difor at programstyret må arbeide vidare med innhaldet i programevalueringane, og sende dei til ny vurdering for reakkreditering i 2026. Programma si eksisterande akkreditering blir utvida med eitt år.

Rapporten vil bli endeleg handsama i fakultetsstyremøtet 17. juni 2025.

Forslag til vedtak

Studiestyret tar rapporten fra studiekvalitetskomiteen til orientering.

Svein Ivar Angell
visedekan

Julie Alver Tønsaker
studiesjef

Studiekvalitetsrapporten 2025

(Studiekvalitetskomiteen ved Det humanistiske fakultet, UiB)

Innhold

1	Bakgrunn og mandat	1
2	Felles omtale av programevalueringane	2
3	Programvis omtale av programevalueringane	6
3.1	Bachelor i språkvitskap (BAHF-SPRKV)	6
3.2	Master i lingvistikk (MAHF-LING)	7
3.3	Bachelor i norsk som andrespråk (BAHF-NORAN)	9
3.4	Bachelor i nordisk språk og litteratur (BAHF-NOLIS)	11
3.5	Master i nordisk språk og litteratur (MAHF-NORD)	12
3.6	Bachelor i norrøn filologi (BAHF-NOFI)	14
3.7	Master i norrøn filologi (MAHF-NOFI)	16
3.8	Master i arkeologi (MAHF-ARK).....	18
4	Avslutning	19

1 Bakgrunn og mandat

Studiekvalitetskomiten blei oppnemnd 11.02.2025 i brev med referanse 2019/25100. Der står følgjande:

«Vi viser til brev i sak 24/13181 om femårige programevalueringar for 2024. Jamfør UiB sitt kvalitetssystem for utdanning skal dei femårige programevalueringane som blei utført i 2024 bli gjennomgått av ein lokal studiekvalitetskomité. Etter gjennomgang og vurdering skal studiekvalitetskomiteen ta stilling til om programevalueringane dokumenterer at NOKUT si tilsynsforskrift er innfridd, og at programma dermed kan reakkrediterast.»

Studiekvalitetskomiteen har gjennomgått femårige programevalueringar frå åtte studieprogram:

- Bachelor i nordisk språk og litteratur (BAHF-NOLIS)
- Bachelor i norrøn filologi (BAHF-NOFI)
- Bachelor i norsk som andrespråk (BAHF-NORAN)
- Bachelor i språkvitskap (BAHF-SPRKV)
- Master i nordisk språk og litteratur (MAHF-NORD)
- Master i norrøn filologi (MAHF-NOFI)
- Master i lingvistikk (MAHF-LING)
- Master i arkeologi (MAHF-ARK)

Studiekvalitetskomiteen har bestått av:

- Kjetil Berg Henjum, vikar for undervisningskoordinator (IF) (leiar)
- Christian Sæle, undervisningskoordinator (AHKR)
- Jesse Tomalty, undervisningskoordinator (FOF)
- Deirdre Smith, studieleiar (IF)
- Ali Khosravi, studentrepresentant
- Nora Nyhagen Opsahl, studentrepresentant
- Hanne Svanholm Misje, nestleiar studieseksjonen HF (sekretær)

Varamedlemmer har vore:

- Aidan Conti, undervisningskoordinator
- Jacob Hoffmann, vara studieleder (AHKR)
- Fillip Rønning Jakobsen, vara studentrepresentant

Studiekvalitetskomiteen har gjort arbeidet med det mandatet som går fram av sitatet i starten av dette dokumentet:

ta stilling til om programevalueringane dokumenterer at [NOKUT si tilsynsforskrift](#) er innfridd, og at programma dermed kan reakkrediterast

[Her](#) orienterer NOKUT om forskrifta og gjennomføringa av tilsynet, og [her](#) er UiB sitt kvalitetssystem for utdanning skildra.

På bakgrunn av studietilsynsforskrifta og UiB sitt kvalitetssystem for utdanning er det utarbeidd ein mal for evalueringane som vi òg tek utgangspunkt i i denne rapporten. Denne malen ser slik ut punktvis:

1. Innledning
 - 1.1. Bidrag til progamevalueringen
 - 1.2. Oppfølging etter forrige progamevaluering
 - 1.3 Overordnet om tall for rekruttering, gjennomføring og kandidatproduksjon
 - 1.4. Arbeid med utdanningskvalitet
2. Mål og faglig profil
 - 2.1. Mål og læringsutbytte¹
 - 2.2. Kommunikasjon om studiet
3. Faglig oppbygning, læringsaktiviteter og vurderingsformer
 - 3.1. Faglig innhold og oppbygning av programmet
 - 3.2. Undervisnings-, læringsaktiviteter og vurderingsformer
 - 3.3. Arbeidsomfang
 - 3.4. Studentmedvirkning og læringsmiljø
4. Resultater og relevans
 - 4.1. Rekruttering og opptak (unummerert i malen)
 - 4.2. Gjennomføring og kandidater
 - 4.3. Relevans og kontakt med arbeidslivet
5. Øvrige krav til studietilbudet
 - 5.1. Internasjonalisering
 - 5.2. Studier med praksis
 - 5.3. Studie regulert av nasjonale rammeplaner og/eller retningslinjer
6. Fagmiljø
7. Forslag til eventuelle tiltak og plan for oppfølging

Denne rapporten tek føre seg dei fleste av desse punkta, nokre får ei felles omtale medan andre får programvis omtale.

2 Felles omtale av progamevalueringane

Bidrag til progamevalueringa

Dette punktet er oppfylt i liten grad. Berre MAHF-ARK har med namngitte representantar frå samfunns- eller arbeidsliv. Grunnen til dette er nok at kravet om representant frå arbeidslivet har kome med først i det nye kvalitetssystemet og ikkje blei iverksett før fristen for innlevering av progamevalueringane. At tilsette og studentar som har bidratt til evalueringane, ikkje er

¹ Vi tar for gitt at føresetnadane i tilsynsforskrifta sin § 2-1 er oppfylte og kommenterer derfor ikkje 2.1 (Mål og læringsutbytte).

nemnde, gjeld for nesten alle evalueringane, for det meste er det fagkoordinatorane som blir nemnde (eit unnatak er BAHF-NORAN), i evalueringane frå BAHF-NOFI og MAHF-NOFI manglar òg namnet til fagkoordinator. Generelt hadde det vore bra med tydelegare informasjon om kor ofte det blir gjort studentevalueringar. Berre BAHF-SPRKV og MAHF-LING har lagt ved rapport frå ekstern fagfelle. BAHF-NORAN refererer mykje til rapporten frå ekstern fagfelle, men har ikkje lagt han ved (og heller ikkje namngitt den eksterne fagfellen). Det same gjeld MAHF-ARK, som viser ein god del til den ikkje ferdigstilte rapporten. BAHF-NOFI og MAHF-NOFI refererer nokre gonger til rapportane frå ekstern fagfelle («programsensorrapport») frå 2020 og 2023. BAHF-NOLIS og MAHF-NORD viser òg til programsensorrapport frå 2023. Generelt er det etter studiekvalitetskomiteen sitt syn eit minus at alle evalueringane manglar underskrift/signatur.

Oppfølging etter førre programevaluering

Alle evalueringane peikar på at det ikkje finst tidlegare evalueringar å følgje opp, men MA-ARK har med punkt dei har følgd opp sidan 2019 då dei skulle ha levert den første programevalueringa si. Ei løysing på problemet med manglande tidlegare evalueringar kunne ha vore å bruke tidlegare rapportar frå ekstern fagfelle for å vise om/korleis programma har utvikla seg.

Overordna om tal for rekruttering, gjennomføring og kandidatproduksjon

Eit problem for arbeidet med studiekvalitetsrapporten er at dei ulike programevalueringane oppgir tal for desse tinga på ulike måtar eller ikkje i det heile tatt. Ikkje alle evalueringane skriv noko om **søkjartal** og ikkje alle har tabellar som viser søkjartal. Slik komiteen har lese evalueringane og dei tabellane som finst, er det berre MAHF-LING som ikkje har hatt ein nedgang i søkjartal. Eit viktig spørsmål når ein handsamar momentet «**fylle studieplassane**» er kva det i det heile tatt vil seie. Er det kor mange som får tilbod om plass, svarar ja eller kor mange som faktisk møter (dette er det også vanskeleg å finne ut)? MAHF-ARK er det einaste programmet som tydeleg overfyller studieplassane. Dei andre programma har anten problem med å fylle plassane eller fyller dei så vidt, mykje på grunn av at dei har få plassar. Når det gjeld **gjennomføring (på normert tid) og fråfall**, er tendensen at fråfallet er stort og at delen som gjennomfører på normert tid, er låg. **Kandidatproduksjonen** må sjølvsagt sjåast i samband med talet på studieplassar, og dei evalueringane som skriv noko om dette, har ikkje «unormale» tal for kandidatproduksjon.

Arbeid med utdanningskvalitet

Med omsyn til utdanningskvalitet kan det innleiingsvis slåast fast at ingen av evalueringane tek *skikkeleg* tak i det sentrale omgrepet «heilheitleg kvalitetsarbeid» og nesten ingen (unnatak: norrøn filologi) tek tak i noko som har med «fremjing av utdanningsfagleg kompetanse» å gjere. BAHF-SPRKV og MAHF-LING gjer godt greie for arbeidet med eigenvurderingar av enkeltemne og program, studentevalueringar og innspel frå studentar (t.d. i programstyret og fagutvalet). MAHF-LING-evalueringa brukar ein god del plass på å skrive om midlertidige undervisningsressursar i perioden 2020-2024 som eit problem (s. 4) samstundes som det

andre stader blir halde fram som ein fordel med fleire ulike undervisarar (s. 9). MAHF-LING gjer i tillegg greie for to større endringar i programmet og peikar på at samarbeidet med studentane har vore viktig i denne prosessen. BAHF-NORAN slår fast at fagmiljøet har eit «kontinuerleg fokus på studiekvalitet» (s. 7), men det står lite om korleis dette skjer. Det blir gjort greie for arbeidet med eigenvurderingar, emneevalueringar og oppfølging av tilbakemeldingar frå studentane. Det blir elles vist til at studiekvaliteten blir teken vare på av Programstyret for Nordisk. BAHF-NOLIS og MAHF-NORD gjer (identisk) greie for arbeidet i programstyret på ein grei måte, og skildrar arbeidet til «programsensoren», men nemner ikkje noko om arbeidet med dei andre elementa som skal vere ein del av kvalitetsarbeidet. Det hadde vore fint å høyre om korleis programstyret jobbar med studiekvalitet i tre ulike studieprogram (nordisk språk og litteratur, norsk som andre språk, norrøn filologi) og korleis studentrepresentasjonen i det felles programstyret er. BAHF-NOFI og MAHF-NOFI gjer (identisk) godt greie for arbeidet med årlege eigenevalueringar og treårige emneevalueringar, arbeidet i programstyret og UUI og nemner i tillegg regelmessige fagmøte, inspirerende tiltak ved andre lærestader og eit aktivt fagutval. Med omsyn til fremjing av utdanningsfagleg kompetanse nemner dei at det kvart år blir arrangert konferansar, seminar og ekskursjonar. MAHF-ARK gjer greie for arbeidet med både skriftlege og munnlege studentevalueringar og nemner i tillegg studentane sin innsats på fagmøte, tilbakemeldingar frå studentane til studie- og eksamenskonsulentane, Fagforum kvart semester der spørsmål knytt til undervisninga og utviklinga av den blir diskutert og til slutt den eksterne fagfellen.

Kommunikasjon om studiet

Dette punktet er så godt som identisk i evalueringane av BAHF-SPRKV og MAHF-LING. Ein meiner programmet har eit dekkande namn og at studieplanen viser innhaldet til og strukturen i programmet. Ein seier ikkje noko om i kva grad skildringa er «hensiktsmessig». Eit spørsmål som trengjer seg på, er om studieplanen er dekkande med omsyn til emne som evalueringa seier er sentrale i programma (t.d. psykolingvistik og teiknspråk(forskning)). BAHF-NORAN svarer kjapt «ja» på begge spørsmåla i malen. BAHF-NOLIS er nøgde med studieplanen (og namnet) og får støtte av ekstern fagfelle («programsensor»), men ekstern fagfelle ser to forbettringspotensial: 1. med omsyn til «tematisering av yrke og arbeidsliv i emnebeskrivelsene», 2. innslagene av litteratur og språkkunnskap frå andre nordiske land «kunne vært» større. 1. vil programstyret vurdere tiltak for, 2. meiner ein skuldast «vektleggingen av norsk i skoleverket» + «pensumbegrensninger». Også MAHF-NORD er nøgde med studieplanen (og namnet) og får støtte av ekstern fagfelle, også her med to forbettringspotensial: 1. la informasjon om yrkeslivsrelevans rykke lenger opp på sida, 2. legge inn klikkbare karriereintervju. Begge deler skal fagmiljøet prøve å få til «i løpet av de kommende semestrene» (s. 4), men det er nok vanskeleg å endre på rekkefølga til overskriftene i studieplanen. Mykje er likt i BAHF-NOFI og MAHF-NOFI, og begge er nøgde med studieplan og namn (og får støtte i programsensorrapporten) og kommenterer òg at moglegheita for delstudium i utlandet er godt kommunisert. MAHF-NOFI framhevar i tillegg at moglegheita for å ha to rettleiarar blir kommunisert tydeleg. MAHF-ARK meiner namnet er

godt og held fram at informasjonen om studiet på netter er god og oppdatert. I tillegg nemner dei orienteringsmøte og informasjon gjennom studierettleiarane.

Undervisnings-, læringsaktivitetar og vurderingsformer

Av momenta under dette punktet skal KI (kunstig intelligens) få ein kort felles omtale her: Det er påfallande lite merksemd om KI som moglegheit/utfordring/problem i samband med t.d. vurdering, men og som moglegheit i samband med undervisning. 6 av 8 evalueringar nemner korkje *KI* eller *kunstig intelligens* i det heile tatt: BAHF-NORAN, BAHF-NOLIS, BAHF-NOFI, MAHF-NOFI, MAHF-ARK. Det er rett nok ikkje spurt spesifikt om dette i malen, men det er likevel underleg med tanke på all omtalen KI har fått dei siste åra både i samband med undervisning og vurdering. BAHF-SPRKV (s. 7) peiker på KI (rett nok i kombinasjon med ressurssituasjonen) som ein grunn til å ha «hovedsakelig skoleeksamen» som vurderingsform. MAHF-NORD skriv på s. 7: «Fagmiljøet er oppmerksom på problemene knyttet til bruk av KI-verktøy og diskuterer og evaluerer fortløpende vurderingsformene og oppgavene som blir gitt med tanke på dette. Faglærerne forsøker også å ha en konstruktiv dialog med studentene om en fornuftig bruk av KI-verktøy i studiene.»

Arbeidsomfang

Dei fleste evalueringane skriv om dette, men det er ikkje så mykje å bli klok på, og dette er strengt tatt noko det ikkje er mogleg å seie noko tilnærma objektivt om: Når ein driv eit fulltidsstudium, er det eit fulltidsstudium. Det er heller ikkje enkelt å vurdere kor stor andel av arbeidsomfanget dei einskilde emna i eit program har. Komiteen kunne likevel ønska seg ei skildring av kor mange av dei 37,5 veketimane som utgjør eit fulltidsstudium, som er sett av til undervisning og seminar (kontakttid) og kor mykje tid ein forventar at studentane brukar på førebuing og etterarbeid. For BAHF-NOLIS og MAHF-NORD kan det nemnast at det er fint at dei har faste satsar for pensumsider per studiepoeng, men dei kunne gjerne ha tatt med kva desse satsane er.

Internasjonalisering

Her slår alle evalueringane fast at programmet har fagleg relevante utvekslingsavtaler, rett nok i svært ulikt omfang, og alle programma rapporterer om at svært få reiser på utveksling, men utan å seie noko konkret om kva ein kan gjere for å endre på dette anna enn å opprette nye/fleire avtalar. BAHF-SPRKV og MAHF-LING har to avtalar og skriv ikkje meir enn det om utveksling. BAHF-NORAN har berre ein avtale, men jobbar for å få på plass avtalar som er betre tilpassa eige tilbod. BAHF-NOLIS og MAHF-NORD har tre avtalar og meiner det bør bli fleire. BAHF-NOFI og MAHF-NOFI oppgir (s. 9 i begge evalueringane) litt lettvtint at studentane kan «dra på utveksling til mange land og lærestader, spesielt relevant for studiet er t.d. Island, Danmark og Tyskland». MAHF-ARK opplyser ingenting konkret om avtalar for utveksling, men nemner at studentar har vore på utveksling ved Det norske institutt i Roma og ved African Heritage Research Institute i Sør-Afrika.

3 Programvis omtale av programevalueringane

Moment som blir omtalte separat:

- 3.1 Faglig innhold og oppbygning av programmet
- 3.2 Undervisnings-, læringsaktiviteter og vurderingsformer
- 3.4 Studentmedvirkning og læringsmiljø
- 4. Resultat og relevans
- 6. Fagmiljø
- 7. Forslag til eventuelle tiltak og plan for oppfølging (med ei vurdering av «verdien» til forslaga)

3.1 Bachelor i språkvitskap (BAHF-SPRKV)

Fagleg innhald og oppbygging av programmet

Evalueringa peikar på at knappe ressursar gjer at dei berre kan tilby «essensielle» emne, og det er ikkje rom for valemne. I samband med BA-oppgåva blir studentane kopla på forkinga som skjer i fagmiljøet. Ei endring som skjer i samband med studieporteføljeprojektet er innføringa av NORAN107 som fellesemne.

Undervisnings-, læringsaktivitetar og vurderingsformer

Det går fram at undervisninga i dei fleste emna er forelesingar med innslag av studentaktivitet, det same gjeld på emna med obligatoriske aktivitetar. Somme emne (LING123, LINGSTAT) har ei meir praktisk innretting med studentaktivitet. Vurderingsformene er stort sett skuleeksamen, og ein peikar på KI og ressursituasjonen som grunnar til dette (munnleg eksamen krev to sensorar).

Studentmedverknad og læringsmiljø

Moglegheita for studentmedverknad finst først og fremst gjennom programstyret, fagutvalet og studentevalueringa, men det blir òg arrangert eit oppstartsmøte med faginfo og sosiale aktivitetar. Ein viktig sosialisierende møtestad ser dessutan den nye LingLunch, som har vore organisert sidan HS24, ut til å vere. Det skrivast ikkje noko om korleis tilbakemeldingar frå studentane blir brukte i fagutviklinga, heller ikkje om i kva grad og korleis studentane er med på å påverke innhaldet i emna.

Resultat og relevans

Ein slår fast at BAHF-SPRKV har hatt ei stabil rekruttering med ein viss nedgang i **søkjartala** dei siste fem åra. Ein oppgir i punkt 4.1 å ha 15 **studieplassar** og på s. 3 at omtrent 20 studentar startar (2023), men dette er usikre tal sidan figur B1 ikkje seier noko om kor mange som startar, men kor mange som får tilbodet. Her har det vore ein tydeleg nedgang frå i underkant av 40 i 2019. **Gjennomføring på normert tid** er litt over snittet ved LLE, ca. 1/3, og dei fleste som gjennomfører, gjer det på normert tid. **Fråfallet** er altså ganske høgt, men det er inga stor auke

i fråfallet. Evalueringa peikar på at ein satsar på betre støtte til og samarbeid med fagutvalet for å bøte på dette, men ein peikar på manglande ressursar som ei hindring i arbeidet. BAHF-SPRKV skriv ikkje noko om **kandidatproduksjon**, men den kan lesast av unøyaktig i tabellen nede på s. 13: 2019: 11; 2020: 9; 2021: 6; 2022: 0?, 2023: 1.

Evalueringa seier ikkje noko om tiltak for å styrke rekrutteringa eller behov for å gjere endringar i opptakskrava til studiet. Med omsyn til arbeidslivsrelevans viser evalueringa til rapporten *Fremtidsrettet studium i digitale språkressurser* (Naydenova, Kristiansen & De Smedt 2024) som seier at «de fleste av de som har tatt en grad i språkvitenskap synes at utdanningen er arbeidslivsrelevant». Evalueringa viser på ein overtydande måte til fleire sider ved utdanninga som gjer henne arbeidslivsrelevant. Det blir òg framheva at programmet har element som ikkje «alltid er standard» (s. 8) andre stader. Evalueringa seier ikkje noko om jobbmarknaden for ferdige kandidatar.

Fagmiljøet

Evalueringa peikar fleire gongar på at fagmiljøet er for lite/ressursane knappe («underbemannet»). Det er fire fast tilsette på faget, alle professorar, og som professorar skal dei ha den «utdanningsfaglige kompetansen» på plass. Evalueringa er svært knapp med omsyn til t.d. nasjonale/internasjonale nettverk/samarbeid, og viser berre til Cristin, noko som er greitt når det gjeld publiseringsaktivitet og deltaking i konferansar, men mindre opplysende når det gjeld nettverk.

Forslag til eventuelle tiltak og plan for oppfølging

BAHF-SPRKV har ei liste med 6 punkt for dei neste fem åra, og tiltaka femner breitt frå oppfølging av studieporteføljeprojektet (punkt 1 og 2), oppdatering av studieplan og emneomtaler (punkt 3), kopling av innhaldet i BA med MA (punkt 4), oppfølging av studentevalueringar (punkt 5) og samarbeid med studentane (punkt 6). Dette er viktige tiltak, men dei kunne godt ha vore meir spesifikke.

Konklusjon: Evalueringa brukar ein del plass på å påpeike manglande ressursar, noko som etter komiteen sitt syn kan reise tvil om i kva grad faget kan tilby tilstrekkeleg kvalitet i utdanninga. Til tross for manglar ved evalueringa og nokre punkt som trekk i feil retning, framstår BAHF-SPRKV som eit veldrive program med eit variert og relevant emnetilbod.

Studiekvalitetskomiteen tilrår reakkreditering av BAHF-SPRKV.

3.2 Master i lingvistikk (MAHF-LING)

Fagleg innhald og oppbygging av programmet

MAHF-LING er som ein kan vente meir praktisk orientert med metodefokus enn BAHF-SPRKV, og evalueringa understrekar at det er eit studium som òg passar for andre studentar enn dei som har tatt BAHF-SPRKV (meir om dette under 4.1). Som i samband med BA-oppgåva blir MA-oppgåva halden fram som ein stad der studentane får kjennskap til forskinga som føregår i

fagmiljøet gjennom forskingsaktivitetar, men evalueringa nemner ikkje at dette skjer i andre enkeltemne (om ein går ut frå at «ta del i forskingsaktivitetar» er noko anna enn at tema i emna fell saman med forskingsprofilen til fagmiljøet). Evalueringa nemner ikkje noko særskilt om fagleg utviklingsarbeid eller om det finst valemne på programmet.

Undervisnings-, læringsaktivitetar og vurderingsformer

Emna har stort sett forelesingar og i tillegg praktiske seminar og nokre gongar prosjektpresentasjonar. Vurderingsforma på alle emna er semesteroppgåve.

Studentmedverknad og læringsmiljø

Dette punktet er identisk med BAHF-SPRKV.

Resultat og relevans

Her kan ein lese at MAHF-LING som BAHF-SPRKV har hatt ei stabil men noko synkende rekruttering i perioden, og også ein nedgang i **søkjartala**. Tabellen på s. 13 er vanskeleg å lese av nøyaktig, men han viser at dette ikkje stemmer for MAHF-LING. Derimot har talet på kvalifiserte søkjarar og tilbod om studieplass gått ned. Særskilt verd å merke seg her er at MAHF-LING peikar på innføringa av studieavgift for studentar frå utanfor EU som ein grunn til nedgangen i talet på søkjarar. Den nye situasjonen har ført til sterk nedgang i talet på studentar frå land utanfor EU. Det blir òg peika på at dei kunne tatt opp fleire studentar utan å overbelaste dei tilsette. Her er altså ikkje ressursmangel eit problem. Under 4.1 nemner evalueringa ei mogleg endring i opptakskrava for å kunne ta opp studentar som ikkje har tatt BAHF-SPRKV, som eit tiltak for å styrke rekrutteringa. MAHF-LING oppgir i punkt 4.1 å ha 5 studieplassar, men seier ikkje noko om kor mange som startar. Figur B1 viser at 15 fekk tilbod i 2023, som er ein viss nedgang frå i overkant av 20 i 2019. **Gjennomføring og fråfall** er «LLE- og HF-gjennomsnittleg», men evalueringa peikar på at gjennomføring på normert tid «kunne vært bedre» (s. 8). For MAHF-LING er det altså «motsett» om ein samanliknar med BAHF-SPRKV; dei fleste som startar, gjennomfører også, men få gjer det på normert tid. Det er ingen store endringar i desse tala for perioden. MAHF-LING skriv ikkje noko om **kandidatproduksjon**, men den kan lesast av unøyaktig i tabellen nede på s. 13: 2019: 3; 2020: 5; 2021: 6; 2022: 1; 2023: 0.

Det ein skriv om relevans og kontakt med arbeidslivet, er så godt som identisk med BAHF-SPRKV med unnatak av at den meir praktiske innretninga til masterprogrammet blir framheva. Evalueringa seier ikkje noko om jobbmarknaden for ferdige kandidatar.

Fagmiljø

Dette punktet er identisk med BAHF-SPRKV.

Forslag til eventuelle tiltak og plan for oppfølging

MAHF-LING har ei liste med 5 punkt der 4 er identiske med tiltaka for BAHF-SPRKV. I tillegg kjem eit litt vagt tiltak om å «vurdere løpende seminarer i LING350 (MA-oppgaven)». Dette føyer seg pent inn i rekka at gode, men litt lite spesifikke tiltak for den neste perioden.

Konklusjon: Som BA-SPRKV brukar evalueringa ein del plass på å påpeike manglande ressursar, noko som òg her kan reise tvil om i kva grad faget kan tilby tilstrekkeleg kvalitet i utdanninga. Til tross for manglar ved evalueringa og nokre punkt som trekk i feil retning, framstår MAHF-LING likevel som eit veldrive program med eit variert og relevant emnetilbod.

Studiekvalitetskomiteen tilrår reakkreditering av MAHF-LING.

3.3 Bachelor i norsk som andrespråk (BAHF-NORAN)

Denne evalueringa har tabellar integrert i teksten, noko som fungerer godt. Ho refererer òg ein god del til rapport frå ekstern fagfelle, det hadde vore bra om han var lagt ved eller lenka til.

Fagleg innhald og oppbygging av programmet

Evalueringa går rett på sak og listar opp endringar som blei gjort etter erfaringar med HF-2018 og som ein meiner styrkar programmet. Ein meiner likevel ikkje at ein er heilt i mål og vil arbeide for at NOLI102 får ein profil som passar betre til programmet, eventuelt erstatte det med eit fellesemne som ein del av studieporteføljeprosjektet.² Evalueringa seier ikkje noko eksplisitt her om studentane si deltaking i forskingsaktivitetar, heller ikkje om valfridom i programmet. Når det gjeld årsstudiet, peikar evalueringa på at det kan vere uheldig for rekruttering at årsstudiet startar om våren slik at det blir samkøyrert med BA.

Undervisnings-, læringsaktivitetar og vurderingsformer

Her seier evalueringa at «[vi] forsøker gjennomgåande å leggja til rette for at studentane er aktive i undervisninga» (s. 11) og at dei «ofte [har] mindre grupper i undervisninga» (s. 11). Det blir òg understreka at BA og årsstudiet dreg nytte av undervisnings- og læringsaktivitetar som er utvikla av PRISME. Evalueringa skriv ingenting konkret om vurderingsformene, men nøyer seg med å sitere ekstern fagfelle som konkluderer med at «studentenes kunnskaper og ferdigheter blir prøvd på mange ulike måtar gjennom programmet» (s. 3 i rapporten frå ekstern fagfelle, s. 11 i evalueringa).

Studentmedverknad og læringsmiljø

Studentmedverknaden som blir skildra her, blir redusert til aktiviteten i fagutvalet og programstyret for Nordisk. Læringsmiljøet blir tematisert ved at ein viser til spørjeundersøkingar og emnevedurderingar med positive utsegner om forelesarane og opplegget.

² Evalueringa peikar òg på aspekt som det må jobbast med når det gjeld årsstudiet og PRISME, men vi går ikkje inn på dette her.

Resultat og relevans

Ein slår fast at programmet og årsstudiet har stabil rekruttering og fleire kvalifiserte søkjarar enn dei som får opptak, men dei har hatt ein nedgang i **søkjartala** dei siste fem åra. Figur 2 på s. 4 viser ein jamn nedgang med unntak av 2023 som hadde fleire søkjarar enn alle dei andre åra, tala er altså ikkje veldig tydelege. Talmaterialet for årsstudiet viser at talet på dei som takkar ja til studieplass, ligg eit godt stykke over dei 13 studieplassane årsstudiet har hatt sidan 2017 (talet varierer mellom 28 og 17 med ein svakt fallande tendens, Figur 2 s. 4). Her skal det seiast at tala er utydelege, for i figur 4 s. 5 opererer ein med kor mange som «fekk studierett», og der er tala lågare (sjå òg nedanfor om fylling av studieplassar). BAHF-NORAN har frå og med 2021 ikkje fylt dei 10 **studieplassane** om ein går ut frå ja-svara (8 i 2021, 2022 og 2024, 7 i 2023), men materialet seier ikkje noko om kor mange som faktisk har møtt. Det same gjeld årsstudiet frå og med 2022. Det blir ikkje sagt noko om tiltak for å auke rekrutteringa, heller ikkje om behov for å gjere endringar i opptakskrava. BAHF-NORAN har, som det òg blir påpeika i evalueringa, stort **fråfall** 2019-2021, men det er framleis ingen på 2023- og 2024-kulla som har slutta. Eit tiltak for å bøte på fråfallet er endringar i det tidlegare omtala emnet NOLI102. Det blir ikkje skrive noko om kor mange som fullførte på normert tid. BAHF-NORAN har lav **kandidatproduksjon** (2019: 2; 2020: 5; 2021: 1), men òg få studieplassar. Evalueringa slår vidare fast at faget har «høg relevans for samfunnet» (s. 13), både gjennom undervisning, forskingsaktivitet, kontakt med praksisfeltet og samarbeid med Bergen Læringssenter og kvalifiseringssenteret Ny Sjanse-NAV Bergenhus. Evalueringa seier ikkje noko om jobbmagnaden.

Fagmiljøet

Fagmiljøet er lite med to professorar (begge har altså utdanningsfagleg kompetanse), og ei av dei går av med pensjon i 2028. Det er kritisk for faget at HF sin langsiktige bemanningsplan tilseier at denne stillinga blir inndregen. Dette punktet er generelt grundig og skildrar fagmiljøet godt, men det står ingenting *konkret* om nasjonalt og internasjonalt samarbeid.

Forslag til eventuelle tiltak og plan for oppfølging

BAHF-NORAN tek litt lett på dette punktet og viser til studieporteføljeprojektet med framtidige fellesemne og emnepakkar og elles i parentes til kommentarar om tiltak tidlegare i teksten, noko som gjer punkt 7 overflødig.

Konklusjon: Evalueringa gir inntrykk av eit veldrive program som står framfor store utfordringar med omsyn til bemanninga i nær framtid. Eit spørsmål som må stillast, er om bruken av NOLI102 i programmet er eit symptom på at faget er og har vore underdimensjonert med tanke på å skulle vere eit eige program? Evalueringa har òg enkelte manglar.

Studiekvalitetskomiteen tilrår reakkreditering av BAHF-NORAN.

3.4 Bachelor i nordisk språk og litteratur (BAHF-NOLIS)

Fagleg innhald og oppbygging av programmet

Evalueringa gjer greie for korleis studieprogrammet er bygd opp og dei endringane som har vore gjort i perioden, blant anna oppsplitting av NOSPAN101 til NOSP104 og NORAN101 der ein tilbyr NORAN-studentane felles undervisning med NOSP104-studentane. Men ein saknar ei grunngjeving for kvifor dette blei gjort og korleis endringa er meint å skulle bidra til betre studiekvalitet.

Undervisnings-, læringsaktivitetar og vurderingsformer

Det kjem fram at faglærarane på emna i programmet i aukande grad ønsker å få til studentaktiv undervisning, men ikkje korleis og kva for type undervisning det er snakk om, bortsett frå at undervisninga i fordjupingsemna i stor grad er seminarbaserte i kombinasjon med obligatoriske aktivitetar. I tillegg blir det arrangert kollokvie- og seminargrupper som delvis er obligatoriske. Det kjem ikkje fram om det er ein felles refleksjon i fagmiljøet om undervisningsformer, eller om dette kviler på enkeltinitiativ. Det blir nemnt eit tilfelle der utforskande undervisning har vore prøvd i form av flipped classroom, men der dette har blitt avvikla etter negativ tilbakemelding. Det er uklart om dette betyr at tiltak for meir studentaktiv undervisning har stoppa opp, eller om det finst eit pågåande studiekvalitetsarbeid i programmet. Evalueringa viser at dei formelle strukturane for drift og utvikling av programmet er på plass med programstyre og ekstern fagfelle, og at alle tilsette har tatt dei nødvendige kursa i universitetspedagogikk eller tilsvarande. Men evalueringa fortel ingenting om kva som har vore diskutert med omsyn til studiekvalitet i perioden. Han nemner heller ikkje vurderingsformer.

Studentmedverknad og læringsmiljø

Studentane har høve til medverknad gjennom deltaking i programstyret og UUI. Ein viser til at innspela frå studentane i desse foruma blir tillagt stor vekt, men evalueringa seier ikkje noko utover dette om korleis studentane blir brukte i utviklinga av faget. Eit tiltak for å betre læringsmiljøet er eit sosialt oppstartsseminar i andre semester, og dei tilsette har òg lagt ned ein monaleg innsats for å oppretthalde fagutvalet i periodar då det har hatt lite aktivitet.

Resultat og relevans

Evalueringa seier ingenting om **søknadstala**, men tabellen på s. 18 viser at dei har gått ned med 38% frå 2019 til 2023 (omtrent det same som for MAHF-NORD). Programmet har hatt jamt synkende **opptakstal** frå 2019 (20 studentar) til 2022 (7 studentar), med eit oppsving i 2023 (13 studentar). Evalueringa viser til fleire konkrete tiltak for å auke rekrutteringa. Evalueringa har med ein tabell (s. 20) som viser **registrerte per studieplass** (n=30 til 2023, deretter 27) prosentvis, og denne viser ein reduksjon frå 63,3% i 2019 til 37% i 2023 (med ein botn i 2022 på 16,7%). Som mange program ved HF har òg BAHF-NOLIS relativt høgt fråfall. Evalueringa viser berre til tal for kor mange som fell frå etter første studieår: Desse tala viser

ei «jamn» stigning frå 23,5% for 2019-kullet til 44,4% for 2023-kullet, og det blir slått fast at fråfallet aukar vidare utover i studieløpet. Ei årsak til dette er ifølgje evalueringa at studiet blir gradvis meir krevjande, men det kjem ikkje fram refleksjon om det er noko ved undervisninga eller oppbygginga av programmet som på ein betre måte kan ruste studentane for eit gradvis meir krevjande studium. Det har likevel blitt sett i verk ytre tiltak som oppstartseminar i andre semester og styrking av dialogen med studentane med tanke på yrkesrelevans, òg i undervisninga. Tala for **gjennomføring på normert tid** kan samanliknast med BAHF-SPRKV, og ligg rundt 30%. **Kandidatproduksjonen** i perioden: 2019: 15; 2020: 13; 2021: 7; 2022: 8; 2023: 10.

Fagmiljøet

Fagmiljøet blir knapt skildra i evalueringa, det står berre at det er relativt stort og formelt kompetent.

Forslag til eventuelle tiltak og plan for oppfølging

Dette punktet manglar i evalueringa.

Konklusjon: Eigenevalueringa diskuterer i liten grad korleis fagmiljøet arbeider for å utvikle studietilbodet og kvaliteten på dette tilbodet, anna enn at dei formelle strukturane for dette arbeidet er på plass. Det finst såleis heller ikkje forslag til plan eller tiltak for å følge dette opp. Studiekvalitetskomiteen har derfor lite grunnlag for å vurdere om studiekvalitetsarbeidet på programmet er organisert på ein slik måte at læringsmåla kan bli nådde og læringsutbyttet bli oppnådd. Samstundes er det ikkje grunnlag for å hevde at programmet *ikkje* er i samsvar med forskrifta, og komiteen ser at det blir jobba for å utvikle programmet, men vi saknar refleksjon om t.d. korleis studentrepresentantane blir brukte og korleis dei dårlege erfaringane med studentaktiv undervisning (*flipped classroom*) blir følgt opp. Slike refleksjonar kunne òg ha gitt grunnlag for ei liste med forslag til tiltak og plan for oppfølging av studiekvalitetsarbeidet (punktet som manglar heilt i evalueringa).

Programstyret må derfor følge opp manglane og dokumentere at programmet er i samsvar med studietilsynsforskrifta før studiekvalitetskomiteen kan tilrå at det blir reakkreditert.

3.5 Master i nordisk språk og litteratur (MAHF-NORD)

Fagleg innhald og oppbygging av programmet

Evalueringa gjer greie for oppbygginga av studieprogrammet, og at det faglege innhaldet i emna som inngår, blir oppdaterte jamleg. Mellom anna blei alle enkeltemna reviderte i samband med innføringa av ny modell for lektorutdanninga. Men ein saknar ei skildring av korleis arbeidet med oppdateringar føregår, kva desse oppdateringane består av og har bestått av i perioden, og ein refleksjon om kva som ligg til grunn for slike oppdateringar. Læringsutbyta i programemna blir omtala som generelle, og dei blir fylte med varierende fagleg innhald frå

semester til semester. Ein viser til programsensor som meiner det er god samanheng mellom emna i programmet, men ein reflekterer ikkje om korleis og i kva grad oppdateringar, revisjonar og varierende innhald verkar inn på denne samanhengen.

Undervisnings-, læringsaktivitetar og vurderingsformer

Undervisningsformene på programmet er i stor grad seminarbaserte, dels med obligatoriske munnlege eller skriftlege innlegg frå studentane. Ein viser til programsensor som skriv at undervisningsformene på programmet er varierte, og at dei tilsette ved faggruppa viser diversitet i den pedagogiske tilnærminga. Ein av dei tilsette har òg blitt merittert underviser, noko som ifølgje evalueringa har vore positivt for utprøvinga av nye læringsformer og det pedagogiske arbeidet i fagmiljøet. Ein viser i samband med dette til eit formidlingsarrangement i samarbeid med litteraturhuset på eit av fordjupingsemna. Men evalueringa seier ikkje kva den pedagogiske diversiteten inneber eller korleis utprøvinga av nye læringsformer føregår. Det er derfor vanskeleg for studiekvalitetskomiteen å vurdere studiekvalitetsarbeidet på programmet.

På tilsvarande vis blir det hevda at vurderingsformene er varierte og tilpassa det faglege innhaldet i kvart emne utan at ein seier noko meir om dette.

Studentmedverknad og læringsmiljø

Studentane har høve til medverknad gjennom deltaking i programstyret og UUI. Ein viser til at innspela frå studentane i desse foruma blir tillagt stor vekt, men evalueringa seier ikkje noko utover dette om korleis studentane blir brukte i utviklinga av faget. Ein viser dessutan til tilbod om fadder- og mentorordning, mindre ekskursjonar som har vore gjennomførte og fellesundervisning med andre program. Det har òg blitt oppretta eit sosialt oppstartsseminar i andre semester, og dei tilsette har lagt ned ein monaleg innsats for å oppretthalde fagutvalet i periodar då det har hatt lite aktivitet.

Resultat og relevans

Evalueringa seier ingenting om **søknadstala**, men tabellen på s. 21 viser at dei har gått ned med 40% frå 2019 til 2023 (omtrent det same som for BAHF-NOLIS). Programmet har hatt jamt synkende **opptakstal** frå 2019 (19 studentar) til 2023 (7 studentar). Nedgangen må ifølgje evalueringa sjåast i samanheng med opptakstala for lektorutdanninga, og at synkende opptakstal på MAHF-NORD derfor skuldast at yrkesrelevans er for lite synleg. Det første er vanskeleg å forstå når MAHF-LÆNO har hatt ein liknande nedgang i studenttal i perioden. MAHF-NORD har hatt ein markant reduksjon i talet på studieplassar frå 15 i 2019 til 7 i 2023, og med omsyn til å **fylle studieplassane** har det òg vore ein prosentvis nedgang frå 120% i 2019 til 100% i 2023 (og 2022), med svært låge tal for 2020 og 2021. Fullføring av graden på **normert tid** i perioden ligg på 40,4 %. Eit tiltak for å betre gjennomføringa er utviklinga av eit prosjektførebuande emne (NOLISP300) i andre semester, der studentane skal utvikle ei prosjektskisse i samarbeid med rettleiar. Det blir vist til at dei som fell frå dei to siste semestera, er studentar som sluttar å komme på rettleiing til tross for at rettleiarane strekk seg langt og

administrasjonen er imøtekommande med omsyn til individuelle tilpassingar. Evalueringa reflekterer ikkje over om det hadde vore mogleg å gjere noko meir eller anna for å halde på studentane som sluttar å møte til rettleiing. **Kandidatproduksjonen** i perioden: 2019: 7; 2020: 9; 2021: 18; 2022: 17; 2023: 7.

Evalueringa viser til fleire konkrete tiltak for å synleggjere arbeidslivsrelevansen til programmet. Likevel manglar det refleksjon om korleis innhaldet i programmet sjølv kan gjerast meir arbeidslivsrelevant.

Fagmiljøet

Fagmiljøet blir knapt skildra i evalueringa, det står berre at det er relativt stort og formelt kompetent.

Forslag til eventuelle tiltak og plan for oppfølging

Dette punktet manglar i evalueringa.

Konklusjon: Som for BAHF-NOLIS diskuterer denne evalueringa i liten grad korleis fagmiljøet arbeider for å utvikle studietilbodet og kvaliteten på dette tilbodet, anna enn at dei formelle strukturane for dette arbeidet er på plass. Det finst såleis heller ikkje her forslag til plan eller tiltak for å følge dette opp. Studiekvalitetskomiteen har derfor lite grunnlag for å vurdere om studiekvalitetsarbeidet på programmet er organisert på ein slik måte at læringsmåla kan bli nådde og læringsutbyttet bli oppnådd. Samstundes er det heller ikkje her grunnlag for å hevde at programmet *ikkje* er i samsvar med forskrifta, og komiteen ser at det blir jobba for å utvikle programmet, men vi saknar t.d. ei skildring av kva den omtalte pedagogiske diversiteten inneber og kva den bidreg med og ei skildring av korleis utprøvinga av nye læringsformer føregår. På liknande måte kunne ein ønskt seg meir enn berre ei stadfesting av at vurderingsformene er varierte og tilpassa det faglege innhaldet i kvart emne.

Programstyret må derfor følge opp manglane og dokumentere at programmet er i samsvar med studietilsynsforskrifta før studiekvalitetskomiteen kan tilrå at det blir reakkreditert.

3.6 Bachelor i norrøn filologi (BAHF-NOFI)

Fagleg innhald og oppbygging av programmet

Programmet har eit sterkt forskingsgrunnlag, og studentane har høve til å delta i forskingsaktivitetar i fagmiljøet. Evalueringa gir berre ei kort og delvis skildring av innhaldet i og oppbygginga av programmet, og ho manglar refleksjon om korleis dei ulike emna bidreg til at studentane oppnår læringsutbyttet. Det ser ut til at studentane ikkje har valfridom innanfor spesialiseringa. Spesialiseringa har for tida ingen fellesemne, og evalueringa nemner at det nye kravet til fellesemne i samband med studieporteføljeprojektet kan svekke kvaliteten til programmet.

Undervisnings-, læringsaktivitetar og vurderingsformer

Ifølgje evalueringa er undervisningsmetodane varierte og inkluderer studentaktive læringsformer og gode høve for studentane til å få tilbakemelding frå undervisarane for å hjelpe dei med å nå læringsutbyttet. Evalueringa kommenterer ikkje kva for vurderingsformer som blir brukte og korleis dei bidreg til å fremje læringsutbyttet. Trass i at det er eit veldig lite program er det eit aktivt fagutval, regelmessige profesjonelle aktivitetar og eit forskingsmiljø som studentane kan ta del i. Ifølgje evalueringa er det god kommunikasjon mellom studentane og dei tilsette, og studentane er godt representerte i programstyret. Evalueringa kommenterer ikkje dei fysiske og digitale læringsarenaane.

Resultat og relevans

Heller ikkje BAHF-NOFI skriv eksplisitt noko om **talet på søkjarar** går opp eller ned («søkjartalet per år [låg] mellom 55 og 94»), men tabellen på side 18 viser ein viss nedgang frå 2019 (65) til 2023 (55) samstundes som tala for 2020 (94) og 2021 (75) er høgare, 2022 (61) noko lågare enn 2019. Programmet har hatt 5 studieplassar i heile perioden og hatt ein «jamn» nedgang i talet på **registrerte per studieplass** frå 120% i 2019 til 60% i 2023 (sjå tabell s. 18). Evalueringa motset seg å sjå dette som ein negativ trend og peikar på at i 2024 gjekk talet opp igjen, men dette er likevel i samsvar med en negativ trend sidan 2019. Programmet tek del i ei rekkje rekrutteringsarrangement, men evalueringa nemner ingen planar for nye rekrutteringsinnsatsar. Evalueringa seier ingenting om verken **gjennomføring på normert tid** eller **kandidatproduksjon**, og det finst heller ingen tabellar som viser dette. Ein nøyer seg med å slå fast (s. 8): «Programmet har ei god gjennomføring, svært lite fråfall og jamn kandidatproduksjon.» Ifølgje evalueringa har programmet ein **fullføringsgrad** på 28,6 % dei siste 5 åra, men det er høgt fråfall mellom første og andre semester. Det blir antyda at dette har å gjere med at studentane ikkje møter sitt eige fag i første semester. Dette er noko programmet har planar om å gjere noko med, men evalueringa viser berre vage planar for korleis ein tenkjer å gjere det.

Evalueringa skildrar studiet sin relevans for framtidige karrierar, og denne blir kommunisert til studentane i emna. Evalueringa hevdar at arbeidsmarknaden er ganske god for ferdige kandidatar, men gir tynt bevis til støtte for dette.

Fagmiljø

Fagmiljøet har per i dag 2 faste førsteamanuensar, 1 forskar i fast stilling, og 2 ph.d.-stipendiatar. I løpet av rapporteringsperioden har miljøet òg hatt fleire mellombelse stillingar (postdoktor, ph.d.-stipendiatar, gjesteforskar, vikarar). Norrønt er omfatta av UiB si småfagsordning. Fagmiljøet er tydelegvis stort nok og godt kvalifisert til å drive programmet.

Forslag til eventuelle tiltak og plan for oppfølging

Evalueringa listar opp fleire forslag til moglege tiltak som sannsynlegvis kjem til å bidra til å styrke studiekvaliteten, men somme av dei føreslåtte tiltaka er ganske lite ambisiøse eller ikkje tydeleg knytte til utfordringane som er identifiserte i evalueringa. Andre punkt er tydeleg viktige, men inneheld ikkje konkrete planar som kan følgast opp, til dømes forslaget om å redusere fråfall ved å få tak i studentane i første semester. Sjølv om evalueringa uttrykker skepsis til det nye fellesemnekravet i samband med studieporteføljeprojektet, nemner ho at det har vore dialog med andre fagmiljø for å finne ei mogleg løysing.

Konklusjon: Evalueringa skildrar eit lite, men velfungerande program med dyktige undervisarar og eit rikt læringsmiljø. Det hadde vore ein fordel med ei meir detaljert evaluering for å få eit betre grunnlag for å vurdere programmet.

Studiekvalitetskomiteen tilrår reakkreditering av bachelorprogrammet i norrøn filologi.

3.7 Master i norrøn filologi (MAHF-NOFI)

Fagleg innhald og oppbygging av programmet

Programmet har eit sterkt forskingsgrunnlag, og studentane har høve til å ta del i forskingsaktivitetar i fagmiljøet, mellom anna å presentere masteroppgåve si på ein internasjonal postgrad-konferanse. Evalueringa skildrar kort korleis programmet er oppbygd, men seier svært lite om innhaldet, og ho manglar refleksjon om korleis emna bidreg til at studentane når læringsutbyta. Evalueringa nemner at det er emne med fellesundervisning på 200- og 300-nivå, men det er ikkje forklart korleis dei to nivåa skil seg frå kvarandre. Det er heller ikkje forklart kva dette har å seie for bachelorstudentar som allereie har tatt desse emna på 200-nivå som masterstudentar. Det ser ut til at desse emna ikkje blir sett på som overlappende og derfor kan takast på begge nivå utan studiepoengreduksjon, noko som er overraskande når dei har fellesundervisning.

Undervisnings-, læringsaktivitetar og vurderingsformer

Undervisninga føregår hovudsakleg i seminar der studentane er aktivt engasjerte i t.d. diskusjonar og gruppearbeid. Studentane får støtte til å skrive masteroppgåve og førebu seg til arbeidsmarknaden. Evalueringa kommenterer ikkje kva for vurderingsformer som blir brukte og korleis dei bidreg til å fremme læringsutbytet. Trass i at det er eit veldig lite program, er det eit aktivt fagutval, regelmessige profesjonelle aktivitetar og eit forskingsmiljø som studentane kan ta del i. Ifølgje evalueringa er det god kommunikasjon mellom studentar og tilsette, og studentane er godt representerte i programstyret. Evalueringa kommenterer ikkje dei fysiske og digitale læringsarenaane.

Resultat og relevans

Heller ikkje MAHF-NOFI skriv eksplisitt noko om talet på **søkjarar** går opp eller ned, men tabellen for MAHF-NOFI (s. 16) viser «jamt» låge søknadstal med nedgang frå 2019 (9) til 2022

(5) og ein liten oppgang i 2023 (7). Programmet gjekk frå 5 til 2 studieplassar frå og med 2020 og har med ei «lita men stabil» mengd registrerte studentar (1 til 3) hatt ein oppgang i talet på **registrerte per studieplass** (40% i 2019, 150% i 2023), men med så låge tal har ikkje prosentane så stor verdi. Evalueringa seier ingenting om verken **gjennomføring på normert tid** eller **kandidatproduksjon**, og det finst heller ingen tabellar som viser dette. Ein nøyer seg med å slå fast (s. 8): «Programmet har ei god gjennomføring, svært lite fråfall og jamn kandidatproduksjon.» Programmet fyller eller overfyller konsekvent dei to studieplassane sine og søker aktivt å rekruttere fleire studentar. Språkkravet skal bli fjerna (evalueringa nemner ikkje når), noko som vonleg vil føre til fleire internasjonale søkjarar. Evalueringa uttrykker tilfredsheit med fullføringsgraden og nemner ingen spesielle tiltak for å gjere han endå betre utover å oppretthalde høg studiekvalitet. Evalueringa nemner at ein del av studentane er i karriererelevant arbeid ved sidan av studia, noko som kan føre til at dei brukar lengre enn normert tid på å fullføre graden.

Evalueringa skildrar studiet sin relevans for framtidige karrierar, og denne blir kommunisert til studentane i emna. Studentane får òg karriererettleiing i samband med emna. Evalueringa hevdar at arbeidsmarknaden er ganske godt for ferdige kandidatar, men gir tynt bevis til støtte for dette.

Fagmiljø

Fagmiljøet har per i dag 2 faste førsteamanuensar, 1 forskar i fast stilling, og 2 ph.d.-stipendiatar. I løpet av rapporteringsperioden har miljøet òg hatt fleire mellombelse stillingar (postdoktor, ph.d.-stipendiatar, gjesteforskar, vikarar). Norrønt er omfatta av UiB si småfagsordning. Fagmiljøet er tydelegvis stort nok og godt kvalifisert til å drive programmet.

Forslag til eventuelle tiltak og plan for oppfølging

Evalueringa listar opp fleire forslag til moglege tiltak, men dei fleste er ganske lite ambisiøse eller manglar detaljar. Eit punkt (om fellesemne) er ikkje tydeleg relevant for masterprogrammet.

Konklusjon: Det er mykje overlapp mellom denne evalueringa og BA-evalueringa. Dette er venta sidan dei to programma deler læringsmiljø og er tett knytte saman. Dette er òg eit lite program, men ifølgje evalueringa dreg studentane nytte av eit rikt læringsmiljø, inkludert nær kontakt med forskarar og høve til å ta del i forskingsaktivitetar og kollokvieundervisning. Det hadde vore ein fordel med ei meir detaljert evaluering for å få eit sterkare grunnlag for å vurdere programmet.

Studiekvalitetskomiteen tilrår reakkreditering av masterprogrammet i norrøn filologi.

3.8 Master i arkeologi (MAHF-ARK)

Fagleg innhald og oppbygging av programmet

Evalueringa gir eit oversyn over innhaldet i og oppbygginga av programmet og ei skildring av korleis dei ulike emna bidreg til at studentane oppnår læringsutbyta. Ho skildrar og grunngjev òg betydelege endringar som har vore gjort i programmet sidan 2018.

Studentane har lite valfridom med omsyn til emne, men innanfor dei obligatoriske emna har dei høve til å fokusere på innhald som er mest relevant for eigne interesser og masteroppgåve. Somme av dei obligatoriske emna har tverrfagleg innhald og involverer lærarar frå andre fag.

Undervisnings-, læringsaktivitetar og vurderingsformer

Undervisningsformene er varierte og inkluderer studentaktive læringsmetodar som gruppearbeid, presentasjonar, ekskursjonar og feltarbeid. Ifølgje evalueringa har studentane mykje autonomi med omsyn til planlegginga av og innhaldet i masteroppgåva, men det blir gitt lite informasjon om rettleiinga dei får.

Vurderingsformene er varierte på tvers av dei ulike emna, men det er verd å merke seg at to emne blir vurderte berre på grunnlag av heimeeksamen. Denne vurderingsforma står overfor alvorlege utfordringar på grunn av KI, men dette blir ikkje diskutert i evalueringa.

Studentane nyt eit levande læringsmiljø med eit aktivt fagutval som blir støtta av fagmiljøet og som organiserer regelmessige aktivitetar. Fagleg og administrativt tilsette er tilgjengelege for studentane, studentane har innverknad på programmet, og tilbakemeldingane deira blir tatt på alvor.

Resultat og relevans

MAHF-ARK skriv ikkje noko om søkjartal i teksten, og det finst ingen tabellar som seier noko om dette. MAHF-ARK er det programmet som tydelegast overbookar dei 10 studieplassane dei har hatt i perioden 2020-2024. Talet på studentar som faktisk møtte (begannte på programmet) låg mellom 15 og 17 i 2020-2023, og var i 2024 så høgt som 23. Programmet har altså veldig bra rekruttering, men dette legg press på ressursane, og opptaket må avgrensast for å sikre kvaliteten på undervisning og rettleiing. MAHF-ARK melder om lav gjennomføring på normert tid (mellom 13,3% for 2022 og 29,4% for 2020 og 2021), men har ikkje så stort fråfall, og i perioden 2017-2022 fullførte 67,1% etter tre eller fleire ekstra semester. Den største utfordringa programmet står overfor, er altså fullføring på normert tid. Sjølv om fråfall ikkje er eit stort problem, brukar mange studentar meir enn fire semester på å fullføre programmet. Evalueringa anerkjenner dette som eit problem, og somme tiltak har allereie blitt gjort for å forsøke å gjere noko med det. Evalueringa inneheld nokre refleksjonar om faktorar som kan påverke gjennomføringstida, men det er framleis uklart kor mykje som er innanfor fagmiljøets kontroll. Heller ikkje MAHF-ARK oppgir tal for kandidatproduksjon.

Programmet har klar arbeidslivsrelevans, og studentane får gode høve til å få praktisk erfaring. Det er eit sterkt fokus på overførbare ferdigheiter, men programmet gir òg studentane god førebuing med omsyn til å halde fram med ein doktorgrad.

Fagmiljø

Fagmiljøet manglar for tida folk med ekspertise i jernalderarkeologi og ein fast tilsett med undervisningskompetanse i digital arkeologi, men dette blir retta opp i 2026 når ei ny stilling blir utlyst. I mellomtida kan undervisninga dekkast tilstrekkeleg av mellombels tilsette.

Forslag til eventuelle tiltak og plan for oppfølging

Evalueringa inneheld eit detaljert samandrag av planlagde tiltak som er meint å takle identifiserte utfordringar (og med referanse til avsnitt i evalueringa). Dei føreslåtte tiltaka er tydeleg motiverte, konstruktive og relativt konkrete, inkludert informasjon om kven som er ansvarleg for å gjennomføre dei. Som einaste evaluering er tiltaka sett inn i ein tabell (slik malen oppmodar til), og dei har ei førebiletleg tredeling i «Utfordring», «Tiltak» og «Oppfølging».

Konklusjon: Programmet har levert ei detaljert og reflekterande evaluering som gir inntrykk av eit svært velfungerande program. Programmet har gjennomgått betydelege endringar dei siste åra. Endringane i programmet verkar godt gjennomtenkte og svarar på innspel frå eksterne fagfellar, representantar frå arbeidslivet og ikkje minst studentane.

Studiekvalitetskomiteen tilrår reakkreditering av masterprogrammet i arkeologi.

4 Avslutning

I denne avsluttande delen ønskjer komiteen å komme med nokre merknader som handlar om arbeidet med evalueringane og om malen som er utgangspunktet for dette arbeidet.

UiB innførte eit revidert studiekvalitetssystem i 2024, med ny mal for programevaluering. Fakultetet tilrådde at alle programevalueringar for 2024 skulle følgje den nye malen. Sjølv malen har, etter studiekvalitetskomiteen sitt syn, gått frå å ha meir rapporteringsfokus til å ha meir vurderingsfokus. I denne runden av programevalueringar har studieprogramma som er evaluert, stått i to ulike kvalitetssystem, og programevalueringane ber noko preg av det. Studiekvalitetskomiteen synes den nye malen er god og har mange gode spørsmål, men malen må takast alvorleg, og fleire av årets evalueringar unngår å svare på det som blir spurt om. (Malen bør altså understreke at det er forventa at ein svarer på alt det blir spurt om, særleg når ting er skilt ut med kulepunkt.) Akkurat i år har dette gjort komiteen sitt arbeid vanskelegare, men vi forstår at evalueringane i ny mal gjerne er i ein litt anna sjanger enn tidlegare. Det er viktig å presisere at det Studiekvalitetskomiteen er interessert i, er fagmiljøet sine *vurderingar* og *refleksjonar* knytte til spørsmåla som malen stiller, heller enn ei

rapportering av at studiekvalitetsarbeid blir gjort. Det kan òg verke som ein må vere tydelegare på kva som eigentleg er meint med «studiekvalitetsarbeid».

Ein kan vurdere om malen skal innehalde eit punkt om KI og eventuelle følgjer for vurderingsformer og ressursar i samband med vurdering

Den nye malen er ikkje tydeleg med omsyn til om rapport frå ekstern fagfelle skal leggst ved som dokumentasjon eller ikkje. Studiekvalitetskomiteen meiner at rapportar frå ekstern fagfelle som er gjort i perioden skal leggst ved programevalueringa, anten som vedlegg eller med lenke. Dersom ein vil ha skikkeleg handsaming av tala for rekrutterings, gjennomføring og kandidatproduksjon i evalueringane, må dette vere tydelegare i malen.

Generelt kunne ein ønske seg ei betre framstilling av korleis programstyra arbeider fram endringar i emneomtalane og studieplanane. Ingen av evalueringane viser eksplisitt til referat frå programstyret der vedtak om dette framgår. Men dette er jo heller ikkje nemnt i malen.

For framtida vurderer denne komiteen det slik at det er nyttig å dele fjorårets rapport frå Studiekvalitetskomiteen med fagmiljøa som skal skrive programevalueringar. Dette er for å gjere fagmiljøa klar over kva desse evalueringane skal resultere i og korleis studiekvalitetskomiteen skriv om evalueringane. Forhåpentlegvis kan dette gjere at fagmiljøa svarar mindre overflatisk på punkt som komiteen gjerne vil ha inn meir refleksjonar rundt (døme: undervisningsmetodar – dette er det få av årets evalueringar som svarar skikkeleg på).

Komiteen vil òg sterkt tilrå at fakultetet gjer spesifikke bestillingar på kva talmateriale som skal brukast, og gjerne med fordel korleis det skal brukast i evalueringa. Det kan med fordel gjerast tydeleg i bestillinga frå fakultetet kva som er rapporteringsperioden og kva for semester som inngår. Årets komité hadde føretrekt å sjå tal og tabellar i sjølve teksten, slik som hos norsk som andrespråk, heller enn som vedlegg.

Bergen, i mai 2025

Kjetil Berg Henjum

Christian Sæle

Jesse Tomalty

Deirdre Smith

Ali Khosravi

Nora Nyhagen Opsahl

Bachelorprogram i språkvitenskap

BAHF-SPRKV

Programevaluering (5-årig)

2020–2024

Universitetet i Bergen

HF/LLE

Innhold

1. Innledning	3
1.1 Om evalueringen.....	3
1.2 Oppfølging etter forrige programevaluering.....	3
1.3 Overordnet om tall for rekruttering, gjennomføring og kandidatproduksjon.....	3
1.4 Arbeid med studiekvalitet.....	3
2. Mål og faglig profil	5
2.1 Mål og læringsutbytte.....	5
2.2 Kommunikasjon om studiet	5
3. Faglig oppbygning, læringsaktiviteter og vurderingsformer	5
3.1 Faglig innhold og oppbygning av programmet.....	5
3.2 Arbeidsomfang.....	6
3.3 Undervisnings-, læringsaktiviteter og vurderingsformer	6
3.4 Studentmedvirking og læringsmiljø	7
4. Vurdering av studietilbudets resultater og relevans	7
4.1 Rekruttering	7
4.2 Gjennomføring og kandidatproduksjon	8
4.3 Relevans og kontakt med arbeidslivet	8
5. Øvrige krav til studietilbudet.....	9
6. Fagmiljø.....	9
7. Forslag til eventuelle tiltak og plan for oppfølging.....	9
Vedlegg	11
A: Gjennomføring, HF: BA- og MA-programmer.....	11
B: Statistikk, lingvistikk.....	13
C: Studieplan, BAHF-SPRKV.....	15
D: Studieplan, MAHF-LING.....	19
E: Ekstern fagfelles rapport 2023 med fagmiljøet sine kommentarer	22

1. Innledning

1.1 Om evalueringen

Denne programevalueringen av Bachelorprogrammet i språkvitenskap (BAHF-SPRKV) er opprinnelig forfattet av Carl Börstell, fag- og programkoordinator for fagmiljøet i lingvistik, med innspill fra studieadministrasjonen, og har blitt delt med programstyret i lingvistik.

Innholdet i evalueringen er egenvurderinger av emner og årsrapporter av programmet, innspill fra programstyret, medlemmer av fagmiljøet og ekstern fagfelle (professor Laura Janda, UiT) sin rapport av programmene (BA og MA) fra 2023 (se vedlegg E). Mye av innholdet overlapper med tilsvarende evaluering for MA-programmet (MAHF-LING) som blir evaluert samtidig med BA-programmet.

1.2 Oppfølging etter forrige programevaluering

Tidligere 5-årig programevaluering har ikke blitt gjort, siden ordningen for slike evalueringer er relativt ny. I denne evalueringen vurderer vi derfor programmet for første gang, og diskuterer endringer og tiltak basert på den rapport som ble levert av ekstern fagfelle i 2023, som ligger tilgjengelig i Studiekvalitetsbasen og også er vedlagt (Vedlegg E).

1.3 Overordnet om tall for rekruttering, gjennomføring og kandidatproduksjon

Bachelorprogrammet i språkvitenskap har hatt en nedgang i antall søkere over de siste 5 årene, i likhet med de fleste studieprogrammene, særlig på humanistiske fakulteter. Det har således skjedd en tilsvarende nedgang i antall kvalifiserte søkere og antall søkere som fått tilbud om studieplass, nå omtrent 20 studenter som får tilbud og begynner på programmet (se Figur B1). Gjennomføringen har vært litt over gjennomsnittet for instituttet (LLE; se tabeller i Vedlegg A) og er høyere på MA-programmet sammenlignet med BA-programmet (se Figur B2). På BA-programmet er det omtrent 1/3 av studentene som starter på programmet som også fullfører studiene, og de aller fleste av dem gjør det på normert tid. Dette er annerledes enn på MA-programmet, der majoriteten av studentene slutfører studiene, men svært få gjennomfører studiene på normert tid (se tabellene i Vedlegg A og Figur B1). Selv om frafallet på BA-programmet er relativt høyt (se Figur B3) er trenden omtrent lik de siste 5 årene, og det er ikke uvanlig at BA-programmer i språkvitenskap (og humaniora generelt) har høyt frafall.

1.4 Arbeid med studiekvalitet

Fagmiljøet har som mål å følge UiBs studiekvalitetssystem for både enkeltemner og studieprogrammene. Dette betyr at egenvurderinger av enkeltemner blir gjort hvert år (i prinsippet hver gang emnene gis, siden vi bare tilbyr emner én gang per år) og egenvurderinger av programmene blir gjort hvert år. Enkeltemner blir også evaluert med studentevalueringer minst hvert 3. år, men fra årene 2023/2024 har programkoordinator anbefalt alle faglærere å inkludere studentevalueringer hver gang et emne blir undervist (dvs. hvert år), dette for å få et bedre grunnlag for hvordan studentene synes emne-/programinnhold, oppgaver, eksamener og undervisning fungerer. Maler for spørreskjema til studentevalueringer har blitt laget og delt med fagmiljøet, slik at arbeidet med evalueringer kan

effektiviseres. Anbefalingen fra programkoordinator har også vært å dele spørreskjemaet med studentene i en undervisningstime, fordi dette pleier å gi mye høyere antall besvarelser sammenlignet med å bare sende ut en lenke etter det at kurset er avsluttet. Generelt har emnene i programmet gode studentevalueringer, men det har vært negative vurderinger i enkelte emner som må følges opp bedre.

Det har vært noen problemer med prosessen og ansvarsfordeling i forbindelse med emne- og programevalueringer. I 2023 tok en ny programkoordinator over omtrent samtidig som det skjedde endringer i studieadministrasjonen (bl.a. bytte av studiekonsulent). Dette førte til dårligere oppfølging av hvilke emner som manglet egenvurderinger/evalueringer, og hvordan prosessen skal se ut for å sende inn og godkjenne evalueringer – f.eks. ble enkelte emner sine evalueringer ikke ferdigstilt og lastet opp i Studiekvalitetsbasen, og andre evalueringer ble ferdigstilt og lastet opp uten å ha blitt formelt godkjent av programstyret. Denne prosessen ble rettet opp i løpet av 2024, da flere manglende evalueringer ble sendt inn, og tydeligere instruksjoner om prosedyren ble diskutert med fagmiljøet, med målet at forbedre arbeidet med hyppige studentevalueringer i tillegg til egenvurderinger, og at disse blir korrekt håndtert og lastet opp i Studiekvalitetsbasen.

Programstyret får også innspill fra studentene om kursinnhold og ev. endringer i emneplaner og programstruktur gjennom fagutvalget, som er representert med en studentrepresentant i styret. Vi har fått gode innspill direkte og indirekte fra studentene gjennom fagutvalget, og dette har vært svært viktig for å kunne vurdere ev. tiltak og foreslåtte endringer i forhold til studentene sine opplevelser av undervisningen.

I forbindelse med Studieporteføljeprojektet ved HF, har fagmiljøet også vært opptatt av diskusjoner rundt langsiktige endringer i programstruktur og -innhold. Her har program- og emneevalueringer vært viktige for å kunne vurdere og planlegge hensiktsmessige endringer som både sørger for å opprettholde studieprogrammer av høy faglig kvalitet og ivaretar de kompetanser og ressurser som finnes tilgjengelige i fagmiljøet.

Fagmiljøet 2020–2024 har bestått av minst fire fast ansatte (de fleste med professorkompetanse). I tillegg har fagmiljøet måttet benytte seg av flere midlertidige undervisningsressurser i denne perioden, for å dekke mangel på tilstrekkelige undervisningstimer blant de fast ansatte. For eksempel har fagmiljøet hatt to vikarer (i lektorsstilling) i 2021–2022 og 2023, og har i tillegg hatt en professor II fra NTNU som hatt enten fjernundervisning eller fysisk blokkundervisning under enkelte uker i semestre ved besøk i Bergen. Rapportene fra eksterne fagfeller (2018 så vel som 2023) vitner om at mangel på tilstrekkelige undervisningsressurser i fagmiljøet har vært et problem i mange år, og selv om undervisningstilbudet blitt effektivisert (dvs. minsket) har også ressursene minsket fra 5 til 4 faste ansatte like før inneværende evalueringsperiode (2020–2024). Selv om disse midlertidige ansatte gjort en fantastisk jobb med undervisning av enkelte emner, er det ikke hensiktsmessig med kortere ansettelser som krever svært mye planleggingsarbeid (fra ansettelsesprosess til timeplanlegging og undervisning) og fører til mer forberedelsesarbeid og mindre tid til evaluering og forbedring av spesifikke emner. I løpet av oktober 2023–juni 2024 fikk fagmiljøet flere nye ansatte (3 ph.d.-stipendiater og 3 postdoker) som alle har pliktarbeid med undervisning. For stipendiatene har veilederne et ansvar å sørge for tilbakemelding på undervisningskvaliteten, særlig i tilfeller hvor veileder underviser et emne sammen med en stipendiat.

2. Mål og faglig profil

2.1 Mål og læringsutbytte

BA-programmet i språkvitenskap har som mål å være et teoretisk studium i språklig struktur og variasjon, og bruk av språk som kommunikasjonsmåte i interaksjonen mellom mennesker. Som et studium i allmenn språkvitenskap, har programmet et bredt innhold, uten fokus på strukturen til, eller innlæring av, enkelte språk. Mange av studentene våre tar frie studiepoenger innen enkelte språkfag og har da mulighet å bruke teoretiske og praktiske kunnskaper i allmennlingvistikk på innlæring og analyse av nye språk.

I tillegg har programmet en kvantitativ tilnærming, og det er et eksplisitt mål i studieplanen at studentene tilegner seg grunnleggende kunnskaper i programmering og statistisk analyse. Målene dekker beskrivelsene i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk (nivå 6.1 og 6.2), slik at studentene både får teoretisk kunnskap innen språkvitenskap og praktisk innføring i språklig analyse med kvantitative metoder (f.eks. dataanalyse med programmering og bruk av databaser, og bruk av statistiske modeller til vurdering og validering av hypoteser). I tillegg får studentene undervisning i akademisk skriving rettet mot språkvitenskap, som praktisk opplæringsdel i BA-oppgaven.

2.2 Kommunikasjon om studiet

Studieplanen viser til innhold og struktur i programmet. Den beskriver hvilke emner som er obligatoriske i programmet, og i hvilket semester emnene er planlagte å gis. Semestre med frie studiepoenger gjør også klart at det er mulig å ta emner i forbindelse med utveksling, med henvisning til videre informasjon. Studieplanen beskriver hva slags yrker som er relevante for de som fullført studiet i språkvitenskap, og at en bachelorgrad kvalifiserer studenten til å fortsette studiene på MA-programmet (MAHF-LING).

Navnet "BAHF-SPRKV Bachelorprogram i språkvitenskap" beskriver godt at det er et allment program innen lingvistikk, uten spesifikk spesialisering i enkelte språk – noe som skiller programmet fra språkspesifikke programmer som også inneholder kurser i lingvistikk (t.d. Nordisk eller Engelsk).

Se aktuell studieplan i Vedlegg C.

3. Faglig oppbygning, læringsaktiviteter og vurderingsformer

3.1 Faglig innhold og oppbygning av programmet

Programstrukturen og -innholdet tilsvarer grunnleggende studier i språkvitenskap, som forventet av et BA-program i lingvistikk, men grunnet mangler i faste ressurser (fire fast ansatte) tilbys bare essensielle emner i programmet, med utelukkende obligatoriske emner og lite rom til videre utbygging av enkeltemner innen BA-programmet (se fagfelles konklusjoner i Vedlegg E). Struktur og innhold er tilstrekkelige for studentene å oppnå målene, men siden det ikke tilbys valgbare emner i språkvitenskap

er alle studenter på programmet nødt til å søke til andre fag for frie studiepoenger – noe som leder til høyere tverrfaglighet i graden, men som begrenser fordyping i spesifikke underområder innen språkvitenskap og individuell fleksibilitet (se ekstern fagfelles rapport, Vedlegg E).

BA-programmet i språkvitenskap inneholder flere emner som blir tatt av studentene på et annet fakultet, nemlig BA-programmet i kognitiv vitenskap. Dette gjelder emnene LING122 (Språk og kognisjon) og KOGSTAT (statistikk for kognisjonsvitenskap), og flere studenter derfra tar også andre emner, f.eks. LING123 Språk og data. Fagmiljøet er også representert i programstyret for BA-programmet i kognitiv vitenskap. I forbindelse med nye rettlinjer fra HF, planlegger programstyret i lingvistikken å introdusere NORAN107 som nytt obligatorisk emne i BA-programmet, som da blir fellesemne på tvers av BAHF-SPRKV og BAHF-NORAN. Dette ville føre til at LING205 sannsynligvis vil bli lagt ned, siden det sosiolingvistiske innholdet da dekkes av fellesemnet (på 10 stp istedenfor 5 stp).

Innholdet i BA-programmet gir en stabil grunn i allmenn språkvitenskap, og forbereder studentene til videre studier på MA-programmet i lingvistikken, særlig siden vi tilbyr innføring i både programmering, psykolingvistikken og statistikk (som gir et godt grunnlag til særlig LING310, LING306 og LING313 på MA-programmet). Siden forskningsprofilen til fagmiljøet for tiden har spesifikke retninger mot eksperimentell (psyko)lingvistikken og tegnspråkforskning, har flere emner på programmet elementer av disse temaer som del av innholdet, og studentene får også mulighet å skrive BA-oppgaver med temaer koblet til eksperiment og multimodalitet i språk. Dermed kobles innholdet på programmet også nærmere forskning generelt, og mer spesifikt forskningen innen fagmiljøet.

3.2 Arbeidsomfang

Antall undervisningstimer og eksamensoppgaver er svært likt på tvers av emnene i BA-programmet. Etter flere år av nedskjæringer i emneporteføljen og antall faste stillinger i fagmiljøet, har vi nå som standard at et 10 stp-emne i BA-programmet består av 10–12 forelesninger (à 2 timer), og dersom emnet også har praktiske elementer kan det tilkomme 4–10 gruppeseminarer rettet mot praktiske øvelser. De to emner som har mer praktiske tilnærminger er LINGSTAT (statistikk) og LING123 (språkdata og programmering), som alltid må ha seminarer i tillegg til forelesninger, slik at studentene har anledning å lære seg bruk av spesifikk programvare og programmering, særlig LING123 som er på 15 stp. Begrensninger i budsjettet for undervisningsassistenter ved instituttet og mangel på faste ressurser betyr dessverre færre praktiske seminarer i BA-programmet enn vi hadde ønsket, siden disse har vært gunstige for studentene i de fleste emner. Dette har ført til at vi per i dag kun tilbyr seminarer og gruppeøvinger på emner som krever mer praktisk arbeid, som f.eks. programmering eller formell notasjon i fonologi/syntaks.

Helhetlig er arbeidsbelastningen tilsvarende studiepoengene i hvert emne, og balansert mellom emnene på programmet.

3.3 Undervisnings-, læringsaktiviteter og vurderingsformer

De fleste av emnene på BA-programmet er utformet med forelesninger og i noen emner seminarer/gruppeøvinger i tillegg. Mange av emnene våre er teoretiske, men har ofte uansett praktiske elementer i forelesninger, f.eks. gruppediskusjoner og praktiske oppgaver som studentene får prøve å

løse i mindre grupper. Noen av emnene har også obligatoriske oppgaver som krever at studentene presenterer prosjektene sine for de andre studentene, f.eks. en oversikt av den grammatiske strukturen til et språk som studentene lest om (i LING125) eller et sammendrag av prosjektpå BA-oppgaven (i LING255). I mer praktiske emner som LING123 og LINGSTAT får studentene oppgaver å løse både i klasserommet og som hjemmeoppgaver.

De nåværende emneplanene i BA-programmet har hovedsakelig skoleeksamen som vurderingsform, selv om obligatoriske undervisningsaktiviteter kan være muntlige eller hjemmeoppgaver. En grunn til dette er KI-utviklingen, og problemet med å oppdage plagiat og juks ved hjemmeeksamener. I tillegg har muntlige eksamener krevd to sensorer, hvilket vi har slitt med å dekke med tilgjengelige ressurser.

3.4 Studentmedvirking og læringsmiljø

Studentene er representert i programstyret med én representant. I praktikken har studentrepresentantene i programstyret også vært medlemmer av fagutvalget, som betyr at de har direktekontakt med andre studenter. Studentrepresentasjon i programstyret har vært betydningsfullt for evaluering og utvikling av enkeltemner og programmet. Studentene har også mulighet å gi tilbakemeldinger på undervisning og emneinnhold i de evalueringer som blir gjort, ofte hvert år, på enkeltemnene i programmet (se også avsnitt 1.4).

Fagutvalget har vært aktivt siden 2023, men aktivitetsnivået har variert mellom årene: noen semestre har fagutvalget hatt flere evenementer (filmkvelder, foredrag, osv.), mens de i andre semestre har fremstått som mindre aktive.

I høstsemesteret, da de fleste studentene begynner på programmet, har fagmiljøet alltid et oppstartsmøte/introduksjon for de nye studentene. Her har vi hatt informasjon om studier og administrasjon, men også sosiale aktiviteter som lingvistikk-kviss med premier, som oppmuntrer til faglig og sosialt samvær.

Siden høstsemesteret 2024, har fagmiljøet organisert faglige foredrag omtrent én gang i måneden: "LingLunch". Foredragene gis på engelsk, hovedsakelig av medlemmene av faggruppen, men invitasjoner blir sendt ut og annonsert til både studenter og ansatte ved instituttet. Dette har vært et oppskattet tiltak blant både ansatte og studenter, og flere av studentene ved programmet har deltatt ved flere av foredragene.

4. Vurdering av studietilbudets resultater og relevans

4.1 Rekruttering

Programmet har hatt en ganske stabil rekruttering av studenter, selv om tallene har vært nedgående i de siste årene (tilsvarende andre programmer innen og på tvers av fakultetene). Vi har 15 studieplasser på BA-programmet og pleier å ha omtrent 15 studenter i hvert kull, selv om vi i teorien kunne tatt inn inntil 20–25 studenter i hvert kull for å sikre stabile tall. I de fleste emnene i programmet innebærer det

ikke mer jobb å undervise flere studenter, unntatt LING255 (BA-oppgave), hvor studentene trenger individuell veiledning.

4.2 Gjennomføring og kandidatproduksjon

Programmets gjennomføring og frafall ligner på andre programmer ved instituttet (LLE) og fakultetet (HF), med en gjennomføring på normert tid litt over gjennomsnittet ved LLE (se Vedlegg A). Frafaller er dessverre høyt (se Vedlegg B), noe som ikke er uvanlig på humanistiske fag, men som må føre til diskusjon av ev. vedtak. Siden fagmiljøet har begrensede ressurser (se 6.1) er det vanskelig å foreslå større endringer i programstruktur og oppfølging av enkelte studenter som sliter eller faller fra, men vi skal sørge for bedre støtte til og samarbeid med fagutvalget (som gjenoppsto i 2023) for å sikre et studiesosialt miljø gjennom hele programmet. I tillegg håper vi at kommende endringer i programstrukturen i forbindelse med Studieporteføljeprosjektet leder til en tydeligere struktur og innhold i programmet og at studentene ikke faller fra i løpet av semestre med frie studiepoenger (f.eks. gjennom å ta foreslåtte emnepakker sammen med andre studenter på programmet).

4.3 Relevans og kontakt med arbeidslivet

Språkvitenskap er et svært relevant fag innen humaniora i dag, særlig mht. KI og språkmodeller osv. Profilen til programmet vårt er rettet mot tradisjonelle kjerneområder innen språkvitenskap (f.eks. språkstruktur på forskjellige nivåer) men også praktiske tilnærminger som statistikk og dataprogrammering. Disse typer praktiske kunnskaper i kombinasjon med humaniora er svært viktige i dagens samfunn. I forbindelse med Humaniorastrategien (<https://www.uib.no/humaniorastrategien>) ble en rapport skrevet, kalt "[Fremtidsrettet studium i digitale språkressurser](#)" (Naydenova, Kristiansen & De Smedt 2024). Som del av prosjektet bak denne rapporten, med målet å undersøke behovet for digitale språkressurser og digital kompetanse innen humaniora, ble det gjort flere undersøkelser (spørreundersøkelser og intervjuer) med alumni fra LLE-studier. Disse undersøkelser viste at de fleste av de som tatt en grad i språkvitenskap synes at utdanningen er arbeidslivsrelevant, og både humanioragenerelle kunnskaper (t.d. kritisk tenkning, akademisk skriving, kildekritikk og -håndtering) og fagspesifikke kunnskaper (t.d. datahåndtering og -analyse, programmering og transkripsjon) vurderes som relevante for (Naydenova, Kristiansen & De Smedt 2024: 9–12). Samtidig rapporteres om respondenter i undersøkelsene som ønsket ytterligere kunnskaper i programmering og KI, fordi det ville vært relevant i arbeidslivet (Naydenova, Kristiansen & De Smedt 2024: 12–13).

Språkvitenskap er et akademisk, humanistisk fag med mange teoretiske og praktiske områder. BA-programmet som tilbys på UiB sørger for at studentene får kunnskaper i kjerneemnene til språkvitenskapen, "basert på ganske standard måte å dele opp språkvitenskap [...], en solid og rimelig tilnærming som også svarer til undervisernes kompetanse" (Janda 2023: 2 [ekstern fagfelles rapport]; Vedlegg E). Grunnet en tradisjon av å lage å håndtere digitale språkressurser ved UiB, har programmet en innføring i programmering, og forskningsprofilen innen kvantitative og eksperimentelle metoder har også ført til at vi tilbyr innføring i statistikk. Dette er noe som ikke alltid er standard innen BA-programmer innen språkvitenskap, men noe som kobler utdanningen nærmere moderne forskning innen lingvistik og bruksområder som overlapper med språkvitenskap (t.d. informatikk, KI). Dette gir studentene våre et forsprang i ferdigheter som er viktige i det akademiske miljøet, men også i arbeidslivet utenfor academia. Forskingen i fagmiljøet i dag har kvantitative og eksperimentelle

tilnærminger til språkanalyse, og retningene mot multimodalitet og kognisjon er svært relevante både innen og utenom språkvitenskapen. Med mange undervisere i programmet (fast ansatte, postdoktorer og stipendiater) får studentene mange perspektiver på språk, med sterk kobling til moderne forskningsområder og –resultater.

5. Øvrige krav til studietilbudet

Anbefalte utvekslingsavtaler for studenter på BA-programmet i språkvitenskap gjelder ERASMUS+-avtaler med Trinity College Dublin (Irland) og LMU München (Tyskland).

Det er ikke praksis på programmet.

6. Fagmiljø

Fagmiljøet 2024/2025 består av 4 fast ansatte i førstestilling (alle med professorkompetanse). Disse stillinger utgjør hovedparten av undervisningsressursene i BA- og MA-programmene i språkvitenskap (BAHF-SPRKV og MAHF-LING). I tillegg har fagmiljøet siden 2023 en Prof. II-stilling som dekker frikjøp ifm. ERC-prosjekt (NONMANUAL), og siden vårsemesteret 2024 også 3 postdoker og 3 ph.d.-stipendiater som alle har pliktarbeid med undervisning. Fagmiljøet deltar aktivt i forskning gjennom publisering av forskningsresultater og deltakelse i internasjonale nettverk og konferanser (se [Cristin](#)). Fagmiljøet oppfyller dermed [§2-3](#) og [§3-2](#).

Fagmiljøet er allikevel underbemannet i forhold til undervisningstimer og faste stillinger. Faggruppen har blitt redusert fra 5 til 4,5 til 4 faste stillinger, noe som ført til et undervisningstilbud som er skåret helt inn til beinet, og det er vanskelig å legge dekke forskningsterminer som de ansatte har rett til, uten at det påvirker resten av faggruppen negativt. I løpet av de siste årene (2021–2025) har fagmiljøet blitt nødt til å ansette vikarer og professor II for å dekke frikjøp og fravær i forbindelse med eksterne prosjekter og sykdom, noe som ført til svært mye administrativt ekstraarbeid for fagmiljøet og instituttledelsen, og kan påvirke studiemiljøet og -kvaliteten negativt (se også 1.4). Dette kan dessverre også føre til at motivasjonen for å søke eksterne midler svekkes, siden det resulterer i negative effekter og merarbeid i administrasjon og undervisning. Ekstern fagfelle Laura Janda foreslår én til ansatt i fagmiljøet som et konkret tiltak for å sikre tilstrekkelige undervisningsressurser. Siden fagmiljøet mistet en stilling til FOF, kunne et forslag være å la denne ressursen komme tilbake til LLE, eller være delt mellom FOF og LLE. Dette kunne bli relevant i forbindelse med erstatning av 1.semesteremnet Språkkunnskap.

7. Forslag til eventuelle tiltak og plan for oppfølging

I løpet av de neste 5 årene har fagmiljøet planlagt å:

1. Oppdatere BA-programmet slik at det tilsvarer de nye rettlinjene fra HF i forbindelse med Studieporteføljeprojektet. Dette innebærer blant annet å endre på rekkefølgen i programmet, slik at semestre 4 og 5 utelukkende er til for frie studiepoenger, og tilføye et emne som er felles

med et annet BA-program på fakultetet – her er planen å tilby *NORAN107 Fleirspråklegheit i sosiolingvistisk perspektiv* (10 stp), som vil erstatte LING205 i nåværende studieplan (Vedlegg C).

2. Kommunisere mulige emnepakker som studentene kunne velge som frie studiepoenger, basert på definerte akademiske retninger som har relevant kobling til allmenn språkvitenskap (f.eks. språkhistorie, filosofi, kognitiv vitenskap, psykologi og informatikk).
3. Oppdatere studieplan og emner/emneinnhold med hensyn til de nye faglige ressursene og kompetansene vi har i fagmiljøet, særlig i forbindelse med planlagt avgang (pensjon) i begynnelsen av 2025 og ny førsteamanuensis som starter i løpet av 2025.
4. Sørge for at innholdet i BA- og MA-programmene er hensiktsmessig og koblet til hverandre, samtidig som vi sikrer at studenter som tar BA-programmet har et godt grunnlag for videre lingvistikkstudier uansett studiested, og at lingvistikkstudenter fra andre programmer (f.eks. utenlands) er kvalifisert og kan søke til MA-programmet, selv med en BA-grad med annet innhold. Dvs., programmene må ha en hensiktsmessig kobling til hverandre, men ikke være avhengige av hverandre.
5. Følge opp studentevalueringer bedre, slik at program- og emneinnhold og undervisnings- og eksamensformer blir vurdert med hensyn til studentene sine tilbakemeldinger.
6. Støtte og samarbeide med fagutvalget for å sikre at studentene får en trivelig studietid og har anledning å kommunisere og sosialisere med både studiekamerater og faglærere.

Vedlegg

A: Gjennomføring, HF: BA- og MA-programmer

Tabell 1: Gjennomføring på normert tid. BA

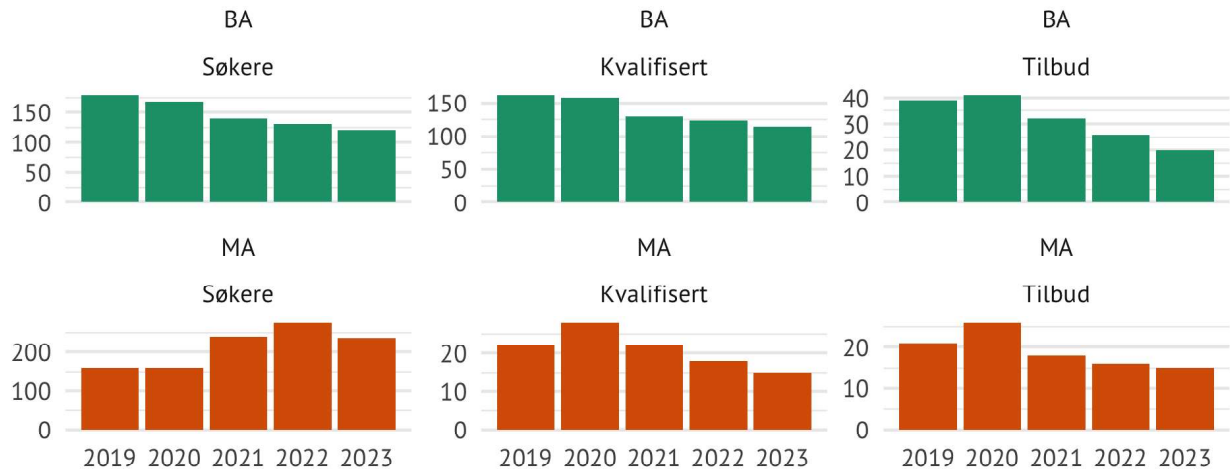
Sted	Fagområde	Studieprogram	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Gjennomsnitt
AHNR	Arkeologi	Bachelorprogram i arkeologi			37,0	33,3	32,4	25,0	26,1	27,8	31,0	32,5	34,6	31,0	31,3
	Historie	Bachelorprogram i historie			35,4	34,8	29,0	28,0	34,6	30,2	32,8	37,0	23,1	21,9	30,5
	Kulturvitenskap	Bachelorprogram i kulturvitenskap			33,3	42,9	21,9	31,3	8,3	61,1	50,0	6,3	34,8	34,8	33,9
	Middelalder	Bachelorprogram i middelalderstudier	23,8	30,0											26,8
	Midtsten	Bachelorprogram i midtstenkunnskap	23,5	36,7	21,9										28,7
	Religionsvitenskap	Bachelorprogram i religionsvitenskap			42,9	20,0	24,3	20,0	34,6	20,0	31,8	15,4	18,8	42,3	27,2
	Tverrfaglige emner - AHNR	Bachelorprogram i antikke studier	37,0	29,6	50,0										37,5
		Bachelorprogram i europastudier	32,6	27,5	59,1										35,3
		Bachelorprogram i historie- og kulturfag	32,1	36,4											34,6
	Total		30,9	34,2	37,2	33,9	27,8	26,8	30,9	31,0	34,2	32,6	26,3	27,5	31,3
FOF	Filosofi	Bachelorprogram i filosofi			22,4	25,6	22,4	22,7	25,7	21,3	14,7	19,6	26,8	22,8	22,4
		Bachelorprogram i retorikk	36,8	15,4	35,3	21,4	23,1	23,1	47,4	36,4	18,8	11,1	35,7	25,0	26,3
	Total		36,8	15,4	25,8	23,9	22,6	22,9	33,3	24,1	16,0	17,4	29,1	23,2	23,7
IF	Arabisk	Bachelorprogram i arabisk			22,2	35,3	0,0	15,4	5,3	25,0	23,1	11,1	8,7	0,0	13,7
	Engelsk	Bachelorprogram i engelsk			25,6	17,3	20,3	23,4	22,4	20,5	12,5	16,5	18,5	21,7	20,0
		Bachelorprogram i USA-studier	21,2	11,9	5,9										14,1
	Fransk	Bachelorprogram i fransk			40,0	38,1	43,8	18,2	36,4	20,0	16,7	36,4	28,6	13,3	30,2
	Italiensk	Bachelorprogram i italiensk			37,5	18,2	18,2	13,3	11,1	16,7	0,0	27,3	14,3	25,0	16,8
	Japansk	Bachelorprogram i japansk			50,0	16,7	25,5	30,0	24,1	17,8	22,9	36,7	26,7	16,7	23,6
	Kinesisk	Bachelorprogram i kinesisk						25,0	100,0	18,5	100,0	24,2	16,0	33,3	24,4
	Russisk	Bachelorprogram i russisk			23,8	29,2	28,6	9,5	26,3	25,0	35,0	10,7	22,2	13,6	21,8
	Spansk	Bachelorprogram i latinamerikastudier	14,8	30,8	25,0										24,4
		Bachelorprogram i spansk språk og latinamerikastudium			35,6	34,1	15,0	25,6	30,6	24,2	12,1	28,6	36,0	31,3	27,1
	Tverrfaglige emner - IF	Bachelorprogram i språk	25,7	27,7											26,8
		Bachelorprogram i språk og informasjon	25,7	20,0	42,1										29,0
		Bachelorprogram i språk og interkulturell kommunikasjon	25,0	25,0	27,3	23,8	0,0	14,8							20,8
	Tysk	Bachelorprogram i tysk			36,4	41,2	26,7	25,0	16,7	27,3	37,5	25,0	28,6	75,0	32,6
	Total		24,0	25,3	28,7	25,2	20,2	21,8	23,3	20,9	17,9	21,8	20,9	20,9	22,8
LLE	Allmenn litteraturvitenskap	Bachelorprogram i litteraturstudier	47,4	28,6											37,5
		Bachelorprogram i litteraturvitenskap			36,7	31,0	40,4	38,5	28,6	33,3	36,2	42,9	41,5	27,8	35,7
	Digital kultur	Bachelorprogram i digital kultur			33,3	26,7	24,3	26,3	16,7	30,2	34,0	32,6	40,9	24,7	29,6
	Klassisk	Bachelorprogram i gresk			33,3	0,0	50,0	0,0	33,3						25,0
		Bachelorprogram i klassisk filologi									0,0	20,0	33,3	0,0	15,4
		Bachelorprogram i latin			20,0	33,3	0,0	12,5	0,0	0,0					13,6
	Kunsthistorie	Bachelorprogram i kunsthistorie			39,1	33,3	37,0	38,9	43,6	36,4	28,6	57,9	18,2	37,9	37,0
	Lingvistikk	Bachelorprogram i språkvitenskap			46,7	58,3	36,8	46,2	29,2	37,5	27,8	21,7	13,6	46,7	34,9
	Nordisk	Bachelorprogram i nordisk			50,0	36,7	42,9	42,9	36,0						42,0
		Bachelorprogram i nordisk språk og litteratur								39,1	33,3	52,4	23,1	47,4	40,0
		Bachelorprogram i norrøn filologi								0,0	50,0	25,0	100,0	33,3	33,3
		Bachelorprogram i norsk som andrespråk								50,0	25,0	18,2	30,8	20,0	27,8
	Teatervitenskap	Bachelorprogram i teatervitenskap			38,1	24,1	10,5	31,3	8,7	25,0	42,1	47,8	43,8	42,9	30,6
	Tverrfaglige emner - LLE	Bachelorprogram i estetiske fag	27,7	29,0											28,4
	Total		36,5	28,8	39,6	32,0	33,3	35,2	28,1	33,7	33,2	38,4	34,0	32,3	33,8
SKOK	SKOK	Bachelorprogram i kjønnsstudier	9,1	40,0	27,3	33,3	18,2	17,6	38,1	7,1	25,0	33,3	23,8	14,3	24,3
	Total		9,1	40,0	27,3	33,3	18,2	17,6	38,1	7,1	25,0	33,3	23,8	14,3	24,3
Grand Total			28,6	29,4	34,1	29,3	26,1	26,6	28,1	27,2	27,4	29,2	26,8	26,5	28,4

Tabell 2: Gjennomføring på normert tid. MA.

Sted	Fagområde	Studieprogram	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Gjennomsnitt
AHR	Arkeologi	Masterprogram i arkeologi	63,6	50,0	56,3	58,3	44,4	41,7	57,1	46,2	0,0	25,0	20,0	23,1	29,4	40,1
	Historie	Masterprogram i historie	50,0	51,4	37,0	37,9	51,3	51,9	50,0	34,2	45,0	43,6	41,4	45,0	36,8	44,3
	Kulturvitskap	Masterprogram i kulturvitskap	75,0	50,0	55,6	75,0	25,0	28,6	20,0	0,0	0,0	25,0	11,1	0,0	20,0	27,8
	Region og regionalisering	Masterprogram i region og regionalisering	58,3	37,5	42,9	0,0	60,0	12,5	40,0							37,5
	Religionsvitskap	Masterprogram i religionsvitskap	72,7	71,4	63,6	60,0	60,0	77,8	28,6	28,6	37,5	0,0	42,9	40,0	37,5	52,3
	Total		58,3	51,6	48,6	44,3	50,7	46,0	44,1	32,8	30,0	36,8	34,0	39,1	33,8	42,6
FOF	Filosofi	Masterprogram i filosofi	37,5	53,3	75,0	42,9	0,0	0,0	8,3	30,0	33,3	22,2	30,8	40,0	14,3	29,6
	Total		37,5	53,3	75,0	42,9	0,0	0,0	8,3	30,0	33,3	22,2	30,8	40,0	14,3	29,6
IF	Arabisk	Masterprogram i arabisk	50,0	0,0		0,0		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0				11,8
	Engelsk	Masterprogram i engelsk	47,1	56,3	50,0	76,9	50,0	52,9	46,7	38,5	40,0	60,0	72,2	37,5	31,3	50,5
	Fransk	Masterprogram i fransk	50,0	20,0	50,0	0,0	50,0	16,7	50,0	25,0	50,0	0,0	0,0	25,0	25,0	24,0
	Italiensk	Masterprogram i italiensk	100,0		33,3	50,0			100,0	25,0	0,0			16,7		36,8
	Russisk	Masterprogram i russisk	0,0	25,0	25,0	66,7	100,0	42,9	0,0	50,0	0,0	100,0	0,0	33,3	0,0	28,9
	Spansk	Masterprogram i spansk og latinamerikastudier	40,0	27,3	55,6	11,1	33,3	55,6	33,3	33,3	33,3	33,3	33,3	33,3	33,3	36,5
	Tysk	Masterprogram i tysk	20,0	33,3	0,0	0,0	33,3	100,0	0,0	33,3	0,0	0,0	33,3	66,7	16,7	23,1
	Total		42,2	36,6	46,3	40,0	48,4	46,3	33,3	31,4	31,4	45,2	42,1	34,3	26,8	38,7
LLE	Allmenn litteraturvitskap	Masterprogram i allmenn litteraturvitskap	30,8	0,0	0,0	62,5	42,9	55,6	11,1	46,7	36,4	36,4	33,3	16,7	28,6	30,9
	Digital kultur	Masterprogram i digital kultur		0,0	0,0	0,0	100,0	33,3	0,0	16,7	12,5	0,0	42,9	57,1	33,3	28,3
		Masterprogram i humanistisk informatikk	33,3													33,3
	Klassisk	Masterprogram i gresk	0,0		0,0	0,0		0,0		100,0					0,0	14,3
		Masterprogram i latin	33,3			33,3			0,0					100,0		37,5
	Kunsthistorie	Masterprogram i kunsthistorie	50,0	33,3	10,0	75,0	75,0	30,0	33,3	30,0	40,0	25,0	0,0	33,3	11,1	31,3
	Lingvistikk	Masterprogram i detaljlingvistikk og språkteknologi	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0						12,5
		Masterprogram i lingvistikk		0,0	33,3	33,3	20,0	87,5	50,0	42,9	0,0	0,0	28,6	0,0	28,6	32,2
	Nordisk	Masterprogram i nordisk språk og litteratur	50,0	62,5	75,0	50,0	16,7	25,0	25,0	20,0	42,9	50,0	27,3	33,3	66,7	39,5
		Masterprogram i norrøn filologi		0,0	0,0	100,0	100,0	100,0	66,7	0,0				50,0	33,3	38,9
	Teatervitskap	Masterprogram i teatervitskap	0,0	0,0	20,0	0,0	40,0	66,7	0,0	50,0	0,0	0,0	25,0	0,0	0,0	18,2
	Total		34,4	28,1	15,4	48,7	40,5	46,8	20,0	33,3	29,3	26,2	25,9	30,8	31,5	31,5
Grand Total			47,8	42,8	40,3	44,4	45,7	45,2	31,6	32,5	30,3	34,5	32,9	35,3	29,9	37,8

B: Statistikk, lingvistikk

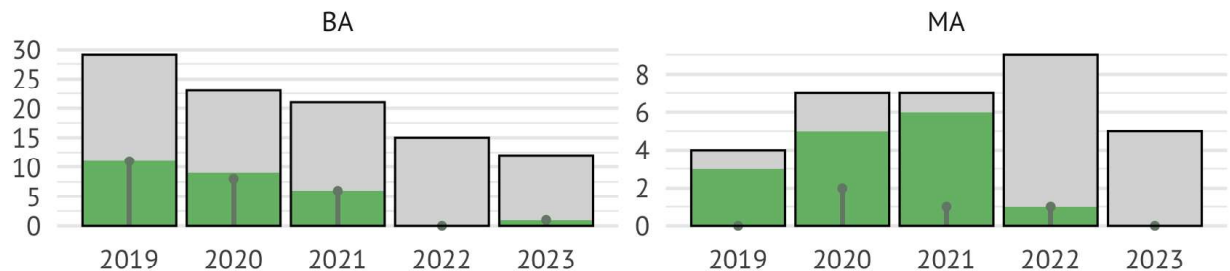
Opptakstall, lingvistikk

Figur B1: Opptakstall, BA- og MA-programmene i lingvistikk, årskullene som startet 2019–2023 (kun høstsemestre).

Gjennomstrømming, lingvistikk

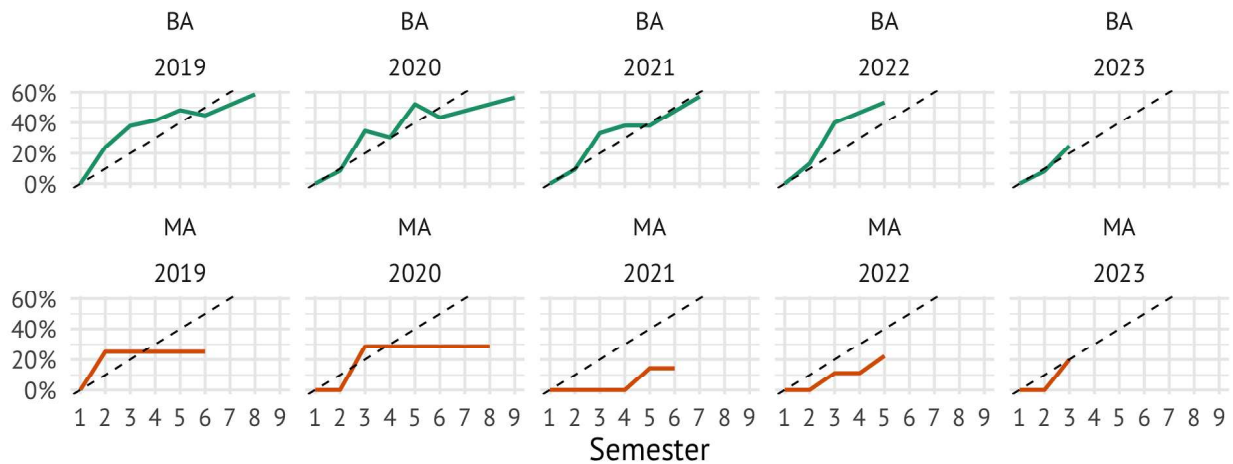
Andel **kvalifikasjon**, hvorav på **normert tid**; ikke gjennomførte aktive studenter

Figur B2: Gjennomstrømming, BA- og MA-programmene i lingvistikk, årskullene som startet 2019–2023 (kun høstsemestre). Grønne søyler viser andel kvalifikasjon/fullførte (mørkgrønn linje viser kvalifikasjon på normert tid).

Kumulativt frafall, lingvistikk

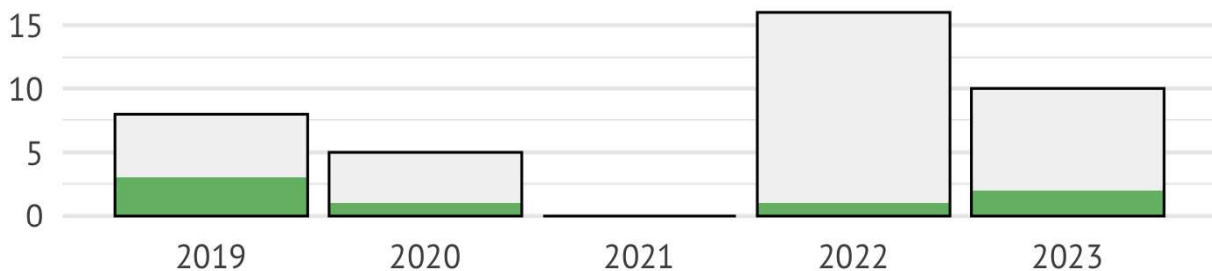
Sammenlignet med en referanselinje på 10% frafall per semester

Figur B3: Kumulativt frafall, BA- og MA-programmene i lingvistikk, årskullene som startet 2019–2023 (kun høstsemestre). Stiplede linjer viser referanse à 10% frafall per semester (for sammenligning).

Utveksling, lingvistikk

Andel **utvekslingsopphold** av antall kvalifikasjoner

Figur B4: Andel utvekslingsopphold i forhold til antall kvalifikasjoner, BA- og MA-programmene i lingvistikk, årskullene som startet 2019–2023 (kun høstsemestre).

C: Studieplan, BAHF-SPRKV

Studieplan for BAHF-SPRKV Bachelorprogram i språkvitskap, vår 2025

Omfang og studiepoeng

Programmet er normert til 3-årig fulltidsstudium og 180 studiepoeng (sp.), normalt fordelt på 30 sp. innføringsemne, 90 sp. spesialisering og 60 sp. valfrie emne.

Namn på grad

Bachelor i språkvitenskap

Fulltid/deltid

Programmet er organisert som eit fulltidsstudium. Etter avtale med studierettleiar kan heile eller delar av programmet takast på deltid, kor ein tar minimum 15 sp. (50 %) i semesteret.

Undervisningsspråk

Norsk eller anna skandinavisk språk. Engelsk ved behov.

Studiestart - semester

Haust

Mål og innhald

Språkvitskap er vitskapen om menneskeleg språk og språkbruk (naturlege språk). Faget søker etter svar på kva som karakteriserer språk som ein kognitiv dugleik hos mennesket, som eit system for kommunikasjon, og som eit viktig kulturfenomen. Studiet gir ei innføring i metodar for analyse og beskriving av språk og i teoriar om språkleg struktur og om likskap og skilnader mellom språka i verda. Desse metodane inkluderer også matematiske og datamaskinelle metodar for analyse og modellering av språk.

Læringsutbyte

Når programmet er avslutta, skal kandidaten ha følgjande læringsutbyte definert i kunnskapar, ferdigheiter og generell kompetanse:

Kunnskapar

Kandidaten

- har brei kunnskap om sentrale tema, begrep, teoriar, problemstillingar og prosessar, verktøy og metodar innafor språkvitskap, til dømes fonologi (læra om lydssystem), morfologi (orddanning og ordbøying), syntaks (setningsbygging) og semantikk (meningslære)
- kjenner til forskings- og utviklingsarbeid innafor språkvitskap
- har kunnskap om språkvitskapens historie, tradisjonar, eigenart og plass i samfunnet
- har fått innsyn i historiske og typologiske samanhengar mellom språk
- kjenner til digitale verktøy og metodar, bl.a. for kvantitativ analyse og datamaskinell behandling av språkdata

Ferdigheiter

Kandidaten

- kan nytte språkvitskapleg kunnskap og relevante resultat frå forskings- og utviklingsarbeid på praktiske og teoretiske problemstillingar og treffe grunngitte val
- kan reflektere over eigen fagleg praksis og justere han under rettleiing
- kan finne, vurdere og vise til informasjon og fagstoff og framstille dette slik at det klargjer ei problemstilling
- kan meistre relevante språkvitskaplege verktøy, teknikkar og uttrykksformer
- har grunnleggande ferdigheiter i bruk av digitale verktøy for statistisk analyse og programmering for språkprosessering

Generell kompetanse

Kandidaten

- har innsyn i relevante fag- og yrkesetiske problemstillingar innanfor språkvitskap
- kan planlegge og gjennomføre varierte arbeidsoppgåver og prosjekt som strekker seg over tid, åleine og som deltakar i ei gruppe, og i tråd med etiske krav og retningslinjer
- kan formidle sentralt fagstoff som språkvitskaplege teoriar, problemstillingar og løysingar både skriftleg og munnleg
- kan utveksle synspunkt og røysler med andre med bakgrunn innanfor språkvitenskap og gjennom dette bidra til utvikling av god praksis
- kjenner til nytenking og innovasjonsprosessar innafor språkvitskap og kan oppdatere kunnskapen sin innafor språkvitskap

Opptakskrav

Generell studiekompetanse eller realkompetanse

Tilrådde forkunnskapar

Gode leseferdigheiter i engelsk er ein føremon.

Innføringsemne

- Examen philosophicum EXPHIL-HFSEM seminarmodellen (10 sp.) eller EXPHIL-HFEKS skuleeksamen (10 sp.)
- Innføringsemne: anten EXFAC00SK Språkkunnskap eller EXFAC00AS Akademisk skriving (10 sp.)
- Eitt anna innføringsemne (10 sp.), til dømes innføringsemne i latin, tysk, fransk, italiensk eller engelsk (10 sp.)

Obligatoriske emne

- EXPHIL
- EXFAC
- LING111
- LING116
- LING121
- LING122
- LING123
- LING125
- LING205
- LING255
- LINGSTAT

Spesialisering

Bachelorprogrammet skal innehalde ei fagleg spesialisering på 90 studiepoeng. Spesialiseringa er sett saman av 60 studiepoeng på 100-nivå og 30 studiepoeng på 200-nivå. Spesialiseringa skal innehalde minimum ei sjølvstendig, rettleidd oppgåve med omfang på minimum 10 studiepoeng (bacheloroppgåve).

- LING111 (10 sp.)
- LING116 (10 sp.)
- LING121 (10 sp.)
- LING122 (10 sp.)
- LING123 (15 sp.)
- LING125 (10 sp.)
- LING205 (5 sp.)
- LING255 (10 sp.)
- LINGSTAT (10 sp.)

Tilrådde valemne

Studenten kan velje valemne eller såkalla frie studiepoeng i ein bachelorgrad, fritt blant alle emne ved Universitetet i Bergen så langt det er plass og studenten har opptaks- og forkunnskapskrava som gjeld for emnet. Ein kan også bruke emne ein har fullført tidlegare som frie studiepoeng i ein bachelorgrad. EXFAC eller EXPHIL kan ikkje brukast som frie studiepoeng.

Snakk med studierettleiar om du er usikker på korleis du vil legge opp valemna dine. Ein tilrår generelt at studenten vel emne med tanke på si vidare utdanning eller yrkesplanar.

Det blir tilrådd at studenten har minst 60 studiepoeng frå eit språkfag. Dersom ein planlegg ein karriere som lærar, bør ein ta omsyn til dette ved val av frie emne.

Rekkefølge for emne i studiet

Studieløpet i bachelorprogrammet i språkvitskap kan til dømes sjå slik ut:

1. semester (haust)

- Examen philosophicum (10 sp.)
- EXFAC00SK Språkkunnskap (10 sp.)
- EXFAC00AS Akademisk skriving (10 sp.)

2. semester (vår)

- LING121 Fonologi (10 sp.)
- LING125 Morfologi (10 sp.)
- LINGSTAT Statistikk for språk- og kognisjonsforskning (10 sp.)

3. semester (haust)

- LING111 Syntaks (10 sp.)
- LING116 Semantikk (10 sp.)
- LING122 Språk og kognisjon (10 sp.)

4. semester

- LING123 Språk og data (15 sp.)
- LING205 Språkvariasjon i tid, rom og samfunn (5 sp.)
- Valfrie emne (10 sp.)

5. semester

- Delstudium i utlandet og/eller andre valfrie emne (30 sp.)

6. semester

- Delstudium i utlandet og/eller andre valfrie emne (20 sp.)
- LING255 Temabasert bacheloroppgåve i språkvitskap (10 sp.)

Ein kan også ta bacheloroppgåve i 4. semester, til dømes for dei som vil dra på utveksling i heile 6. semester.

Ei generell tilråding er at ein bør ha fullført 60 studiepoeng på 100-nivå før ein tar fatt på 200-nivå. Snakk med studierettleiar om du treng råd rundt studieløpet ditt.

Delstudium i utlandet

Det er mogleg å ta delar av studiet i utlandet, og universitetet har utvekslingsavtalar med mange institusjonar over det meste av verda. Det er viktig at ein finn ein institusjon med eit fagtilbod som passar for den einskilde studenten, og valet av utanlandsopphald blir gjort i samråd med studierettleiaren.

Les meir om utveksling.

Sjå anbefalte utvekslingsavtalar for dette studieprogrammet.

Arbeids- og undervisningsformer

Undervisninga omfattar førelesingar og ulike former som legg til rette for studentaktivitet: seminar, gruppeundervisning og individuell rettleiing. Informasjon om undervisningsform for kvart emne står i emneplanen.

Vurderingsformer

Vurderingsformene er hovudsakleg skriftleg og munnleg vurdering. Informasjon om vurderingsform for kvart emne står i emneplanen.

Vitnemål og vitnemålstillegg

Vitnemål på norsk med vitnemålstillegg (Diploma supplement) på engelsk, er å finne digitalt på www.vitnemalsportalen.no når krava til graden er oppfylt.

Karakterskala

Ved sensur kan det bli nytta ein av to karakterskalaer:

1. Karakterskala A-F
2. Bestått/ikkje bestått

For meir detaljert informasjon, sjå emneplanen for det einskilde emnet.

Grunnlag for vidare studium

Ein bachelorgrad gir mellom anna grunnlag for å søke opptak til masterprogrammet i lingvistik ved Universitetet i Bergen.

Bachelorgrad i språkvitskap kan gi opptaksgrunnlag for masterprogrammet i logopedi.

Relevans for arbeidsliv

Utdanningar ved Det humanistiske fakultet gir mange ulike moglegheiter i arbeidsmarknaden avhengig av kva for emne den einskilde studenten har i graden sin, men også kva for interesser og engasjement studenten har i tillegg til graden.

Språkvitskap gir eit godt grunnlag for å arbeide med språk i ulike samanhengar. Å jobbe systematisk og få innsikt i strukturar og reglar er noko som mange arbeidsgivarar treng. I ei fleirkulturell verd er det stort behov for mellom anna omsetting av dokument og språklæring. Kandidatar som har studert språk har mykje å tilføre i fagfeltet språkteknologi.

Du kan arbeide med språk innanfor forskning og undervisning eller andre felt der språk står sentralt, for eksempel innanfor

- forlagsverksemd
- reklame- og informasjonsarbeid
- offentleg forvaltning
- ordboksskriving
- informasjonsanalyse
- terminologi

Avhengig av kva du spesialiserer deg i, kan du etter bachelorprogrammet søka opptak til masterprogram i allmenn lingvistik eller masterprogram i logopedi.

Evaluerings

Studentane, programstyret og ekstern fagfelle skal kontinuerleg evaluere emne og program i tråd med kvalitetssystem for utdanning ved Universitetet i Bergen. Tidlegare emne- og programevalueringar finn ein på www.kvalitetsbasen.uib.no

Skikkavurdering og autorisasjon

Programmet har ikkje krav om skikkavurdering eller autorisasjon.

Programansvarleg

Programstyret har ansvar for innhald, struktur og kvalitet i programmet og tilhøyrande emne.

Administrativt ansvarleg

Det humanistiske fakultet ved Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studium har det administrative ansvaret for studieprogrammet.

Kontaktinformasjon

Ta gjerne kontakt med studierettleiar på programmet dersom du har spørsmål: studierettleiar.ile@uib.no

D: Studieplan, MAHF-LING

Studieplan for MAHF-LING Masterprogram i lingvistikk, vår 2025

Omfang og studiepoeng

120 studiepoeng. Studiet er normert til to år og består av ein kursdel på 60 studiepoeng og ei masteroppgåve på 60 studiepoeng.

Namn på grad

Master i lingvistikk

Fulltid/deltid

Programmet er organisert som eit fulltidsstudium, men kan etter søknad også takast som eit 50 % deltidssstudium.

Undervisningsspråk

Normalt norsk, engelsk ved behov.

Studiestart - semester

Haut. Det kan bli aktuelt å ta opp studentar også til vårsemesteret. Ta kontakt for informasjon.

Mål og innhald

Lingvistikk er vitskapen om menneskeleg språk og språkbruk (naturlege språk). Faget søker etter svar på kva som karakteriserer språk som ein kognitiv dugleik hos mennesket, som eit system for kommunikasjon, og som eit viktig kulturelt og sosialt fenomen. Studiet gir ei innføring i metodar for analyse og beskriving av språk og i teoriar om språkleg struktur og om likskap og skilnader mellom språka i verda.

Masterprogrammet i lingvistikk gir utdjupande innsikt i moderne lingvistisk teori, psykolingvistikk og kunstig intelligens. Gjennom en introduksjon i induktive, kvantitative og datamaskinelle forskningsmetodar forberedes studenten til å kunne utføre et uavhengig lingvistisk forskningsprosjekt.

Læringsutbytte

Når programmet er avslutta, skal kandidaten ha følgjande læringsutbytte definert i kunnskapar, ferdigheiter og generell kompetanse:

Kunnskapar

Kandidaten...

- har inngåande kunnskap om lingvistisk teori og metodar
- kan nytte kunnskap på nye område innanfor lingvistikk
- har avansert kunnskap innanfor lingvistikk og spesialisert innsikt i nokre avgrensa område, til dømes moderne grammatisk teori eller datamaskinelle metodar
- kan analysere lingvistiske problemstillingar med utgangspunkt i lingvistikken historie, tradisjonar, eigenart og plass i samfunnet

Ferdigheiter

Kandidaten...

- kan analysere og kritisk vurdere ulike informasjonskjelder og nytte dei til å strukturere og formulere lingvistiske resonnement
- kan analysere eksisterande teorier, metodar og fortolkinger innanfor lingvistikken og arbeide sjølvstendig med praktisk og teoretisk problemløysing
- kan bruke relevante metodar for lingvistisk forskning, til dømes korpus- og feltmetodar, og utviklingsarbeid på ein sjølvstendig måte
- kan gjennomføre eit sjølvstendig, avgrensa forskings- eller utviklingsprosjekt under rettleiing og i tråd med gjeldande forskningsetiske normer
- kan bruke datamaskinelle og kvantitative forskningsmetodar, til dømes statistikk, maskinlæring og programmering.

Generell kompetanse

Kandidaten...

- kan analysere fag-, yrkes- og forskningsetiske problemstillinger som er relevante i lingvistikken
- kan nytte dei lingvistiske kunnskapane og ferdighetene sine på nye område for å gjennomføre avanserte arbeidsoppgåver og prosjekt
- kan formidle omfattande sjølvstendig arbeid og meistarar lingvistiske uttrykksformer
- kan kommunisere om lingvistiske problemstillinger, analysar og konklusjonar, både med spesialistar og til ålmenta
- kan bidra til lingvistisk nytenking og i relevante innovasjonsprosessar.

Opptakskrav

Masterprogrammet i språkvitskap byggjer på ein bachelorgrad med minst 80 studiepoeng fagleg fordjuping i språkvitskap, eller tilsvarande. Du må ha minst 80 studiepoeng i relevante emne i språkvitskap, inkludert generell syntaks, semantikk, fonologi og morfologi, i tillegg til programmering og statistikk for språkstudium.

Det blir sterkt tilrådd at studenten har minst 60 studiepoeng frå eit språkfag i bachelorgraden. Ein føreset at studenten har ein slik grad av innsyn i norsk, engelsk og minst eitt anna språk at han/ho kan arbeide med døme og data frå desse språka.

Bachelorgrad frå UiB som kvalifiserer:

- Bachelorgrad i språkvitskap

Andre bachelorgradar som kvalifiserer:

- Andre bachelorgradar kan kvalifisere dersom du har minst 80 studiepoeng i språkvitskap eller tilsvarande.

Du må også ha:

- Snittkarakter på minimum C i emna du får opptak på grunnlag av.
- Språkkrava i både norsk og engelsk for dette studieprogrammet dekker du med generell studiekompetanse, enten på grunnlag av norsk vidaregåande skule eller på annan måte.

Tilrådde forkunnskapar

Obligatoriske emne

- LING306 - Eksperimentell psykolingvistikk (15 stp.)
- LING310 - Datalogvistiske modellar og bruksområde (15 stp.)
- LING313 - Metode for språklege mastergrader (15 stp.)
- LING314 - Språk på tvers av modalitetar (15 stp.)
- LING350 - Lingvistikk mastergradsoppgåve (60 stp.)

Obligatoriske emne kan erstattast med tilsvarande emne frå ein annan lærestad etter søknad.

Tilrådde valemne

Rekkefølge for emne i studiet

1. semester (haust):

- LING306 - Eksperimentell psykolingvistikk (15 stp.)
- LING310 - Datalogvistiske modellar og bruksområde (15 stp.)

2. semester (vår):

- LING313 - Metode for språklege mastergrader (15 stp.)
- LING314 - Språk på tvers av modalitetar (15 stp.)

3. og 4. semester:

- LING350 - Lingvistikk mastergradsoppgåve (60 stp.)

Delstudium i utlandet

Det er mogleg å ta delar av studiet ved institusjonar i utlandet.

Nærare informasjon hos studierettleiar.

Arbeids- og undervisningsformer

Masterprogrammet omfattar ulike undervisningsformer; til dømes førelesing, seminar, gruppeundervisning, øvingar og individuell rettleiing.

For meir detaljert informasjon, sjå emneplanen for kvart emne.

Vurderingsformer

LING350: Mastergradsoppgåve med avsluttande munnleg prøve. Masteroppgåva skal vere på mellom 70 - 110 sider (pluss ev. vedlegg).

Andre emne: Semesteroppgåve eller heimeeksamen.

For meir detaljert informasjon, sjå emneplanen for det einskilde emnet.

Vitnemål og vitnemålstillegg

Vitnemål blir skrive ut etter at graden er fullført.

Karakterskala

Ved sensur kan det bli nytta ein av to karakterskalaer:

1. Karakterskala A - F
2. Bestått/ikkje bestått

For meir detaljert informasjon, sjå emneplanen for det einskilde emnet.

Grunnlag for vidare studium

Studiet kan gje grunnlag for vidare ph.d.-utdanning innanfor lingvistik eller andre språkrelaterte forskingsområde. Dette krev gjennomgåande gode karakterar på studiet.

Relevans for arbeidsliv

Mastergraden i lingvistik kan gi grunnlag for arbeid med forskning og undervisning, og for arbeid innanfor andre felt der språk står sentralt: forlagsarbeid, til dømes i arbeid med ordbøker og fagbøker; omsetjingsarbeid og språkleg rådgjeving; reklame -og informasjonsbransjen; språk i offentleg forvaltning og i informasjonsteknologi.

Evaluering

Studieprogrammet blir kontinuerleg evaluert i tråd med retningslinene for kvalitetssikring ved UiB. Emne- og programevalueringar finn ein på kvalitetsbasen.app.uib.no

Programansvarleg

Programstyret for lingvistik har ansvar for fagleg innhald og oppbygging av studiet og for kvaliteten på studieprogrammet

Administrativt ansvarleg

Det humanistiske fakultet v/ institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studium har det administrative ansvaret for studieprogrammet.

Kontaktinformasjon

Ta gjerne kontakt med studierettleiar på programmet dersom du har spørsmål: studierettleiar.ile@uib.no.

E: Ekstern fagfelles rapport 2023 med fagmiljøet sine kommentarer

Ekstern fagfelle, Laura Janda (Universitetet i Tromsø) leverte en rapport av BA- og MA-programmene i lingvistikk i 2023, basert på en vurdering av relevante studieplaner, emneplaner og studiekvalitetsdokumenter i tillegg til besøk ved UiB i september 2023 som inneholdt møter med fagmiljøet og studenter. Denne rapport følger her, etterfulgt av fagmiljøet sine kommentarer til rapporten.

Årsrapport fra ekstern fagfelle Laura A. Janda for September 2023

Bachelorprogram i språkvitenskap (BAHF-SPRKV) og Masterprogram i lingvistikk (MAHF-LING)

1. Bakgrunn

Jeg ble oppnevnt som ekstern fagfelle i desember 2022, men kom ikke i gang med arbeidet før høst 2023 på grunn av at jeg var borte på FoU termin ut vår 2023.

Oppgaven til ekstern fagfelle er definert i dette dokumentet: *UiBs kvalitetssystem for utdanning – systembeskrivelse, særleg Vedlegg 1*, hvor det står blant annet følgende:

“Det er ønskelig at de eksterne fagfellene er særlig oppmerksomme på: a. Sammenhengen mellom læringsutbyttebeskrivelsene og de lærings-, undervisnings- og vurderingsformer som inngår i et studieprogram eller enkeltemner b. Sammenhengen mellom de emnene som inngår i studieprogrammet c. Kvalitetsutviklingsarbeidet knyttet til studieprogrammet.”

“Oppfølgingen av tidligere foreslåtte tiltak skal alltid vurderes som ledd i neste års oppdrag.”

Jeg legger vekt på disse punktene i rapporten.

September 13-14 2023 var jeg på besøk i Bergen.

Jeg observerte undervisning i to emner som er begge en del av BA-program:

- on. 13.09.2023, kl. 10:15–12:00: LING122 Språk og kognisjon Forelesning (C. Börstell), SH Aud Q
- on. 13.09.2023, kl. 12:15–14:00: LING116 Semantikk Forelesning (L. Nesterenko), DR Sem.rom B

På samme dag hadde jeg et møte kl. 14:15 med ansatte professor Koenraad De Smedt, professor Vadim Kimmelman, førsteamanuensis Carl Börstell og førstelektor Liubov Nesterenko. Se 4. Møte med ansatte.

På torsdag 14.09. hadde jeg samtaler med to studenter, én i BA-program og én i MA-program. En tredje student var syk og kunne ikke stille opp. Se 5. Møter med studenter.

Utenom timer og møter er fagfellerapporten basert på:

- Webinformasjon: programbeskrivelser, studieplaner, emnebeskrivelser, timeplaner, emnerapporter i Studiekvalitetsbasen
- Opplysninger og materiale jeg har fått av fagkoordinator førsteamanuensis Carl Börstell og seniorkonsulent Lene Tøftestuen: emneevalueringer, oversikt over karakterer og eksamensoppgaver.
- Tidligere rapporter: BAHF-SPRKV Programrapport 2022, MAHF-LING Programrapport 2022, Årsrapport fra programsensor Helge Lødrup 2018

Hovedpunkter fra Årsrapport fra programsensor Helge Lødrup 2018:

Både BA- og MA-program holder høy kvalitet. Kritikk og forslag til justeringer (som gjelder ikke alvorlige mangler ved programmene):

BA-program:

- Ingen utdypning som bygger på introduksjonskursene
- Ikke rom for lesing av forskningsartikler på BA-nivå
- Ingen av BA-emner krever forkunnskap (kanskje feil når det gjelder BA-oppgave?)
- Ikke plass til språkemner
- Problemer med oppmøte
- Tekniske problemer med Inspira (foreks. IPA tegn)

MA-program:

- Ikke noen valg mellom emner
- Få studenter

Generelt:

- arbeidstidsregnskapene går mot 1000 timer utover normert undervisningsarbeid per person

Hovedpunkter fra BAHF-SPRKV Programrapport 2022:

- Fra v. 2023 nytt LINGSTAT (10stp)
- Fra 2024 KOGSTAT (5stp)
- 12 fullførte i 2022

Hovedpunkter fra MAHF-LING Programrapport 2022:

- Fra v. 2023 LING311 utvidet til LING313 15 stp. med språkvitenskapelig skriving
- Plan om å erstatte LING305 med et nytt emne i multimodalitet i språk
- 6 fullførte i 2022

Felles til begge rapporter:

- Prosjekt til utvikling av et studietilbud i digitale språkressurser innvilget og blir utført i 2023
- Underbemanning

2. Bachelorprogram i språkvitskap (BAHF-SPRKV)

Oppbygging

Innholdet er hovedsakelig basert på ganske standard måte å dele opp språkvitenskap i fire temaer: Fonologi, Morfologi, Syntaks, Semantikk, i tillegg til Statistikk (for språk- og kognisjonsforskning), Språk og kognisjon, Språk og data, og Språkvariasjon. Det er en solid og rimelig tilnærming som også svarer til undervisernes kompetanse. Når det gjelder fordeling over tid er det slik at studenter får emner i språkvitenskap bare i 2., 3. og 4. semester. De begynner de på BA-oppgave i 6. semester etter å ha vært uten et eneste relevante emne i 5. semester. Det vil si at halvparten av deres studieløp går uten relevante emner. Kanskje det kunne være bedre med en annen fordeling slik at studenter kunne få minst et emne hvert semester, slik ansatte også foreslår.

Jeg fikk observere undervisning i to emner i BA-programmet: LING122 og LING116.

LING122 Språk og kognisjon

Det var omtrent 40 studenter til stedet. Tema var: Building words (ppt på engelsk, men tale på norsk, pluss det var tegnspråktolker til stede grunnet en døv student i gruppen). Det var fokus på hvordan fonologi og morfologi bidrar til struktur av ord. For å illustrere poengene, viste underviser eksempler av talefeil og tungevidere, som var en fin måte å engasjere studenter. Underviseren ga studenter flere sjanser til å stille spørsmål – det ble ikke så mye spørsmål, men da studenter fikk mot slutten en øvelse med tungevidere, da ble det mye aktiv diskusjon.

LING116 Semantikk

Det var 10 studenter til stedet. Underviseren begynte med gjennomgang av det som ble lært forrige gang og deretter introdusert nye begrep. I løpet av timen fikk studenter mange små oppgaver hvor de kunne diskutere i små grupper eksempler og klassifisere dem etter forskjellige typer (entailments, presumptions, etc.). Det var mye diskusjon.

I begge tilfeller var det åpenbart at studentene var engasjert, at de trives, og at undervisning går på et profesjonelt og høyt nivå.

Eksamensoppgaver

Jeg fikk tilgang til eksamensoppgaver for LING111, LING116, LING122, LING123, LING125. Skoleeksamener med forskjellige typer spørsmål: sant-usant, flerevalgsspørsmål, spørsmål som krever kortere eller lengere svar, osv. Alle virker relevante og grundige, men rimelige og overkommelige. Mange av dem inkluderer små problemløsningsøvelser basert på data fra forskjellige språk, og det ser ut som at disse ligner på materialer som studenter har jobbet med i klasserommet.

Karakterer

Jeg fikk tilgang til karakteroversikt for de siste 5-6 år (og i noen tilfeller legere tilbake) for LING111, LING116, LING122, LING123, LING125, LING205, LING255. Gjennomsnittlig karakter er i de fleste tilfellene C eller B, som virker rimelig. Det var nokså mange som strøk i LING123 v. 2023: 13 av 33 som kom på eksamen.

Emneevalueringer

Jeg fikk faglærers vurdering av emneevalueringer for LING111, LING116, LING122, LING123, LING125 for de siste tre årene. Det er uklart om det har vært emneevaluering i LING205. Ellers ser det ut som at emneevaluering gjennomføres etter regelen (1 gang i tre år) eller enda hyppigere. For eksempel var emneevaluering gjennomført for LING122 i både 2021 og 2022. Faglærers vurderinger virker reflektert og grundige. Nesten alle rapporterer lav deltagelse i evalueringene blant studentene.

3. Mastergradprogram i lingvistikk (MAHF-LING)

Oppbygging

MA-programmet i lingvistikk består av fire kurs som tar for gitt at studenten har forkunnskaper i grunnleggende begreper i språkvitenskap. Disse kursene bygger videre på

hva man trenger for å gjennomføre forskning i faget. De gir fordypning i moderne teorier og fokuserer på metoder for empirisk analyse av språk. Dette virker som en god modell.

Eksamensoppgaver

Jeg fikk tilgang til eksamensoppgaver for LING305, LING306, LING310, LING311, LING313, men det var ikke mye informasjon å hente derfra siden i alle tilfeller var det bare indikasjon av hvor man kunne laste opp semesteroppgave/hjemmeeksamen.

Karakterer

Her er gjennomsnittlig karakter oftest B eller A, som gir god mening siden studentene på MA-nivå er mer avansert og motivert og studenter er i mindre grupperinger.

Emneevalueringer

Jeg har fått faglærers vurdering av emneevalueringer for alle fire emner som alle har vært evaluert innen de siste tre årene: LING306, LING305, LING310, LING313. Deltagelse i evalueringer ser ut til å være litt bedre på MA-nivå enn på BA, som igjen er forventet. I LING310 svarte noen av studentene at de manglet nødvendig forkunnskaper og derfor ble emnet veldig vanskelig.

4. Møtet med ansatte

Programmene

Hovedpunkter fra tidligere rapporter (2018, 2022): BA-program: Det var en gang et kurs i ikke-indoeuropeiske språk for å gi studentene eksponering for disse språkene, men endringer i programmene har gjort det umulig. Det pleide å være mer fleksibilitet i BA-programmene ved UiB. Mangel på menneskelige ressurser gjorde det nødvendig å eliminere fleksibiliteten. Det er plass i programmet (5. og 6. semester) for flere valgfrie kurs, men mangel på menneskelige ressurser til å tilby flere kurs i lingvistikk. Noen studenter tar språk, inkludert ikke-indoeuropeiske språk i disse semestrene. Det ville vært bedre hvis det var flere kurs i lingvistikk i stedet. Ansatte i lingvistikk pleide å undervise et exfac-kurs om språk og kommunikasjon - administrasjonen har tildelt dette kurset til filosofene i stedet, men det ville vært bedre hvis lingvistene kunne undervise det som et grunnkurs, slik at det var mulig å bygge videre på det grunnlaget i resten av programmet. Opprinnelig tilbød lingvistene også et statistikkurs for studenter i Bachelorprogram i kognitiv vitenskap, men da lingvistene bestemte seg for å øke antall studiepoeng til 10, kom det protester fra Cognitive Science, så det ble laget to versjoner av det kurset: en for studenter i lingvistikk og en for dem i Cognitive Science-programmet. Det er fortsatt tilfelle at på BA-nivå er pensum hovedsakelig basert på lærebøker, studenter leser forskningsartikler bare når de jobber med sin BA-oppgave, og dette er en rimelig situasjon. Tekniske problemer med Inspira vedvarer, spesielt kan plattformen ikke imøtekomme faste bredde skrifttyper.

Prosjekt for utvikling av et studietilbud i digitale språkressurser godkjent og blir gjennomført i 2023: Dette prosjektet ble startet av Koenraad, og nå Marita Kristiansen (Førsteamanuensis i terminologi og fagspråk) gjennomfører det. Prosjektet dekker 8 måneders lønn. Etter noen forsinkelser vil prosjektet starte i oktober 2023. Prosjektet tar for seg følgende spørsmål: Hva er behovene i den virkelige verden, hva må studentene lære? Resultatet kan være nytt kursinnhold, et nytt kurs, et nytt program eller etterutdanning.

Underbemanning: Gruppen er redusert fra 5 stillinger til 4. Når Koenraad De Smedt går av med pensjon, vil de kunngjøre en stilling, men likevel er det ikke nok, spesielt når det er sabbatsår, foreldrepermisjon og frikjøp på prosjekt. Dette bemanningsproblemet gjør det veldig vanskelig for lingvister å håndtere arbeidsmengden. Mye ekstra arbeid går med til administrative oppgaver for å finne vikarlærere. Dette fører til ineffektive og kostbare praksiser, for eksempel ansettelse av en "professor II" som underviser over Zoom og ikke bidrar til forskning, fordi universitetet bruker denne stillingen bare som undervisningsvikar, og også bruk av studentassistenter. For øyeblikket burde det være en stilling for omtrent 50% undervisning i 5 år for å kompensere for at Vadim Kimmelman har en ERC-bevilgning. Administrasjonen har ikke gitt klar og konsistent veiledning om dette, noe som fører til en kaotisk situasjon for planleggingen.

Hva slags justeringer i programmene er gjennomført siden 2018? Er dere fornøyde med dem? Ja, revisjonene av oppbygging av programmene og av kursene har vært vellykkede.

Har dere fått støtte fra administrasjonen for å gjennomføre justeringer? Administrasjonen er ikke aktiv i denne rollen, men heller passiv, bare sjekker og godkjenner i stedet for å ta vare på effektiviteten på tvers av programmene. Lingvistikkursene betjener flere andre programmer, og ofte er de fleste studentene i et kurs ikke en del av lingvistikkprogrammet. For eksempel inkluderer MA-programmene i engelsk og japansk metodekurset undervist av lingvistene, men det er andre MA-programmer (for andre språk) som ikke inkluderer dette kurset, men sannsynligvis burde gjøre det.

Hva synes dere er de sterkeste og svakeste delene av programmene og hvorfor? Sterkt: Mange lingvistikkurs er relevante for andre programmer. Svakt: Det er mangel på valg i kursene, og bare tre semestre med lingvistikk på BA-nivå. Det er misnøye med første semester av BA-programmet. Det burde være undervisning i lingvistikk i det semesteret som man kunne bygge videre på i programmet, og bedre opplæring i digitale ressurser, plattformer, hvordan man jobber i den digitale verden. Det nåværende emnet i akademisk skriving fungerer dårlig, studentene får ikke nok praktiske ferdigheter.

Får dere god nok støtte fra administrasjonen, spesielt fra studiekonsulenter? Studiekonsulentene gjør en god jobb, men det er for mye omveksling blant dem, og noen er bedre enn andre.

Beskriv utveksling og frie emner i BA-program: Ansatte i lingvistikk vil helst tilby flere kurs for studenter i programmene sine. Ansatte i lingvistikk mistenker at studenter slutter i programmet i løpet av de semestrene de ikke har lingvistikkemner.

Hvordan står det til med gjennomføringen av grader? Det har vært lavt antall studenter som fullfører graden. Dette kan være på grunn av friestudiepoeng: BA-studenter tar sitt siste lingvistikkurs i semester 4, og et år senere skriver de BA-oppgaven. Det ville vært mer fornuftig å ha friestudiepoeng i semester 4 og 5, slik at studentene kunne komme tilbake til programmet i semester 6. Denne anbefalingen er blitt formidlet til administrasjonen. Inntil nylig var det ingen fagutvalg. Tilstedeværelsen av fagutvalg har hjulpet. Det bør være mer struktur i det andre året på MA-programmet. f.eks. skriveseminarer eller metodeworkshops,

osv. Målet ville være bedre støtte til studentene gjennom sosial og faglig interaksjon mellom studentene i løpet av oppgaveprosjektet. Men igjen er det mangel på menneskelige ressurser for det.

Undervisning

Er klasserommene godt nok utstyrt, får dere teknisk hjelp om nødvendig, har dere tilgang til nødvendige ressurser? I de fleste tilfellene er situasjonen tilfredsstillende. Man kan ikke alltid stole på tilkoblingen til bærbare datamaskiner i rommene, lærerne har ulike erfaringer. IT-avdelingen hevder at de ikke kan hjelpe med Mac-datamaskiner. Noen rom har flere tekniske problemer, og oppgraderinger har ikke alltid fungert. Flatskjermene er veldig gode i rommene der de er installert. For programmeringsemner trenger vi bedre plattformer. Spesielt er Python en utfordring, for øyeblikket gjøres dette ved hjelp av Google Collaboratory, Jupyter Notebooks, men dette betyr avhengighet av bedriftsprodukter. Det bør være en bedre plattform for dette, men det har ikke kommet noen andre løsninger fra administrasjonen.

Hvordan opplever dere læringsplattformen og sensur av eksamen? Mitt UiB, Inspira? Disse virker bra med små problemer. Det ville vært mye arbeid å bytte til ny plattform (universitetet vurderer å gjøre en slik endring).

Bruker dere ekstern sensur? Dette gjøres bare for muntlige eksamener - det er en på BA-nivå, men den vil bli erstattet. Ekstern sensur er nødvendig for vurdering av BA- og MA-oppgaver.

Hvordan har erfaringene fra pandemien påvirket undervisningen? Er det fortsatt krav om strømming/opptak? Undervisningen har fullstendig gått tilbake til pre-pandemisk praksis. Det er ingen problemer med dette.

Hva slags planer har dere for eksamen, gitt denne nye situasjonen med KI/LLMs/ChatGPT? Ansatte i lingvistikk venter på retningslinjer fra administrasjonen. Bruken av skoleeksamen er uproblematisk. Når det gjelder BA-oppgaven, vil det nok være nødvendig å eliminere muligheten for å skrive en oppgave som er en litteraturgjennomgang, og heller kreve at alle BA-oppgaver består av analyse av empiriske data. MA-oppgaven er ikke et problem fordi studentene samler og analyserer empiriske data.

Får dere muligheten til å knytte forskningen deres til undervisningen? Noen emner ble historisk videreført uten å knytte seg til forskningen til nåværende ansatte. Nylige endringer har rettet opp dette, for eksempel ved å koble seg mer til tegnspråkforskning. Dette har skjedd på små måter i de fleste emner.

Hvordan fungerer emneevalueringen? Det virker som det er lav deltakelse, kanskje delvis på grunn av pandemien? Studenter pleier generelt ikke å svare. Vi har sjelden alle studentene til stede i et klasserom. Emneevaluering er påkrevd en gang hvert tredje år for hvert emne. Generelt er dette en positiv opplevelse og et godt kommunikasjonsmiddel mellom studenter og lærer.

Veiledning og forskning

Beskriv veiledningen under skriving av BA- og MA-oppgaver. Hvor ofte møter du studentene?
MA-veiledning: 30 timer/semester (egentlig 15 og 15 for forberedelse). BA-veiledning: 10 studiepoeng - ingen individualisert veiledning, men tilbakemelding på ett utkast på MittUiB. Veiledning er en stor byrde for veldig få personer. De fleste studentene tar et ekstra semester for å fullføre MA, og dette er en ekstra usynlig byrde. Mange hadde ikke sammenlignbar forberedelse fra sin BA-grad og er derfor ikke så godt forberedt på MA-studiene.

5. Møter med studenter

Programmet

Hvilket program er du i? Er du på første år, andre år, tredje år?

BA-SPRVT 3. semester.

MA- 5. semester. Jeg tar et ekstra år, har tatt flere ekstra emner. Når begynner jeg med MA-oppgaven.

Hva synes du om oppbygging av programmet? Henger kursene (både obligatoriske og valgfrie) sammen? Er det noe som mangler?

BA: Så langt er det greit. Det er fint å få studere mange forskjellige temaer innenfor lingvistikk. Det er alltid nye spennende ting å lære i programmet, siden vi jobber med mye forskjellige temaer. Men jeg savner valgfag, det kunne være mer av dem.

MA: Jeg trengte flere emner i tillegg. Jeg har tatt også: programmering, kunstig intelligens, språkteknologi, norsk.

Har du vært på utveksling eller planlegger du utveksling i løpet av programmet? Beskriv.

BA: Kanskje skal jeg dra til Tyskland med Erasmus. Jeg ble kjent med Erasmus studenter som kom til UiB. Kulturutveksling er veldig bra.

Hva slags forventninger har du fra programmet når det gjelder dine personlige mål og føler du at du kommer i mål takke være programmet? Føler du at programmet gir grunnlag for videre studier eller jobb?

BA: Studie vekker interessen hele veien. Kanskje skal jeg studere videre på MA-nivå, kanskje enda videre. Pensum viser frem alternative teorier. Jeg ser at det er rom for forskning.

Lingvistikk er ofte mer sammenlignbart med realfag enn med humaniora.

MA: Målet er å fortsette med doktorgrad. Ja, programmet gir teoretiske og praktiske grunnlag, jeg får god veiledning og er fornøyd.

Hva synes du er de sterkeste og svakeste deler av programmet og hvorfor?

BA:

Styrke: professorene er engasjerte.

Svakhet: Noen studenter er for passive.

Det kunne være mer fokus på mulige jobb for de som har fått BA i lingvistikk.

Kanskje det kunne være mulig å bruke tidligere studenter som kunne komme og snakke med studentene om deres jobb erfaringer.

MA:

Svakheten er at det er ikke plass til valgfrie emner. Men man kan ta 50% ekstra tid. Det skulle være mer fleksibilitet i programmet. Det kunne være enda bedre hvis man kunne studere opptil 4 år på MA-nivå.

Ville du anbefale dette programmet til andre studenter?

BA: Ja!

MA: Ja.

Undervisning

Føler du at du blir behandlet med respekt i emnene? Er underviserne hjelpsomme?

BA: Ja. Det er litt andre dynamikk når det er små grupper, og vi får diskutere mer.

MA: Ja, 100%.

Er det gode diskusjoner i emnene? Deltar du aktivt?

BA: Ja.

MA: Ja, men medstudentene kunne være mer engasjerte. Studenter i andre emner er mer aktive.

Fagutvalget hjelper med sosialmiljø. Det er en gruppe innenfor fagutvalget for MA-studenter og de prøver å få studenter til å delta mer aktivt.

Får du konstruktive tilbakemeldinger fra underviserne?

BA: Ja, på obligatoriske innleveringer, og i diskusjon. Men det har ikke vært så mye av det, det er ikke alltid aktuelt.

MA: Ja, alltid.

Er emnene godt strukturert?

BA: I forrige semester hadde vi tre emner: statistikk, fonologi, morfologi. Statistikkemnet kunne ha mer lingvistisk innhold, og emnene i fonologi og morfologi kunne ha mer statistisk innhold.

MA: Ja.

Er det god sammenheng mellom arbeidskrav og innholdet i undervisningen?

BA: Mengden er bra. Innholdet også.

MA: Ja, generelt. Det er et emne (LING310) som krever kunnskap om programmering, men jeg hadde ikke nok forkunnskaper.

Er omfang av pensum overkommelig?

BA: Ja.

MA: Ja.

Er det til enhver tid klart hva som skulle foregå, og hva du skulle gjøre i emnene?

BA: Ja, men det har vært litt svakere hos prof II, kanskje det blir bedre når hun kommer til UiB senere i semesteret.

MA: Ja.

Føler du at du har lært mye i emnene?

BA: Ja. Jeg har en god følelse om å ha vokst, lært mye praktisk og spennende.

MA: Ja.

Hvordan opplever du læringsplattform og eksamensform?

BA: MittUiB liker jeg. Inspira var litt mindre intuitivt.

Hos studenter er det forskjellige meninger når det gjelder eksamensform. Mange studenter vil ha mer hjemmeeksamen, men jeg foretrekker skoleeksamen. Også er det et problem nå med hjemmeeksamen siden studenter kunne bruke kunstig intelligens. Muntlig eksamen kan funke bra.

Kanskje det kunne være mulig å ha flere oppgaver og/eller quizer i løpet av semesteret i stedet for at 100% av karakteren blir avhengig av eksamen. Det ville være bedre pedagogisk sett. Og det skulle være mulig når vi har fjernet ekstern sensur på eksamener.

Det er en sammenheng mellom eksamensform og gjennomføring: skrekken for eksamen er stor og bidrar til dårlig gjennomføring.

MA: Vi har gode plattformer, men MittUiB skulle ha app for mobiltelefoner.

Veiledning og forskning

Beskriv veiledning som du får under skriving av oppgaven. Hvor ofte møter du med veilederen? Får du konstruktive tilbakemeldinger fra veileder?

BA: [Ikke aktuelt]

MA: Jeg har både hovedveileder og medveileder. Jeg er veldig fornøyd, de hjelper alltid med konstruktive tilbakemeldinger. Vi møtes 2 ganger per måned.

Føler du at du har lært om hvordan man gjennomfører forskning?

BA: Delvis. I morfologi-emnet snakket vi om forskning av grammatiske trekk, også i statistikk-emnet.

I tillegg til obligatorisk pensum kunne det være forslag på forskningsartikler for de som er spesielt interessert.

MA: Ja, veiledningen hjelper mye. Nå forbereder jeg et eksperiment og jeg bygger på det som jeg har lært i et kurs og jeg føler at alt henger sammen.

Har du hatt mulighet til å delta i forskningsprosjekter i tillegg til det som er en del av oppgaven din?

BA: Nei, men kanskje det kommer senere.

MA: Ja, jeg skriver MA-oppgaven i samarbeid med et prosjekt.

Annet:

BA: Det er en bra studie, det er mer overlegene problemer ved UiB, som for eksempel sosialmiljø og kommunikasjon med universitetet.

MA: Innføring av skolepenger for MA-studenter utenfor EØS skal være en stor hindring for mange andre studenter og det er synd.

Det kan være en fare at studenter kunne bruke KI for å generere literature review på MA-oppgaver.

6. Konklusjon

Ansatte i språkvitenskap leverer sterke programmer med emner som inngår også i andre programmer (Kognitiv vitenskap og forskjellige språk). Programmene dekker de mest

essensielle deler av faget, men bare det, og de mangler ressurser for å tilby valgfrie emner og gi rom for fleksibilitet.

Forslag:

- 1) Ansette én til slik at det kunne være mulig å tilby flere valgfrie emner og mer fleksibilitet i programmene. I alle fall skulle det være en 50% stilling for å dekke behovet siden Vadim Kimmelman har redusert kapasitet på grunn av ERC-prosjekt. Det er viktig i denne forstanden at universitetet skulle støtte dem som søker eksterne midler. Hvis finansiering av et eksternt prosjekt betyr at det blir enda mer overtid og press på både den som har prosjekt og andre i gruppen, da undergraves motivasjon for å søke eksterne midler.
- 2) Forandre fordeling av emner i løpet av BA-programmet slik at studenter får minst et emne i språkvitenskap i alle eller nesten alle semestre. Det kunne bidra til bedre gjennomføring.
- 3) Kanskje vurdere bruk av andre former for å sette karakter slik at karakter ikke er 100% avhengig av eksamen (for eksempel poenggivende oppgaver og quizer i løpet av semester). Et slikt tiltak kunne redusere stress og bidra til bedre gjennomføring.

Programstyret sin kommentar til Årsrapport fra ekstern fagfelle Laura A. Janda for September 2023

Introduksjon

I september 2023 leverte ekstern fagfelle Laura A. Janda inn sin årsrapport om bachelorprogrammet i språkvitenskap (BAHF-SPRKV) og masterprogrammet i lingvistikk (MAHF-LING). Dette dokumentet er programstyret sin lingvistikk sin kommentar på årsrapporten, basert på diskusjoner ved programstyremøte i lingvistikk, fredag 27. oktober, 2023.

Programstyret er generelt enig med innholdet i årsrapporten. Kommentarene som følger tar opp noen av de punkter som ble diskutert ved programstyremøtet 27. oktober, 2023.

Undervisning, emner og karakterer

Rapporten viser på at vi driver med undervisning på “et profesjonelt og høyt nivå” med engasjerte studenter, men peker også på at det er lite valgfrihet i bachelorprogrammet, slik at alle emner er obligatoriske, men at det også er mange frie studiepoenger i programmet og at studentene dermed ikke tar emner hos oss i 5. semesteret i det hele tatt. Selv om det finnes en ønske blant fagmiljøet om å tilby flere emner og mer valgfrihet til studentene, er ikke dette noe som er mulig grunnet de ressurser vi har nå. Rapporten nevner lav deltakelse på emneevalueringer. Programstyret diskuterte tiltak for å få flere studenter til å svare på emneevalueringer, slik at vi får enda mer informasjon om hva studentene synes fungerer bra eller mindre bra i programmene og i enkelte emner. Noen tiltak, f.eks. å minne om emneevalueringen allerede før undervisningen er ferdig, har blitt prøvd i løpet av høsten 2023, med positive resultater (dvs. høyere deltakelse). Vi diskuterer også løpende forslag til endringer i emne-/programplaner med fagutvalget, slik at studentene har mulighet å gi innspill om endringsforslag.

Generelt ser vi gode karakterer på emnene i programmene: på bachelorprogrammet er karakterene “i de fleste tilfellene C eller B” og på master programmet er “gjennomsnittlig karakter oftest B eller A”. Sammenlignet med noen andre fag på fakultetet har lingvistikk svært motiverte studenter, og gjennomføringen tilsvarende andre fag, men rapporten nevner at relativt mange studenter stryker på LING123 på bachelornivået og synes LING310 er utfordrende på masternivået. Disse to emner inneholder dataprogrammering, som de fleste studentene ikke har særlig mye forkunnskaper i. Fagmiljøet skal diskutere videre hvordan vi kan sikre at vi fortsatt kan undervise dette viktige område innen moderne lingvistikk, uten at det skaper for store problemer for studentene å komme seg gjennom programmene. Endringer på disse områdene er dog avhengig av ev. andre fremtidige endringer i programmet og nye ansatte i faggruppen, slik at dette må vurderes videre i slutten av 2024. Uansett vil det sannsynligvis skje endringer også i forhold til utviklingsprosjektet om studietilbud i digitale språkressurser, der programmering, og annen kompetanse som faggruppen også kan bidra med, vil være sentral.

Ressurser

Rapporten nevner at bemanningsproblem grunnet “*sabbatsår, foreldrepermisjon og frikjøp på prosjekt [...] gjør det veldig vanskelig for lingvister å håndtere arbeidsmengden. Mye ekstra arbeid går med til administrative oppgaver for å finne vikarlærere. Dette fører til ineffektive og kostbare praksiser, for eksempel ansettelse av en "professor II"*”. Faggruppen er enig i at nåværende bemanningssituasjon er vanskelig og innebærer mye ekstra administrasjon og usikkerhet med hensyn til undervisningsplanlegging. Selv om vår nåværende prof II gjør en god jobb, hadde det vært mer effektivt å ansette en lektor, slik at vi kan dekke mer undervisning til en

lavere kostnad. Ressurssituasjonen i fagmiljøet skal diskuteres videre med ledelsen i løpet av høstsemesteret 2023 for å prøve å finne en mer langsiktig løsning på disse utfordringene.

Administrasjon

Rapporten nevner diskusjoner om støtten fra administrasjonen, der det blir nevnt at faggruppen føler at vi får støtte fra administrasjonen, men at det kunne være mer aktiv vurdering av effektiviteten i undervisningen på tvers av fag. Det vi mener med dette er at i vurderingen av ev. endringer/tiltak i programmene ved instituttet/fakultetet, så må det bli vurdert hvordan enkelte fag kan spille en rolle i andre programmer. Lingvistikk har allerede undervisning i programmene til f.eks. kognitiv vitenskap (BA) og japansk (MA), og også andre programmer ville vært betjent av lingvistikkemner – fortrinnsvis metodekurser som LING313 og LING314, men også praktiske ferdigheter som LING123 og LING310. Generelt føler vi at vi har mye frihet i endringer i enkelte emneplaner og at støtten fra administrasjonen/ledelsen er god, selv om det finnes utfordringer med større endringer som må bli diskutert mer aktivt, på tvers av fag.

Rapporten tar opp at faggruppen synes at “[s]tudiekonsulentene gjør en god jobb, men det er for mye omveksling blant dem, og noen er bedre enn andre.” Vi vil her tydeliggjøre at vi er fornøyde med støtten vi har fra nåværende og tidligere studiekonsulenter, men at dette var noe som ble nevnt i en diskusjon om historiske forhold og at det kan innebære utfordringer å bytte ut studiekonsulenter ofte.

Fagmiljøet Lingvistikk,
3. november, 2023

Masterprogram i lingvistikk

MAHF-LING

Programevaluering (5-årig)

2020–2024

Universitetet i Bergen

HF/LLE

Innhold

1. Innledning	3
1.1 Om evalueringen.....	3
1.2 Oppfølging etter forrige programevaluering.....	3
1.3 Overordnet om tall for rekruttering, gjennomføring og kandidatproduksjon.....	3
1.4 Arbeid med studiekvalitet.....	3
2. Mål og faglig profil	5
2.1 Mål og læringsutbytte.....	5
2.2 Kommunikasjon om studiet	5
3. Faglig oppbygning, læringsaktiviteter og vurderingsformer	6
3.1 Faglig innhold og oppbygning av programmet.....	6
3.2 Arbeidsomfang.....	6
3.3 Undervisnings-, læringsaktiviteter og vurderingsformer	7
3.4 Studentmedvirking og læringsmiljø.....	7
4. Vurdering av studietilbudets resultater og relevans	8
4.1 Rekruttering	8
4.2 Gjennomføring og kandidatproduksjon	8
4.3 Relevans og kontakt med arbeidslivet	8
5. Øvrige krav til studietilbudet.....	9
6. Fagmiljø.....	9
7. Forslag til eventuelle tiltak og plan for oppfølging.....	10
Vedlegg	11
A: Gjennomføring, HF: BA- og MA-programmer.....	11
B: Statistikk, lingvistikk.....	13
C: Studieplan, BAHF-SPRKV.....	15
D: Studieplan, MAHF-LING.....	19
E: Ekstern fagfelles rapport 2023 med fagmiljøet sine kommentarer	22

1. Innledning

1.1 Om evalueringen

Denne programevalueringen av Masterprogrammet i lingvistik (MAHF-LING) er opprinnelig forfattet av Carl Börstell, fag- og programkoordinator for fagmiljøet i lingvistik, med innspill fra studieadministrasjonen, og har blitt delt med programstyret i lingvistik.

Innholdet i evalueringen er egenvurderinger av emner og årsrapporter av programmet, innspill fra programstyret, medlemmer av fagmiljøet og ekstern fagfelle (professor Laura Janda, UiT) sin rapport av programmene (BA og MA) fra 2023 (se vedlegg E). Mye av innholdet overlapper med tilsvarende evaluering for BA-programmet (BAHF-SPRKV) som blir evaluert samtidig med MA-programmet.

1.2 Oppfølging etter forrige programevaluering

Tidligere 5-årig programevaluering har ikke blitt gjort, siden ordningen for slike evalueringer er relativt ny. I denne evalueringen vurderer vi derfor programmet for første gang, og diskuterer endringer og tiltak basert på den rapport som ble levert av ekstern fagfelle i 2023, som ligger tilgjengelig i Studiekvalitetsbasen og også er vedlagt (Vedlegg E).

1.3 Overordnet om tall for rekruttering, gjennomføring og kandidatproduksjon

Masterprogrammet i lingvistik har hatt en nedgang i antall søkere over de siste 5 årene, i likhet med de fleste studieprogrammene, særlig på humanistiske fakulteter (se Figur B1). Et stort problem har vært endringen i studieavgifter, som ført til at de studenter vi tidligere fått fra utenfor EU (f.eks. Russland, Iran og Ghana) ser ut til ikke å starte på programmet, selv om de er kvalifisert og får tilbud om studieplass. Gjennomføringen har vært litt over gjennomsnittet for instituttet (LLE; se tabeller i Vedlegg B) og er høyere på MA-programmet sammenlignet med BA-programmet (se Figur B2). På MA-programmet slutfører majoriteten av studentene studiene, men svært få gjennomfører studiene på normert tid (se tabellene i Vedlegg B og Figur B1). Dette er annerledes enn på BA-programmet, der omtrent 1/3 av de studentene som starter på programmet også fullfører studiene, og de aller fleste av dem gjør det på normert tid. Frafallet på MA-programmet er ikke særlig høyt (se Figur B3), og trenden er omtrent lik de siste 5 årene, men et problem har vært at få studenter gjennomfører programmet på normert tid.

1.4 Arbeid med studiekvalitet

Fagmiljøet har som mål å følge UiBs studiekvalitetssystem for både enkeltemner og studieprogrammene. Dette betyr at egenvurderinger av enkeltemner blir gjort hvert år (i prinsippet hver gang emnene gis, siden vi bare tilbyr emner én gang per år) og egenvurderinger av programmene blir gjort hvert år. Enkeltemner blir også evaluert med studentevalueringer minst hvert 3. år, men fra årene 2023/2024 har programkoordinator anbefalt alle faglærere å inkludere studentevalueringer hver gang et emne blir undervist (dvs. hvert år), dette for å få et bedre grunnlag for hvordan studentene synes emne-/programinnhold, oppgaver, eksamener og undervisning fungerer. Maler for spørreskjema til studentevalueringer har blitt laget og delt med fagmiljøet, slik at arbeidet med evalueringer kan

effektiviseres. Anbefalingen fra programkoordinator har også vært å dele spørreskjemaet med studentene i en undervisningstime, fordi dette pleier å gi mye høyere antall besvarelser sammenlignet med å bare sende ut en lenke etter det at kurset er avsluttet. Generelt har emnene i programmet gode studentevalueringer.

Det har vært noen problemer med prosessen og ansvarsfordeling i forbindelse med emne- og programevalueringer. I 2023 tok en ny programkoordinator over omtrent samtidig som det skjedde endringer i studieadministrasjonen (bl.a. bytte av studiekonsulent). Dette førte til dårligere oppfølging av hvilke emner som manglet egenvurderinger/evalueringer, og hvordan prosessen skal se ut for å sende inn og godkjenne evalueringer – f.eks. ble enkelte emner sine evalueringer ikke ferdigstilt og lastet opp i Studiekvalitetsbasen, og andre evalueringer ble ferdigstilt og lastet opp uten å ha blitt formelt godkjent av programstyret. Denne prosessen ble rettet opp i løpet av 2024, da flere manglende evalueringer ble sendt inn, og tydeligere instruksjoner om prosedyren ble diskutert med fagmiljøet, med målet at forbedre arbeidet med hyppige studentevalueringer i tillegg til egenvurderinger, og at disse blir korrekt håndtert og lastet opp i Studiekvalitetsbasen.

Programstyret får også innspill fra studentene om kursinnhold og ev. endringer i emneplaner og programstruktur gjennom fagutvalget, som er representert med en studentrepresentant i styret. Vi har fått gode innspill direkte og indirekte fra studentene gjennom fagutvalget, og dette har vært svært viktig for å kunne vurdere ev. tiltak og foreslåtte endringer i forhold til studentene sine opplevelser av undervisningen.

I løpet av aktuell tidsperiode (2020–2024) har det skjedd to større endringer i MA-programmet. Emnet LING305 har blitt lagt ned, og erstattet med et nytt emne: LING314 Språk på tvers av modaliteter. Dette nye emne er rettet mot både teoretiske og praktiske tilnærminger til multimodalitet i språk, dvs. at språk og kommunikasjon ikke bare gjelder talespråk og tradisjonell grammatikk, men også gester, tegnspråk, bildespråk og symboler, og studentene lær seg annotere, analysere og håndtere data i annen form enn i tradisjonell lingvistikk (f.eks. video istedenfor tekst). Den andre endringen som er blitt gjennomført, er å modifisere emnet LING311, nå med oppdatert emnekode LING313. Dette er fortsatt et metodekurs med lignende innhold, men en forskjell er at emnet nå inneholder akademisk skriving i seminarer som er felles med LING255 (BA-oppgave) på BA-programmet. LING313 er dermed en bedre forberedelse for MA-oppgaven (LING350) enn før. I begrunnelsene bak disse endringene har diskusjoner med fagutvalg og studentrepresentanter vært viktige for å kunne vurdere og planlegge hensiktsmessige endringer som både sørger for å opprettholde studieprogrammer av høy faglig kvalitet og ivaretar de kompetanser og ressurser som finnes tilgjengelige i fagmiljøet (f.eks. retning mot multimodalitet).

Fagmiljøet 2020–2024 har bestått av minst fire fast ansatte (de fleste med professorkompetanse). I tillegg har fagmiljøet måttet benytte seg av flere midlertidige undervisningsressurser i denne perioden, for å dekke mangel på tilstrekkelige undervisningstimer blant de fast ansatte. For eksempel har fagmiljøet hatt to vikarer (i lektorsstilling) i 2021–2022 og 2023, og har i tillegg hatt en professor II fra NTNU som hatt enten fjernundervisning eller fysisk blokkundervisning under enkelte uker i semestre ved besøk i Bergen. Vikarer og professor II har dog hovedsakelig undervist på BA-programmet heller enn MA-programmet. Rapportene fra eksterne fagfeller (2018 så vel som 2023) vitner om at mangel på tilstrekkelige undervisningsressurser i fagmiljøet har vært et problem i mange år, og selv om

undervisningstilbudet blitt effektivisert (dvs. minsket) har også ressursene minsket fra 5 til 4 faste ansatte like før inneværende evalueringsperiode (2020–2024). Selv om disse midlertidige ansatte gjort en fantastisk jobb med undervisning av enkelte emner, er det ikke hensiktsmessig med kortere ansettelse som krever svært mye planleggingsarbeid (fra ansettelsesprosess til timeplanlegging og undervisning) og fører til mer forberedelsesarbeid og mindre tid til evaluering og forbedring av spesifikke emner. I løpet av oktober 2023–juni 2024 fikk fagmiljøet flere nye ansatte (3 ph.d.-stipendiater og 3 postdoker) som alle har pliktarbeid med undervisning, både på BA- og MA-programmet. For stipendiatene har veilederne et ansvar å sørge for tilbakemelding på undervisningskvaliteten, særlig i tilfeller hvor veileder underviser et emne sammen med en stipendiat.

2. Mål og faglig profil

2.1 Mål og læringsutbytte

MA-programmet i lingvistikk har som mål å være et studium av språkvitenskap på høyere nivå med en retning mot moderne språkvitenskapelig forskning. Programmet har en kvantitativ og eksperimentell tilnærming, og studentene tilegner seg kunnskaper i programmering (LING310), eksperimentelle metoder (LING306, LING313) og statistisk analyse (LING306, LING313), noe som er svært ettertraktet på arbeidsmarkedet for språkvitere. Studentene får også et kurs i multimodal språkforskning (LING314), hvor studentene får både teoretiske kunnskaper (språklig mangfold) og praktiske ferdigheter (annotasjon, transkripsjon og analysemetoder). Målene dekker beskrivelsene i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk (nivå 6.1 og 6.2), slik at studentene får både teoretisk kunnskap innen språkvitenskap og praktisk innføring i språklig analyse med kvantitative metoder (f.eks. dataanalyse med programmering og bruk av digitale språkressurser og design og gjennomføring av eksperimenter, men også bruk av statistiske modeller til vurdering og validering av hypoteser). I tillegg får studentene undervisning i akademisk skriving rettet mot språkvitenskap, som praktisk opplæringsdel i LING313 og individuell veiledning i å gjennomføre og rapportere et forskningsprosjekt i LING350 (MA-oppgaven).

2.2 Kommunikasjon om studiet

Studieplanen viser til innhold og struktur i programmet. Den beskriver hvilke emner som er obligatoriske i programmet, og i hvilket semester emnene er planlagte å gis. Studieplanen beskriver hva slags yrker som er relevante for de som fullført studier i lingvistikk, og at en mastergrad kvalifiserer studenten til å søke til en ph.d. i lingvistikk eller språkrelaterte emner.

Navnet “MAHF-LING Masterprogram i lingvistikk” beskriver godt at det er et allment program innen lingvistikk, uten spesifikk spesialisering i enkelte språk – noe som skiller programmet fra språkspesifikke programmer som også inneholder kurser i lingvistikk.

Se aktuell studieplan i Vedlegg D.

3. Faglig oppbygning, læringsaktiviteter og vurderingsformer

3.1 Faglig innhold og oppbygning av programmet

Programstrukturen og -innholdet har fokus på kvantitative og eksperimentelle metoder innen moderne lingvistik, noe som kobler programmet tett sammen med moderne lingvistisk forskning. Denne retningen i programmet er svært relevant for både moderne akademisk og privat arbeidsmarked, og har derfor mange praktiske ferdigheter i fokus. Profilen i programmet fører til at mange andre BA-programmer også ville vært relevante innganger til MA-programmet i lingvistik, f.eks. studenter som har en BA-grad i kognitiv vitenskap, psykologi eller informatikk/informasjonsvitenskap, i tillegg til de med en BA-grad i lingvistik eller enkelte språk. Struktur og innhold er tilstrekkelige for studentene å oppnå målene, men retningen mot praktiske ferdigheter i eksperimentelle og kvantitative metoder gjør at studenter har en fordel av ev. forkunnskaper innen disse områdene fra BA-studiene.

Flere av emnene på MA-programmet er også relevante for studenter på andre programmer. Særlig metodekurset LING313 pleier å ha studenter fra andre MA-programmer ved fakultetet, f.eks. MA-programmet i japansk som anbefaler dette emne til studentene sine.

Innholdet i BA-programmet (BAHF-SPRKV) gir en stabil grunn som forbereder studentene til videre studier på MA-programmet i lingvistik, særlig siden vi tilbyr innføring i både programmering, psykolingvistik og statistikk (som gir et godt grunnlag til særlig LING310, LING306 og LING313 på MA-programmet). Samtidig kommer vanligvis minst halvparten av studentene på MA-programmet fra andre programmer (i Norge eller utenlands), og målet er at alle studenter med en BA-grad i lingvistik eller språkrelaterte grader innen informatikk, kognitiv vitenskap og psykologi skal kunne ta en MA-grad i lingvistik gjennom MAHF-LING. Programstyret har i løpet av 2024 derfor sendt inn forslag på endringer i opptakskravene til programmet, slik at vi skal kunne tilby studieplasser til flere kvalifiserte studenter, selv om BA-graden deres ikke er definert som "lingvistik".

Siden forskningsprofilen til fagmiljøet for tiden har spesifikke retninger mot eksperimentell (psyko)lingvistik, tegnspråkforskning og kvantitative metoder, har flere emner på programmet disse temaene, og studentene har også gode muligheter til veiledning innen MA-oppgaveprosjekter med temaer koblet til eksperiment, multimodalitet i språk og korpus-/dalingvistik. Dermed kobles innholdet på programmet også nærmere forskning generelt, og mer spesifikt forskningen innen fagmiljøet.

3.2 Arbeidsomfang

Antall undervisningstimer og eksamensoppgaver er svært likt på tvers av emnene i MA-programmet. De fire obligatoriske emnene i semester 1 og 2 er alle 15 stp hvert, og har omtrent 10 forelesninger og semesteroppgave som vurderingsform. Alle emnene har i tillegg praktiske seminarer, enten i praktiske metoder relevante for emnet (LING306, LING310 og LING314) eller i akademisk skriving og forskningsformidling (LING313). I MA-oppgaven (LING350) er det ikke undervisning annet enn én introduksjonsforelesning som sammenfatter praktiske ting om å skrive oppgave (gis hvert høstsemester og er åpen for alle MA-studenter uansett kull) og etterfølgende møter og løpende kontakt med veileder.

Noe som blitt diskutert i fagmiljøet i 2024, er å introdusere felles seminarer i LING350, slik at studentene som skriver oppgave kan møtes og jobbe sammen og støtte hverandre, noe som forhåpentlig kunne føre til bedre gjennomføring på normert tid.

Helhetlig er arbeidsbelastningen tilsvarende studiepoengene i hvert emne, og balansert mellom emnene på programmet.

3.3 Undervisnings-, læringsaktiviteter og vurderingsformer

De fleste av emnene på MA-programmet er utformet med forelesninger og praktiske seminarer. Noen av emnene har også obligatoriske oppgaver som krever at studentene presenterer prosjektene sine for de andre studentene (f.eks. LING306 og LING313). Alle emner har semesteroppgave som endelig eksamensform, noe som lærer studentene å skrive akademisk tekst og forbereder dem til å skrive MA-oppgave. Siden alle emner er på 15 stp (unntatt LING350 på 60 stp), trenger vi nå to sensorer på alle emner i MA-programmet, noe som koster mye i ressursbruk.

3.4 Studentmedvirking og læringsmiljø

Studentene er representert i programstyret med én representant. I praktikken har studentrepresentantene i programstyret også vært medlemmer av fagutvalget, som betyr at de har direktekontakt med andre studenter. Studentrepresentasjon i programstyret har vært betydningsfullt for evaluering og utvikling av enkeltemner og programmet. Studentene har også mulighet å gi tilbakemeldinger på undervisning og emneinnhold i de evalueringer som blir gjort, ofte hvert år, på enkeltemnene i programmet (se også avsnitt 1.4).

Fagutvalget har vært aktivt siden 2023, men aktivitetsnivået har variert mellom årene: noen semestre har fagutvalget hatt flere evenementer (filmkvelder, foredrag, osv.), mens de i andre semestre har fremstått som mindre aktive.

I høstsemesteret, da de fleste studentene begynner på programmet, har fagmiljøet alltid et oppstartsmøte/introduksjon for de nye studentene. Her har vi hatt informasjon om studier og administrasjon, men også sosiale aktiviteter som lingvistikk-kviss med premier, som oppmuntrer til faglig og sosialt samvær.

Siden høstsemesteret 2024, har fagmiljøet organisert faglige foredrag omtrent én gang i måneden: "LingLunch". Foredragene gis på engelsk, hovedsakelig av medlemmene av faggruppen, men invitasjoner blir sendt ut og annonsert til både studenter og ansatte ved instituttet. Dette har vært et oppskattet tiltak bland både ansatte og studenter, og flere av studentene ved programmet har deltatt ved flere av foredragene, og én student på MA-programmet har også selv gitt et foredrag i seminarserien.

4. Vurdering av studietilbudets resultater og relevans

4.1 Rekruttering

Programmet har hatt en ganske stabil rekruttering av studenter, selv om tallene har vært nedgående i de siste årene (tilsvarende andre programmer innen og på tvers av fakultetene), særlig i forbindelse med studenter fra utenfor EU som nå ikke ser ut til å starte på programmet selv om de får tilbud (grunnet avgifter for utenlandske studenter). Vi har 5 studieplasser på MA-programmet og pleier å ha omtrent 5–10 studenter i hvert kull, selv om vi i teorien kunne tatt opp inntil 15 studenter i hvert kull for å sikre stabile tall uten å overbelaste de ansatte mht. veiledning av MA-oppgaver. I de fleste emnene i programmet innebærer det ikke mer jobb å undervise flere studenter, unntatt LING350 (MA-oppgaven), hvor studentene trenger individuell veiledning og det er krav på intern og ekstern sensor og både muntlige og skriftlige vurderingsformer.

4.2 Gjennomføring og kandidatproduksjon

Programmets gjennomføring og frafall ligner på andre programmer ved instituttet (LLE) og fakultetet (HF), med en gjennomføring på normert tid litt over gjennomsnittet ved LLE (se Vedlegg A og B). Fraffallet er ikke urimelig høyt, men gjennomføringen på normert tid kunne vært bedre. Én grunn til at gjennomføring på normert tid er lav, er at mange studenter sliter med å slutføre MA-oppgaven i tid. Siden fagmiljøet har begrensede ressurser (se 6.1) er det vanskelig å foreslå større endringer i programstruktur og oppfølging av enkelte studenter som sliter eller faller fra, men vi skal sørge for bedre støtte til og samarbeid med fagutvalget (som gjenoppsto i 2023) for å sikre et studiesosialt miljø gjennom hele programmet, og på tvers av både BA- og MA-programmene.

4.3 Relevans og kontakt med arbeidslivet

Språkvitenskap er et svært relevant fag innen humaniora i dag, særlig mht. KI og språkmodeller osv. Profilen til programmet vårt er rettet mot tradisjonelle kjerneområder innen språkvitenskap (f.eks. språkstruktur på forskjellige nivåer) men også praktiske tilnærminger som statistikk og dataprogrammering. Disse typer praktiske kunnskaper i kombinasjon med humaniora er svært viktige i dagens samfunn. I forbindelse med Humaniorastrategien (<https://www.uib.no/humaniorastrategien>) ble en rapport skrevet, kalt "[*Fremtidsrettet studium i digitale språkressurser*](#)" (Naydenova, Kristiansen & De Smedt 2024). Som del av prosjektet bak denne rapporten, med målet å undersøke behovet for digitale språkressurser og digital kompetanse innen humaniora, ble det gjort flere undersøkelser (spørreundersøkelser og intervjuer) med alumni fra LLE-studier. Disse undersøkelser viste at de fleste av de som tatt en grad i språkvitenskap synes at utdanningen er arbeidslivsrelevant, og både humanioragenerelle kunnskaper (t.d. kritisk tenkning, akademisk skriving, kildekritikk og -håndtering) og fagspesifikke kunnskaper (t.d. datahåndtering og -analyse, programmering og transkripsjon) vurderes som relevante for (Naydenova, Kristiansen & De Smedt 2024: 9–12). Samtidig rapporteres om respondenter i undersøkelsene som ønsket ytterligere kunnskaper i programmering og KI fordi det ville vært relevant i arbeidslivet (Naydenova, Kristiansen & De Smedt 2024: 12–13).

Språkvitenskap er et akademisk, humanistisk fag med mange teoretiske og praktiske områder. MA-programmet har en retning mot kvantitative og eksperimentelle metoder, noe som krever mer fokus på praktiske ferdigheter. Grunnet en tradisjon av å lage å håndtere digitale språkressurser ved UiB, har programmet et emne som inneholder både innføring i programmering og analyse av kvantitative språkdata (LING310), og forskningsprofilen innen kvantitative og eksperimentelle metoder har også ført til at vi introduserer eksperimentdesign (LING306, LING313) og statistisk analyse (LING306, LING310, LING313). Dette er ferdigheter som ikke alltid er standard innen MA-programmer innen lingvistikk, men noe som kobler utdanningen nærmere moderne forskning og bruksområder som overlapper med språkvitenskap (t.d. informatikk, KI). Dette gir studentene våre et forsprang i ferdigheter som er viktige i det akademiske miljøet, men også i arbeidslivet utenfor academia. Forskningen i fagmiljøet i dag har kvantitative og eksperimentelle tilnærminger til språkanalyse, og retningene mot multimodalitet og kognisjon er svært relevante både innen og utenom språkvitenskapen. Med mange undervisere i programmet (fast ansatte, postdoktorer og stipendiater) får studentene mange perspektiver på språk, med sterk kobling til moderne forskningsområder og -resultater.

5. Øvrige krav til studietilbudet

Anbefalte utvekslingsavtaler for studenter på BA-programmet i språkvitenskap gjelder ERASMUS+-avtaler med Trinity College Dublin (Irland) og Université de Lille (Frankrike).

Det er ikke praksis på programmet.

6. Fagmiljø

Fagmiljøet 2024/2025 består av 4 fast ansatte (alle med professorkompetanse). Disse stillinger utgjør hovedparten av undervisningsressursene i BA- og MA-programmene i språkvitenskap (BAHF-SPRKV og MAHF-LING). I tillegg har fagmiljøet siden 2023 en Prof. II-stilling som dekker frikjøp ifm. ERC-prosjekt (NONMANUAL), og siden vårsemesteret 2024 også 3 postdoker og 3 ph.d.-stipendiater som alle har pliktarbeid med undervisning. Fagmiljøet deltar aktivt i forskning gjennom publisering av forskningsresultater og deltakelse i internasjonale nettverk og konferanser (se [Cristin](#)). Fagmiljøet oppfyller dermed [§2-3](#) og [§3-2](#).

Fagmiljøet er allikevel underbemannet i forhold til undervisningstimer og faste stillinger. Faggruppen har blitt redusert fra 5 til 4,5 til 4 faste stillinger, noe som ført til et undervisningstilbud som er skåret helt inn til beinet på de to programmene, og det er vanskelig å legge dekke forskningsterminer som de ansatte har rett til, uten at det påvirker resten av faggruppen negativt. I løpet av de siste årene (2021–2025) har fagmiljøet blitt nødt til å ansette vikarer og professor II for å dekke frikjøp og fravær i forbindelse med eksterne prosjekter og sykdom, noe som ført til svært mye administrativt ekstraarbeid for fagmiljøet og instituttledelsen og kan påvirke studiemiljøet og -kvaliteten negativt (se også 1.4). Dette kan dessverre også føre til at motivasjonen for å søke eksterne midler svekkes, siden det resulterer i negative effekter og merarbeid i administrasjon og undervisning. Ekstern fagfelle Laura Janda foreslår én til ansatt i fagmiljøet som et konkret tiltak for å sikre tilstrekkelige undervisningsressurser. Siden fagmiljøet mistet

en stilling til FOF, kunne et forslag være å la denne ressursen komme tilbake til LLE, eller være delt mellom FOF og LLE.

7. Forslag til eventuelle tiltak og plan for oppfølging

I løpet av de neste 5 årene har fagmiljøet planlagt å:

1. Oppdatere emneinnhold og undervisnings-/vurderingsformer med hensyn til de (nye) faglige ressursene og kompetansene vi har i fagmiljøet, særlig i forbindelse med planlagt avgang (pensjon) i begynnelsen av 2025 og ny førsteamanuensis som starter i løpet av 2025.
2. Vurdere løpende seminarer i LING350 (MA-oppgaven), slik at vi danner et studiesosialt miljø og gir støtte til studentene i løpet av MA-prosjektet, noe som kan føre til bedre gjennomføring på normert tid.
3. Sørge for at innholdet i BA- og MA-programmene er hensiktsmessig og koblet til hverandre, samtidig som vi sikrer at studenter fra andre BA-programmer (f.eks. utenlands eller innen relaterte fag som kognitiv vitenskap) er kvalifisert å søke til MA-programmet, selv med en BA-grad med annet innhold.
4. Følge opp studentevalueringer bedre, slik at program- og emneinnhold og undervisnings- og eksamensformer blir vurdert med hensyn til studentene sine tilbakemeldinger.
5. Støtte og samarbeide med fagutvalget for å sikre at studentene får en trivelig studietid og har anledning å kommunisere og sosialisere med både studiekamerater og faglærere.

Vedlegg

A: Gjennomføring, HF: BA- og MA-programmer

Tabell 1: Gjennomføring på normert tid. BA

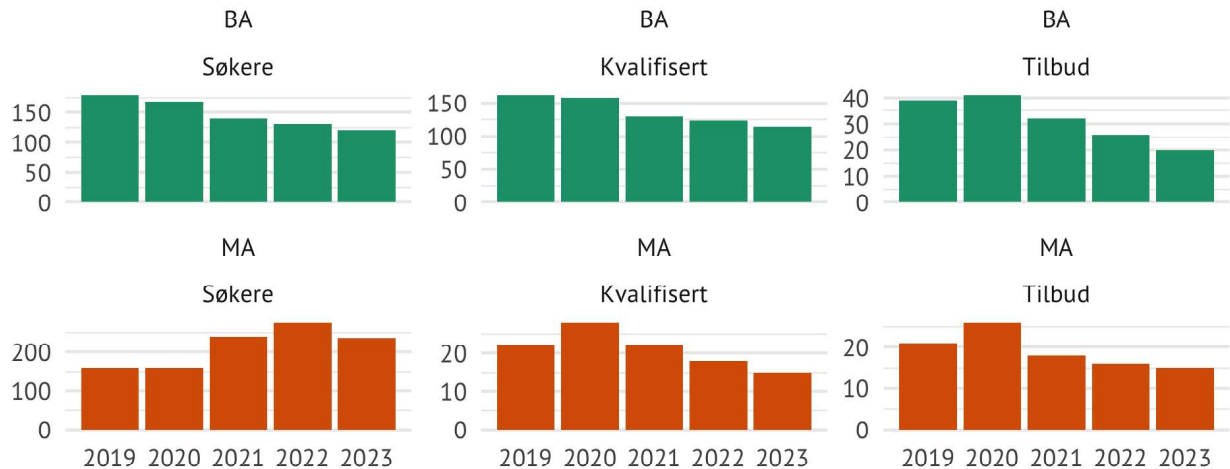
Sted	Fagområde	Studieprogram	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Gjennomsnitt
AHNR	Arkeologi	Bachelorprogram i arkeologi			37,0	33,3	32,4	25,0	26,1	27,8	31,0	32,5	34,6	31,0	31,3
	Historie	Bachelorprogram i historie			35,4	34,8	29,0	28,0	34,6	30,2	32,8	37,0	23,1	21,9	30,5
	Kulturvitenskap	Bachelorprogram i kulturvitenskap			33,3	42,9	21,9	31,3	8,3	61,1	50,0	6,3	34,8	34,8	33,9
	Middelalder	Bachelorprogram i middelalderstudier	23,8	30,0											26,8
	Midtsten	Bachelorprogram i midtstenkunnskap	23,5	36,7	21,9										28,7
	Religionsvitenskap	Bachelorprogram i religionsvitenskap			42,9	20,0	24,3	20,0	34,6	20,0	31,8	15,4	18,8	42,3	27,2
	Tverrfaglige emner - AHNR	Bachelorprogram i antikke studier	37,0	29,6	50,0										37,5
		Bachelorprogram i europastudier	32,6	27,5	59,1										35,3
		Bachelorprogram i historie- og kulturfag	32,1	36,4											34,6
	Total		30,9	34,2	37,2	33,9	27,8	26,8	30,9	31,0	34,2	32,6	26,3	27,5	31,3
FOF	Filosofi	Bachelorprogram i filosofi			22,4	25,6	22,4	22,7	25,7	21,3	14,7	19,6	26,8	22,8	22,4
		Bachelorprogram i retorikk	36,8	15,4	35,3	21,4	23,1	23,1	47,4	36,4	18,8	11,1	35,7	25,0	26,3
	Total		36,8	15,4	25,8	23,9	22,6	22,9	33,3	24,1	16,0	17,4	29,1	23,2	23,7
IF	Arabisk	Bachelorprogram i arabisk			22,2	35,3	0,0	15,4	5,3	25,0	23,1	11,1	8,7	0,0	13,7
	Engelsk	Bachelorprogram i engelsk			25,6	17,3	20,3	23,4	22,4	20,5	12,5	16,5	18,5	21,7	20,0
		Bachelorprogram i USA-studier	21,2	11,9	5,9										14,1
	Fransk	Bachelorprogram i fransk			40,0	38,1	43,8	18,2	36,4	20,0	16,7	36,4	28,6	13,3	30,2
	Italiensk	Bachelorprogram i italiensk			37,5	18,2	18,2	13,3	11,1	16,7	0,0	27,3	14,3	25,0	16,8
	Japansk	Bachelorprogram i japansk			50,0	16,7	25,5	30,0	24,1	17,8	22,9	36,7	26,7	16,7	23,6
	Kinesisk	Bachelorprogram i kinesisk						25,0	100,0	18,5	100,0	24,2	16,0	33,3	24,4
	Russisk	Bachelorprogram i russisk			23,8	29,2	28,6	9,5	26,3	25,0	35,0	10,7	22,2	13,6	21,8
	Spansk	Bachelorprogram i latinamerikastudier	14,8	30,8	25,0										24,4
		Bachelorprogram i spansk språk og latinamerikastudium			35,6	34,1	15,0	25,6	30,6	24,2	12,1	28,6	36,0	31,3	27,1
	Tverrfaglige emner - IF	Bachelorprogram i språk	25,7	27,7											26,8
		Bachelorprogram i språk og informasjon	25,7	20,0	42,1										29,0
		Bachelorprogram i språk og interkulturell kommunikasjon	25,0	25,0	27,3	23,8	0,0	14,8							20,8
	Tysk	Bachelorprogram i tysk			36,4	41,2	26,7	25,0	16,7	27,3	37,5	25,0	28,6	75,0	32,6
	Total		24,0	25,3	28,7	25,2	20,2	21,8	23,3	20,9	17,9	21,8	20,9	20,9	22,8
LLE	Allmenn litteraturvitenskap	Bachelorprogram i litteraturstudier	47,4	28,6											37,5
		Bachelorprogram i litteraturvitenskap			36,7	31,0	40,4	38,5	28,6	33,3	36,2	42,9	41,5	27,8	35,7
	Digital kultur	Bachelorprogram i digital kultur			33,3	26,7	24,3	26,3	16,7	30,2	34,0	32,6	40,9	24,7	29,6
	Klassisk	Bachelorprogram i gresk			33,3	0,0	50,0	0,0	33,3						25,0
		Bachelorprogram i klassisk filologi									0,0	20,0	33,3	0,0	15,4
		Bachelorprogram i latin			20,0	33,3	0,0	12,5	0,0	0,0					13,6
	Kunsthistorie	Bachelorprogram i kunsthistorie			39,1	33,3	37,0	38,9	43,6	36,4	28,6	57,9	18,2	37,9	37,0
	Lingvistikk	Bachelorprogram i språkvitenskap			46,7	58,3	36,8	46,2	29,2	37,5	27,8	21,7	13,6	46,7	34,9
	Nordisk	Bachelorprogram i nordisk			50,0	36,7	42,9	42,9	36,0						42,0
		Bachelorprogram i nordisk språk og litteratur								39,1	33,3	52,4	23,1	47,4	40,0
		Bachelorprogram i norrøn filologi								0,0	50,0	25,0	100,0	33,3	33,3
		Bachelorprogram i norsk som andrespråk								50,0	25,0	18,2	30,8	20,0	27,8
	Teatervitenskap	Bachelorprogram i teatervitenskap			38,1	24,1	10,5	31,3	8,7	25,0	42,1	47,8	43,8	42,9	30,6
	Tverrfaglige emner - LLE	Bachelorprogram i estetiske fag	27,7	29,0											28,4
	Total		36,5	28,8	39,6	32,0	33,3	35,2	28,1	33,7	33,2	38,4	34,0	32,3	33,8
SKOK	SKOK	Bachelorprogram i kjønnsstudier	9,1	40,0	27,3	33,3	18,2	17,6	38,1	7,1	25,0	33,3	23,8	14,3	24,3
	Total		9,1	40,0	27,3	33,3	18,2	17,6	38,1	7,1	25,0	33,3	23,8	14,3	24,3
Grand Total			28,6	29,4	34,1	29,3	26,1	26,6	28,1	27,2	27,4	29,2	26,8	26,5	28,4

Tabell 2: Gjennomføring på normert tid. MA.

Sted	Fagområde	Studieprogram	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Gjennomsnitt
AHR	Arkeologi	Masterprogram i arkeologi	63,6	50,0	56,3	58,3	44,4	41,7	57,1	46,2	0,0	25,0	20,0	23,1	29,4	40,1
	Historie	Masterprogram i historie	50,0	51,4	37,0	37,9	51,3	51,9	50,0	34,2	45,0	43,6	41,4	45,0	36,8	44,3
	Kulturvitskap	Masterprogram i kulturvitskap	75,0	50,0	55,6	75,0	25,0	28,6	20,0	0,0	0,0	25,0	11,1	0,0	20,0	27,8
	Region og regionalisering	Masterprogram i region og regionalisering	58,3	37,5	42,9	0,0	60,0	12,5	40,0							37,5
	Religionsvitskap	Masterprogram i religionsvitskap	72,7	71,4	63,6	60,0	60,0	77,8	28,6	28,6	37,5	0,0	42,9	40,0	37,5	52,3
	Total		58,3	51,6	48,6	44,3	50,7	46,0	44,1	32,8	30,0	36,8	34,0	39,1	33,8	42,6
FOF	Filosofi	Masterprogram i filosofi	37,5	53,3	75,0	42,9	0,0	0,0	8,3	30,0	33,3	22,2	30,8	40,0	14,3	29,6
	Total		37,5	53,3	75,0	42,9	0,0	0,0	8,3	30,0	33,3	22,2	30,8	40,0	14,3	29,6
IF	Arabisk	Masterprogram i arabisk	50,0	0,0		0,0		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0				11,8
	Engelsk	Masterprogram i engelsk	47,1	56,3	50,0	76,9	50,0	52,9	46,7	38,5	40,0	60,0	72,2	37,5	31,3	50,5
	Fransk	Masterprogram i fransk	50,0	20,0	50,0	0,0	50,0	16,7	50,0	25,0	50,0	0,0	0,0	25,0	25,0	24,0
	Italiensk	Masterprogram i italiensk	100,0		33,3	50,0			100,0	25,0	0,0			16,7		36,8
	Russisk	Masterprogram i russisk	0,0	25,0	25,0	66,7	100,0	42,9	0,0	50,0	0,0	100,0	0,0	33,3	0,0	28,9
	Spansk	Masterprogram i spansk og latinamerikastudier	40,0	27,3	55,6	11,1	33,3	55,6	33,3	33,3	33,3	33,3	33,3	33,3	33,3	36,5
	Tysk	Masterprogram i tysk	20,0	33,3	0,0	0,0	33,3	100,0	0,0	33,3	0,0	0,0	33,3	66,7	16,7	23,1
	Total		42,2	36,6	46,3	40,0	48,4	46,3	33,3	31,4	31,4	45,2	42,1	34,3	26,8	38,7
LLE	Allmenn litteraturvitskap	Masterprogram i allmenn litteraturvitskap	30,8	0,0	0,0	62,5	42,9	55,6	11,1	46,7	36,4	36,4	33,3	16,7	28,6	30,9
	Digital kultur	Masterprogram i digital kultur		0,0	0,0	0,0	100,0	33,3	0,0	16,7	12,5	0,0	42,9	57,1	33,3	28,3
		Masterprogram i humanistisk informatikk	33,3													33,3
	Klassisk	Masterprogram i gresk	0,0		0,0	0,0		0,0		100,0					0,0	14,3
		Masterprogram i latin	33,3			33,3			0,0					100,0		37,5
	Kunsthistorie	Masterprogram i kunsthistorie	50,0	33,3	10,0	75,0	75,0	30,0	33,3	30,0	40,0	25,0	0,0	33,3	11,1	31,3
	Lingvistikk	Masterprogram i detaljlingvistikk og språkteknologi	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0						12,5
		Masterprogram i lingvistikk		0,0	33,3	33,3	20,0	87,5	50,0	42,9	0,0	0,0	28,6	0,0	28,6	32,2
	Nordisk	Masterprogram i nordisk språk og litteratur	50,0	62,5	75,0	50,0	16,7	25,0	25,0	20,0	42,9	50,0	27,3	33,3	66,7	39,5
		Masterprogram i norrøn filologi		0,0	0,0	100,0	100,0	100,0	66,7	0,0				50,0	33,3	38,9
	Teatervitskap	Masterprogram i teatervitskap	0,0	0,0	20,0	0,0	40,0	66,7	0,0	50,0	0,0	0,0	25,0	0,0	0,0	18,2
	Total		34,4	28,1	15,4	48,7	40,5	46,8	20,0	33,3	29,3	26,2	25,9	30,8	31,5	31,5
Grand Total			47,8	42,8	40,3	44,4	45,7	45,2	31,6	32,5	30,3	34,5	32,9	35,3	29,9	37,8

B: Statistikk, lingvistikk

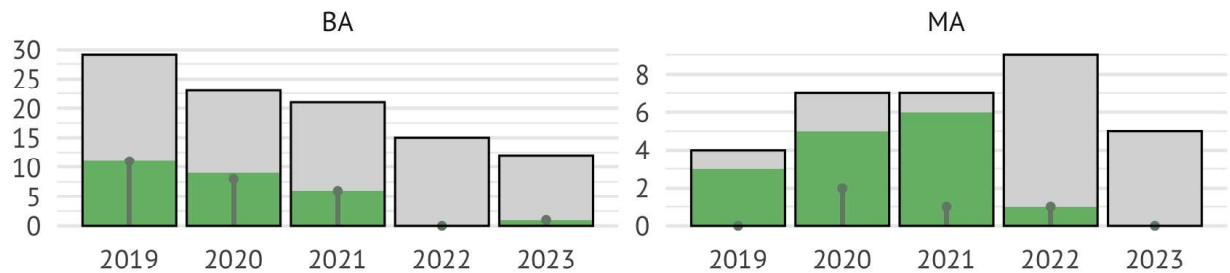
Opptakstall, lingvistikk

Figur B1: Opptakstall, BA- og MA-programmene i lingvistikk, årskullene som startet 2019–2023 (kun høstsemestre).

Gjennomstrømming, lingvistikk

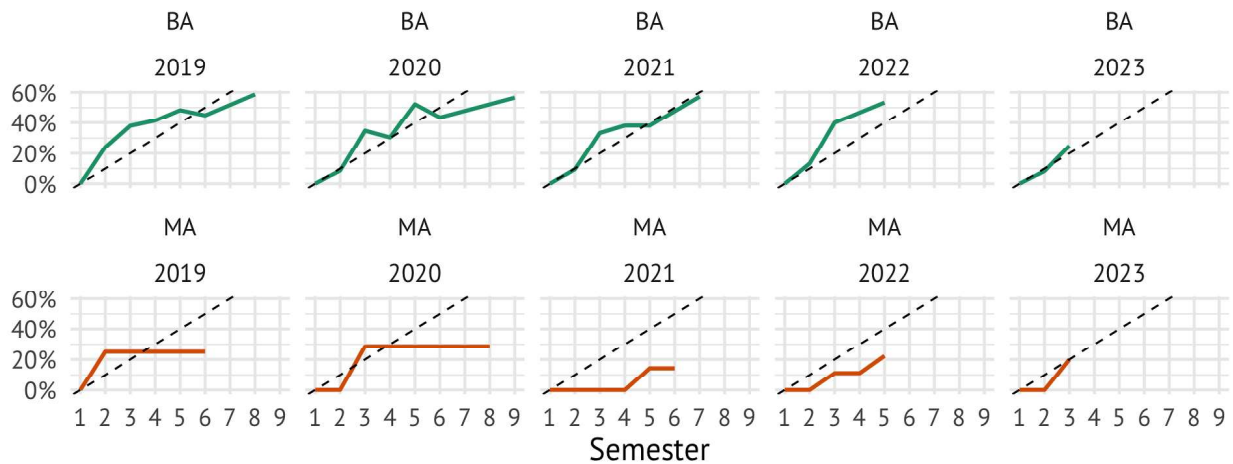
Andel **kvalifikasjon**, hvorav på **normert tid**; ikke gjennomførte aktive studenter

Figur B2: Gjennomstrømming, BA- og MA-programmene i lingvistikk, årskullene som startet 2019–2023 (kun høstsemestre). Grønne søyler viser andel kvalifikasjon/fullførte (mørkgrønn linje viser kvalifikasjon på normert tid).

Kumulativt frafall, lingvistikk

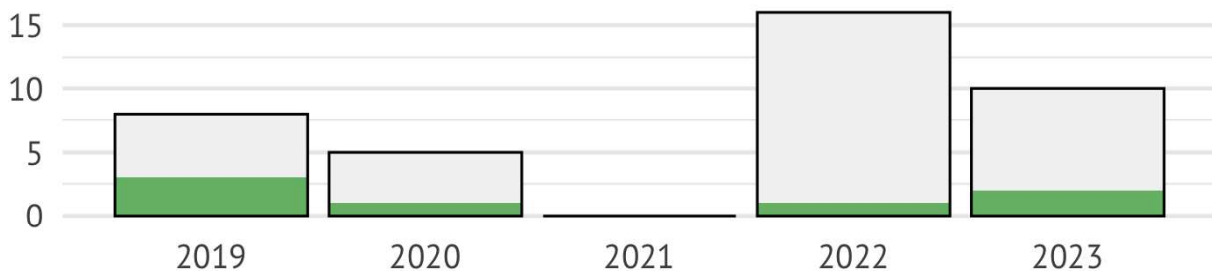
Sammenlignet med en referanselinje på 10% frafall per semester

Figur B3: Kumulativt frafall, BA- og MA-programmene i lingvistikk, årskullene som startet 2019–2023 (kun høstsemestre). Stiplede linjer viser referanse à 10% frafall per semester (for sammenligning).

Utveksling, lingvistikk

Andel **utvekslingsopphold** av antall kvalifikasjoner

Figur B4: Andel utvekslingsopphold i forhold til antall kvalifikasjoner, BA- og MA-programmene i lingvistikk, årskullene som startet 2019–2023 (kun høstsemestre).

C: Studieplan, BAHF-SPRKV

Studieplan for BAHF-SPRKV Bachelorprogram i språkvitskap, vår 2025

Omfang og studiepoeng

Programmet er normert til 3-årig fulltidsstudium og 180 studiepoeng (sp.), normalt fordelt på 30 sp. innføringsemne, 90 sp. spesialisering og 60 sp. valfrie emne.

Namn på grad

Bachelor i språkvitenskap

Fulltid/deltid

Programmet er organisert som eit fulltidsstudium. Etter avtale med studierettleiar kan heile eller delar av programmet takast på deltid, kor ein tar minimum 15 sp. (50 %) i semesteret.

Undervisningsspråk

Norsk eller anna skandinavisk språk. Engelsk ved behov.

Studiestart - semester

Haust

Mål og innhald

Språkvitskap er vitskapen om menneskeleg språk og språkbruk (naturlege språk). Faget søker etter svar på kva som karakteriserer språk som ein kognitiv dugleik hos mennesket, som eit system for kommunikasjon, og som eit viktig kulturfenomen. Studiet gir ei innføring i metodar for analyse og beskriving av språk og i teoriar om språkleg struktur og om likskap og skilnader mellom språka i verda. Desse metodane inkluderer også matematiske og datamaskinelle metodar for analyse og modellering av språk.

Læringsutbyte

Når programmet er avslutta, skal kandidaten ha følgjande læringsutbyte definert i kunnskapar, ferdigheiter og generell kompetanse:

Kunnskapar

Kandidaten

- har brei kunnskap om sentrale tema, begrep, teoriar, problemstillingar og prosessar, verktøy og metodar innafor språkvitskap, til dømes fonologi (læra om lydsystem), morfologi (orddanning og ordbøying), syntaks (setningsbygging) og semantikk (meningslære)
- kjenner til forskings- og utviklingsarbeid innafor språkvitskap
- har kunnskap om språkvitskapens historie, tradisjonar, eigenart og plass i samfunnet
- har fått innsyn i historiske og typologiske samanhengar mellom språk
- kjenner til digitale verktøy og metodar, bl.a. for kvantitativ analyse og datamaskinell behandling av språkdata

Ferdigheiter

Kandidaten

- kan nytte språkvitskapleg kunnskap og relevante resultat frå forskings- og utviklingsarbeid på praktiske og teoretiske problemstillingar og treffe grunngitte val
- kan reflektere over eigen fagleg praksis og justere han under rettleiing
- kan finne, vurdere og vise til informasjon og fagstoff og framstille dette slik at det klargjer ei problemstilling
- kan meistre relevante språkvitskaplege verktøy, teknikkar og uttrykksformer
- har grunnleggande ferdigheiter i bruk av digitale verktøy for statistisk analyse og programmering for språkprosessering

Generell kompetanse

Kandidaten

- har innsyn i relevante fag- og yrkesetiske problemstillingar innanfor språkvitskap
- kan planlegge og gjennomføre varierte arbeidsoppgåver og prosjekt som strekker seg over tid, åleine og som deltakar i ei gruppe, og i tråd med etiske krav og retningslinjer
- kan formidle sentralt fagstoff som språkvitskaplege teoriar, problemstillingar og løysingar både skriftleg og munnleg
- kan utveksle synspunkt og røynsler med andre med bakgrunn innanfor språkvitenskap og gjennom dette bidra til utvikling av god praksis
- kjenner til nytenking og innovasjonsprosessar innafor språkvitskap og kan oppdatere kunnskapen sin innafor språkvitskap

Opptakskrav

Generell studiekompetanse eller realkompetanse

Tilrådde forkunnskapar

Gode leseferdigheiter i engelsk er ein føremon.

Innføringsemne

- Examen philosophicum EXPHIL-HFSEM seminarmodellen (10 sp.) eller EXPHIL-HFEKS skuleeksamen (10 sp.)
- Innføringsemne: anten EXFAC00SK Språkkunnskap eller EXFAC00AS Akademisk skriving (10 sp.)
- Eitt anna innføringsemne (10 sp.), til dømes innføringsemne i latin, tysk, fransk, italiensk eller engelsk (10 sp.)

Obligatoriske emne

- EXPHIL
- EXFAC
- LING111
- LING116
- LING121
- LING122
- LING123
- LING125
- LING205
- LING255
- LINGSTAT

Spesialisering

Bachelorprogrammet skal innehalde ei fagleg spesialisering på 90 studiepoeng. Spesialiseringa er sett saman av 60 studiepoeng på 100-nivå og 30 studiepoeng på 200-nivå. Spesialiseringa skal innehalde minimum ei sjølvstendig, rettleidd oppgåve med omfang på minimum 10 studiepoeng (bacheloroppgåve).

- LING111 (10 sp.)
- LING116 (10 sp.)
- LING121 (10 sp.)
- LING122 (10 sp.)
- LING123 (15 sp.)
- LING125 (10 sp.)
- LING205 (5 sp.)
- LING255 (10 sp.)
- LINGSTAT (10 sp.)

Tilrådde valemne

Studenten kan velje valemne eller såkalla frie studiepoeng i ein bachelorgrad, fritt blant alle emne ved Universitetet i Bergen så langt det er plass og studenten har opptaks- og forkunnskapskrava som gjeld for emnet. Ein kan også bruke emne ein har fullført tidlegare som frie studiepoeng i ein bachelorgrad. EXFAC eller EXPHIL kan ikkje brukast som frie studiepoeng.

Snakk med studierettleiar om du er usikker på korleis du vil legge opp valemna dine. Ein tilrår generelt at studenten vel emne med tanke på si vidare utdanning eller yrkesplanar.

Det blir tilrådd at studenten har minst 60 studiepoeng frå eit språkfag. Dersom ein planlegg ein karriere som lærar, bør ein ta omsyn til dette ved val av frie emne.

Rekkefølge for emne i studiet

Studieløpet i bachelorprogrammet i språkvitskap kan til dømes sjå slik ut:

1. semester (haust)

- Examen philosophicum (10 sp.)
- EXFAC00SK Språkkunnskap (10 sp.)
- EXFAC00AS Akademisk skriving (10 sp.)

2. semester (vår)

- LING121 Fonologi (10 sp.)
- LING125 Morfologi (10 sp.)
- LINGSTAT Statistikk for språk- og kognisjonsforskning (10 sp.)

3. semester (haust)

- LING111 Syntaks (10 sp.)
- LING116 Semantikk (10 sp.)
- LING122 Språk og kognisjon (10 sp.)

4. semester

- LING123 Språk og data (15 sp.)
- LING205 Språkvariasjon i tid, rom og samfunn (5 sp.)
- Valfrie emne (10 sp.)

5. semester

- Delstudium i utlandet og/eller andre valfrie emne (30 sp.)

6. semester

- Delstudium i utlandet og/eller andre valfrie emne (20 sp.)
- LING255 Temabasert bacheloroppgåve i språkvitskap (10 sp.)

Ein kan også ta bacheloroppgåve i 4. semester, til dømes for dei som vil dra på utveksling i heile 6. semester.

Ei generell tilråding er at ein bør ha fullført 60 studiepoeng på 100-nivå før ein tar fatt på 200-nivå. Snakk med studierettleiar om du treng råd rundt studieløpet ditt.

Delstudium i utlandet

Det er mogleg å ta delar av studiet i utlandet, og universitetet har utvekslingsavtalar med mange institusjonar over det meste av verda. Det er viktig at ein finn ein institusjon med eit fagtilbod som passar for den einskilde studenten, og valet av utanlandsopphald blir gjort i samråd med studierettleiaren.

Les meir om utveksling.

Sjå anbefalte utvekslingsavtalar for dette studieprogrammet.

Arbeids- og undervisningsformer

Undervisninga omfattar førelesingar og ulike former som legg til rette for studentaktivitet: seminar, gruppeundervisning og individuell rettleiing. Informasjon om undervisningsform for kvart emne står i emneplanen.

Vurderingsformer

Vurderingsformene er hovudsakleg skriftleg og munnleg vurdering. Informasjon om vurderingsform for kvart emne står i emneplanen.

Vitnemål og vitnemålstillegg

Vitnemål på norsk med vitnemålstillegg (Diploma supplement) på engelsk, er å finne digitalt på www.vitnemalsportalen.no når krava til graden er oppfylt.

Karakterskala

Ved sensur kan det bli nytta ein av to karakterskalaer:

1. Karakterskala A-F
2. Bestått/ikkje bestått

For meir detaljert informasjon, sjå emneplanen for det einskilde emnet.

Grunnlag for vidare studium

Ein bachelorgrad gir mellom anna grunnlag for å søke opptak til masterprogrammet i lingvistik ved Universitetet i Bergen.

Bachelorgrad i språkvitskap kan gi opptaksgrunnlag for masterprogrammet i logopedi.

Relevans for arbeidsliv

Utdanningar ved Det humanistiske fakultet gir mange ulike moglegheiter i arbeidsmarknaden avhengig av kva for emne den einskilde studenten har i graden sin, men også kva for interesser og engasjement studenten har i tillegg til graden.

Språkvitskap gir eit godt grunnlag for å arbeide med språk i ulike samanhengar. Å jobbe systematisk og få innsikt i strukturar og reglar er noko som mange arbeidsgivarar treng. I ei fleirkulturell verd er det stort behov for mellom anna omsetting av dokument og språklæring. Kandidatar som har studert språk har mykje å tilføre i fagfeltet språkteknologi.

Du kan arbeide med språk innanfor forskning og undervisning eller andre felt der språk står sentralt, for eksempel innanfor

- forlagsverksemd
- reklame- og informasjonsarbeid
- offentlig forvaltning
- ordboksskriving
- informasjonsanalyse
- terminologi

Avhengig av kva du spesialiserer deg i, kan du etter bachelorprogrammet søka opptak til masterprogram i allmenn lingvistik eller masterprogram i logopedi.

Evaluerings

Studentane, programstyret og ekstern fagfelle skal kontinuerleg evaluere emne og program i tråd med kvalitetssystem for utdanning ved Universitetet i Bergen. Tidlegare emne- og programevalueringar finn ein på www.kvalitetsbasen.uib.no

Skikkavurdering og autorisasjon

Programmet har ikkje krav om skikkavurdering eller autorisasjon.

Programansvarleg

Programstyret har ansvar for innhald, struktur og kvalitet i programmet og tilhøyrande emne.

Administrativt ansvarleg

Det humanistiske fakultet ved Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studium har det administrative ansvaret for studieprogrammet.

Kontaktinformasjon

Ta gjerne kontakt med studierettleiar på programmet dersom du har spørsmål: studierettleiar.ile@uib.no

D: Studieplan, MAHF-LING

Studieplan for MAHF-LING Masterprogram i lingvistikk, vår 2025

Omfang og studiepoeng

120 studiepoeng. Studiet er normert til to år og består av ein kursdel på 60 studiepoeng og ei masteroppgåve på 60 studiepoeng.

Namn på grad

Master i lingvistikk

Fulltid/deltid

Programmet er organisert som eit fulltidsstudium, men kan etter søknad også takast som eit 50 % deltidstudium.

Undervisningsspråk

Normalt norsk, engelsk ved behov.

Studiestart - semester

Haust. Det kan bli aktuelt å ta opp studentar også til vårsemesteret. Ta kontakt for informasjon.

Mål og innhald

Lingvistikk er vitskapen om menneskeleg språk og språkbruk (naturlege språk). Faget søker etter svar på kva som karakteriserer språk som ein kognitiv dugleik hos mennesket, som eit system for kommunikasjon, og som eit viktig kulturelt og sosialt fenomen. Studiet gir ei innføring i metodar for analyse og beskriving av språk og i teoriar om språkleg struktur og om likskap og skilnader mellom språka i verda.

Masterprogrammet i lingvistikk gir utdjupande innsikt i moderne lingvistisk teori, psykolingvistikk og kunstig intelligens. Gjennom en introduksjon i induktive, kvantitative og datamaskinelle forskningsmetodar forberedes studenten til å kunne utføre et uavhengig lingvistisk forskningsprosjekt.

Læringsutbyte

Når programmet er avslutta, skal kandidaten ha følgjande læringsutbyte definert i kunnskapar, ferdigheiter og generell kompetanse:

Kunnskapar

Kandidaten...

- har inngåande kunnskap om lingvistisk teori og metodar
- kan nytte kunnskap på nye område innanfor lingvistikk
- har avansert kunnskap innanfor lingvistikk og spesialisert innsikt i nokre avgrensa område, til dømes moderne grammatisk teori eller datamaskinelle metodar
- kan analysere lingvistiske problemstillingar med utgangspunkt i lingvistikken historie, tradisjonar, eigenart og plass i samfunnet

Ferdigheiter

Kandidaten...

- kan analysere og kritisk vurdere ulike informasjonskjelder og nytte dei til å strukturere og formulere lingvistiske resonnement
- kan analysere eksisterande teorier, metodar og fortolkningar innanfor lingvistikken og arbeide sjølvstendig med praktisk og teoretisk problemløysing
- kan bruke relevante metodar for lingvistisk forskning, til dømes korpus- og feltmetodar, og utviklingsarbeid på ein sjølvstendig måte
- kan gjennomføre eit sjølvstendig, avgrensa forskings- eller utviklingsprosjekt under rettleiing og i tråd med gjeldande forskningsetiske normer

- kan bruke datamaskinelle og kvantitative forskningsmetodar, til dømes statistikk, maskinlæring og programmering.

Generell kompetanse

Kandidaten...

- kan analysere fag-, yrkes- og forskningsetiske problemstillinger som er relevante i lingvistikken
- kan nytte dei lingvistiske kunnskapane og ferdighetene sine på nye område for å gjennomføre avanserte arbeidsoppgåver og prosjekt
- kan formidle omfattande sjølvstendig arbeid og meistarar lingvistiske uttrykksformer
- kan kommunisere om lingvistiske problemstillinger, analysar og konklusjonar, både med spesialistar og til ålmenta
- kan bidra til lingvistisk nytenking og i relevante innovasjonsprosessar.

Opptakskrav

Masterprogrammet i språkvitskap byggjer på ein bachelorgrad med minst 80 studiepoeng fagleg fordjuping i språkvitskap, eller tilsvarande. Du må ha minst 80 studiepoeng i relevante emne i språkvitskap, inkludert generell syntaks, semantikk, fonologi og morfologi, i tillegg til programmering og statistikk for språkstudium.

Det blir sterkt tilrådd at studenten har minst 60 studiepoeng frå eit språkfag i bachelorgraden. Ein føreset at studenten har ein slik grad av innsyn i norsk, engelsk og minst eitt anna språk at han/ho kan arbeide med døme og data frå desse språka.

Bachelorgrad frå UiB som kvalifiserer:

- Bachelorgrad i språkvitskap

Andre bachelorgradar som kvalifiserer:

- Andre bachelorgradar kan kvalifisere dersom du har minst 80 studiepoeng i språkvitskap eller tilsvarande.

Du må også ha:

- Snittkarakter på minimum C i emna du får opptak på grunnlag av.
- Språkkrava i både norsk og engelsk for dette studieprogrammet dekker du med generell studiekompetanse, enten på grunnlag av norsk vidaregåande skule eller på annan måte.

Tilrådde forkunnskapar

Obligatoriske emne

- LING306 - Eksperimentell psykolingvistikk (15 stp.)
- LING310 - Datalogvistiske modellar og bruksområde (15 stp.)
- LING313 - Metode for språklege mastergrader (15 stp.)
- LING314 - Språk på tvers av modalitetar (15 stp.)
- LING350 - Lingvistikk mastergradsoppgåve (60 stp.)

Obligatoriske emne kan erstattast med tilsvarande emne frå ein annan lærestad etter søknad.

Tilrådde valemne

Rekkefølge for emne i studiet

1. semester (haust):

- LING306 - Eksperimentell psykolingvistikk (15 stp.)
- LING310 - Datalogvistiske modellar og bruksområde (15 stp.)

2. semester (vår):

- LING313 - Metode for språklege mastergrader (15 stp.)
- LING314 - Språk på tvers av modalitetar (15 stp.)

3. og 4. semester:

- LING350 - Lingvistikk mastergradsoppgåve (60 stp.)

Delstudium i utlandet

Det er mogleg å ta delar av studiet ved institusjonar i utlandet.

Nærare informasjon hos studierettleiar.

Arbeids- og undervisningsformer

Masterprogrammet omfattar ulike undervisningsformer; til dømes førelasing, seminar, gruppeundervisning, øvingar og individuell rettleiing.

For meir detaljert informasjon, sjå emneplanen for kvart emne.

Vurderingsformer

LING350: Mastergradsoppgåve med avsluttande munnleg prøve. Masteroppgåva skal vere på mellom 70 - 110 sider (pluss ev. vedlegg).

Andre emne: Semesteroppgåve eller heimeeksamen.

For meir detaljert informasjon, sjå emneplanen for det einskilde emnet.

Vitnemål og vitnemålstillegg

Vitnemål blir skriva ut etter at graden er fullført.

Karakterskala

Ved sensur kan det bli nytta ein av to karakterskalaer:

1. Karakterskala A - F
2. Bestått/ikkje bestått

For meir detaljert informasjon, sjå emneplanen for det einskilde emnet.

Grunnlag for vidare studium

Studiet kan gje grunnlag for vidare ph.d.-utdanning innanfor lingvistik eller andre språkrelaterte forskingsområde. Dette krev gjennomgåande gode karakterar på studiet.

Relevans for arbeidsliv

Mastergraden i lingvistik kan gi grunnlag for arbeid med forskning og undervisning, og for arbeid innanfor andre felt der språk står sentralt: forlagsarbeid, til dømes i arbeid med ordbøker og fagbøker; omsetjingsarbeid og språkleg rådgjeving; reklame- og informasjonsbransjen; språk i offentleg forvaltning og i informasjonsteknologi.

Evaluerings

Studieprogrammet blir kontinuerleg evaluert i tråd med retningslinene for kvalitetssikring ved UiB. Emne- og programevalueringar finn ein på kvalitetsbasen.app.uib.no

Programansvarleg

Programstyret for lingvistik har ansvar for fagleg innhald og oppbygging av studiet og for kvaliteten på studieprogrammet

Administrativt ansvarleg

Det humanistiske fakultet v/ institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studium har det administrative ansvaret for studieprogrammet.

Kontaktinformasjon

Ta gjerne kontakt med studierettleiar på programmet dersom du har spørsmål: studierettleiar.lle@uib.no.

E: Ekstern fagfelles rapport 2023 med fagmiljøet sine kommentarer

Ekstern fagfelle, Laura Janda (Universitetet i Tromsø) leverte en rapport av BA- og MA-programmene i lingvistikk i 2023, basert på en vurdering av relevante studieplaner, emneplaner og studiekvalitetsdokumenter i tillegg til besøk ved UiB i september 2023 som inneholdt møter med fagmiljøet og studenter. Denne rapport følger her, etterfulgt av fagmiljøet sine kommentarer til rapporten.

Årsrapport fra ekstern fagfelle Laura A. Janda for September 2023

Bachelorprogram i språkvitenskap (BAHF-SPRKV) og Masterprogram i lingvistikk (MAHF-LING)

1. Bakgrunn

Jeg ble oppnevnt som ekstern fagfelle i desember 2022, men kom ikke i gang med arbeidet før høst 2023 på grunn av at jeg var borte på FoU termin ut vår 2023.

Oppgaven til ekstern fagfelle er definert i dette dokumentet: *UiBs kvalitetssystem for utdanning – systembeskrivelse, særleg Vedlegg 1*, hvor det står blant annet følgende:

“Det er ønskelig at de eksterne fagfellene er særlig oppmerksomme på: a. Sammenhengen mellom læringsutbyttebeskrivelsene og de lærings-, undervisnings- og vurderingsformer som inngår i et studieprogram eller enkeltemner b. Sammenhengen mellom de emnene som inngår i studieprogrammet c. Kvalitetsutviklingsarbeidet knyttet til studieprogrammet.”

“Oppfølgingen av tidligere foreslåtte tiltak skal alltid vurderes som ledd i neste års oppdrag.”

Jeg legger vekt på disse punktene i rapporten.

September 13-14 2023 var jeg på besøk i Bergen.

Jeg observerte undervisning i to emner som er begge en del av BA-program:

- on. 13.09.2023, kl. 10:15–12:00: LING122 Språk og kognisjon Forelesning (C. Börstell), SH Aud Q
- on. 13.09.2023, kl. 12:15–14:00: LING116 Semantikk Forelesning (L. Nesterenko), DR Sem.rom B

På samme dag hadde jeg et møte kl. 14:15 med ansatte professor Koenraad De Smedt, professor Vadim Kimmelman, førsteamanuensis Carl Börstell og førstelektor Liubov Nesterenko. Se 4. Møte med ansatte.

På torsdag 14.09. hadde jeg samtaler med to studenter, én i BA-program og én i MA-program. En tredje student var syk og kunne ikke stille opp. Se 5. Møter med studenter.

Utenom timer og møter er fagfellerapporten basert på:

- Webinformasjon: programbeskrivelser, studieplaner, emnebeskrivelser, timeplaner, emnerapporter i Studiekvalitetsbasen
- Opplysninger og materiale jeg har fått av fagkoordinator førsteamanuensis Carl Börstell og seniorkonsulent Lene Tøftestuen: emneevalueringer, oversikt over karakterer og eksamensoppgaver.
- Tidligere rapporter: BAHF-SPRKV Programrapport 2022, MAHF-LING Programrapport 2022, Årsrapport fra programsensor Helge Lødrup 2018

Hovedpunkter fra Årsrapport fra programsensor Helge Lødrup 2018:

Både BA- og MA-program holder høy kvalitet. Kritikk og forslag til justeringer (som gjelder ikke alvorlige mangler ved programmene):

BA-program:

- Ingen utdypning som bygger på introduksjonskursene
- Ikke rom for lesing av forskningsartikler på BA-nivå
- Ingen av BA-emner krever forkunnskap (kanskje feil når det gjelder BA-oppgave?)
- Ikke plass til språkemner
- Problemer med oppmøte
- Tekniske problemer med Inspira (foreks. IPA tegn)

MA-program:

- Ikke noen valg mellom emner
- Få studenter

Generelt:

- arbeidstidsregnskapene går mot 1000 timer utover normert undervisningsarbeid per person

Hovedpunkter fra BAHF-SPRKV Programrapport 2022:

- Fra v. 2023 nytt LINGSTAT (10stp)
- Fra 2024 KOGSTAT (5stp)
- 12 fullførte i 2022

Hovedpunkter fra MAHF-LING Programrapport 2022:

- Fra v. 2023 LING311 utvidet til LING313 15 stp. med språkvitenskapelig skriving
- Plan om å erstatte LING305 med et nytt emne i multimodalitet i språk
- 6 fullførte i 2022

Felles til begge rapporter:

- Prosjekt til utvikling av et studietilbud i digitale språkressurser innvilget og blir utført i 2023
- Underbemanning

2. Bachelorprogram i språkvitskap (BAHF-SPRKV)

Oppbygging

Innholdet er hovedsakelig basert på ganske standard måte å dele opp språkvitenskap i fire temaer: Fonologi, Morfologi, Syntaks, Semantikk, i tillegg til Statistikk (for språk- og kognisjonsforskning), Språk og kognisjon, Språk og data, og Språkvariasjon. Det er en solid og rimelig tilnærming som også svarer til undervisernes kompetanse. Når det gjelder fordeling over tid er det slik at studenter får emner i språkvitenskap bare i 2., 3. og 4. semester. De begynner de på BA-oppgave i 6. semester etter å ha vært uten et eneste relevante emne i 5. semester. Det vil si at halvparten av deres studieløp går uten relevante emner. Kanskje det kunne være bedre med en annen fordeling slik at studenter kunne få minst et emne hvert semester, slik ansatte også foreslår.

Jeg fikk observere undervisning i to emner i BA-programmet: LING122 og LING116.

LING122 Språk og kognisjon

Det var omtrent 40 studenter til stedet. Tema var: Building words (ppt på engelsk, men tale på norsk, pluss det var tegnspråktolker til stede grunnet en døv student i gruppen). Det var fokus på hvordan fonologi og morfologi bidrar til struktur av ord. For å illustrere poengene, viste underviser eksempler av talefeil og tungevidere, som var en fin måte å engasjere studenter. Underviseren ga studenter flere sjanser til å stille spørsmål – det ble ikke så mye spørsmål, men da studenter fikk mot slutten en øvelse med tungevidere, da ble det mye aktiv diskusjon.

LING116 Semantikk

Det var 10 studenter til stedet. Underviseren begynte med gjennomgang av det som ble lært forrige gang og deretter introdusert nye begrep. I løpet av timen fikk studenter mange små oppgaver hvor de kunne diskutere i små grupper eksempler og klassifisere dem etter forskjellige typer (entailments, presumptions, etc.). Det var mye diskusjon.

I begge tilfeller var det åpenbart at studentene var engasjert, at de trives, og at undervisning går på et profesjonelt og høyt nivå.

Eksamensoppgaver

Jeg fikk tilgang til eksamensoppgaver for LING111, LING116, LING122, LING123, LING125. Skoleeksamener med forskjellige typer spørsmål: sant-usant, flerevalgsspørsmål, spørsmål som krever kortere eller lengere svar, osv. Alle virker relevante og grundige, men rimelige og overkommelige. Mange av dem inkluderer små problemløsningsøvelser basert på data fra forskjellige språk, og det ser ut som at disse ligner på materialer som studenter har jobbet med i klasserommet.

Karakterer

Jeg fikk tilgang til karakteroversikt for de siste 5-6 år (og i noen tilfeller legere tilbake) for LING111, LING116, LING122, LING123, LING125, LING205, LING255. Gjennomsnittlig karakter er i de fleste tilfellene C eller B, som virker rimelig. Det var nokså mange som strøk i LING123 v. 2023: 13 av 33 som kom på eksamen.

Emneevalueringer

Jeg fikk faglærers vurdering av emneevalueringer for LING111, LING116, LING122, LING123, LING125 for de siste tre årene. Det er uklart om det har vært emneevaluering i LING205. Ellers ser det ut som at emneevaluering gjennomføres etter regelen (1 gang i tre år) eller enda hyppigere. For eksempel var emneevaluering gjennomført for LING122 i både 2021 og 2022. Faglærers vurderinger virker reflektert og grundige. Nesten alle rapporterer lav deltagelse i evalueringene blant studentene.

3. Mastergradprogram i lingvistikk (MAHF-LING)

Oppbygging

MA-programmet i lingvistikk består av fire kurs som tar for gitt at studenten har forkunnskaper i grunnleggende begreper i språkvitenskap. Disse kursene bygger videre på

hva man trenger for å gjennomføre forskning i faget. De gir fordypning i moderne teorier og fokuserer på metoder for empirisk analyse av språk. Dette virker som en god modell.

Eksamensoppgaver

Jeg fikk tilgang til eksamensoppgaver for LING305, LING306, LING310, LING311, LING313, men det var ikke mye informasjon å hente derfra siden i alle tilfeller var det bare indikasjon av hvor man kunne laste opp semesteroppgave/hjemmeeksamen.

Karakterer

Her er gjennomsnittlig karakter oftest B eller A, som gir god mening siden studentene på MA-nivå er mer avansert og motivert og studenter er i mindre grupperinger.

Emneevalueringer

Jeg har fått faglærers vurdering av emneevalueringer for alle fire emner som alle har vært evaluert innen de siste tre årene: LING306, LING305, LING310, LING313. Deltagelse i evalueringer ser ut til å være litt bedre på MA-nivå enn på BA, som igjen er forventet. I LING310 svarte noen av studentene at de manglet nødvendig forkunnskaper og derfor ble emnet veldig vanskelig.

4. Møtet med ansatte

Programmene

Hovedpunkter fra tidligere rapporter (2018, 2022): BA-program: Det var en gang et kurs i ikke-indoeuropeiske språk for å gi studentene eksponering for disse språkene, men endringer i programmene har gjort det umulig. Det pleide å være mer fleksibilitet i BA-programmene ved UiB. Mangel på menneskelige ressurser gjorde det nødvendig å eliminere fleksibiliteten. Det er plass i programmet (5. og 6. semester) for flere valgfrie kurs, men mangel på menneskelige ressurser til å tilby flere kurs i lingvistikk. Noen studenter tar språk, inkludert ikke-indoeuropeiske språk i disse semestrene. Det ville vært bedre hvis det var flere kurs i lingvistikk i stedet. Ansatte i lingvistikk pleide å undervise et exfac-kurs om språk og kommunikasjon - administrasjonen har tildelt dette kurset til filosofene i stedet, men det ville vært bedre hvis lingvistene kunne undervise det som et grunnkurs, slik at det var mulig å bygge videre på det grunnlaget i resten av programmet. Opprinnelig tilbød lingvistene også et statistikkurs for studenter i Bachelorprogram i kognitiv vitenskap, men da lingvistene bestemte seg for å øke antall studiepoeng til 10, kom det protester fra Cognitive Science, så det ble laget to versjoner av det kurset: en for studenter i lingvistikk og en for dem i Cognitive Science-programmet. Det er fortsatt tilfelle at på BA-nivå er pensum hovedsakelig basert på lærebøker, studenter leser forskningsartikler bare når de jobber med sin BA-oppgave, og dette er en rimelig situasjon. Tekniske problemer med Inspira vedvarer, spesielt kan plattformen ikke imøtekomme faste bredde skrifttyper.

Prosjekt for utvikling av et studietilbud i digitale språkressurser godkjent og blir gjennomført i 2023: Dette prosjektet ble startet av Koenraad, og nå Marita Kristiansen (Førsteamanuensis i terminologi og fagspråk) gjennomfører det. Prosjektet dekker 8 måneders lønn. Etter noen forsinkelser vil prosjektet starte i oktober 2023. Prosjektet tar for seg følgende spørsmål: Hva er behovene i den virkelige verden, hva må studentene lære? Resultatet kan være nytt kursinnhold, et nytt kurs, et nytt program eller etterutdanning.

Underbemanning: Gruppen er redusert fra 5 stillinger til 4. Når Koenraad De Smedt går av med pensjon, vil de kunngjøre en stilling, men likevel er det ikke nok, spesielt når det er sabbatsår, foreldrepermisjon og frikjøp på prosjekt. Dette bemanningsproblemet gjør det veldig vanskelig for lingvister å håndtere arbeidsmengden. Mye ekstra arbeid går med til administrative oppgaver for å finne vikarlærere. Dette fører til ineffektive og kostbare praksiser, for eksempel ansettelse av en "professor II" som underviser over Zoom og ikke bidrar til forskning, fordi universitetet bruker denne stillingen bare som undervisningsvikar, og også bruk av studentassistenter. For øyeblikket burde det være en stilling for omtrent 50% undervisning i 5 år for å kompensere for at Vadim Kimmelman har en ERC-bevilgning. Administrasjonen har ikke gitt klar og konsistent veiledning om dette, noe som fører til en kaotisk situasjon for planleggingen.

Hva slags justeringer i programmene er gjennomført siden 2018? Er dere fornøyde med dem? Ja, revisjonene av oppbygging av programmene og av kursene har vært vellykkede.

Har dere fått støtte fra administrasjonen for å gjennomføre justeringer? Administrasjonen er ikke aktiv i denne rollen, men heller passiv, bare sjekker og godkjenner i stedet for å ta vare på effektiviteten på tvers av programmene. Lingvistikkursene betjener flere andre programmer, og ofte er de fleste studentene i et kurs ikke en del av lingvistikkprogrammet. For eksempel inkluderer MA-programmene i engelsk og japansk metodekurset undervist av lingvistene, men det er andre MA-programmer (for andre språk) som ikke inkluderer dette kurset, men sannsynligvis burde gjøre det.

Hva synes dere er de sterkeste og svakeste delene av programmene og hvorfor? Sterkt: Mange lingvistikkurs er relevante for andre programmer. Svakt: Det er mangel på valg i kursene, og bare tre semestre med lingvistikk på BA-nivå. Det er misnøye med første semester av BA-programmet. Det burde være undervisning i lingvistikk i det semesteret som man kunne bygge videre på i programmet, og bedre opplæring i digitale ressurser, plattformer, hvordan man jobber i den digitale verden. Det nåværende emnet i akademisk skriving fungerer dårlig, studentene får ikke nok praktiske ferdigheter.

Får dere god nok støtte fra administrasjonen, spesielt fra studiekonsulenter? Studiekonsulentene gjør en god jobb, men det er for mye omveksling blant dem, og noen er bedre enn andre.

Beskriv utveksling og frie emner i BA-program: Ansatte i lingvistikk vil helst tilby flere kurs for studenter i programmene sine. Ansatte i lingvistikk mistenker at studenter slutter i programmet i løpet av de semestrene de ikke har lingvistikkemner.

Hvordan står det til med gjennomføringen av grader? Det har vært lavt antall studenter som fullfører graden. Dette kan være på grunn av friestudiepoeng: BA-studenter tar sitt siste lingvistikkurs i semester 4, og et år senere skriver de BA-oppgaven. Det ville vært mer fornuftig å ha friestudiepoeng i semester 4 og 5, slik at studentene kunne komme tilbake til programmet i semester 6. Denne anbefalingen er blitt formidlet til administrasjonen. Inntil nylig var det ingen fagutvalg. Tilstedeværelsen av fagutvalg har hjulpet. Det bør være mer struktur i det andre året på MA-programmet. f.eks. skriveseminarer eller metodeworkshops,

osv. Målet ville være bedre støtte til studentene gjennom sosial og faglig interaksjon mellom studentene i løpet av oppgaveprosjektet. Men igjen er det mangel på menneskelige ressurser for det.

Undervisning

Er klasserommene godt nok utstyrt, får dere teknisk hjelp om nødvendig, har dere tilgang til nødvendige ressurser? I de fleste tilfellene er situasjonen tilfredsstillende. Man kan ikke alltid stole på tilkoblingen til bærbare datamaskiner i rommene, lærerne har ulike erfaringer. IT-avdelingen hevder at de ikke kan hjelpe med Mac-datamaskiner. Noen rom har flere tekniske problemer, og oppgraderinger har ikke alltid fungert. Flatskjermene er veldig gode i rommene der de er installert. For programmeringsemner trenger vi bedre plattformer. Spesielt er Python en utfordring, for øyeblikket gjøres dette ved hjelp av Google Collaboratory, Jupyter Notebooks, men dette betyr avhengighet av bedriftsprodukter. Det bør være en bedre plattform for dette, men det har ikke kommet noen andre løsninger fra administrasjonen.

Hvordan opplever dere læringsplattformen og sensur av eksamen? Mitt UiB, Inspira? Disse virker bra med små problemer. Det ville vært mye arbeid å bytte til ny plattform (universitetet vurderer å gjøre en slik endring).

Bruker dere ekstern sensur? Dette gjøres bare for muntlige eksamener - det er en på BA-nivå, men den vil bli erstattet. Ekstern sensur er nødvendig for vurdering av BA- og MA-oppgaver.

Hvordan har erfaringene fra pandemien påvirket undervisningen? Er det fortsatt krav om strømming/opptak? Undervisningen har fullstendig gått tilbake til pre-pandemisk praksis. Det er ingen problemer med dette.

Hva slags planer har dere for eksamen, gitt denne nye situasjonen med KI/LLMs/ChatGPT? Ansatte i lingvistikk venter på retningslinjer fra administrasjonen. Bruken av skoleeksamen er uproblematisk. Når det gjelder BA-oppgaven, vil det nok være nødvendig å eliminere muligheten for å skrive en oppgave som er en litteraturgjennomgang, og heller kreve at alle BA-oppgaver består av analyse av empiriske data. MA-oppgaven er ikke et problem fordi studentene samler og analyserer empiriske data.

Får dere muligheten til å knytte forskningen deres til undervisningen? Noen emner ble historisk videreført uten å knytte seg til forskningen til nåværende ansatte. Nylige endringer har rettet opp dette, for eksempel ved å koble seg mer til tegnspråkforskning. Dette har skjedd på små måter i de fleste emner.

Hvordan fungerer emneevalueringen? Det virker som det er lav deltakelse, kanskje delvis på grunn av pandemien? Studenter pleier generelt ikke å svare. Vi har sjelden alle studentene til stede i et klasserom. Emneevaluering er påkrevd en gang hvert tredje år for hvert emne. Generelt er dette en positiv opplevelse og et godt kommunikasjonsmiddel mellom studenter og lærer.

Veiledning og forskning

Programstyret sin kommentar til Årsrapport fra ekstern fagfelle Laura A. Janda for September 2023

Introduksjon

I september 2023 leverte ekstern fagfelle Laura A. Janda inn sin årsrapport om bachelorprogrammet i språkvitenskap (BAHF-SPRKV) og masterprogrammet i lingvistikk (MAHF-LING). Dette dokumentet er programstyret sin lingvistikk sin kommentar på årsrapporten, basert på diskusjoner ved programstyremøte i lingvistikk, fredag 27. oktober, 2023.

Programstyret er generelt enig med innholdet i årsrapporten. Kommentarene som følger tar opp noen av de punkter som ble diskutert ved programstyremøtet 27. oktober, 2023.

Undervisning, emner og karakterer

Rapporten viser på at vi driver med undervisning på “et profesjonelt og høyt nivå” med engasjerte studenter, men peker også på at det er lite valgfrihet i bachelorprogrammet, slik at alle emner er obligatoriske, men at det også er mange frie studiepoenger i programmet og at studentene dermed ikke tar emner hos oss i 5. semesteret i det hele tatt. Selv om det finnes en ønske blant fagmiljøet om å tilby flere emner og mer valgfrihet til studentene, er ikke dette noe som er mulig grunnet de ressurser vi har nå. Rapporten nevner lav deltakelse på emneevalueringer. Programstyret diskuterte tiltak for å få flere studenter til å svare på emneevalueringer, slik at vi får enda mer informasjon om hva studentene synes fungerer bra eller mindre bra i programmene og i enkelte emner. Noen tiltak, f.eks. å minne om emneevalueringen allerede før undervisningen er ferdig, har blitt prøvd i løpet av høsten 2023, med positive resultater (dvs. høyere deltakelse). Vi diskuterer også løpende forslag til endringer i emne-/programplaner med fagutvalget, slik at studentene har mulighet å gi innspill om endringsforslag.

Generelt ser vi gode karakterer på emnene i programmene: på bachelorprogrammet er karakterene “i de fleste tilfellene C eller B” og på master programmet er “gjennomsnittlig karakter oftest B eller A”. Sammenlignet med noen andre fag på fakultetet har lingvistikk svært motiverte studenter, og gjennomføringen tilsvarende andre fag, men rapporten nevner at relativt mange studenter stryker på LING123 på bachelornivået og synes LING310 er utfordrende på masternivået. Disse to emner inneholder dataprogrammering, som de fleste studentene ikke har særlig mye forkunnskaper i. Fagmiljøet skal diskutere videre hvordan vi kan sikre at vi fortsatt kan undervise dette viktige område innen moderne lingvistikk, uten at det skaper for store problemer for studentene å komme seg gjennom programmene. Endringer på disse områdene er dog avhengig av ev. andre fremtidige endringer i programmet og nye ansatte i faggruppen, slik at dette må vurderes videre i slutten av 2024. Uansett vil det sannsynligvis skje endringer også i forhold til utviklingsprosjektet om studietilbud i digitale språkressurser, der programmering, og annen kompetanse som faggruppen også kan bidra med, vil være sentral.

Ressurser

Rapporten nevner at bemanningsproblem grunnet “*sabbatsår, foreldrepermisjon og frikjøp på prosjekt [...] gjør det veldig vanskelig for lingvister å håndtere arbeidsmengden. Mye ekstra arbeid går med til administrative oppgaver for å finne vikarlærere. Dette fører til ineffektive og kostbare praksiser, for eksempel ansettelse av en "professor II"*”. Faggruppen er enig i at nåværende bemanningssituasjon er vanskelig og innebærer mye ekstra administrasjon og usikkerhet med hensyn til undervisningsplanlegging. Selv om vår nåværende prof II gjør en god jobb, hadde det vært mer effektivt å ansette en lektor, slik at vi kan dekke mer undervisning til en

lavere kostnad. Ressurssituasjonen i fagmiljøet skal diskuteres videre med ledelsen i løpet av høstsemesteret 2023 for å prøve å finne en mer langsiktig løsning på disse utfordringene.

Administrasjon

Rapporten nevner diskusjoner om støtten fra administrasjonen, der det blir nevnt at faggruppen føler at vi får støtte fra administrasjonen, men at det kunne være mer aktiv vurdering av effektiviteten i undervisningen på tvers av fag. Det vi mener med dette er at i vurderingen av ev. endringer/tiltak i programmene ved instituttet/fakultetet, så må det bli vurdert hvordan enkelte fag kan spille en rolle i andre programmer. Lingvistikk har allerede undervisning i programmene til f.eks. kognitiv vitenskap (BA) og japansk (MA), og også andre programmer ville vært betjent av lingvistikkemner – fortrinnsvis metodekurser som LING313 og LING314, men også praktiske ferdigheter som LING123 og LING310. Generelt føler vi at vi har mye frihet i endringer i enkelte emneplaner og at støtten fra administrasjonen/ledelsen er god, selv om det finnes utfordringer med større endringer som må bli diskutert mer aktivt, på tvers av fag.

Rapporten tar opp at faggruppen synes at “[s]tudiekonsulentene gjør en god jobb, men det er for mye omveksling blant dem, og noen er bedre enn andre.” Vi vil her tydeliggjøre at vi er fornøyde med støtten vi har fra nåværende og tidligere studiekonsulenter, men at dette var noe som ble nevnt i en diskusjon om historiske forhold og at det kan innebære utfordringer å bytte ut studiekonsulenter ofte.

Fagmiljøet Lingvistikk,
3. november, 2023

Femårig progamevaluering

Norsk som andrespråk

BA-program og årsstudium
2019-2024

Innhold

1. Innleiing.....	3
1.1 Om evalueringa	3
1.2 Oppfølging etter førre programevaluering	3
1.3 Overordna om tall for rekruttering, gjennomføring og kandidatproduksjon	4
1.4 Arbeid med studiekvalitet.....	7
2. Mål og fagleg profil	8
2.1 Mål og læringsutbyte	8
2.2 Kommunikasjon om studiet	9
3. Fagleg oppbygging, læringsaktivitetar og vurderingsformer	9
3.1 Fagleg innhald og oppbygging av programmet.....	9
3.2 Arbeidsomfang	11
3.3 Undervisnings-, læringsaktivitetar og vurderingsformer	11
3.4 Studentmedverknad og læringsmiljø.....	11
4. Vurdering av studietilbodets resultat og relevans.....	12
5. Øvrige krav til studietilbodet	13
6. Fagmiljø.....	14
6.1 Krav til fagmiljø	14
7. Forslag til eventuelle tiltak og plan for oppfølging	15
Vedlegg	16

1. Innleiing

1.1 Om evalueringa

I denne rapporten evaluerer vi BA-programmet og årsstudiet i norsk som andrespråk i perioden 2019-2024. Evalueringa inkluderer årsstudiet fordi dei 60 studiepoenga som utgjer årsstudiet, og 60 av dei totalt 75¹ norsk som andrespråksspesifikke studiepoenga i BA-programmet, er samkøyrde i emnestruktur og i gjennomføring (undervisning).

Den vitenskaplege staben knytt til undervisning og rettleiing av studentar på årsstudiet og BA-programmet i norsk som andrespråk består av to personar, Ingvild Nistov og Ann-Kristin Helland Gujord. Desse to har i tillegg ansvar for eit emne i norsk som andrespråk på 10 studiepoeng som er obligatorisk for studentar på integrert master med nordisk som fag 1, og dessutan eit emne i norsk som andrespråk på 300-nivå. Fagmiljøet i norsk som andrespråk på LLE består i tillegg av Nina Schjetne, som er tilsett i vitenskapleg stilling på PRISME, eit nettbasert vidareutdanningstilbod for lærarar i norsk som andrespråk. Schjetne sin ressurs inngår ikkje i kauptilboda i norsk som andrespråk (BA-program, årsstudium og lektoremnet). Fagmiljøet har også for tida to stipendiatar som skriv avhandling om tema innanfor norsk som andrespråk.

Nistov og Gujord har samarbeida om å analysere grunnlaget for vurderingane som er framstilte i denne rapporten og om sjølv rapportskrivinga.

Informasjonsgrunnlaget består av:

- Ei kort spørjeundersøking sendt ut i desember 2024 til tidlegare og noverande BA-studentar i norsk som andrespråk, som gav 13 svar.
- Rapport frå ekstern fagfelle sendt til LLE 2.1.25.
- Erfaringar frå samarbeid med representantar frå samfunnet
- Emneevalueringar
- Årlege eigenvurderingar
- Talmaterialet (vedlegg 1)
- Studieplan (vedlegg 2)

Vi vil også gjere merksam på at BA-programmet, og delvis også årsstudiet, er under revidering. Dette revideringsarbeidet skjer som følge av vårt eige pågåande arbeid med studiekvalitet, og der det er naturleg, vil vi i rapporten visa til dette arbeidet.

1.2 Oppfølging etter førre programevaluering

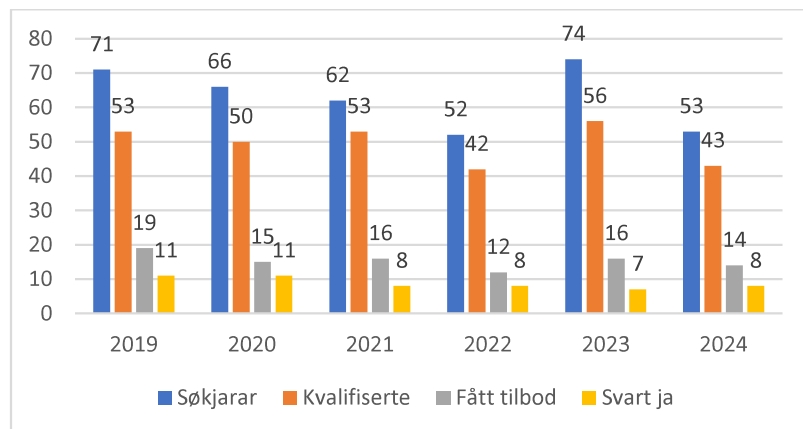
Ifølge studieleiar ved instituttet eksisterer det ikkje tidlegare rapport som vi kan bruka som grunnlag for oppfølging i denne evalueringa.

¹ Her viser vi til dei studiepoenga som er andrespråksspesifikke. BA i norsk som andrespråk har ei spesialisering på 90 studiepoeng, men 15 av desse er ikkje eit andrespråksspesifikt emne, men eit emne i nordisk litteratur.

1.3 Overordna om tall for rekruttering, gjennomføring og kandidatproduksjon

Tilbod og aksept

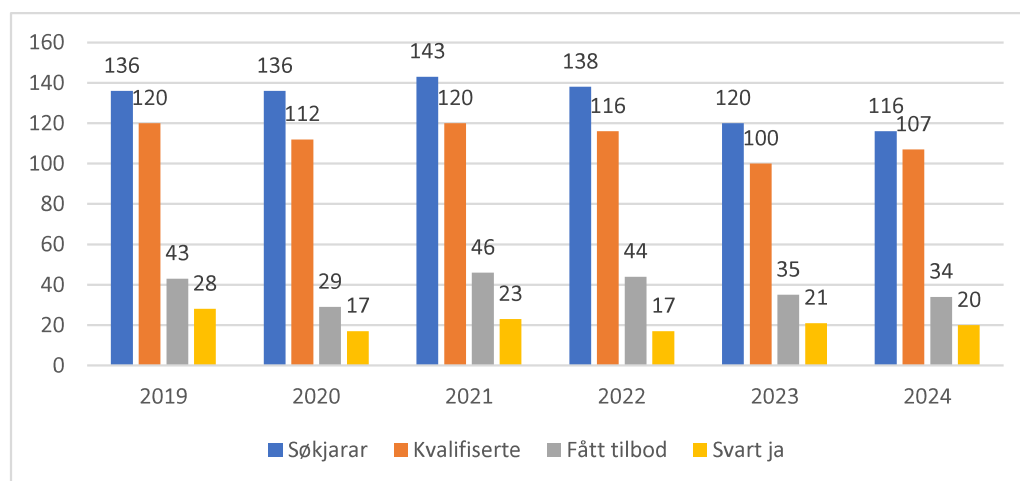
Frå og med hausten 2017 har det vore 10 plassar på BA-programmet og Figur 1 viser forholdet mellom tal på søkjarar, kvalifiserte, tilbod og aksept (vedlegg 1, bilde 1):

Figur 1. Tal på søkjarar, kvalifiserte, tilbod gitt og ja-svar til BA-grad i norsk som andrespråk

Figur 1 viser at søknaden til BA-programmet har halde seg ganske jamt gjennom perioden, og at gapet mellom talet på søkjararar som har blitt kjent kvalifiserte til opptak, og talet på søkjarar som har fått tilbod, er svært stort gjennom heile perioden². Vi ser også at det ikkje har vore stor nedgang i talet på søkjarar som har takka ja (mellom 7 og 11 personar).

Frå og med hausten 2017 har det vore 13 plassar på årsstudiet og Figur 2 viser forholdet mellom tal på søkjarar, kvalifiserte, tilbod og aksept (vedlegg 1, bilde 2):

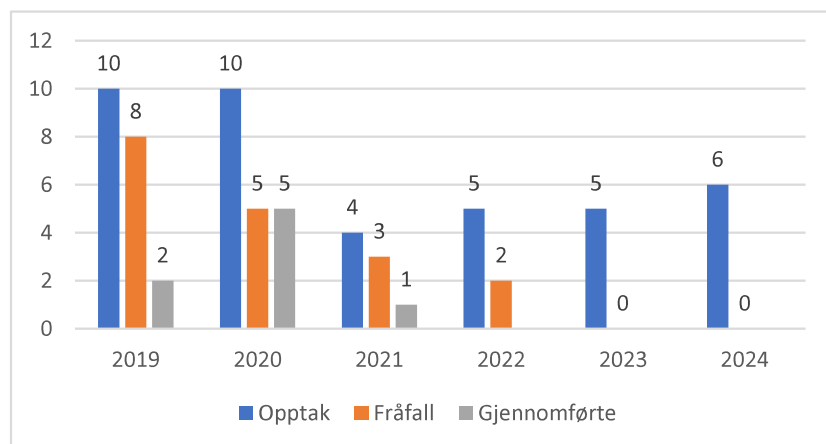
Figur 2. Tal på søkjarar, kvalifiserte, tilbod gitt og ja-svar til årsstudium i norsk som andrespråk

² Det er Samordna opptak som vurderer om søkjarar er kvalifiserte, og som avgjer kor mange av dei kvalifiserte som skal få tilbod om opptak.

Sjølv om tala er høgare for årsstudiet enn BA-graden, observerer vi same tendens: Søkjartalet er ganske stabilt gjennom perioden og det er eit stort gap i talet på søkjarar som er blitt kjent kvalifiserte og talet på søkjarar som får tilbod om å få opptak til studiet. Talet på studentar som aksepterer plass på årsstudiet, ligg mellom 17 og 28.

Gjennomføring og kandidatproduksjon

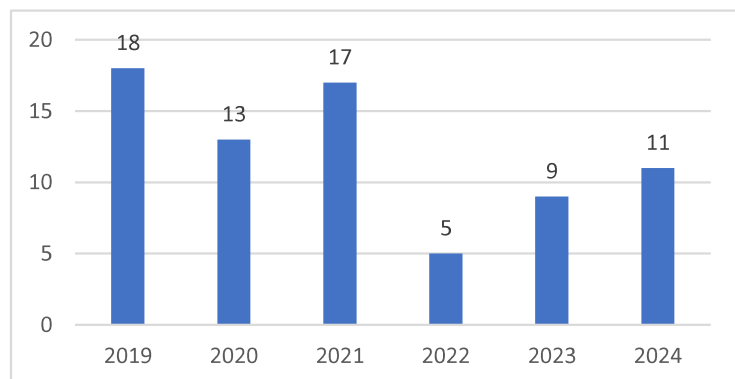
Figur 3 viser kor mange studentar som fekk studierett på BA-programmet kvart år i den aktuelle femårsperioden, og kor mange som slutta på studiet (vedlegg 2, bilde 3). Vi kan berre vise til gjennomføringstal (gråe søyler) for studentane som fekk opptak i 2019, 2020 og 2021.

Figur 3. Tal studentar som har opptak, som har slutta og som har gjennomført BA-grad i norsk som andrespråk

Vi må konstatere at fråfallet på BA-programmet er stort. Men vi noterer oss at det for 2023 og 2024- kulla så langt ikkje har vore studentar som har slutta. Til samanlikning har studentar i åra før slutta både i første og andre studieår (jf. vedlegg 2 «Gjennomstrømming BAHF-NORAN»).

Figur 4 viser kor mange studentar som fekk studierett på årsstudiet kvart år i den aktuelle femårsperioden (vedlegg 2, bilde 4). Tal på gjennomføring er ikkje tilgjengeleg for årsstudium, slik det er for gradsstudium.

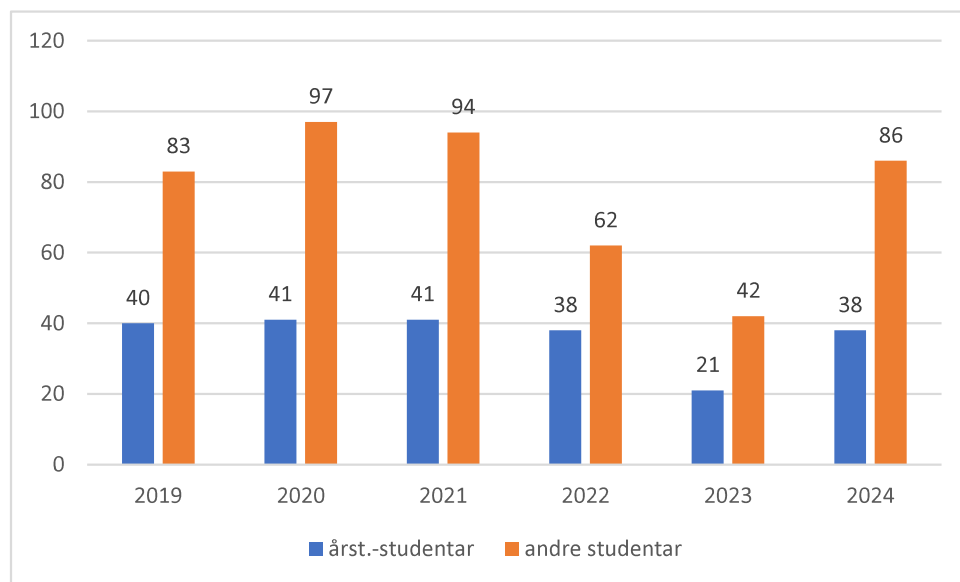

Figur 4. Tal på studentar som har opptak på årsstudium i norsk som andrespråk.

Vi ser at talet på studentar som har fått opptak på årsstudiet i norsk som andrespråk fall mykje frå 2021 til 2022, men at talet på studentar dei to siste åra har vore stigande.

Gjennomførte sluttvurderingar på tvers av porteføljen i norsk som andrespråk

For å gi eit meir fullstendig bilde av etterspurnaden av emna som utgjer årsstudiet og 60 av totalt 75 norsk som andrespråksspesifikke studiepoeng i BA-graden, vil vi visa kor mange sluttvurderingar som har blitt gjennomførte innanfor desse 60 studiepoenga i vurderingsperioden (som omfattar alle emna i norsk som andrespråk som er på 100-nivå). Figur 4 gir talet på studentar som har møtt til sluttvurderingar i 100 nivå-emna som inngår i 60-studiepoengskretsen (Vedlegg 2, bilde 5 og 6). Tala viser altså ikkje til unike studentar, men kor mange som har gjennomført sluttvurdering på eit eller fleire av dei aktuelle emna. Figuren gir også informasjon om studentane er tatt opp på årsstudiet eller ikkje.

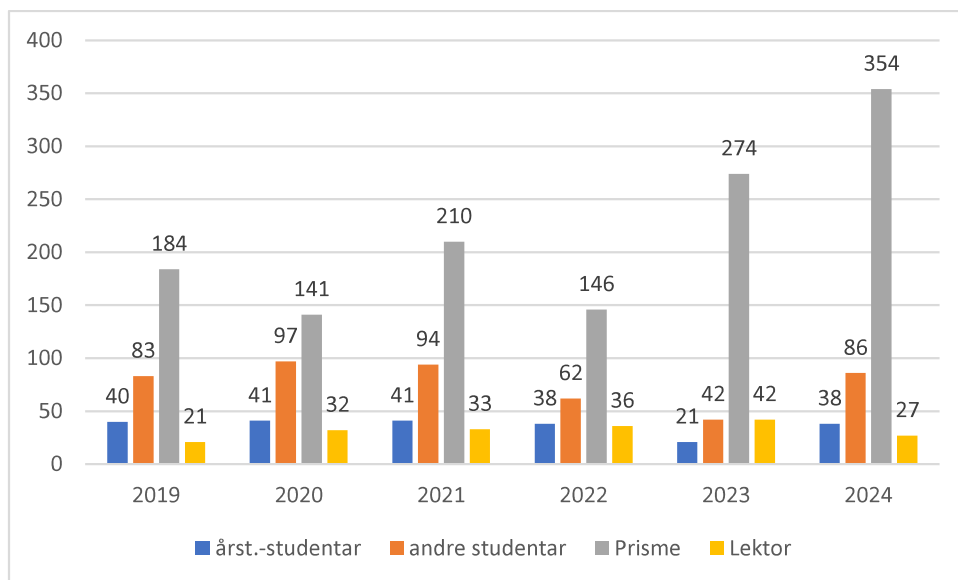
Figur 5. Tal på gjennomførte sluttvurderingar på 100-nivå i norsk som andrespråk fordelt på årsstudentar og andre

Tala viser eit klart bilde for heile vurderingsperioden: Norsk som andrespråk-emne blir i utstrekkt grad brukt av studentar som ikkje har opptak på årsstudiet³. Vi meiner dette trekket ved faget norsk som andrespråk er svært relevant i lys av det pågåande arbeidet med studieporteføljen⁴ til HF, kor både fellesemne skal innførast og emnepakkar på tvers av program skal utviklast.

Dei to tilsette på kampustilbodet i norsk som andrespråk bidrar også inn i lektorutdanninga med eit obligatorisk emne på 10 studiepoeng samt at dei tar initiativ til og bidrar inn i nyutvikling og revidering av EVU (PRISME)-porteføljen. Figur 5 viser korleis tala på sluttvurderingar ser ut på tvers av heile norsk som andrespråksporføljen ved LLE (Vedlegg 2, bilde 5 og 6, PRISME-tala er frå FS)

³ Vi gjer merksam på at BA-studentar no er rekna inn i «andre studentar», men som vi har sett av talmaterialet for BA-studentar med studierett, er desse såpass få at vi likevel kan konkludera med at emna på 100-nivå i norsk som andrespråk blir i utstrekkt grad tatt av andre studentar.

⁴ [Studieporteføljen ved HF | Det humanistiske fakultet | UiB](#)

Figur 6. Tal på gjennomførte sluttvurderingar på 100-nivå i norsk som andrespråk fordelt på heile porteføljen (Kampus og EVU-PRISME)

Sjølv om dette ikkje er tal på unike studentar i norsk som andrespråk, meiner vi at Figur 5 gir eit bilde av etterspurnaden av kompetanse i norsk som andrespråk, dessutan at denne informasjonen er viktig for å ha innsikt i den totale arbeidsbelastninga til dei to tilsette på kampusstudiet. Det kan i denne samanhengen nemnast at lingvistikk har meldt inn at dei ønskjer eit emne i norsk som andrespråk (*Fleirspråklegheit i sosiolingvistisk perspektiv*, NORAN107) som fellesemne i deira BA-program.

1.4 Arbeid med studiekvalitet

Dei to tilsette i norsk som andrespråk som underviser på BA-programmet, årsstudiet og lektoremnet har utdanningsfagleg kompetanse. I det samla fagmiljøet i norsk som andrespråk - som i tillegg til dei to fast vitenskapleg tilsette på campus og den fast vitenskaplege tilsette på EVU-tilbodet PRISME for tida inkluderer toarstillingar og mellombels tilsett på PRISME - er det eit kontinuerleg fokus på studiekvalitet både i kampustilboda (BA-programmet, årsstudiet og lektoremne) og i eksisterande EVU-tilbod og i utviklinga av nye EVU-tilbod i norsk som andrespråk.

Utover arbeidet med studiekvalitet i fagmiljøet blir studiekvaliteten i norsk som andrespråk teke i vare gjennom Programstyret for Nordisk. Dette programstyret har det overordna ansvaret for leiing, utvikling, og evaluering av både programma i norsk som andrespråk og programma i nordisk språk og litteratur og norrøn filologi. Programstyret er også ansvarleg for å sjå til at programma oppfyller krava i den nasjonale Studietilsynsforskrifta og det Nasjonale kvalifikasjonsrammeverket (sjå også kap. 5, punkt 3). Ordninga med evaluering av studieprogram av ekstern fagfelle er dessutan også ein sentral del av arbeidet med studiekvalitet. Elles følgjer vi UiB sitt studiekvalitetssystem, som inneber at vi har skrive årlege eigenvurderingar og treårige emneevalueringar i den aktuelle perioden. Vi forsøker også å følgja opp tilbakemeldingar vi får frå studentane.

Det pågåande revideringsarbeidet med BA-programmet og årsstudiet, nemnd innleiingsvis, er resultat av vårt eige kontinuerlege evalueringsarbeid og tilbakemeldingar frå ekstern fagfelle.

2. Mål og fagleg profil

2.1 Mål og læringsutbyte

Bachelorprogrammet i norsk som andrespråk inngår i BA-porteføljen ved Det humanistiske fakultet. Det var i ein periode tidlegare ei studieretning/spesialisering under BA-programmet i nordisk, men har sidan 2015 vore eit eige BA-program, på lik linje med BA i nordisk språk og litteratur og BA i norrøn filologi. Likevel har det framleis vore noko felles undervisningstilbod for BA i norsk som andrespråk og BA i nordisk språk og litteratur. Det gjeld innføringsemnet NORD100, eit emne på 100-nivå (*Moderne norsk*, NOSPAN101) og eit emne på 200-nivå – *Nordisk litteratur etter 1900* (NOLI102). Emna i BA-programmet på 100-nivå, semester 2 og 3 overlappar med emna som inngår i årsstudiet i norsk som andrespråk. Vidare inngår emnet *Andrespråkslæring- og undervisning* (NORAN104) i noko tilpassa format som obligatorisk komponent i lektorutdanninga som emnet NORAN204-L for integrert lektorutdanning.

Gjennomført BA-grad i norsk som andrespråk gir opptak til masterprogrammet i nordisk språk og litteratur, der kandidaten kan fortsetja sin spesialisering i norsk som andrespråk ved å skriva masteroppgåve innanfor dette fagfeltet. Det er også tilbod om eit individuelt særemne på masternivå (NORAN320). Det er altså ein klar veg til eit MA-program frå BA i norsk som andrespråk, og vi har kvart år fleire masterstudentar som skriv masteroppgåve i norsk som andrespråk under MA-programmet i nordisk språk og litteratur.

Den overordna målsettinga for BA-programmet i norsk som andrespråk er beskriven slik i studieplanen (per 2024):

«Studiet i norsk som andrespråk skal gi ei brei orientering om dei spørsmåla som reiser seg når personar med andre førstespråk skal lære seg norsk språk».

[..]

«Faget er i første rekkje tenkt for studentar som planlegg å undervise i norsk som andrespråk for elevar frå språklege minoritetar i ulike skuleslag».

Det er vår oppfatning at dei overordna læringsutbyta for programmet i hovudsak er fagleg oppdaterte og dekkjande for å nå målsetninga.

Emneporteføljen dekker både språkssystem (NORAN101, NORAN 105) og språkbruk og tekst (NORAN106) i andrespråksperspektiv; vidare blir andrespråkslæringsteori og andrespråksundervisning tematisert i (NORAN104), språktesting og vurdering (NORAN109) og fleirspråklegheit i sociolingvistisk perspektiv (NORAN107). Studentane skriv bacheloroppgåva innanfor emnet *Andrespråkslingvistikk med bacheloroppgåve* (NORAN250).

I rapport frå ekstern fagfelle for 2024 etterlyser ekstern fagfelle eit styrka didaktisk perspektiv i emna, men sjølv om dette perspektivet kanskje ikkje kjem like tydeleg fram frå emnenamna, meiner vi at beskrivinga av mål og innhald, samt læringsutbyte-beskrivingane i relativt stor grad har med det didaktiske perspektivet. Dette gjeld også bacheloroppgåve-emnet, som ekstern fagfelle spesielt kommenterer som å vera for snevert. Vi ser at emnenamnet «Andrespråkslingvistikk» kan vere misvisande og at vi bør finne eit meir dekkande namn, men emneskildringa er tydeleg på at emnet med bacheloroppgåve opnar for

innhald med didaktisk vinkling. I tillegg må nemnast at norsk som andrespråk også har egne emnekodar i didaktikk knytt til PPU, *Fagdidaktikk i norsk som andrespråk for PPU 1* (DIDANORAN1) og *Fagdidaktikk i norsk som andrespråk for PPU 2* (DIDANORAN2).

Ekstern fagfelle påpeikar vidare at ein i læringsutbytebeskrivinga under ferdigheiter i studieplanen (per 2024) finn formuleringar som «kan analysere og drøfte problemstillingar innanfor norsk som andrespråk, og nordisk og vurdere han kritisk», og at dette gir inntrykk av at programmet er ein hybrid mellom nordisk og norsk som andrespråk. Desse formuleringane har nok blitt ståande igjen frå den perioden då BA-i norsk som andrespråk ikkje var eit eige program men ei spesialisering under nordisk. Fagmiljøet har nyleg sendt inn ein revidert versjon av studieplanen der norsk som andrespråk-perspektivet kjem tydelegare fram.

Vidare meiner ekstern fagfelle at emnet *Nordisk litteratur etter 1900* (NOLI102), som er obligatorisk på BA-programmet i norsk som andrespråk ikkje er relevant for programmet. Dette har også vore påpeikt av studentar i spørjeundersøkinga vi sendte ut til noverande og tidlegare studentar. Ein av studentane svarar slik på spørsmålet om kva han meiner er svakheiter med BA-programmet i norsk som andrespråk *Jeg synes også det var dumt at jeg måtte fullføre moderne nordisk litteratur for å få bachelorgrad i norsk som andrespråk*. Vi er einige i at dette litterære emnet per no manglar eit andrespråksperspektiv, og at dette er noko som bør følgjast opp (jf. punkt 7).

Læringsutbytebeskrivingane er i tråd med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk og deler såleis inn i Kunnskapar, Ferdigheiter og Generell kompetanse, men fagmiljøet er innstilt på at ein i ei ytterlegare revidering bl.a. arbeider med å få læringsutbyte formulert endå tydelegare (jf. punkt 7).

2.2 Kommunikasjon om studiet

Vi meiner at informasjonen om innhald, oppbygging og progresjon og moglegheiter for utveksling er tydeleg kommunisert på nettsidene. Programmet har eit dekkande namn.

3. Fagleg oppbygging, læringsaktivitetar og vurderingsformer

3.1 Fagleg innhald og oppbygging av programmet

Vi har nyleg gjort ei vurdering av den faglege oppbygginga av BA-programmet og årsstudiet. Bakgrunnen for det har vore erfaringar med endringar som blei innførte i porteføljeprosjektet HF-2018. Vi har:

1. Gjenoppretta eit emne i norsk grammatikk i eit andrespråksperspektiv, *Norsk språk som andrespråk* (NORAN101), som studentane skal ta i staden for *Moderne norsk* (NOSPAN101). NOSPAN101 blei i HF2018-prosessen oppretta som eit fellesemne mellom norsk som andrespråk og nordisk språk og litteratur. Til trass for at dette samarbeidet hadde fleire styrkar, blei det vanskeleg å ha eit sterkt nok fokus på det andrespråksspesifikke som krevst for å tilby norsk som andrespråk-studentane høg nok kvalitet på tilbodet. For å forsvare ressursmessig å kunna ta tilbake eit emne på 15 studiepoeng har vi halde på delar av samarbeidet: Studentane får seminarundervisning på NORAN101, og deltar i forelesingane på grammatikkemnet for studentane på nordisk språk og litteratur (NOSP104) på punkta som er felles mellom emna. Der emna skil seg, brukar vi digitale nyutvikla undervisningsressursar frå PRISME-emnet *Norsk språk som andrespråk* (NORAN602, som tilsvarar NORAN101). Studentane for såleis både forelesingar (aller mest fysisk, litt digitalt) og eit seminar med faglærar i veka. Denne endringa er innført og gjeldande frå innverande semester.

2. Lagt ned emnet *Fonologi og grammatikk i andrespråksperspektiv* (NORAN105, 5 stp.⁵) som også oppstod i HF2018-prosessen og utvida eit anna emne frå 10 til 15 studiepoeng; *Tekstlingvistikk og pragmatikk i andrespråksperspektiv* (NORAN106, 10 stp.) blir til *Tekst og kontekst i andrespråksperspektiv* (NORAN108, 15 stp.). Dette møter ein del av kritikken mot oppbygginga av BA og årsstudiet sett fram av ekstern fagfelle i siste rapport. Denne endringa vil vera gjeldande frå 2026.
3. Endra på rekkefølgja mellom emna ved å flytta *Andrespråklæring- og undervisning* (NORAN104) til vårsemesteret slik at det går samtidig som *Norsk språk som andrespråk* (NORAN101). Slik var det før HF2018-endringane, og erfaringa etterpå er at studentar som ikkje startar om våren, men om hausten, har problem med å følgja deler av fagstoffet på emnet i andrespråklæring og -undervisning når dei ikkje har tatt grammatikkemnet først. Det har ført til at vi har gitt ekstra kursing ein ettermiddag i grammatikk for å hjelpa studentane der og då. Emna NORAN101 og NORAN104 kan seiast å utgjera grunnkjernen i faget, og det er også ein fordel for den faglege progresjonen og læringsutbytet at særleg det nye emnet NORAN108 kjem semesteret etter NORAN101 og NORAN104. Endringa som vil vera gjeldande frå 2025 vil sikra at den faglege progresjonen blir betre for dei studentane som startar på spesialiseringa i 2026.

Endringane nemnt ovanfor meiner vi vil styrke BA-programmet og årsstudiet (viss ein startar i vårsemesteret - men sjå kommentar under) og sikre at studentane oppnår forventa læringsutbyte. Vi meiner likevel at vi ikkje er heilt i mål. Difor ønsker vi i samarbeid med nordisk litteratur å arbeide for at det obligatoriske litteraturemnet *Litteratur etter 1900* (NOLI102) i større grad får ein fagleg profil som byggjer opp under læringsutbyte for BA i norsk som andrespråk (jf. merknad under punkt 2.1 om ekstern fagfelle si vurdering av dette emnet i BA-graden). Dette er eit arbeid vi har tatt initiativ til no. Vi vurderer også å erstatta litteraturemnet med eit anna fellesemne som er meir språkleg innretta og vi vil i denne samanheng orientera oss mot både lingvistikk på LLE og blant språkfaga på IF. Vi vil altså bruka kravet om fellesemne som har kome som del av HF sitt porteføljeprosjekt til å styrka oppbygginga av BA-programmet vårt, slik at vi vonleg kan få betre gjennomføring.

Vi vil også trekkja fram ei utfordring som vi per i dag ikkje har ei løysing for: Årsstudiet i norsk som andrespråk har oppstart i vårsemesteret fordi undervisninga er samkøyrdd med BA-programmet, som har våren som første fagspesifikke semester. At årsstudiet vårt har oppstart vår og ikkje haust, trur vi kan ha uheldig effekt på rekrutteringa til årsstudiet i norsk som andrespråk.

Det pågåande arbeidet med undervisningskvalitet som beskriven over, har til felles at tiltaka er retta mot å sikra og dyrka eit *andrespråksperspektiv*. Det er svært viktig all den tid BA-graden og årsstudiet gir kompetanse til å undervise i norsk som andrespråk etter *Integreringslova* og *Opplæringslova*:

- Kompetansekrevet for personar som underviser etter Integreringslova (2021, § 39) er spesifisert i Integreringsforskrifta (2021, § 67) og stiller krav til 30 studiepoeng i norsk som andrespråk for dei som er tilsette i kommunen.
- Kompetansekrevet for personar som underviser i førebuande opplæring for vaksne etter Opplæringslova (§ 18-2) er venta å bli ytterlegare spesifisert.

⁵ Innhaldet i dette emnet inngår i det nye NORAN101

- I tillegg skal personar som underviser elevar i grunnskulen eller vidaregåande som har fått innvilga særskilt språkopplæring etter Opplæringslova (2024, § 3-6 og § 6-5) ha relevant kompetanse.

Vi gjer også merksam på at Norsk som andrespråk er definert som eit eige fag i PPU, og det har eit eige nasjonalt fagorgan i UHR.

Som vi har nemnd tidlegare i rapporten, og vist fram i tal i Figur 5, finst det på LLE ein stor EVU-portefølje i norsk som andrespråk i tillegg til studietilbodet på kampus og det er også ei vitskapleg stilling knytt til EVU-tilbodet PRISME (Schjetne). Dei faste tilsette på kauptilbodet, Nistov og Gujord, bidrar inn i PRISME med initiativ til utviklinga av nye EVU-tilbod og i sjølv utviklinga av desse og i revideringa av eksisterande tilbod. Dette er eit samla fagmiljø som samarbeider om studiekvalitet og læringsressursar, og dei store revideringane på PRISME (NORAN602 og NORAN604) og nyutviklingane (NORAN609) har også kome kauptilbodet til nytte.

3.2 Arbeidsomfang

Det er vår oppfatning at arbeidsomfanget i BA-programmet og årsstudiet er rimeleg og balansert. Ekstern fagfelle kommenterer ikkje noko anna og studentane som har delteke i spørjeundersøkinga, har heller ikkje påpeika arbeidsomfang som eit problem.

3.3 Undervisnings-, læringsaktivitetar og vurderingsformer

Vi forsøker gjennomgåande å leggja til rette for at studentane er aktive i undervisninga. Det at vi har ofte mindre grupper i undervisninga, gjer at vi klarar å etablere ein kultur for erfaringsutveksling og refleksjon i undervisninga. På det nettbaserte vidareutdanningstilbodet PRISME har vi utvikla ei rekke undervisnings- og læringsaktivitetar som vi også dreg nytte av på emna som inngår i BA-graden og årsstudiet.

Ekstern fagfelle har gjort ei grundig vurdering av vurderingsformer og konkluderer med at det «ligger til rette for at studentenes kunnskaper og ferdigheter blir prøvd på mange ulike måter gjennom programmet» (s. 3). Derimot stiller ekstern fagfelle spørsmål om studentane i tilstrekkeleg grad blir prøvd i begge skriftspråksformer i og med at det stort sett på alle sluttvurderingar er valfri målform. Vår vurdering er at vi i stor nok grad legg til rette for at studentane tileignar seg ferdigheiter i begge skriftspråksformer ved at vi har skriftleg oppgåve som obligatoriske arbeidskrav på fleire emne og at desse har spesifikke krav til målform.

3.4 Studentmedverknad og læringsmiljø

Studentane ved alle programma som sorterer under programstyret for Nordisk har eit fagutval som arrangerer faglege og sosiale hendingar, og som deltek i programstyret. Her er det eit problem at det i evalueringsperioden har vore varierende grad av aktivitet i Fagutvalet for nordisk, men i noverande semester har dette tatt seg opp. I spørjeundersøkinga til noverande og tidlegare studentar på BA-programmet, og i emnevurderingar, kjem det fram at studentane er nøgde med forelesarane og opplegget. Her er fleire eksempel i frå spørjeundersøkinga:

Fikk en unik innsikt i norsk som andrespråk, både historisk, teoretisk og pedagogisk. Mulighet for å gå i dybden med BA-oppgave er også en styrke, likte særlig NORAN250 veldig godt.

Det har en didaktisk orientering, som er veldig relevant for de som skal undervise.

Belyser viktige og ofte oversette perspektiv på både norsk og språkfag generelt, som bl.a. kan være relevant for de aller fleste lærere eller for andre som jobber med andrespråkselever på en eller annen måte.

Miljøet er lite, og består av folk med mye kunnskap og lidenskap, og gir et godt utgangspunkt for studenter. Det er interesse for å se på ulike aspekter innenfor faget, og vi blir oppmuntret til å stille spørsmål og kritisere, og utforske område.

4. Vurdering av studietilbodets resultat og relevans

4.1 Rekruttering

Figur 1 viser at BA-programmet har mange søkjarar og at det er langt fleire som er kvalifiserte enn dei som får opptak. Figur 2 viser at det er endå fleire som ønsker å ta eit årsstudium i norsk som andrespråk, og at også der er det eit stort gap mellom dei som er kjent kvalifiserte av Samordna opptak og dei som får tilbod. Talet på søkjarar som har takka ja til tilbod om plass på BA i norsk som andrespråk har i vurderingsperioden lege mellom 7 og 11 personar. Talet på søkjararar som har takka ja til på plass på årsstudiet, har lege mellom 17 til 28. Det betyr at BA-programmet ikkje alltid fyller plassane (10), men at når det gjeld årsstudiet, blir det tatt opp fleire enn det eigentleg er studieplassar til (13).

Vi vil understreka at talmaterialet for rekruttering (Figur 1 og 2) viser at norsk som andrespråk har halde seg stabilt i ein periode der mange humanistiske fag har falt i interesse.

Det er ikkje noko særleg å kommentera når det gjeld karakterfordelinga på emna som inngår i BA-graden og som utgjør årsstudiet.

4.2 Gjennomføring og kandidatproduksjon

Det er klart av tala i Figur 3 at vi har eit ganske stort fråfall på BA-grad i norsk som andrespråk. Det er noko vi tar på stort alvor og som er del av bakgrunnen for at vi i fjor sette i gong eit arbeid med å revidera BA-graden og også delvis årsstudiet (emnerekkefølge). Basert på tilbakemeldingar frå studentar gjennom dei siste åra, og tilbakemeldingar frå spørjeundersøkinga sendt ut til tidlegare og noverande BA-studentar, meiner vi det obligatoriske litteraturemnet, og den manglande relevansen det har hatt for innhaldet og læringsutbytet i graden elles, kan ha vore ei viktig årsak til fråfallet.

Tala i figur 4 viser at det er endå fleire studentar som vil ta årsstudium i norsk som andrespråk enn det er studentar som vil BA-graden, og at talet på årsstudiestudentar er stigande etter å ha falt.

Talmaterialet presentert Figur 5 og 6 viser at det samla sett er eit høgt tal studentar som gjennomfører sluttvurdering i eit eller fleire norsk som andrespråksemne på 100-nivå, og at emneporteføljen blir tatt av mange studentar som ikkje har studierett på årsstudium eller BA i norsk som andrespråk.

4.3 Relevans og kontakt med arbeidslivet

Norsk som andrespråk er ein humanistisk fagdisiplin med høg relevans for samfunnet. Som vi har peika på tidlegare i rapporten, er samfunnet avhengig av tilbod i norsk som andrespråk for å kunne stetta behovet for kvalifiserte lærarar som underviser i norsk etter Integreringslova (2021, § 39) og Opplæringslova (§ 18-2) samt lærarar som underviser elevar som har innvilga rett til særskilt språkopplæring etter Opplæringslova (2024, § 3-6 og § 6-5).

Fagmiljøet ved LLE er ein aktiv og sentral tilbydar av EVU i norsk som andrespråk gjennom PRISME-studiet. I tillegg er fagmiljøet no i ferd med å utvikle eit program i norsk som andrespråk for Vestland fylkeskommune med ein emneportefølje som skal treffe ulike grupper av lærarar og studieretningar. Dessutan vil fagmiljøet på vegne av UiB inngå som partner med Bergen læringssenter/Bergen kommune i ei desentralisert ordning for kompetanseutvikling for lærarar og leiararar som arbeider med vaksne, finansiert av HK-dir og forvalta av Statsforvaltaren i Vestland.

Fagmiljøet har utstrekt kontakt mot praksisfeltet, og mottar ofte førespurnader frå praksisfeltet om å delta på seminardagar. Fagmiljøet driv dessutan forskning med høg relevans for praksisfeltet, og eit eksempel på det er det NFR-finansierte forskarprosjektet [ALAN](#) som forskar på utvikling av norsk blant lågt utdanna vaksne innvandrarar første året dei går i formell opplæring. Dette prosjektet var i samarbeid med UiB Videre i november 2024 vertskap for eit stort symposium retta mot lærarar i vaksenopplæringa. Forskinga i [NINJA-prosjektet](#) har vore eit sentralt referansepunkt i arbeidet med den nye språkpolitikken i UH-sektoren, og er nemnd i styringsdokument som mellom anna leia opp til Handlingsplan for norsk fagspråk.

Fagmiljøet har også over lengre tid hatt samarbeid med Bergen Læringssenter og kvalifiseringssenteret Ny Sjanse-NAV Bergenhus knytt til arbeidsretta norskopplæring. Dette begynte med eit IMDI-finansierte prosjekt der UiB v/ fagmiljøet i norsk som andrespråk blei invitert inn. M.a. har fleire masterstudentar fått tilgang til feltet (både klasserom og praksisplassar), noko som har resultert i fleire masteroppgåver med ulike perspektiv på arbeidsretta norskopplæring. Samarbeidet har til dels vore formalisert gjennom forskargruppa BLAU, der lærarar frå praksisfeltet er medlemmer. Dette samarbeidet har også resultert i at fagmiljøet i norsk som andrespråk no utviklar eit nytt EVU/PRISME-emne (NORAN605) som etter planen skal koma i gang hausten 2025.

I tillegg har det samla fagmiljøet i norsk etter godkjenning av instituttleiinga bestemt seg for å etablere ei årleg hending retta mot praksisfeltet, PRISME-forelesinga.

5. Øvrige krav til studietilbodet

5.1 Internasjonalisering

Fagmiljøet og studieadministrasjonen arbeider for tida med å få på plass utvekslingsavtalar med institusjonar i utlandet som har eit studietilbod betre tilpassa vårt studietilbod enn den avtalen vi har i dag (med Universitetet i Poznan). Poznan har eit fagleg sterkt skandinavistikk-miljø som inkluderer norsk, men vi ønsker å inngå avtalar med institusjonar som tilbyr studieemne med eit andrespråksperspektiv. Det kan nemnast at LLE har hatt ein del innreisande studentar frå Skandinavistikk ved Universitetet i

Poznan, og blant norsk som andrespråksemna har særleg NORAN107 Fleirspråklegheit i sosiolingvistisk perspektiv tiltrekt seg studentar.

5.2 Studium med praksis

Ikkje relevant

5.3 Studie regulert av nasjonale rammeplanar og/eller retningslinjer

Ikkje relevant

6. Fagmiljø

6.1 Krav til fagmiljø

Vi vil her gi ein kort omtale av fagmiljøet i samsvar med Studietilsynsforskrifta §2.3 og dei 7 ledd med føresegner om fagmiljøet tilknytt studiet, m.a. fagmiljøets størrelse, utdanningsfagleg kompetanse, kompetansenivå, deltaking i nasjonale og internasjonale samarbeid.

- 1) Fagmiljøet i norsk som andrespråk har vore relativt stabilt over tid, og det er vår oppfatning at fagmiljøet har ei samansetting som dekker dei emna som inngår i studietilbodet. Fagmiljøet som driv studieprogramma på kampus (årsstudiet, bachelorstudiet og lektoremnet) har to faste stillingar. Dette er eit absolutt minimum og noko på grensa all den tid Nistov og Gujord i tillegg bidreg inn i EVU-aktiviteten i norsk som andrespråk.

Fakultetsstyret vedtok i møtet 10.12.24 å inndra den eine faste stillinga ved ein avgang til pensjon seinast i 2028⁶. Dersom denne nedbemanninga blir ein realitet, vil det føra til at studietilboda vi har evaluert i denne rapporten blir lagde ned, og at fagmiljøet må avslå førespurnader om eksternt finansierte oppdrag om EVU. Den vitskaplege stillinga knytt til EVU-programmet PRISME, er ikkje del av bemanningsplanen og kan verken brukast på kampusstudiet eller åleine driva PRISME-studiet eller utvikla nye EVU-tilbod.

Framtida for norsk som andrespråk som kampusstudium og EVU-tilbod på HF ved UiB er per i dag høgst uklar og usikker.

- 2) Alle fast tilsette har utdanningsfagleg kompetanse; både i form av pedagogisk utdanning og realkompetanse etter lang erfaring,
- 3) Studietilbodet har eigen fagkoordinator som har eit definert ansvar for kvalitetssikring og-utvikling av studiet. I ein periode var studietilbodet i norsk som andrespråk underlagt felles fagkoordinator med nordisk språk, men det er vår oppfatning at det er ein stor fordel med eigen fagkoordinator for norsk som andrespråk for å kunna sikra spisskompetanse i faget inn i utvikling og kvalitetssikring. Det overordna ansvaret for studietilbodet ligg hos Programstyret for nordisk, som inkluderer representantar for studieprogramma i nordisk språk og litteratur, norrøn filologi, nordisk fagdidaktikk og norsk som andrespråk.
- 4) Fagmiljøet oppfyller kravet i ledd fire som seier at minst 50 prosent av årsverka tilknytt studietilbodet skal utgjera tilsette i hovudstilling ved institusjonen. Fagmiljøet oppfyller også

⁶ [Bemanningsplan 2026-2030.pdf](#)

kravet om at minst 20 prosent tilsette ved bachelorprogrammet skal ha førstestillingskompetanse: Dei to fast tilsette (Gujord og Nistov) har begge professorkompetanse i norsk som andrespråk og har begge Ph.d.-grad innan dette fagfeltet. Den fast tilsette ved EVU-tilbodet Prisme (Schjetne) har også førstestillingskompetanse og Ph.d.-grad innan norsk som andrespråk.

- 5) Fagmiljøet oppfyller kravet om at det skal drivast forskning og fagleg utviklingsarbeid tilknytt studietilbodet, og det er vår oppfatning at dette forskning og -utviklingsarbeidet er av ein kvalitet og omfang som tilfredsstiller innhaldet og nivået i studietilbodet. Det er dessutan utan tvil slik at forskinga som fagmiljøet driv, har klar relevans for samfunnet og kan bidra til å løysa utfordringar samfunnet står overfor innanfor integreringsfeltet.
- 6) Fagmiljøet oppfyller klart kravet om aktiv deltaking i nasjonale og internasjonale samarbeid og nettverk som er relevante for studietilbodet. Dei fast tilsette har eit stor nasjonalt nettverk knytt til fagfeltet norsk som andrespråk, og har også mange internasjonale kontaktar og samarbeidspartnarar innanfor det internasjonale forskingsfeltet SLA (*Second Language Acquisition*). Fagmiljøet i norsk som andrespråk knytt til bachelorprogrammet er saman med Norsk kursa ved UiB blitt utpeikt til å arrangera den internasjonale konferansen Nordiske språk som andrespråk i 2026.
- 7) Ikkje relevant

7. Forslag til eventuelle tiltak og plan for oppfølging

Vi ønsker særleg å arbeide vidare med å forbetra BA-graden vår og har forventningar om at studieporteføljeprojektarbeidet kan vere til hjelp, både ved å kunne finna fram til gode samarbeid om fellesemne samt vurdere om norsk som andrespråk kan vere relevant for emnepakkane som er under utvikling. (Vi viser elles til kommentarar om tiltak tidlegare i teksten).

Opptaksprosess

Årstall	Terminkode	Studieplasser	Søkere	1.prioritet	Kvalifisert	Kvalifiserte 1.pri	Fått tilbud	Svart ja	Andel ja av tilbud	Registrert	Andel registrerte av tilbud	Antall registrerte pr. studieplass
2024	HØST	10	53	13	43	10	14	8	57.1%	6	42.9%	60.0%
2023	HØST	10	74	17	56	12	16	7	43.8%	5	31.3%	50.0%
2022	HØST	10	52	12	42	9	12	8	66.7%	6	50.0%	60.0%
2021	HØST	10	62	8	53	7	16	8	50.0%	3	18.8%	30.0%
2020	HØST	10	66	18	50	13	15	11	73.3%	11	73.3%	110.0%
2019	HØST	10	71	17	53	14	19	11	57.9%	10	52.6%	100.0%
2018	HØST	10	96	18	70	17	20	16	80.0%	13	65.0%	130.0%
2017	HØST	10	74	14	55	13	18	12	66.7%	11	61.1%	110.0%
2016	HØST	5	86	25	70	20	20	15	75.0%	11	55.0%	220.0%
2015	HØST	5	60	15	43	9	9	9	100.0%	7	77.8%	140.0%

Opptaksprosess

Årstall	Terminkode	Studieplasser	Søkere	1.prioritet	Kvalifisert	Kvalifiserte 1.pri	Fått tilbud	Svart ja	Andel/ja av tilbud	Registrert	Andel registrerte av tilbud	Antall registrerte pr. studieplass
2024	HØST	13	116	37	107	32	34	20	58.8%	13	38.2%	100.0%
2023	HØST	13	120	31	100	27	35	21	60.0%	9	25.7%	69.2%
2022	HØST	13	138	31	116	28	44	17	38.6%	2	4.5%	15.4%
2021	HØST	13	143	34	120	28	46	23	50.0%	11	23.9%	84.6%
2020	HØST	13	136	33	112	26	29	17	58.6%	5	17.2%	38.5%
2019	HØST	13	136	40	120	33	43	28	65.1%	16	37.2%	123.1%
2018	HØST	13	145	43	117	32	35	25	71.4%	8	22.9%	61.5%
2017	HØST	13	204	73	172	62	71	43	60.6%	21	29.6%	161.5%
2016	HØST	20	176	51	150	42	52	42	80.8%	29	55.8%	145.0%
2015	HØST	19	76	16	59	12	14	10	71.4%	4	28.6%	21.1%
2014	HØST	15	83	31	53	20	20	13	65.0%	5	25.0%	33.3%
2013	HØST	20	98	35	72	29	31	26	83.9%	15	48.4%	75.0%
2012	HØST	25	75	20	60	16	16	12	75.0%	3	18.8%	12.0%
2011	HØST	20	85	18	56	11	15	13	86.7%	5	33.3%	25.0%
2010	HØST	20	97	26	73	22	25	18	72.0%	5	20.0%	25.0%
2009	HØST	20	116	48	78	34	39	31	79.5%	23	59.0%	115.0%
2008	HØST	20	91	21	59	13	14	10	71.4%	8	57.1%	40.0%
2007	HØST	20	114	35	71	22	25	17	68.0%	14	56.0%	70.0%
2006	HØST	20	125	30	84	22	25	17	68.0%	13	52.0%	65.0%
2005	HØST	20	106	33	67	24	30	23	76.7%	0	0.0%	0.0%
2004	HØST	30	74	21	34	9	9	5	55.6%	0	0.0%	0.0%

Startår/termin	Totalt	Studieår / Semesternummer									
		1. studieår	2. studieår	3. studieår	4. studieår	5. studieår					
2024 HØST	Antall aktive studenter	6									
	Antall kvalifikasjoner	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	Andel_kvalifikasjoner	0.0%									
2023 VÅR	Antall aktive studenter	1	1	1	1						
	Antall kvalifikasjoner	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	Andel_kvalifikasjoner	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%						
2023 HØST	Antall aktive studenter	4	3	4							
	Antall kvalifikasjoner	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	Andel_kvalifikasjoner	0.0%	0.0%	0.0%							
2022 VÅR	Antall aktive studenter	1	1								
	Antall kvalifikasjoner	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	Andel_kvalifikasjoner	0.0%	0.0%								
2022 HØST	Antall aktive studenter	4	4	2							
	Antall kvalifikasjoner	1	0	0	1	1	1	1	1	1	
	Andel_kvalifikasjoner	25.0%	0.0%	0.0%	25.0%						
2021 VÅR	Antall aktive studenter	1	1	1	1						
	Antall kvalifikasjoner	1	0	0	1	1	1	1	1	1	
	Andel_kvalifikasjoner	100.0%	0.0%	0.0%	100.0%						
2021 HØST	Antall aktive studenter	3	3	1							
	Antall kvalifikasjoner	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	Andel_kvalifikasjoner	0.0%	0.0%	0.0%							
2020 HØST	Antall aktive studenter	10	10	9	3	1					
	Antall kvalifikasjoner	5	0	1	2	4	4	5	5	5	
	Andel_kvalifikasjoner	50.0%	0.0%	10.0%	20.0%	40.0%	40.0%	50.0%			
2019 HØST	Antall aktive studenter	10	10	8	5	5	2	1	1	1	
	Antall kvalifikasjoner	2	0	0	0	1	2	2	2	2	
	Andel_kvalifikasjoner	20.0%	0.0%	0.0%	0.0%	10.0%	20.0%	20.0%	20.0%	20.0%	
2018 VÅR	Antall aktive studenter	3	3	1	2	1	1	1	1	1	
	Antall kvalifikasjoner	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
	Andel_kvalifikasjoner	33.3%	33.3%	33.3%	33.3%	33.3%	33.3%	33.3%	33.3%	33.3%	
2018 HØST	Antall aktive studenter	14	13	9	3	5	4	2	1	1	
	Antall kvalifikasjoner	5	0	2	2	4	4	5	5	5	
	Andel_kvalifikasjoner	35.7%	0.0%	14.3%	14.3%	28.6%	28.6%	35.7%	35.7%	35.7%	
2017 VÅR	Antall aktive studenter	3	3	3	3	1	1	1	1	1	
	Antall kvalifikasjoner	2	0	0	2	2	2	2	2	2	
	Andel_kvalifikasjoner	66.7%	0.0%	0.0%	66.7%	66.7%	66.7%	66.7%	66.7%	66.7%	
2017 HØST	Antall aktive studenter	11	11	7	5	5	2	2	2	2	
	Antall kvalifikasjoner	2	0	0	0	2	2	2	2	2	
	Andel_kvalifikasjoner	18.2%	0.0%	0.0%	0.0%	18.2%	18.2%	18.2%	18.2%	18.2%	
2016 HØST	Antall aktive studenter	11	11	9	8	7	3	2	0		
	Antall kvalifikasjoner	3	0	0	0	1	1	2	3	3	
	Andel_kvalifikasjoner	27.3%	0.0%	0.0%	0.0%	9.1%	9.1%	18.2%	27.3%		
2015 HØST	Antall aktive studenter	9	7	8	6	6	2	3	1	1	
	Antall kvalifikasjoner	7	0	2	2	6	6	6	7	7	
	Andel_kvalifikasjoner	77.8%	0.0%	22.2%	22.2%	66.7%	66.7%	77.8%	77.8%	77.8%	

Karakterer og stryk på denne tlf. i
 Skolekarakterer benyttes ved søke 4. og 5. årsskole.

Emnekode	Emne navn	Arstall	Terminekode	Type vurdering	Antall studenter	Antall studenter m/kyrdering	Antall studenter strøket	Styrkeprosent	Smitteskårer
NOR20101	Norsk skolekunnskap	2014	Vår	Mappevurdering + skriftlig	5	1	0	0,0%	3,0
		2015	Vår	Skriftlig skoleeksamen	6	3	0	0,0%	3,0
		2016	Høst	Skriftlig skoleeksamen	1	1	0	0,0%	3,0
		2017	Vår	Skriftlig skoleeksamen	6	3	0	0,0%	3,0
		2017	Vår	Skriftlig skoleeksamen	12	7	1	4,2%	2,0
		2018	Høst	Skriftlig skoleeksamen	1	0	0	0,0%	2,0
		2018	Vår	Skriftlig skoleeksamen	11	7	1	14,3%	3,2
		2019	Høst	Oppgave og skriftlig skoleeksamen	1	1	0	0,0%	3,0
		2020	Høst	Mappevurdering og skriftlig eksamen	1	1	0	0,0%	3,0
		2021	Vår	Mappevurdering og skriftlig eksamen	7	0	0	0,0%	3,0
NOR20102	Norsk skolekunnskap	2015	Høst	Skriftlig skoleeksamen	1	1	0	0,0%	2,0
		2015	Vår	Skriftlig skoleeksamen	5	1	0	0,0%	2,0
		2016	Vår	Skriftlig skoleeksamen	6	4	1	25,0%	4,3
		2017	Høst	Skriftlig skoleeksamen	1	1	0	0,0%	3,0
		2017	Vår	Skriftlig skoleeksamen	1	1	0	0,0%	3,0
		2018	Høst	Skriftlig skoleeksamen	2	2	0	0,0%	3,0
		2018	Vår	Skriftlig skoleeksamen	9	6	1	15,7%	3,2
		2019	Høst	Skriftlig skoleeksamen	13	7	1	14,3%	4,0
		2020	Høst	Skriftlig skoleeksamen	8	7	0	0,0%	2,7
		2021	Vår	Skriftlig skoleeksamen	1	1	0	0,0%	3,0
NOR20103	Norsk skolekunnskap	2022	Høst	Skriftlig skoleeksamen	8	6	0	0,0%	2,7
		2023	Vår	Skriftlig skoleeksamen	1	1	0	0,0%	2,0
		2023	Høst	Skriftlig skoleeksamen	7	5	1	20,0%	2,8
		2024	Vår	Skriftlig skoleeksamen	1	1	0	0,0%	2,0
		2024	Vår	Skriftlig skoleeksamen	8	5	0	0,0%	2,0
		2024	Vår	Skriftlig skoleeksamen	1	1	1	100,0%	2,0
NOR20105	Foredrag og grammatikk i norsk skoleeksamen	2019	Vår	Skriftlig skoleeksamen	15	7	1	14,3%	2,8
		2020	Høst	Skriftlig skoleeksamen	3	2	0	0,0%	2,5
		2021	Vår	Skriftlig skoleeksamen	11	8	1	12,5%	3,3
		2021	Høst	Skriftlig skoleeksamen	3	3	0	0,0%	3,0
		2021	Vår	Skriftlig skoleeksamen	10	7	1	14,3%	2,5
		2022	Høst	Skriftlig skoleeksamen	2	2	1	50,0%	3,0
		2023	Vår	Skriftlig skoleeksamen	14	9	2	22,2%	2,4
		2023	Vår	Skriftlig skoleeksamen	4	3	1	33,3%	3,0
		2023	Vår	Skriftlig skoleeksamen	15	9	1	11,1%	2,8
		2024	Vår	Skriftlig skoleeksamen	15	9	1	11,1%	2,8
NOR20106	Foredrag og grammatikk i norsk skoleeksamen	2020	Vår	Skriftlig skoleeksamen	14	9	1	11,1%	2,9
		2021	Høst	Skriftlig skoleeksamen	3	2	1	50,0%	1,0
		2021	Vår	Skriftlig skoleeksamen	9	6	1	16,7%	3,0
		2022	Høst	Skriftlig skoleeksamen	1	1	0	0,0%	2,5
		2023	Vår	Skriftlig skoleeksamen	2	2	0	0,0%	2,0
		2024	Vår	Skriftlig skoleeksamen	6	5	0	0,0%	3,5
NOR20107	Foredrag og grammatikk i norsk skoleeksamen	2014	Vår	Skriftlig skoleeksamen	4	1	0	0,0%	4,0
		2015	Høst	Muntlig eksamen	6	5	0	0,0%	4,0
		2016	Høst	Muntlig eksamen	5	5	0	0,0%	4,0
		2017	Høst	Muntlig eksamen	4	3	0	0,0%	3,0
		2017	Vår	Muntlig eksamen	10	8	0	0,0%	3,4
		2018	Vår	Muntlig eksamen	1	1	0	0,0%	3,0
		2018	Høst	Muntlig eksamen	9	6	0	0,0%	4,3
		2019	Høst	Muntlig eksamen	11	4	0	0,0%	3,8
		2020	Høst	Muntlig eksamen	8	6	0	0,0%	3,5
		2021	Vår	Muntlig eksamen	1	1	0	0,0%	4,0
NOR20108	Foredrag og grammatikk i norsk skoleeksamen	2021	Høst	Muntlig eksamen	9	6	0	0,0%	2,7
		2022	Høst	Muntlig eksamen	9	5	0	0,0%	2,6
		2023	Høst	Muntlig eksamen	7	4	0	0,0%	2,5
		2024	Vår	Muntlig eksamen	2	1	0	0,0%	2,5
		2024	Høst	Muntlig eksamen	10	10	0	0,0%	3,4
NOR20109	Foredrag og grammatikk i norsk skoleeksamen	2014	Høst	Skriftlig skoleeksamen	5	2	0	0,0%	2,5
		2015	Høst	Skriftlig skoleeksamen	5	3	0	0,0%	3,3
		2016	Høst	Skriftlig skoleeksamen	14	9	1	11,1%	3,8
		2017	Høst	Skriftlig skoleeksamen	1	1	0	0,0%	3,0
		2018	Høst	Skriftlig skoleeksamen	9	6	0	0,0%	3,5
		2019	Høst	Skriftlig skoleeksamen	15	7	0	0,0%	3,7
		2020	Høst	Skriftlig skoleeksamen	2	2	1	50,0%	2,0
		2021	Høst	Skriftlig skoleeksamen	9	8	0	0,0%	2,8
		2021	Vår	Skriftlig skoleeksamen	1	1	0	0,0%	2,0
		2022	Høst	Skriftlig skoleeksamen	6	5	1	20,0%	2,8
NOR20110	Foredrag og grammatikk i norsk skoleeksamen	2023	Høst	Skriftlig skoleeksamen	8	5	2	40,0%	2,7
		2024	Vår	Skriftlig skoleeksamen	1	1	1	100,0%	2,5
		2024	Høst	Skriftlig skoleeksamen	1	1	0	0,0%	3,0
		2025	Høst	Skriftlig skoleeksamen	7	3	0	0,0%	3,2
NOR20111	Foredrag og grammatikk i norsk skoleeksamen	2015	Vår	Oppgave og skriftlig skoleeksamen	8	6	0	0,0%	3,2
		2016	Høst	Oppgave og skriftlig skoleeksamen	1	0	0	0,0%	2,7
		2017	Vår	Oppgave og skriftlig skoleeksamen	15	9	2	22,2%	2,7
		2017	Høst	Oppgave og skriftlig skoleeksamen	1	1	0	0,0%	3,0
		2018	Høst	Oppgave og skriftlig skoleeksamen	6	6	1	20,0%	3,0
		2019	Høst	Oppgave og skriftlig skoleeksamen	1	1	0	0,0%	2,0
		2020	Høst	Oppgave og skriftlig skoleeksamen	1	1	0	0,0%	2,0
		2021	Vår	Oppgave og skriftlig skoleeksamen	2	1	0	0,0%	1,0
		2024	Høst	Oppgave og skriftlig skoleeksamen	3	3	0	0,0%	4,0
		2025	Høst	Oppgave og skriftlig skoleeksamen	1	1	0	0,0%	4,0

Karakterer og stryk på emnenivå

[illegible]

Bachelorprogram i norsk som andrespråk (BAHF-NORAN)

IMPORTERT

Studienivå: Bachelor studium (390)

Sted: 184.11.21.00 Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier

Omfang og studiepoeng

Nynorsk

Programmet er normert til 3-årig fulltidsstudium og 180 studiepoeng (sp.), normalt fordelt på 30 sp. innføringsemne, 90 sp. spesialisering og 60 sp. valfrie emne.

Navn på grad

Nynorsk

Bachelor i norsk som andrespråk

Fulltid/deltid

Nynorsk

Programmet er organisert som eit fulltidsstudium. Etter avtale med studierettleiar kan heile eller delar av programmet takast på deltid, kor ein tar minimum 15 sp. (50 %) i semesteret.

Undervisningsspråk

Nynorsk

Norsk eller anna skandinavisk språk.

Studiestart - semester

Nynorsk

Haust

Mål og innhold

Nynorsk

Studiet i norsk som andrespråk skal gi ei brei orientering om dei spørsmåla som reiser seg når personar med andre førstespråk skal lære seg norsk språk. Studiet skal òg gi grunnlag for betre skrivedugleik i både bokmål og nynorsk.

Faget er i første rekkje tenkt for studentar som planlegg å undervise i norsk som andrespråk for elevar frå språklege minoritetar i ulike skuleslag.

Læringsutbytte

Nynorsk

Kandidaten skal ved avslutta program ha følgjande læringsutbytte definert i kunnskap, ferdigheiter og generell kompetanse:

Kunnskap:

Kandidaten

- har brei kunnskap om typiske trekk ved språket og utviklinga til andrespråksinnlærarar
- har brei innsikt i andrespråklæringsteori og språkdidaktiske spørsmål
- har brei kunnskap om norsk lydlære, grammatikk og ordforråd
- har kunnskap om moderne skriftspråkshistorie (bokmål og nynorsk)
- har kunnskap om fleirspråklegheit på individ- og samfunnsnivå
- har noko kunnskap om vurdering og testing av språkleg dugleik hos fleirspråklege personar
- har kjennskap til bruken av ulike slag tekstar i andrespråkstileigning og -undervisning
- har brei kunnskap om nordisk, særleg norsk, skjønnlitteratur, med vekt på 1900-talet
- kjenner dei episke, lyriske og dramatiske hovudsjangrane og viktige undersjangrar av dei
- kjenner sentrale nordiske forfattarskapar

Ferdigheiter:

Kandidaten

- kan skrive bokmål og nynorsk korrekt og godt
- kan skrive velformulerte og samanhengande skildrande, resonnerande og argumenterande tekstar om andrespråksrelaterte og nordiskfaglege emne
- kan analysere og drøfte problemstillingar innanfor norsk som andrespråk, og nordisk, på ein fagleg måte
- kan hente inn fagleg informasjon innanfor norsk som andrespråk, og nordisk, og vurdere han kritisk

Generell kompetanse:

Kandidaten

- kan kommunisere med fagfolk og allmenta om faglege problemstillingar som gjeld nordisk, og særleg norsk som andrespråk og andrespråkstileigning og -undervisning
- kan arbeide aktivt for å styrke sine eigne kunnskapar og ferdigheiter i nordisk, og særleg norsk som andrespråk
- kan planlegge og gjennomføre eit forskingsarbeid av avgrensa omfang innanfor norsk som andrespråk
- kan gi opplæring og rettleiing i bruken av norsk som andrespråk
- kan rettleie lærarar med elevar i norsk som andrespråk

Opptakskrav

Nynorsk

Generell studiekompetanse eller realkompetanse.

Tilrådde forkunnskaper

Nynorsk

Gode kunnskapar og skriftlege ferdigheiter i bokmål og nynorsk, helst karakteren 4 eller betre frå vidaregåande skule.

Gode leseferdigheiter i engelsk.

Innføringsemner

Nynorsk

- Examen philosophicum EXPHIL-HFSEM seminarmodellen (10 sp.) *eller* EXPHIL-HFEKS skuleeksamen (10 sp.)
- EXFAC00SK Språkkunnskap (10 sp.)
- NORD100 Innføring i nordistikk (10 sp.)

Obligatoriske emner

Nynorsk

- EXPHIL
- EXFAC00SK *eller* EXFAC00AS
- NORD100 Innføring i nordistikk (10 studiepoeng)
- NORAN101 Norsk språk som andrespråk (15 studiepoeng)
- NORAN105 Fonologi og grammatikk i andrespråksperspektiv (5 studiepoeng)
- NORAN106 Tekstlingvistikk og pragmatikk i andrespråksperspektiv (10 studiepoeng)
- NORAN107 Fleirspråklegheit i sosiolingvistisk perspektiv (10 studiepoeng)
- NORAN109 Testing og vurdering av språkferdigheiter (5 studiepoeng)
- NORAN104 Andrespråklæring og -undervising (15 studiepoeng)
- NORAN250 Andrespråkslingvistikk med bacheloroppgåve (15 studiepoeng)
- NOLI102 Nordisk: Litteratur etter 1900 (15 studiepoeng)

Spesialisering

Nynorsk

Bachelorprogrammet skal innehalde ei fagleg spesialisering på 90 studiepoeng. Spesialiseringa er sett saman av 60 studiepoeng på 100-nivå og 30 studiepoeng på 200-nivå. Spesialiseringa skal innehalde minimum ei sjølvstendig, rettleidd oppgåve med omfang på minimum 10 studiepoeng (bacheloroppgåve).

NORAN101 Norsk språk som andrespråk (15 studiepoeng)

NORAN105 Fonologi og grammatikk i andrespråksperspektiv (5 stp)

NORAN106 Tekstlingvistikk og pragmatikk i andrespråksperspektiv (10 studiepoeng)

NORAN107 Fleirspråklegheit i sosiolingvistisk perspektiv (10 studiepoeng)

NORAN109 Testing og vurdering av språkferdigheiter (5 studiepoeng)

NORAN104 Andrespråklæring og -undervising (15 studiepoeng)

NORAN250 Andrespråkslingvistikk med bacheloroppgåve (15 studiepoeng)

NOLI102 Nordisk: Litteratur etter 1900 (15 studiepoeng)

Tilrådde valgemner

Nynorsk

Studenten kan velje valemne eller såkalla frie studiepoeng i ein bachelorgrad, fritt blant [alle emne ved Universitetet i Bergen](#) så langt det er plass og studenten har opptaks- og forkunnskapskrava som gjeld for emnet. Ein kan også bruke emne ein har fullført tidlegare som frie studiepoeng i ein bachelorgrad. EXFAC00S, EXFAC00AS og EXPHIL kan ikkje brukast som frie studiepoeng.

Snakk med studierettleiar om du er usikker på korleis du vil legge opp valemna dine. Ein tilrår generelt at studenten vel emne med tanke på si vidare utdanning eller yrkesplanar.

Dersom ein planlegg ein karriere som lærar, bør ein ta omsyn til dette ved val av frie emne.

Rekkefølge for emner i studiet

Nynorsk

Studieløpet i bachelorprogrammet i norsk som andrespråk kan til dømes sjå slik ut:

1. semester (haust)

- Examen philosophicum (10 sp.)
- EXFAC00SK Språkkunnskap (10 sp.)
- NORD100 Innføring i nordistikk (10 sp.)

2. semester (vår)

- NORAN101 Norsk språk som andrespråk (15 sp.)
- NORAN105 Fonologi og grammatikk i andrespråksperspektiv (5 sp.)
- NORAN106 Tekstlingvistikk og pragmatikk i andrespråksperspektiv (10 sp.)

3. semester (haust)

- NORAN104 Andrespråklæring og -undervising (15 sp.)
- NORAN107 Fleirspråklegheit i sosiolingvistisk perspektiv (10 sp.)
- NORAN109 Testing og vurdering av språkferdigheiter (5 sp.)

4. og 5. semester (vår og haust)

- [Delstudium i utlandet](#) og/eller andre [valfrie emne](#) (60 sp. til saman)

6. semester (vår)

- NORAN250 Andrespråkslingvistikk med bacheloroppgåve (15 sp.)
- NOLI102 Nordisk: Litteratur etter 1900 (15 sp.)

Ei generell tilråding er at ein bør ha fullført 60 studiepoeng på 100-nivå før ein tar fatt på 200-nivå. Sjå [tabell](#) for detaljerte opplysingar om kvart emne. Snakk med studierettleiar om du treng råd rundt studieløpet ditt.

Delstudium i utlandet

Nynorsk

Det er mogleg å ta delar av studiet i utlandet, og universitetet har utvekslingsavtalar med mange institusjonar over det meste av verda. Det er viktig at ein finn ein institusjon med eit fagtilbod som passar for den einskilde studenten, og valet av utanlandsopphald blir gjort i samråd med studierettleiaren.

[Les meir om utveksling.](#)

[Sjå anbefalte utvekslingsavtalar for dette studieprogrammet.](#)

Arbeids- og undervisningsformer

Nynorsk

Undervisninga omfattar førelesingar og ulike former som legg til rette for studentaktivitet: seminar, gruppeundervisning og individuell rettleiing. Informasjon om undervisningsform for kvart emne står i emneplanen.

Vurderingsformer

Nynorsk

Vurderingsformene er hovudsakleg skriftleg og munnleg vurdering. Informasjon om vurderingsform for kvart emne står i emneplanen.

Vitnemål og vitnemålstillegg

Nynorsk

Vitnemål på norsk med vitnemålstillegg (Diploma supplement) på engelsk, er å finne digitalt på www.vitnemalsportalen.no når krava til graden er oppfylt.

Karakterskala

Nynorsk

Ved sensur kan det bli nytta ein av to karakterskalaer:

- 1) Karakterskala A-F
- 2) Bestått/ikkje bestått

For meir detaljert informasjon, sjå emneplanen for det einskilde emnet.

Grunnlag for vidare studium

Nynorsk

Ein bachelorgrad gir mellom anna grunnlag for å søke opptak til masterprogrammet i same fagområde ved Universitetet i Bergen.

Relevans for arbeidsliv

Nynorsk

Utdanningar ved Det humanistiske fakultet gir mange ulike moglegheiter i arbeidsmarknaden avhengig av kva for emne den einskilde studenten har i graden sin, men også kva for interesser og engasjement studenten har i tillegg til graden. Kompetanse i språk og litteratur er etterspurd i mange ulike yrke og bransjar, både private og offentlege.

I private føretak, skulen og i vaksenopplæringa er det i dag eit stort behov for kompetanse i korleis barn, unge og vaksne lærer norsk som andrespråk, og korleis leggje til rette for at læring skal skje.

Generelt gir studiet ein praktisk og teoretisk tekst- og språkkompetanse som, kombinert med annan relevant kompetanse, kan kvalifisere for arbeid overalt der det krevst evne til språkleg formidling og til vurdering og utvikling av tekst, t.d. i undervisnings- og informasjonsarbeid, i forlag og kulturinstitusjonar, i offentlege etatar, private føretak og organisasjonar.

Evaluering

Nynorsk

Studentane, programstyret og ekstern fagfelle skal kontinuerleg evaluere emne og program i tråd med kvalitetssystem for utdanning ved Universitetet i Bergen. Tidlegare emne- og programevalueringar finn ein på www.kvalitetsbasen.uib.no

Skikkethetsvurdering og autorisasjon

Nynorsk

Programmet har ikkje krav om skikkavurdering eller autorisasjon.

Programansvarlig

Nynorsk

Programstyret har ansvar for innhald, struktur og kvalitet i programmet og tilhøyrande emne.

Administrativt ansvarlig

Nynorsk

Det humanistiske fakultet ved [Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studium](#) har det administrative ansvaret for studieprogrammet.

Kontaktinformasjon

Nynorsk

Ta gjerne kontakt med studierettleiar på programmet dersom du har spørsmål: studierettleiar.ile@uib.no
Tlf: 55 58 24 00

Engelsk

Please contact studierettleiar.ile@uib.no if you have any questions about the programme.
+47 55 58 24 00

Vitnemål side 2 - Målsetting, innhold og organisering

Nynorsk

Bachelorgraden i norsk som andrespråk inneheld 10 studiepoeng examen philosophicum og 10-20 studiepoeng examen facultatum, ei spesialisering på 90 studiepoeng, og 60-70 studiepoeng med valfrie emne.

Studiet gir studentane kunnskapar om språkutviklinga til personar som lærer seg norsk som andrespråk. Å lære seg eit nytt språk etter at morsmålet er etablert, er eit samansett fenomen, og krev innsikt om både språklege, psykologiske og sosiale sider ved læringsprosessen. Eit kjenneteikn ved studiet er at norsk språk og litteratur blir sett utanfrå, frå perspektivet til dei som har ein annan språk- og kulturbakgrunn. Studiet omfattar også didaktiske tema og gir grunnleggjande kunnskapar for å undervise elevar som ikkje har norsk som morsmål, både i skulen og i vaksenopplæringa.

Årsstudium i norsk som andrespråk (ÅRHF-NORAN)

IMPORTERT

 Studienivå: Årsstudium (180)

 Sted: 184.11.21.00 Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier

Omfang og studiepoeng

Nynorsk

60 studiepoeng

Fulltid/deltid

Nynorsk

Undervisningsspråk

Nynorsk

Norsk og eventuelt dansk og svensk.

Studiestart - semester

Nynorsk

Vår

Mål og innhold

Nynorsk

Studiet skal gje ei allsidig orientering om dei spørsmåla som reiser seg når personar med andre morsmål skal lære seg norsk språk. Faget er i første rekkje tenkt for studentar som planlegg å undervise i norsk som andrespråk for elevar frå språklege minoritetar. Det høver òg som etterutdanning for lærarar som ønskjer å utvide kunnskapane sine om språk, språklæring og språkundervisning.

Studiet er eittårig. Det er samansett av seks obligatoriske emne:

NOSPAN101 Moderne norsk (15 studiepoeng)

NORAN104 Andrespråklæring og -undervisning (15 studiepoeng)

NORAN107 Fleirspråklegheit i sociolingvistisk perspektiv (10 studiepoeng)

NORAN109 Testing og vurdering av språkferdigheiter (5 studiepoeng)

NORAN105 Fonologi og grammatikk i andrespråkperspektiv (5/10 studiepoeng)

NORAN106 Tekstlingvistik og pragmatikk i andrespråkperspektiv (5/10 studiepoeng)

Læringsutbytte

Nynorsk

Ein kandidat med årsstudium i norsk som andrespråk skal kunne

- analysere og tolke norsk språkbruk hos minoritetsspråklege elevar
- ha tileigna seg kunnskap om språklæringsteori og didaktikk
- kunne vurdere pragmatiske, tekstlege, litterære og kulturelle tilhøve i tilknytning til den språkkunnskapen og dugleiken elevane skal tileigne seg
- kunne vurdere praktisk språkleg dugleik hos språkkinnlærarar og evaluere ulike vurderingsformer og -praksisar
- kunne nytte dei teoretiske kunnskapane til å ta gode didaktiske avgjerder
- skrive både bokmål og nynorsk korrekt og godt

Opptakskrav

Nynorsk

| Generell studiekompetanse eller realkompetanse

Tilrådte forkunnskaper

Nynorsk

| EXFAC00SK eller tilsvarende.

Obligatoriske emner

Nynorsk

| Obligatoriske emne: NORAN101, NORAN104, NORAN105, NORAN106, NORAN107, NORAN109

Tilrådte valgemner

Nynorsk

| Ingen

Rekkefølge for emner i studiet

Nynorsk

- | 1. semester (vår): NORAN101, NORAN105, NORAN106
- | 2. semester (haust): NORAN104, NORAN107, NORAN109

Delstudium i utlandet

Nynorsk

Arbeids- og undervisningsformer

Nynorsk

| Førelsingar, oppgåveskriving under rettleiing, kollokvium.

Vurderingsformer

Nynorsk

| Skriftlege og munnlege prøver, mappeoppgåver og rettleidde oppgåver.

Karakterskala

Nynorsk

| Karakterskala A-F

Grunnlag for videre studium

Nynorsk

Studiet kan nyttast som del av ein bachelorgrad etter reglar som gjeld for kvart program.

Relevans for arbeidsliv

Nynorsk

Saman med praktisk-pedagogisk utdanning kvalifiserer studiet for norskundervisning.

Evaluering

Nynorsk

Studiet vert evaluert jamleg i samsvar med gjeldande reglar.

Programansvarlig

Nynorsk

Programstyret for nordisk

Administrativt ansvarlig

Nynorsk

Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studium
Kontakt: studierettleiar@lle.uib.no

Kontaktinformasjon

Nynorsk

Femårig programevaluering for BA-programmet i Nordisk språk og litteratur (BAHF-NOLIS)

1. Innledning

1.1 Om evalueringa

Denne rapporten omfatter primært perioden fra 2019 og til og med 2023, samt for 2024 i de tilfellene der det finnes tallmateriale fra dette året. BA-programmet i nordisk inneholder en språkdel (NOSP) og en litteraturred (NOLI). Oppstart er normalt i høstsemesteret. Programmet har 27 studieplasser (fra og med høsten 2023) og bruker norsk som undervisningsspråk. Opptakskrav er generell studiekompetanse. Detaljert informasjon om programmet finnes i Vedlegg 1. Rapporten er skrevet av Helga Mannsåker, som er fagkoordinator for nordisk språk, og Frode Helmich Pedersen, som er fagkoordinator for nordisk litteratur. Informasjonsgrunnlaget som ligger til grunn for evalueringen, er:

- Årlige egenvurderinger av program fra programstyret
- Programsensorrapporter og programstyrets kommentarer til disse
- Egenvurderinger av enkeltemner ved programmet
- Emneevalueringer fra studenter
- Studieplanen for programmet (Vedlegg 1)
- Tallmateriale og oversikter knyttet til opptak, gjennomføring, utveksling m.m fra studieadministrasjonen (Vedlegg 2)

1.2 Oppfølging etter forrige programevaluering

Ordningen med femårig (nå seksårig) programevaluering er så ny at vi fremdeles er på første runde. Det finnes derfor ikke noen sammenlignbar tidligere rapport som vi kan legge til grunn her.

1.3 Overordnet om tall for rekruttering, gjennomføring og kandidatproduksjon

I perioden frem til høsten 2023 hadde programmet 30 studieplasser. Etter dette ble antallet redusert til 27. I høstsemesteret i 2019 fikk 25 studenter tilbud om studieplass ved BA-programmet, hvorav 20 takket ja. De tilsvarende tallene for de følgende årene var 28 tilbud og 19 aksepterte høsten 2020; 20 tilbud og 15 aksepterte høsten 2021, 9 tilbud og 7 aksepterte

høsten 2022, 18 tilbud og 13 aksepterte høsten 2023. I tillegg tas det opp studenter i vårsemestrene: Våren 2019 ble det tatt opp 7 studenter (av 7 tilbudte), mens det tilsvarende tallet for våren 2023 var 2 av 2. Merk at det her er snakk om overganger fra andre program, da vi ikke har noe våropptak på BA-nivå. I skrivende stund mangler vi tall for 2024. Andelen av studenter som har takket ja til tilbudet om studieplass, ligger mellom 67,9 % og 80 % i høstsemestrene og er stabilt på 100 % for opptak i vårsemestrene. Programmet har i hele perioden hatt litt flere studieplasser enn studenter. Se avsnitt 4 for refleksjoner omkring disse tallene.

Andelen av frafall etter første studieår var 23,5 % for studenter som startet høsten 2019; 23,5 % for dem som startet høsten 2020; 30,8 % for studenter med oppstart høsten 2021; 33,3 % for høsten 2022 %; 44,4 % for studenter fra høsten 2023. Frafallet øker videre utover i studieløpet.

Prosentandelen av studenter som fullfører BA-graden på normert tid, ligger på 30,5 % i den aktuelle perioden. Andelen fullførte etter åtte semestre øker til 32,2 %. Det er ingen tvil om at det bør arbeides med å øke gjennomføringen, for eksempel gjennom tettere individuell oppfølging av studentene eller innføring av mindre småoppgaver underveis i semestrene som gjør oss i stand til å monitorere hvor mange av studentene som er aktive. Det samlede antallet oppnådde kvalifikasjoner var 15 i 2019, 13 i 2020, 7 i 2021, 8 i 2022 og 10 i 2023. Selv om det har vært en nedgang av oppnådde kvalifikasjoner i den angitte perioden, er det også grunn til å bemerke at pilen nå peker i riktig retning i forhold til bunnåret 2021, og at Covid-19 nok kan tenkes å ha påvirket gjennomføringen negativt.. (Se Vedlegg 2 for mer detaljert informasjon om opptakstall til programmet.)

Programmet er slik organisert at studentene har et fagspesifikk innføringsemne (NORD100) i første semester, som går sammen med Ex. Phil. og innføring i språkkunnskap (EXFAC00SK). I andre semester har studentene to relativt omfattende grunnemner på 15 studiepoeng hver: Det litterære emnet er innføring i litteraturen etter 1900 (NOLI102), og det språkvitenskapelige emnet er – i skrivende stund – Moderne norsk (NOSP104), som f.o.m. V25 har erstattet emnet NOSPAN101. NOSPAN101 var et emne som var felles for studenter ved nordisk språk og litteratur og norsk som andrespråk, med felles undervisning og oppgaveseminargrupper. I den nye ordningen med oppsplitting av NOSPAN101 til NOSP104 og NORAN101, tilbyr vi norsk som andrespråk-studentene felles forelesninger med NOSP104-studentene, mens de får egne seminarer av en faglærer fra norsk som andrespråk. I tredje semester er det litterære emnet på 15 studiepoeng og handler om den eldre litteraturen (NOLI103), mens man på språksiden har emnet NOSP105 Språkhistorie og talemål (10 stp.)

og NOSP106 Den nordiske språkgreina (5 stp.). Fjerde og femte semester består av frie emner, enten ved UiB eller utveksling. I sjette semester er det obligatoriske emner med bacheloroppgave innen spesialiseringen. Her velger studentene fritt mellom litteratur- og språkemner som tilbys på 200-nivå det aktuelle semesteret.

1.4 Arbeid med studiekvalitet

Alle ansatte har tatt de nødvendige kurs i universitetspedagogikk eller har tilsvarende realkompetanse. Nye ansatte er forventet å enten allerede inneha undervisningskompetanse eller å skaffe seg nødvendig kompetanse i løpet av de første årene etter ansettelse. Én av de ansatte ved nordisk litteratur har status som fremragende underviser og jobber aktivt med fornyelse av undervisningsformer i retning av økt vektlegging av studentaktiv læring.

Programstyret for nordisk har overordnet ansvar for å diskutere og godkjenne egenvurderinger og studentevaluering av programmets enkeltemner. Her diskuterer representanter fra alle de nordiske fagmiljøene, dvs. Nordisk språk og litteratur, norsk som andrespråk, norrøn filologi og nordisk fagdidaktikk, samt studentrepresentanter fra fagutvalgene, problemstillinger som har kommet frem i evalueringene og foreslår tiltak til forbedringer. Alle forslag til endringer i emneplaner og studieplaner blir diskutert og vurdert av programstyret før eventuell godkjenning. En rapport for programmene ved nordisk skrives hvert år av programstyreleder.

Programmet har også en programsensor som skriver rapport etter bestilling fra fagmiljøet, og disse blir lest og diskutert i programstyret. Denne programsensorrapporten er basert på tilgjengelig tallmateriale, intervjuer med studenter og ansatte, samt sammenligning med tilsvarende program ved andre institusjoner.

2. Mål og faglig profil

2.1 Mål og læringsutbytte

På bachelorprogrammet i nordisk språk og litteratur skal studenten få en bred innføring i den norske litteraturen fra sagatiden til i dag og i det norske språksystemet før og nå, samt litt kunnskap om de andre nordiske språkene. Programmets emner er felles med emnene som inngår i lektorprogrammet i nordisk (både studenter som har nordisk som fag 1 og fag 2) og til dels også med årsstudiet i nordisk, samt med årsstudiet/BA-programmet til norsk som andrespråk. Studentene ved BA-programmet har ikke emner som er reservert kun for dem. Dette er etter fagmiljøets mening ikke til skade for å oppnå læringsmålene for BA-studentene, men sikrer et

bedre læringsmiljø for studentene fordi de gjennom felles undervisning har flere medstudenter enn de ellers ville hatt.

Det faglige innholdet ved kursene som inngår i programmet, oppdateres jevnlig. Dessuten ble alle enkeltemner i studieløpet revidert og oppdatert i forbindelse med innføringen av ny modell for lektorutdanningen høsten 2024. I programsensorrappporten fra 2023 vurderes læringsutbyttebeskrivelsen på studieprogramnivå som “dekkende og tydelig beskrevet”. Læringsutbyttebeskrivelsene er i tråd med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk.

2.2 Kommunikasjon om studiet

Studieplanen er lett tilgjengelig på nett for alle interesserte studenter. Ifølge programsensorrappporten fra 2023 er studieplanen formulert i et klart og tydelig språk og har en klar og systematisk oppbygning. Programsensor finner at det er god sammenheng mellom emnene som inngår i studieprogrammet. I tillegg kommer programmets samfunnsrelevans tydelig frem på hjemmesiden til programmet, der det nevnes ulike karrieremuligheter som studiet gir. Det er ifølge programsensor et forbedringspotensial når det gjelder tematisering av yrke og arbeidsliv i emnebeskrivelsene. Programstyret vil vurdere mulige tiltak til forbedring på dette punktet. Med hensyn til programmets navn, “Nordisk”, er det dekkende i den forstand at studiet har innslag av litteratur og språkkunnskap fra andre nordiske land. Imidlertid påpeker programsensor at disse innslagene kunne vært større. Det relativt lave innslaget fra andre nordiske land skyldes blant annet vektleggingen av norsk i skoleverket (i og med at emnene tas av både BA- og lektorstudenter) og de begrensningene som finnes med hensyn til størrelse på pensum.

3.1 Faglig oppbygging, læringsaktiviteter og vurderingsformer

Programstyret ved nordisk oppfatter at sammensetningen av emnene i programmet er hensiktsmessig for at studentene oppnår de forventede læringsutbyttene. Denne oppfatningen bekreftes av programsensor. BA-studentene har valgfrihet for emner i fjerde og femte semester og kan velge emner innen ulike spesialiseringer i sjette semester, inkludert islandsk, leksikografi, norrøn filologi, norsk som andrespråk og praktisk informasjonsarbeid. Kombinasjonen av obligatoriske og valgfrie emner vurderes som hensiktsmessig og som å gi god faglig progresjon frem mot avsluttet grad.

Når det gjelder fellesemnene på tvers av ulike studieprogram, gjelder dette primært NORD100, NOLI102, og, til og med våren 2024, også NOSPAN101. NORD100 tas av studenter fra BA-programmet i norrøn filologi og norsk som andrespråk (i tillegg til studenter

fra nordisk) og fra høsten 2024 også studenter ved lektorprogrammet. NOLI102 og NOSPAN101 har vært felles for studenter ved nordisk språk og litteratur og norsk som andrespråk. Med hensyn til lektorstudentene, har de en redusert variant av NOLI103 (15 studiepoeng) som har emnekoden NOLI103-L (10 studiepoeng). Forholdet mellom de to variantene av emnet har vært problematisk i den forstand at varianten med 10 studiepoeng har hatt litt for stor arbeidsbelastning i forhold til uttellingen. Dette er imidlertid ikke et spørsmål som angår BA-studentene, som er emnet for denne rapporten.

Studieprogrammet er forskningsbasert først og fremst i fordypningsemnene, som i regelen er basert på faglærers forskningsinteresser. Det er i liten grad snakk om at studenter på BA-programmet tar del i forskning.

3.2 Arbeidsomfang

Programsensor vurderer at pensuminnhold og -mengde er hensiktsmessig i forhold til læringsutbyttmålene ved programmet. Emnene ved programmet har forhåndsdefinerte satser for antall pensumsider per studiepoeng (med mulighet for justering for vanskelighetsgrad). Obligatoriske arbeidskrav og vurderingsformer blir harmonisert på tvers av emner i programstyret.

3.3 Undervisnings-, læringsaktiviteter og vurderingsformer

Faglærerne ved emnene i programmet tilstreber i økende grad studentaktiv læring. Ved emnene på 100-nivå i språk og litteratur arrangeres det kollokviegrupper og seminargrupper, som delvis er obligatoriske. I fordypningsemnene foregår undervisningen for en stor del som seminarer, til dels med obligatoriske muntlige eller skriftlige innlegg av studentene. Ifølge programsensor fremstår undervisnings- og vurderingsformene som noe tradisjonelle og kun unntaksvis utforskende. Det kan bemerkes at utforskende undervisning har vært prøvd, blant annet i form av *flipped classroom* ved NOSPAN101. Det ble avvirket etter negativ evaluering av studentene, som etterlyste tradisjonelle forelesninger. Videre har det blitt innført obligatorisk oppmøte (70-75%) på en del av programmets kurs i senere år. Dette skyldes nedgang i oppmøte, særlig i forbindelse med pandemien. Erfaringene med dette tiltaket har så langt vært gode.

3.4 Studentmedvirkning og læringsmiljø

Studentene ved nordisk språk og litteratur har et eget fagutvalg som arrangerer faglige og sosiale sammenkomster, og som utnevner studentrepresentant(er) til programstyret. Fagutvalget

har vært aktivt i varierende grad i perioden, men er i skrivende stund aktivt. I tillegg har studentene tilbud om fadderordning og mentorordning. Et nytt tiltak ved nordisk språk og litteratur i 2025 er innføringen av et sosialt oppstartseminar (med pizza) etter første forelesning i andre semester. Vi har også gjennomført mindre ekskursjoner ved ulike emner i programmet.

Studentene kan påvirke undervisningsopplegg og organisering av programmet gjennom deltakelse i programstyret og Utvalg for undervisning og internasjonalisering ved LLE (UUI), som begge har fast studentrepresentasjon. De ansatte legger generelt stor vekt på alle innspill som kommer fra studentene i disse forumene. De ansatte har også lagt ned en betydelig innsats for å opprettholde og revitalisere fagutvalget i perioder hvor det har hatt liten aktivitet.

Programsensor bemerker at “emneevalueringene viser at studentene er fornøyde med forelesere, pensum og egen innsats”. Studentene ønsker seg mer undervisning, men det er vanskelig å etterkomme som følge av begrensede ressurser.

4. Vurdering av studietilbudets resultater og relevans

4.1 Rekruttering

Programmet har i perioden hatt noe færre studenter enn studieplasser. Det har vært en moderat nedgang i antall studenter ved programmet i den aktuelle perioden. Den store nedgangen høsten 2022 ser imidlertid ut til å ha vært en engangsforeteelse. I alle fall har opptakstallene steget i de påfølgende årene, og antall oppmeldte studenter er dermed ikke lenger kritisk lavt. Nedgangen følger nasjonale trender og kan derfor være vanskelig å snu ved hjelp av konkrete tiltak ved UiB. Det har vært gjort følgende tiltak for å styrke rekrutteringen i perioden: 1) Forbedring av rekrutteringstekstene på nettsidene til UiB ble utført av fagkoordinatorene høsten 2023. 2) Deltakelse på rekrutteringsarrangementer som ‘Åpen dag’, ‘Ka vil DU bli’, ‘Lærernes dag’. 3) Undervisning og ulike andre opptredener på videregående skoler som har tatt sikte på å vekke interessen for litteratur og norsk språk. Det har her vært snakk om foredrag om litteratur og lesning for elever ved tredje trinn i videregående skole, innspilling av litterær podkast foran elevene i videregående skole (med en elev som programleder), og oppdrag som gjestelærer i lyrikk før eksamen i Vg3. I tillegg er den nåværende fagkoordinatoren for nordisk språk redaksjonsmedlem av det populærvitenskapelige tidsskriftet Språkprat, som har som mål å stimulere interessen for språkdelen av norskfaget gjennom populærvitenskapelige tekster med relevans for nordisk/norskfaget skrevet av ulike språkvitere (blant annet ved nordisk språk, UiB), og utarbeidelse av undervisningsopplegg for VGS basert på disse tekstene.

4.2 Gjennomføring og kandidatproduksjon

Det er liten tvil om at frafallet av studenter under studieløpet i alle fall delvis skyldes at studiet blir gradvis mer krevende, både med hensyn til pensumomfang og vanskelighetsgrad. Fagmiljøet bør vurdere om det kan settes inn tiltak som gjør det lettere for studentene å henge med gjennom hele studieløpet. Et tiltak som allerede er innført er oppstartseminaret i andre semester, som fra høsten 2025 også skal forbindes med et avslutningsseminar for førstesemesterstudentene ved NORD100 for å gi studentene en tydeligere visjon for det videre studieløpet frem mot fullføring av BA-grad. Dessuten planlegger vi å styrke dialogen med studentene med tanke på studiets yrkeslivsrelevans. Dette kan for eksempel bli et hyppigere innslag på forelesninger og kan også bli tema for kollokviegruppene.

4.3 Relevans og kontakt med arbeidslivet

Bachelorprogrammet i Nordisk språk og litteratur er ikke et profesjonsstudium. Men studenter med BA-grad i nordisk rekrutteres til masterprogrammet i nordisk, som sammen med praktisk-pedagogisk utdanning (PPU) gir kompetanse som lektor i skolen. Generelt gir skriveferdigheter i både bokmål og nynorsk relevant kompetanse for flere yrker. Arbeidsgivere trenger ansatte som skriver gode norske tekster og tenker strukturert, og som har kunnskap om tekst, språk og litteratur. Med en bachelorgrad i nordisk språk og litteratur kan man jobbe med forlagsarbeid, journalistikk, administrasjon, kulturformidling, i bibliotek, museum og i kommunikasjonsbransjen. Historisk sett er erfaringen at de fleste studenter ved HF-fagene får relevant jobb etter endt utdanning. Vi kan her vise til kandidatundersøkelsen fra 2018. Studenter som er utdannet ved nordisk språk og litteratur, har lært seg å lese og tenke kritisk, noe som stadig fremheves som en etterspurt kompetanse i dagens omskiftelige arbeidsmarked.

5. Øvrige krav til studietilbudet

5.1 Internasjonalisering og utveksling

Det er en generell målsetning at studentene skal ha en periode med utveksling til andre land i løpet av studieperioden. BA-programmets nettside har en lenke til informasjon om utveksling og liste over utvekslingsavtaler med Aarhus Universitet, Københavns Universitet og Háskoli Íslands (Universitetet på Island). Programstyret bør sørge for at denne listen blir utvidet. Det er relativt lave tall for utveksling av studenter på BA-programmet i nordisk språk og litteratur. I 2019 var det fem studenter som hadde utveksling over tre måneder: To av dem ved Aarhus Universitet og de tre andre ved Københavns Universitet. I 2020 var det bare én student som hadde utveksling, ved Københavns Universitet, mens det i 2021 var to studenter som hadde

studieopphold på Island. I 2022 hadde én student studieopphold på Færøyene, mens én student hadde utveksling til Edinburgh i 2023.

I programsensorrapporten til BA-programmet, pekes det på at en mulig årsak til den lave interessen for utenlandsopphold kan være at emnene på BA-spesialiseringen er for like de emnene som er tilgjengelig ved andre universiteter, og at motivasjonen for utreise muligens kan påvirkes negativt av dette. I de tilfellene emnene ved utenlandske institusjoner skiller seg fra våre, strekker fagkoordinatorene seg langt med hensyn til å godkjenne dem. Vi kjenner ikke til tilfeller der slike spørsmål ikke har latt seg løse. Programsensor foreslår også å søke Erasmus og “Blended Intensive Program” for å øke studentmobiliteten, og dette er noe fagmiljøet kan vurdere i fremtiden.

5.2

Ikke relevant.

5.3

Vi er ikke kjent med forhold som skulle tilsi at studiet ikke etterlever bestemmelsene i nasjonal rammeplan eller andre retningslinjer.

6. Fagmiljø

Fagmiljøet ved nordisk språk og litteratur er relativt stort og har en høy andel av professorer. Den generelle og utdanningsfaglige kompetansen må dermed sies å være ivaretatt. Størrelsen på fagmiljøet svarer godt til studiets omfang og oppfyller kravene i studiekvalitetsforskriften § 3–2.

Bachelorprogram i nordisk språk og litteratur (BAHF-NOLIS)

GODKJENT

Studienivå: Bachelor studium (390)

Sted: 184.11.21.00 Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studiar

Omfang og studiepoeng

Nynorsk

Programmet er normert til 3-årig fulltidsstudium og 180 studiepoeng (sp.), normalt fordelt på 30 sp. innføringsemne, 90 sp. spesialisering og 60 sp. valfrie emne.

Namn på grad

Nynorsk

Bachelor i nordisk språk og litteratur

Fulltid/deltid

Nynorsk

Programmet er organisert som eit fulltidsstudium. Etter avtale med studierettleiar kan heile eller delar av programmet takast på deltid, kor ein tar minimum 15 sp. (50 %) i semesteret.

Undervisningsspråk

Nynorsk

Norsk eller anna skandinavisk språk.

Studiestart - semester

Nynorsk

Haust.

Mål og innhald

Nynorsk

Mål

Målet for studiet er å gi studentane kunnskapar i nordisk språk og litteratur frå eldre og nyare tid, forståing av språket og litteraturen som ein sentral del av den nasjonale kulturen og av samspelet mellom språk, litteratur og samfunn. Hovudvekt ligg på norsk språk. Utanom norsk (bokmål og nynorsk) femner dei nordiske språka om dansk, svensk, islandsk og færøysk.

Roint praktisk skal studiet gi grunnlag for betre skriveferdigheter i både bokmål og nynorsk og kompetanse for undervisning i ulike skuleslag (i kombinasjon med praktisk-pedagogisk utdanning) og for arbeid med språklege og litterære emne i andre yrkestilhøve.

Innhald

I løpet av studiet vil studentane lese norske og nordiske tekstar, og få auka innsikt i språkhistorie frå urnorsk til moderne norsk, ei betre forståing av grammatikk og omfangsrik ordkunnskap. Studentane vil bli kjende med norsk som både første- og andrespråk, og geografisk og sosial talemålstradisjon. I tillegg til å bli kjende med litteraturhistorie og dei skjønnlitterære hovudsjangrane, vil studentane også lese dagsaktuelle tekstar som går rett inn i samfunnsdebatten.

Opplysningane er lagra

Læringsutbytte

Nynorsk

Læringsutbytte

Kandidaten skal ved avslutta program ha følgjande læringsutbytte definert i kunnskapar, ferdigheiter og generell kompetanse:

Kunnskapar

Kandidaten

- har brei og grundig kunnskap om det norske språksystemet, norsk språkbruk, norske språkrelaterte samfunnstilhøve, norsk språkhistorie og norske dialektar
- har noko kjennskap til tilsvarande forhold som gjeld norrønt språk og dei andre levande nordiske språka (dansk, svensk, islandsk og færøysk)
- har godt oversyn over nordisk, særleg norsk, skjønnlitteratur frå norrøn tid til samtida
- har god innsikt i sentrale nordiske forfattarskapar
- har brei og grundig kunnskap om dei episke, lyriske og dramatiske hovudsjangrane og viktige undersjangrar av dei
- kan skilje sakprosa frå andre litterære sjangrar, og gjere greie for viktige undergrupper av sakprosa
- har kjennskap til ulike prinsipp for litteraturhistorieskriving

Ferdigheiter

Kandidaten

- har gode allmenne og faglege skriveferdigheiter
- kan skrive velformulerte og samanhengande skildrande, resonnerande og argumenterande tekstar om nordisk språk og litteratur
- kan analysere og drøfte språklege og litterære problemstillingar på ein fagleg måte
- kan hente inn fagleg informasjon og vurdere han kritisk
- kan gi opplæring og rettleiing til elevar, studentar og andre i norsk språksystem, språkbruk og tekstleg utforming

Generell kompetanse

Kandidaten

- kan kommunisere med fagfolk og allmenta om faglege problemstillingar frå nordistikken
- kan arbeide aktivt for å styrke sine eigne kunnskapar og ferdigheiter i faget
- kan nytte sin kombinasjon av fag i spesialisering og frie studiepoeng i vidare utdanning eller yrkesplanar
- kan planlegge og gjennomføre eit forskingsarbeid av avgrensa omfang

Opptakskrav

Nynorsk

Generell studiekompetanse eller realkompetanse.

Tilrådde forkunnskapar

Nynorsk

Gode kunnskapar og skriftlege ferdigheiter i bokmål og nynorsk, helst karakteren 4 eller betre frå vidaregåande skule.

Gode leseferdigheiter i engelsk.

Innføringsemne

Nynorsk

Examen philosophicum EXPHIL-HFSEM seminarmodellen (10 sp.) *eller* EXPHIL-HFEKS skuleeksamen (10 sp.)

EXFAC00SK Språkkunnskap (10 sp.) *eller* EXFAC00AS

NORD100 Innføring i nordistikk (10 sp.)

Opplysningane er lagra

Obligatoriske emne

Nynorsk

EXPHIL

Innføringsemne: *anten* EXFAC00SK *eller* EXFAC00AS

NORD100

NOLI102

NOLI103

NOSP104

NOSP105

NOSP106

Eitt av alternativa:

NOLI250

NOSP256

NOSP257

Eitt av alternativa:

NOLI216

NOLI220

NOLI250

NOSP216

NOSP217

NOSP218

NOSP256

NOSP257

emne på 15 stp. på bachelornivå med kode på ISL, LEX, NOFI eller NORAN (men ikkje NORAN101)

* På grunn av overlapp vert studiepoengutteljinga for ISL103 redusert med 2,5 studiepoeng om det vert kombinert med den varianten av NOSP106 der islandsk er tematisert

Opplysningane er lagra

Spesialisering

Nynorsk

Bachelorprogrammet skal innehalde ei fagleg spesialisering på 90 studiepoeng. Spesialiseringa er sett saman av 60 studiepoeng på 100-nivå og 30 studiepoeng på 200-nivå. Spesialiseringa skal innehalde eit emne med bacheloroppgåve..

NOLI102 (15 sp.)

NOLI103 (15 sp.)

NOSP104 (15 sp.)

NOSP105 (10 sp.)

NOSP106 (5 sp.)

Eitt av alternativa:

NOLI250 (15 sp.)

NOSP256 (15 sp.)

NOSP257 (15 sp.)

Eitt av alternativa:

NOLI216 (15 sp.)

NOLI220 (15 sp.)

NOLI250 (15 sp.)

NOSP216 (15 sp.)

NOSP217 (15sp.)

NOSP218 (15 sp.)

NOSP256 (15 sp.)

NOSP257 (15sp.)

emne på 15 stp. på bachelornivå med kode på ISL, LEX, NOFI eller NORAN (men ikkje NORAN101)

* På grunn av overlapp vert studiepoengutteljinga for ISL103 redusert med 2,5 studiepoeng om det vert kombinert med den varianten av NOSP106 der islandsk er tematisert

Tilrådde valemne

Nynorsk

Studenten kan velje valemne eller såkalla frie studiepoeng i ein bachelorgrad, fritt blant [alle emne ved Universitetet i Bergen](#) så langt det er plass og studenten har opptaks- og forkunnskapskrava som gjeld for emnet. Ein kan også bruke emne ein har fullført tidlegare som frie studiepoeng i ein bachelorgrad. Innføringsemne eller EXPHIL kan ikkje brukast som frie studiepoeng.

Snakk med studierettleiar om du er usikker på korleis du vil legge opp valemna dine. Ein tilrår generelt at studenten vel emne med tanke på si vidare utdanning eller yrkesplanar.

Dersom ein planlegg ein karriere som lærar, bør ein ta omsyn til dette ved val av frie emne.

Opplysningane er lagra

Rekkefølge for emne i studiet

Nynorsk

Studieløpet i bachelorprogrammet i nordisk språk og litteratur kan til dømes sjå slik ut:

1. semester (haust)

- Examen philosophicum (10 sp.)
- EXFAC00SK Språkkunnskap (10 sp.) eller EXFAC00AS Akademisk skriving (10 sp.)
- NORD100 Innføring i nordistikk (10 sp.)

2. semester (vår)

- NOLI102 Litteratur etter 1900 (15 sp.)
- NOSP104 Språkssystem og språkbruk (15 sp.)

3. semester (haust)

- NOLI103 Den eldre litteraturen (15 sp.)
- NOSP105 Språkhistorie og talemål (10 sp.)
- NOSP106 Den nordiske språkgreina (5 sp.)

4.-5. semester (vår og haust)

- [Delstudium i utlandet](#) og/eller andre [valfrie emne](#) (60 sp. til saman)

6. semester (vår)

- Eit utval av dei alternative obligatoriske spesialiseringsemna og bacheloroppgåve (30 sp. til saman)

Ei generell tilråding er at ein bør ha fullført 60 studiepoeng på 100-nivå før ein tar fatt på 200-nivå. Sjå [tabell](#) for detaljerte opplysingar om kvart emne. Snakk med studierettleiar om du treng råd rundt studieløpet ditt.

Delstudium i utlandet

Nynorsk

Det er mogleg å ta delar av studiet i utlandet, og universitetet har utvekslingsavtalar med mange institusjonar over det meste av verda. Det er viktig at ein finn ein institusjon med eit fagtilbod som passar for den einskilde studenten, og valet av utanlandsopphald blir gjort i samråd med studierettleiaren.

[Les meir om utveksling.](#)

[Sjå anbefalte utvekslingsavtalar for dette studieprogrammet.](#)

Arbeids- og undervisningsformer

Nynorsk

Undervisninga omfattar førelesingar og ulike former som legg til rette for studentaktivitet: seminar, gruppeundervisning og individuell rettleiing. Informasjon om undervisningsform for kvart emne står i emneplanen.

Vurderingsformer

Nynorsk

Vurderingsformene er hovudsakleg skriftleg og munnleg vurdering. Informasjon om vurderingsform for kvart emne står i emneplanen.

Vitnemål og vitnemålstillegg

Nynorsk

Vitnemål på norsk med vitnemålstillegg (Diploma supplement) på engelsk, er å finne digitalt på www.vitnemalsportalen.no når krava til graden er oppfylt.

Opplysningane er lagra

Karakterskala

Nynorsk

Ved sensur kan det bli nytta ein av to karakterskalaer:

- 1) Karakterskala A-F
- 2) Bestått/ikkje bestått

For meir detaljert informasjon, sjå emneplanen for det einskilde emnet.

Grunnlag for vidare studium

Nynorsk

Ein bachelorgrad gir mellom anna grunnlag for å søke opptak til masterprogrammet i same fagområde ved Universitetet i Bergen.

Relevans for arbeidsliv

Nynorsk

Utdanningar ved Det humanistiske fakultet gir mange ulike moglegheiter i arbeidsmarknaden avhengig av kva for emne den einskilde studenten har i graden sin, men også kva for interesser og engasjement studenten har i tillegg til graden. Kompetanse i språk og litteratur er etterspurd i mange ulike yrke og bransjar, både private og offentlege. Arbeidsgivarar treng tilsette som skriv gode norske tekstar og tenker strukturert, og som har kunnskap om tekst. Interesse for norsk språk, litteratur og kultur er dessutan aukande i utlandet.

Alle bransjar treng tekst- og språkkompetente tilsette, med evne til språkleg formidling og til vurdering og utvikling av tekst. Fleire med bachelorgrad i nordisk språk og litteratur jobbar innafor:

- læreryrket (sjå eigne krav til avlagt eksamen både på bokmål og nynorsk for opptak til PPU)
- bok- og forlagsbransjen
- journalistikk
- administrasjon og offentlig forvaltning
- kulturformidling
- bibliotek
- kommunikasjonsbransjen

Om ein vel å gå vidare med mastergrad kan studentane kvalifisere seg for vidare studium og til forskning, formidling og undervisning på høgare nivå.

Evaluering

Nynorsk

Studentane, programstyret og ekstern fagfelle skal kontinuerleg evaluere emne og program i tråd med kvalitetssystem for utdanning ved Universitetet i Bergen. Tidlegare emne- og programevalueringar finn ein på www.kvalitetsbasen.uib.no

Skikkavurdering og autorisasjon

Nynorsk

Programmet har ikkje krav om skikkavurdering eller autorisasjon.

Programansvarleg

Nynorsk

Programstyret har ansvar for innhald, struktur og kvalitet i programmet og tilhøyrande emne.

Opplysningane er lagra

Administrativt ansvarleg

Nynorsk

Det humanistiske fakultet ved [Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studium](#) har det administrative ansvaret for studieprogrammet.

Kontaktinformasjon

Nynorsk

Ta gjerne kontakt med studierettleiar på programmet dersom du har spørsmål: studierettleiar.ile@uib.no
Tlf: 55 58 24 00

Engelsk

Please contact studierettleiar.ile@uib.no if you have any questions about the programme.
+47 55 58 24 00

Vitnemål side 2 - Målsetting, innhold og organisering

Nynorsk

Bachelorgraden i nordisk språk og litteratur inneheld 10 studiepoeng examen philosophicum og 10 studiepoeng examen facultatum, eit innføringsemne på 10 studiepoeng, ei spesialisering på 90 studiepoeng, og 60-70 studiepoeng med valfrie emne.

Studiet gir studentane kunnskapar i nordisk språk og litteratur i eldre og nyare tid, forståing av språket og litteraturen som ein sentral del av kulturen og av samspelet mellom språk, litteratur og samfunn. Studiet dekkjer nordiske språk og nordisk litteratur, med hovudvekta på norsk språk og litteratur i begge målformer. Studiet gir god tekstkompetanse i både bokmål og nynorsk og kompetanse for undervisning i ulike skuleslag og for arbeid med språklege og litterære emne i andre yrke.

Opplysningane er lagra

Gjennomstrømming

BAHF-NOLIS Bachelorprogram i nordisk språk og litteratur

Gjennomstrømming

Se oppdeling pr. klassekode

Under kan du se utviklingen av antall aktive studenter og hvor mange som har fullført for ett og ett startår for studieprogrammet (velges i filter).

- For hvert studieår og semester (semesternummer) kan du se hvor mange studenter som er aktive, hvor mange som har fullført og hvor stor andel som har fullført av studentene som tilhører samme årskull.
- Studenter som ikke lenger er aktive og som ikke har fullført regnes som frafalte.
- **NB!** Filter for klassekode viser alle verdier, ikke kun de som er relevante for utplukket

Totalantallet viser antall kvalifikasjoner som er oppnådd innenfor antall studieår og semestre som er valgt i filter. I noen tilfeller kan det være at enkelte studenter har brukt lenger tid enn antall semestre som er valgt i oversikten.

NB! Du kan i noen tilfeller se at totalantallet for antall aktive studenter er høyere enn for hvert av semesternumrene. I noen tilfeller kan studenter som har fått opptak på studieprogrammet ikke bli aktive før det har gått noen semestre (eller at de får et nytt opptak senere), men de telles fortsatt fra første semester de fikk opptak, og er da med i totalantallet for aktive studenter på startkullet.

		Studieår / Semesternummer								
		Totalt	1. studieår		2. studieår		3. studieår		4. studieår	
Startår/termin			1	2	3	4	5	6	7	8
2023 HØST	Antall aktive studenter	9	7	8	5					
	Antall kvalifikasjoner	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Andel_kvalifikasjoner	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%					
2022 HØST	Antall aktive studenter	3	3	3	2	1	1			
	Antall kvalifikasjoner	1	0	0	1	1	1	1	1	1
	Andel_kvalifikasjoner	33.3%	0.0%	0.0%	33.3%	33.3%	33.3%			
2021 HØST	Antall aktive studenter	13	13	11	7	5	4	2	2	
	Antall kvalifikasjoner	4	0	1	3	4	4	4	4	4
	Andel_kvalifikasjoner	30.8%	0.0%	7.7%	23.1%	30.8%	30.8%	30.8%	30.8%	
2020 HØST	Antall aktive studenter	17	17	15	12	12	11	10	2	2
	Antall kvalifikasjoner	7	0	1	1	1	1	6	6	7
	Andel_kvalifikasjoner	41.2%	0.0%	5.9%	5.9%	5.9%	5.9%	35.3%	35.3%	41.2%
2019 HØST	Antall aktive studenter	17	16	15	11	8	4	4	2	
	Antall kvalifikasjoner	7	2	2	3	4	4	7	7	7
	Andel_kvalifikasjoner	41.2%	11.8%	11.8%	17.6%	23.5%	23.5%	41.2%	41.2%	

Kjønn

All

Klassekode

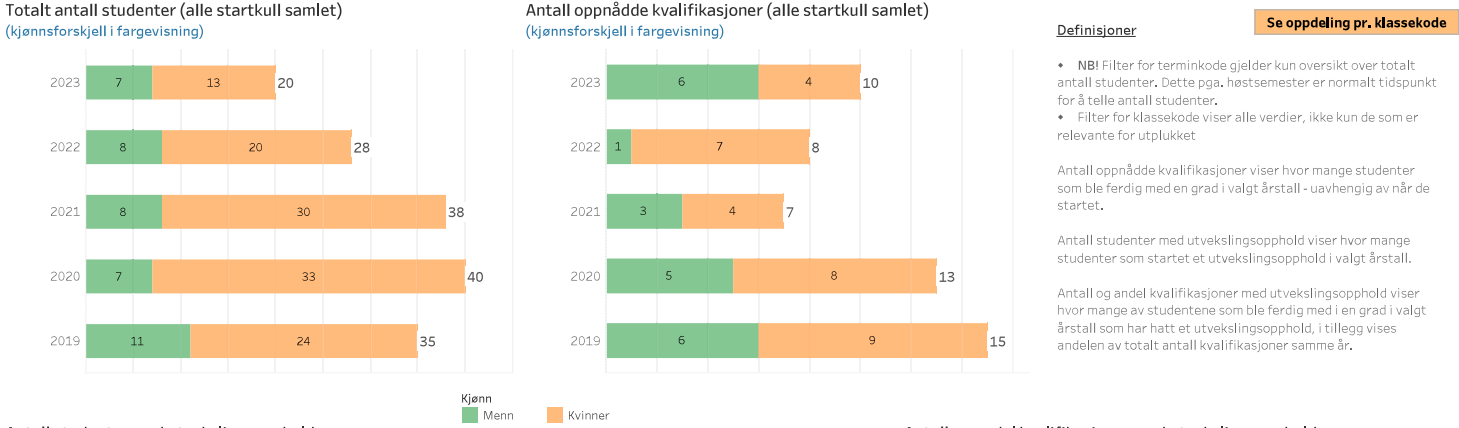
All

Kvalitetssystemet

Studieprogramleder rapport

Kvalifikasjoner og utveksling

BAHF-NOLIS Bachelorprogram i nordisk språk og litteratur

Antall studenter med utvekslingsopphold			Utvexling over 3 mnd	Utvexling under 3 mnd
Årstall fra	Land	Institusjon		
2023	GB Storbritannia og Nord-Irland	The University of Edinburgh	1	
2022	FO Færøylene	Fróðskaparsetur Føroya	1	
2021	IS Island	Háskóli Íslands	2	
2020	DK Danmark	Københavns Universitet	1	
2019	DK Danmark	Aarhus Universitet	2	
		Københavns Universitet	3	

Antall og andel kvalifikasjoner med utvekslingsopphold		
	Antall kvalifikasjoner m/ utveksling	Andel kvalifikasjoner m/ utveksling
2023	1	10.0%
2022	1	12.5%
2021	1	14.3%
2020	0	0.0%
2019	3	20.0%

Opptaksprosess

År/termin	Opptaksprogram	Studieplasser	Søkere	1.prioritet	Kvalifisert
2023 VÅR	Bachelorprogram i nordisk språk og litterat..		3	3	2
2023 HØST	Bachelorprogram i nordisk språk og litterat..		1	0	1
	Nordisk språk og litteratur	27	86	15	79
2022 VÅR	Bachelorprogram i nordisk språk og litterat..		1	0	1
2022 HØST	Nordisk språk og litteratur	30	89	9	83
2021 VÅR	Bachelorprogram i nordisk språk og litterat..		4	3	4
2021 HØST	Bachelorprogram i nordisk språk og litterat..		1	1	1
	Nordisk språk og litteratur	30	103	14	100
2020 VÅR	Bachelorprogram i nordisk språk og litterat..		6	6	6
2020 HØST	Bachelorprogram i nordisk språk og litterat..		1	0	0
	Nordisk språk og litteratur	30	132	18	123
2019 VÅR	Bachelorprogram i nordisk språk og litterat..		8	7	8
2019 HØST	Bachelorprogram i nordisk språk og litterat..		2	1	2
	Nordisk språk og litteratur	30	139	22	130

Opptaksprosess

År/termin	Opptaksprogram	Kvalifiserte 1.pri	Fått tilbud	Svart ja	Andel ja av tilbud
2023 VÅR	Bachelorprogram i nordisk språk og litterat..	2	2	2	100.0%
2023 HØST	Bachelorprogram i nordisk språk og litterat..	0	0	0	
	Nordisk språk og litteratur	15	18	13	72.2%
2022 VÅR	Bachelorprogram i nordisk språk og litterat..	0	0	0	
2022 HØST	Nordisk språk og litteratur	8	9	7	77.8%
2021 VÅR	Bachelorprogram i nordisk språk og litterat..	3	3	3	100.0%
2021 HØST	Bachelorprogram i nordisk språk og litterat..	1	1	1	100.0%
	Nordisk språk og litteratur	14	20	15	75.0%
2020 VÅR	Bachelorprogram i nordisk språk og litterat..	6	6	6	100.0%
2020 HØST	Bachelorprogram i nordisk språk og litterat..	0	0	0	
	Nordisk språk og litteratur	18	28	19	67.9%
2019 VÅR	Bachelorprogram i nordisk språk og litterat..	7	7	7	100.0%
2019 HØST	Bachelorprogram i nordisk språk og litterat..	1	1	1	100.0%
	Nordisk språk og litteratur	20	25	20	80.0%

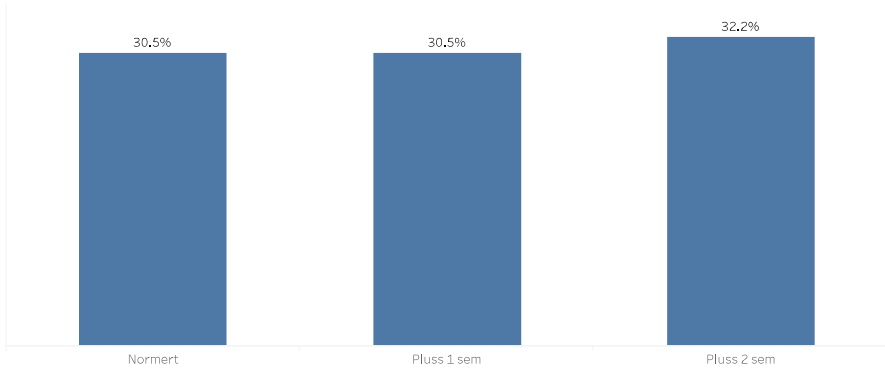
Opptaksprosess

År/termin	Opptaksprogram	Registrert	Andel registrerte av tilbud	Antall registrerte pr. studieplass
2023 VÅR	Bachelorprogram i nordisk språk og litterat..	2	100.0%	
2023 HØST	Bachelorprogram i nordisk språk og litterat..	0		
	Nordisk språk og litteratur	10	55.6%	37.0%
2022 VÅR	Bachelorprogram i nordisk språk og litterat..	0		
2022 HØST	Nordisk språk og litteratur	5	55.6%	16.7%
2021 VÅR	Bachelorprogram i nordisk språk og litterat..	3	100.0%	
2021 HØST	Bachelorprogram i nordisk språk og litterat..	1	100.0%	
	Nordisk språk og litteratur	13	65.0%	43.3%
2020 VÅR	Bachelorprogram i nordisk språk og litterat..	6	100.0%	
2020 HØST	Bachelorprogram i nordisk språk og litterat..	0		
	Nordisk språk og litteratur	17	60.7%	56.7%
2019 VÅR	Bachelorprogram i nordisk språk og litterat..	5	71.4%	
2019 HØST	Bachelorprogram i nordisk språk og litterat..	0	0.0%	
	Nordisk språk og litteratur	19	76.0%	63.3%

Fullføring og frafall

BAHF-NOLIS Bachelorprogram i nordisk språk og litteratur

Andel studenter som har fullført av startkull: 2019, 2020, 2021 and 2 more HØST

Definisjoner:

Se oppdeling pr. klassekode

Gjennomstrømming/fullføring:

Andel studenter som fullfører vises til venstre. Her vises hvor stor andel som fullfører på normert tid, samt hvordan denne andelen øker hvis studentene får lenger tid på å fullføre.

- Se hvilke startår som vises i diagram - og tilpass til ditt studieprogram (Hvilket årskull var sist uteksaminert?). Diagrammet viser gjennomsnitt for studentene fra disse startkullene. Standard vises tre årskull samlet.

Frafall:

- Grafen viser totalt andel frafalte studenter pr. semesternummer (eks. semester 1 og 2 er første studieår, 3 og 4 er andre studieår osv.)
- Hvert startkull som velges i filter vises som en egen graf og totalt andel frafalte vises pr. semesternummer. Standard vises tre årskull.

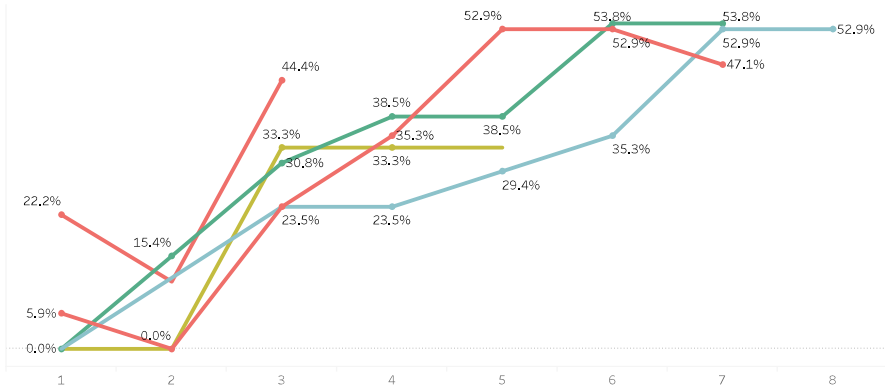
Hvordan frafall beregnes:

- En student regnes som frafalt det/de semestrene hen ikke har semesterregistrert seg og betalt semesteravgift.
- Fullførte studenter regnes ikke som frafalte.
- NB!** Studenter i permisjon regnes som frafalte de semestrene de ikke har semesterregistrert seg.

NB!

- Filter for klassekode viser alle verdier, ikke kun de som er relevante for utplukket

Andel frafall pr. semesternummer av startkull: 2019, 2020, 2021 and 2 more HØST

Andel frafall etter første studieår for startkull:

2019 HØST	2020 HØST	2021 HØST	2022 HØST	2023 HØST
23.5%	23.5%	30.8%	33.3%	44.4%

Fargefilter startkull

- 2019 HØST
- 2020 HØST
- 2021 HØST
- 2022 HØST
- 2023 HØST

Femårig programevaluering for MA-programmet i Nordisk språk og litteratur (MAHF-NORD)

1. Innledning

1.1 Om evalueringen

Denne rapporten omfatter primært perioden fra 2019 og til og med 2023. MA-programmet i nordisk inneholder en språkdel (NOSP) og en litteraturdelt (NOLI). Oppstart er normalt i høstsemesteret. Programmet har 7 studieplasser (fra og med høsten 2023) og bruker norsk som undervisningsspråk. Opptakskrav er generell studiekompetanse samt BA-grad og minst 80 studiepoeng i nordisk språk og litteratur eller norsk som andrespråk, eller tilsvarende. I tillegg kreves en snittkarakter på minimum C i emnene man får opptak på grunnlag av. Detaljert informasjon om programmet finnes [her](#). Rapporten er skrevet av Helga Mannsåker, som er fagkoordinator for nordisk språk, og Frode Helmich Pedersen, som er fagkoordinator for nordisk litteratur. Informasjonsgrunnlaget som ligger til grunn for evalueringen, er:

- årlige egenvurderinger av program fra programstyret
- årlige fagfellellevurderinger/programsensorrappporter og programstyrets kommentarer til disse
- emneevalueringer fra studenter
- studieplanen for programmet (Vedlegg 1)
- tallmateriale og oversikter knyttet til opptak, gjennomføring etc. fra studieadministrasjonen (Vedlegg 2)
- studiebarometeret (for de årene svarprosenten var stor nok til å publisere data for programmet) (Vedlegg 3)

1.2 Oppfølging etter forrige programevaluering

Ordningen med femårig (nå seksårig) programevaluering er så ny at vi fremdeles er på første runde. Det finnes derfor ikke noen sammenlignbar tidligere rapport som vi kan legge til grunn her.

1.3 Overordnet om tall for rekruttering, gjennomføring og kandidatproduksjon

Antall studieplasser ved masterprogrammet i nordisk språk og litteratur er redusert fra 15 høsten 2019 til 7 høsten 2023. Det bemerkes at denne reduksjonen av antall studieplasser ikke utgjør noen reell begrensning på hvor mange studenter som kan tas opp ved programmet.

Studiet er organisert slik at studentene normalt tas opp i høstsemestrene, da de tar to fordypningsemner i enten litteratur eller språk. Her er det mulig å velge ett emne fra hver fagdisiplin, eller to emner fra samme fagdisiplin. I 2. semester tar studentene et prosjektforberevende emne, som munner ut i en prosjektskisse for masteroppgaven, i tillegg til et tredje fordypningsemne i enten litteratur eller språk. I 3. og 4. semester skriver studentene masteroppgave under veiledning. Det er også mulig å søke opptak i vårsemesteret.

Antall søkere som takket ja til tilbudt studieplass ved programmet i høstsemestrene i den aktuelle perioden, var 19 høsten 2019, 12 høsten 2020, 6 høsten 2021, 10 høsten 2022 og 7 høsten 2023. Andelen som takket ja, sett i forhold til dem som fikk tilbud om studieplass, var 90,5% høsten 2019, 66,7% høsten 2020, 46,2% høsten 2021, 58,8% høsten 2022, og 50% høsten 2023. I vårsemestrene var antall studenter som takket ja følgende: 4 våren 2019, 4 våren 2020, 2 våren 2021, 2 våren 2022, og 2 våren 2023. Her var andelen av dem som takket ja, sett i forhold til dem som hadde fått tilbud om studieplass følgende: 100% våren 2019, 80% i 2020, 66,7% våren 2021, 100% våren 2022, 100% våren 2023.

Vi ser altså en nedgang i antall studenter på programmet, men bemerker at nedgangen bør sees i sammenheng med tilsvarende tall for lektorprogrammet. Vi kan også nevne at det fra og med høsten 2020 er en påfallende diskrepans mellom antall studenter som får tilbud om studieplass og antall studenter som takker ja. Det kan videre påpekes at det er relativt stor forskjell på det totale antallet søkere til programmet og antall søkere som er vurdert som kvalifisert for opptak. Høsten 2019 var det totalt 40 søkere til programmet og 21 kvalifiserte, høsten 2020 var det 32 søkere og 22 kvalifiserte, høsten 2021 var det 27 søkere og 13 kvalifiserte, høsten 2022 var det 29 søkere og 18 kvalifiserte, mens det høsten 2023 var 28 søkere og 14 kvalifiserte. For refleksjoner omkring disse tallene, se kapittel 3 og 4.

Når det gjelder fullføring av graden på normert tid i perioden, er andelen 40,4%. Denne andelen øker imidlertid betydelig i de påfølgende overtidssemestrene: 51,1% etter første overtidssemester, 57,4% etter to semestre og 59,6% etter tre eller flere overtidssemestre. Når det gjelder spørsmålet om når, altså i hvilket semester, det største frafallet skjer, er det såpass mange uavklarte forhold i tallmaterialet (blant annet at studenter som er i permisjon fra studiet

blir regnet som frafalt i de semestrene de har permisjon) at det er vanskelig å konkludere entydig. Inntrykket i fagmiljøet har vært at det største frafallet skjer før 2. semester, fordi de aller fleste studentene som begynner på det prosjektforberevende emnet i 2. semester fullfører prosjektbeskrivelsen. Dette inntrykket bekreftes i noen grad av tallmaterialet, særlig det som gjelder startkullet høsten 2023, da 33% av studentene hadde falt fra før 2. semester. For utfyllende refleksjoner om fullføring se avsnitt 4.2 nedenfor.

Den totale kandidatproduksjonen i perioden var 7 fullførte mastergrader ved programmet i 2019; 9 i 2020, 18 i 2021, 17 i 2022 og 7 i 2023. For kommentarer om disse tallene se avsnitt 4.2 nedenfor.

Se Vedlegg 2 for mer detaljert informasjon om opptakstall til programmet.

1.4 Arbeid med studiekvalitet

Alle de fast ansatte ved nordisk språk og litteratur har tatt de nødvendige kurs i universitetspedagogikk eller har tilsvarende realkompetanse. Nye ansatte er forventet å enten allerede inneha undervisningskompetanse eller å skaffe seg nødvendig kompetanse i løpet av de første årene etter ansettelse. Én av de ansatte ved nordisk litteratur har status som fremragende underviser og jobber aktivt med fornyelse av undervisningsformer i retning av økt vektlegging av studentaktiv læring.

Programstyret for nordisk har overordnet ansvar for å diskutere og godkjenne egenverdinger og studentevaluering av programmets enkeltemner. Her diskuterer representanter fra alle de nordiske fagmiljøene, dvs. nordisk språk og litteratur, norsk som andrespråk, norrøn filologi og nordisk fagdidaktikk, samt studentrepresentanter fra fagutvalgene, problemstillinger som har kommet frem i evalueringene, og foreslår tiltak til forbedringer. Alle forslag til endringer i emneplaner og studieplaner blir diskutert og vurdert av programstyret før eventuell godkjenning. En årlig rapport for programmene ved nordisk skrives hvert år av programstyreleder.

Programmet har også en programsensor som skriver rapport etter bestilling fra fagmiljøet, og disse blir lest og diskutert i programstyret. Denne programsensorrapporten er basert på tilgjengelig tallmateriale, intervjuer med studenter og ansatte, samt sammenligning med tilsvarende program ved andre institusjoner.

2. Mål og faglig profil

2.1 Mål og læringsutbytte

MA-studiet i nordisk språk og litteratur skal gi kunnskaper på avansert nivå i utvalgte vitenskapelige disipliner innenfor nordiskfaget.

MA-studentene tar fordypningsemner sammen med BA-studentene og lektorstudentene. Det prosjektforberevende emnet har to koder (NOLISP300 og NOLISP300-L), der førstnevnte er ment for MA-studenter og sistnevnte for lektorstudenter. Studentene ved MA-programmet har altså ikke emner som er reservert kun for dem. Dette er etter fagmiljøets mening ikke til skade for å oppnå læringsmålene for MA-studentene, men sikrer et bedre læringsmiljø for studentene fordi de gjennom felles undervisning har flere medstudenter enn de ellers ville hatt.

Det faglige innholdet ved kursene som inngår i programmet oppdateres jevnlig. Flere av fordypningseminene har tema og pensum som varierer fra semester til semester og vil dermed kunne inneholde nylig publisert forskningslitteratur, skjønnlitteratur og eksempelmateriale. Dessuten ble alle enkeltemner i studieløpet revidert og oppdatert i forbindelse med innføringen av ny modell for lektorutdanningen som ble implementert fra og med høsten 2024. I programsensorrapporten fra 2023 vurderes læringsutbyttebeskrivelsen på studieprogramnivå som “dekkende og tydelig beskrevet”. Læringsutbyttebeskrivelsene er i tråd med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk.

2.2 Kommunikasjon om studiet

Studieplanen er lett tilgjengelig på nett for alle interesserte studenter. Ifølge programsensorrapporten fra 2023 er det god sammenheng mellom emnene i studieprogrammet. Dessuten heter det at samfunnsrelevans og karrieremuligheter er godt kommunisert på hjemmesiden til programmet. Programsensor finner at informasjonen er tydelig, dekkende og lett å manøvrere i.

Med hensyn til forbedringspotensial, foreslår programsensor å la informasjon om yrkeslivsrelevans rykke lenger opp på siden, pluss å legge inn klikkbare karriereintervju med tidligere studenter som svarer til de yrkesveiene som er listet opp. Dette er noe fagmiljøet tar sikte på å få til i løpet av de kommende semestrene. Vi kan i denne sammenhengen nevne at det i programsensorrapporten fra 2022 påpekes at de ansatte i studieadministrasjonen mener at hjemmesidene er lite fleksible og krevende å redigere. Fagmiljøet vil likevel tilstrebe å gjøre de foreslåtte revisjonene på hjemmesiden.

Med hensyn til programmets navn, “Nordisk”, er det dekkende i den forstand at studiet har innslag av litteratur og språkkunnskap fra andre nordiske land. Spørsmålet om hvorvidt

dette innslaget er stort nok til å rettferdiggjøre navnet på programmet, må vurderes fortløpende i årene som kommer.

3. Faglig oppbygging, læringsaktiviteter og vurderingsformer

3.1 Faglig oppbygging, læringsaktiviteter og vurderingsformer

Masterprogrammet begynner med to semestre med fordypningsemner, samt prosjektforberedende kurs, og fortsetter med to semestre med skriving av masteroppgave. Programstyret ved nordisk oppfatter at denne oppbygningen er hensiktsmessig for at studentene oppnår de forventede læringsutbyttene. Denne oppfatningen bekreftes av programsensor, som i rapporten for 2023 skriver at det er faglig god sammenheng i programmet og at studieprogrammets innhold og oppbygning synes godt tilpasset læringsutbyttebeskrivelsene. Studentene gir organiseringen av studieprogrammet scoren 4,3 på en Likert-skala fra 1-5 i både 2019, 2020 og 2021 i Studiebarometeret.

Studentene ved programmet har stor valgfrihet. De kan velge mellom ulike språklige og litterære emner, og de kan enten konsentrere seg om kun litteratur eller språk, eller kombinere språklige og litterære emner. Valgfriheten er særlig stor med hensyn til emnet for masteroppgaven, hvor studentene har frihet til å velge tema helt selv i samråd med veileder. Studentene kan også velge å skrive masteroppgave med spesialisering i norsk som andrespråk. Man kan få et inntrykk av variasjonen i emnene til masteroppgavene ved dette programmet ved å konsultere delarkivet til LLE ved [Bergen Open Research Archive](#).

Studieprogrammet er forskningsbasert både med hensyn til fordypningsemnene, som i regelen er basert på faglærers forskningsinteresser, og masterprosjektet, som er definert som et selvstendig vitenskapelig arbeid skrevet under veiledning.

Studenter kan velge å skrive masteroppgaver som ligger tett på forskningsprosjektene til veileder og i noen tilfeller delta i forskergrupper og konferanser ved instituttet. Det er også eksempler på at mastergradsoppgaver er blitt videreutviklet til vitenskapelige artikler publisert i fagfelleverderte tidsskrift.

I de tallene vi har tilgang til i Studiebarometeret, rapporterer studentene tilfredshet med studieprogrammet. De gir følgende vurderinger på spørsmålet «Jeg er, alt i alt, tilfreds med studieprogrammet jeg går på» på en Likert-skala fra 1-5 'ikke enig til helt enig': 5,0 (2019), 4,6 (2020) og 4,9 (2021). Dette må kunne sies å være svært gode tall, ikke minst med tanke på at både 2020 og 2021 var sterkt preget av Covid-tiltak. Den lille nedgangen i tilfredshet i 2020 kan tenkes å henge sammen med nedstengingen våren 2020.

3.2 Arbeidsomfang

Programsensor kommenterer i sin rapport for BA-programmet at pensuminnhold og -mengde er hensiktsmessig i forhold til læringsutbyttmålene ved programmet. I programsensorrapportene for MA-programmet er ikke dette nevnt eksplisitt, men siden fordypningsemnene ved programmet kan tas av både 200- og 300-nivåstudenter, er det grunn til å anta at det samme gjelder her.

Emnene ved programmet har forhåndsdefinerte satser for antall pensumsider per studiepoeng (med mulighet for justering for vanskelighetsgrad). Obligatoriske arbeidskrav og vurderingsformer blir harmonisert på tvers av emner i programstyret. Det kan bemerkes at det prosjektforbereidende kurset NOLISP300 har en relativt stor andel individuelt pensum, slik at vanskelighetsgraden (og dermed også arbeidsmengden) her kan variere noe fra student til student. Veileder skal sørge for at det individuelle pensumet har et forsvarlig faglig nivå.

3.3 Undervisnings-, læringsaktiviteter og vurderingsformer

I fordypningsemnene foregår undervisningen for en stor del som seminarer, til dels med obligatoriske muntlige eller skriftlige innlegg av studentene. Ved emnet NOLISP300 må studentene selv utarbeide deler av pensumlisten og skal dessuten presentere prosjektet sitt, med presentasjonsverktøy, foran de andre studentene og faglærere. I tillegg skal alle studentene ved dette emnet holde et forberedt opposisjonsinnlegg til presentasjonen til en medstudent, som denne studenten i sin tur får anledning til å svare på.

I programsensorrapporten fra 2023 heter det at undervisningsformene ved programmet er varierte, og at faggruppens ansatte viser diversitet i den pedagogiske tilnærmingen. Det fremheves også at én av de ansatte ved nordisk i 2020, Christine Hamm, ble merittert underviser, og at dette har vært positivt for utprøvingen av nye læringsformer og det pedagogiske arbeidet i fagmiljøet. I samarbeid med litteraturhuset i Bergen har Hamm de siste fem årene gjennomført et formidlingsarrangement som del av et fordypningseme på masternivå, særlig rettet mot studentene som ikke følger lektorutdanningen. Litteraturhusets serie «Unge forskere» lar masterstudentene formidle fra arbeidet med semesteroppgavene og/eller ha en samtale med en skjønnlitterær forfatter knyttet til pensumlitteraturen, slik at studentene får arbeidserfaring fra formidling.

Når det gjelder spørsmålet om “constructive alignment”, kan det nevnes at læringsutbyttene er generelle og fylles av faglig innhold som varierer fra semester til semester. Hverken fagmiljøet eller programsensor oppfatter at dette er et problem. I

programsensorrapporten for 2023 står det at “prøving og vurdering av studentenes forventede læringsutbytte blir gjort på en forsvarlig nøytral og faglig betryggende måte”.

Når det gjelder vurderingsformene ved fordypningsemnene, er de varierte og tilpasset det faglige innholdet i hvert enkelt emne. Fagmiljøet er oppmerksom på problemer knyttet til bruk av KI-verktøy og diskuterer og evaluerer fortløpende vurderingsformene og oppgavene som blir gitt med tanke på dette. Faglærerne forsøker også å ha en konstruktiv dialog med studentene om en fornuftig bruk av KI-verktøy i studiene.

I de tallene vi har tilgang til i Studiebarometeret, rapporterer studentene tilfredshet med både undervisning, læringsaktiviteter og vurderingsformer. De gir følgende vurderinger på en Likert-skala fra 1-5: ‘Undervisning’: 4,7 (2019), 4,1 (2020), 4,7 (2021). ‘Tilbakemelding og veiledning’: 4,7 (2019), 4,1 (2020), 4,8 (2021). ‘Vurderingsformer’: 4,7 (2019), 4,4 (2020), 4,8 (2021).

3.4 Studentmedvirkning og læringsmiljø

Studentene ved nordisk språk og litteratur har et eget fagutvalg som arrangerer faglige og sosiale sammenkomster, og som utnevner studentrepresentant(er) til programstyret. Fagutvalget har vært aktivt i varierende grad i perioden, men er i skrivende stund aktivt. De ansatte har lagt ned en betydelig innsats for å opprettholde og revitalisere fagutvalget i perioder hvor det har hatt liten aktivitet.

Vi har også gjennomført mindre ekskursjoner ved ulike emner i programmet. I tillegg har studentene tilbud om fadderordning og mentorordning.

Studentene kan påvirke undervisningsopplegg og organisering av programmet ikke bare gjennom representasjon i programstyret, men også i instituttrådet og Utvalg for undervisning og internasjonalisering ved LLE (UII), som begge har fast studentrepresentasjon. De ansatte legger generelt stor vekt på innspill som kommer fra studentene i disse forumene.

I programsensorrapporten for 2023, som blant annet er basert på studentevalueringer og intervjuer med studenter, står det at studentene er over gjennomsnittet fornøyd med det faglige innholdet, egen arbeidsinnsats og miljøet. Det fremheves også at samarbeidet med fagmiljøene kjønnsforskning og allmenn litteraturvitenskap fører til et robust faglig-sosialt studentmiljø.

I Studiebarometeret gir studentene læringsmiljøet følgende vurderinger på en Likert-skala fra 1-5: 4,4 (2019), 4,6 (2020), 4,5 (2021). Når det gjelder kategorien ‘Eget engasjement’, vurderer studentene det slik: 4,1 (2019), 4,1 (2020), 4,8 (2021). Fagmiljøet finner det gledelig at scorene har holdt seg stabilt høye også under pandemiårene. Dette kan nok til dels skyldes at disse studentene primært ble tatt opp fra BA-programmet vårt og dermed hadde utviklet en god

tilknytning og et sosialt nettverk ved campus allerede. Dessverre er svarprosenten i årene 2022 og 2023 for lav til at data kan publiseres i Studiebarometeret. Fagmiljøet vil generelt diskutere tiltak som kan øke svarprosenten i lokale emneevalueringer så vel som i Studiebarometeret, slik at datagrunnlaget for neste runde med programevalueringsrapporter blir dekkende for hele rapportperioden.

4. Vurdering av studietilbudets resultater og relevans

4.1 Rekruttering

Med hensyn til rekrutteringen til masterprogrammet bemerker vi at dette antallet må sees i sammenheng med tallene fra lektorprogrammet. Det har i senere år vært en klar tendens til at flere studenter foretrekker lektorprogrammet, som er en profesjonsutdanning. Dette tyder på at yrkeslivsrelevans blir stadig viktigere for studentene, og at denne med fordel kan vektlegges mer i masterprogrammet. Her har vi muligheten til å vie større oppmerksomhet til de yrkesvalgene som finnes utover lektoryrket, som diskutert under 2.2 ovenfor. Vektleggingen av yrkeslivsrelevans bør kommuniseres tydeligere allerede for BA-studentene, som dermed kan tenkes å bli mer motivert til å fortsette med masterstudiet etter fullført bachelorgrad.

Videre er det grunn til å tenke gjennom to ytterlige momenter ved rekrutteringstallene: For det første diskrepansen mellom antall studenter som får tilbud om studieplass og antall studenter som takker ja, og for det andre mellom antall søkere og antall søkere som er kvalifiserte. Når det gjelder den førstnevnte diskrepansen, kan det være en god idé å gjennomgå rutineene for opptak for å se om det kan være noen momenter ved dem som gjør at såpass mange takker nei til tilbudt studieplass. Kan det for eksempel hende at tilbudet når dem for sent i forhold til andre tilbud de eventuelt har takket ja til? Når det gjelder den store forskjellen på antall søkere og antall kvalifiserte, kan dette muligens til dels skyldes det forskriftsfestede kravet om at søkere må ha minimum C i snitt i opptaksrelevante emner for å være kvalifisert til opptak ved programmet (<https://lovdata.no/forskrift/2018-11-27-1907/§2-2>). En eventuell endring av dette kravet (om det i det hele skulle være mulig) vil kunne medføre at man da vil få studenter ved programmet som ikke har tilstrekkelig faglig grunnlag for å skrive en masteroppgave på 60 studiepoeng. Det har også vært diskutert å åpne for at studenter kan skrive masteroppgaver på 45 eller 30 studiepoeng, i fall en 60 studiepoengs oppgave kan virke avskrekkende på noen, men det har foreløpig blitt nedstemt i fagmiljøene. Imidlertid har masteroppgave på 45 studiepoeng blitt innført ved Erfaringsbasert master i undervisning med fordypning i norsk. Vi har mulighet til å hente inn erfaringer herfra i kommende år.

4.2 Gjennomføring og kandidatproduksjon

Det generelle inntrykket er at gjennomføringen ved masterprogrammet er god. Hvis vi ser på tallene fra høsten 2019, var det 16 aktive studenter i første studieår og samme antall aktive studenter etter 2. studieår. Tallene fra og med 2021 viser en noe større nedgang av aktive studenter, men tallene er små og det prosentvise utslaget blir derfor stort selv om bare en eller to studenter faller fra.

Som nevnt i punkt 1.3 ovenfor var den totale kandidatproduksjonen ved programmet 7 fullførte mastergrader i 2019; 9 i 2020; 18 i 2021; 17 i 2022 og 7 i 2023. Den store forskjellen i tallene fra 2019 og 2020 sett i forhold til de to neste årene, skyldes antagelig utsettelse av innleveringer av masteroppgaver som følge av pandemien.

Når det gjelder tiltak til bedring av gjennomføring, kan det bemerkes at programsensor ikke kommer inn på noen slike i sine siste rapporter (for 2022 og 2023), og at dette er noe vi kan vurdere å «bestille» fra vedkommende i neste programsensorrapport. Det sentrale tiltaket for å lette overgangen fra fordypningseminene i de to første semestrene til skriving av masteroppgave i de to siste, har vært utviklingen av det prosjektforbereende emnet (NOLISP300), som har vært revidert flere ganger i løpet av den aktuelle perioden. Her er det nå et obligatorisk arbeidskrav at studentene lager litteraturliste til sitt eget prosjekt, og at de utvikler en prosjektbeskrivelse i samråd med veileder. Prosjektbeskrivelsen er også vurderingsgrunnlag for emnet. De aller fleste studentene skriver masteroppgaver i tråd med disse prosjektbeskrivelsene. Med hensyn til studenter som faller fra i løpet av de to siste semestrene, altså under skriving av masteroppgaven, er det først og fremst snakk om studenter som slutter å møte til veiledning. Inntrykket i fagmiljøet er at veilederne strekker seg langt for å holde på studentene, og at administrasjonen er imøtekommende og fleksible med hensyn til individuelle tilpasninger. De aller fleste av studentene som kommer til veiledning, klarer å fullføre masteroppgaven, og strykprosenten er tilnærmet null. Av frafallet som fremgår av tallmaterialet, kan noe skyldes permisjoner som ikke er reelle frafall, se punkt 1.3 ovenfor.

Når det gjelder øvrige tiltak for å holde på studenter og skape et godt studiemiljø, har vi, både på språk og litteratur, innført et studentledet masterforum, hvor studentene legger frem utkast til masteroppgavene overfor medstudenter og faglærere.

For øvrig har masterstudentene ved nordisk språk og litteratur gode lesesalsfasiliteter og en nyinstallert, fullt utstyrt kjøkkenkrok. Vi har inntrykk av at studentene har et godt og sosialt studiemiljø, og dette ser ut til å samsvare med data om læringsmiljø i Studiebarometeret, se 3.4.

4.3 Relevans og kontakt med arbeidslivet

Masterprogrammet i nordisk språk og litteratur er ikke et profesjonsstudium, men gir kompetanse som lektor i skolen når det kombineres med praktisk-pedagogisk utdanning (PPU). Generelt gir skriveferdigheter i både bokmål og nynorsk relevant kompetanse for flere yrker. Arbeidsgivere trenger ansatte som skriver gode norske tekster og tenker strukturert, og som har kunnskap om tekst og tekstproduksjon. Studenter som er utdannet ved nordisk språk og litteratur, har lært seg å lese og tenke kritisk, noe som stadig fremheves i dagens arbeidsmarked. Masterstudentene har særlig gjennom masteroppgaven demonstrert evne til å sette seg inn i, analysere og benytte seg av store mengder fagstoff. Dette er overførbare ferdigheter som er etterspurt i mange yrker. Med en mastergrad i nordisk språk og litteratur kan man jobbe med forlagsarbeid, journalistikk, administrasjon, kulturformidling, i bibliotek og i kommunikasjonsbransjen. Historisk sett er erfaringen at de fleste studenter ved HF-fagene får relevant jobb etter endt utdanning. Vi kan her vise til kandidatundersøkelsen fra 2018.

Imidlertid er dette det eneste aspektet ved programmet som får gjennomgående lav score i Studiebarometeret. Punktet 'Tilknytning til arbeidslivet' har følgende score: 2,7 (2019), 2,2 (2020), 2,2 (2021). Spørsmålene som i [2021-versjonen av spørjeskjemaet](#) til Studiebarometeret ligger til grunn for dette punktet, er som følger:

Eg får god informasjon om korleis kompetansen min kan brukast i arbeidslivet

Eg får god informasjon om kva yrker/bransjar som er relevante for meg

Eg får innføring i korleis eg kan formidle mi [sic!] eiga [sic!] kompetanse til potensielle arbeidsgivarar

Representantar får arbeidslivet er involvert i undervisinga (t.d. som gjesteforelesarar/kurshaldarar)

Det er moglegheiter for å jobbe med prosjekt/oppgåver i samarbeid med arbeidslivet

Her har fagmiljøet tilsynelatende en veg å gå. Vi har allerede satt i gang diskusjoner om hvordan vi kan trekke inn arbeidslivsrelevans når vi underviser i de ulike temaene i emnene våre. Når det gjelder informasjon om relevante yrke/bransjer, skal vi som nevnt tilstrebe å gjøre dette mer synlig på nettsidene våre. Når det gjelder formidling av egen kompetanse til arbeidsgivere, finnes det [tilbud i regi av studentsamskipnaden Sammen](#) som studentene bør informeres om, og vi vil undersøke i hvilken grad dette faktisk skjer. Å få representanter fra arbeidslivet involvert i undervisningen er en interessant idé som vi kan undersøke mulighetene for, men dette er til

syvende og sist et spørsmål om vilje til ressursbruk for arbeidslivet/arbeidslivsrepresentantene, og det er ikke noe vi kan pålegge virksomheter å prioritere. Når det gjelder muligheter for å jobbe med prosjekt/oppgaver i samarbeid med arbeidslivet, kan det lettere la seg gjennomføre, så sant forholdene ligger til rette for det. Her kan det nevnes at nåværende fagkoordinator for nordisk språk nylig var (hoved)veileder for [en MA-oppgave](#) i samarbeid med lederen for værmeldingstjenesten YR, der sistnevnte var oppnevnt som biveileder for masterstudenten.

5. Øvrige krav til studietilbudet

5.1 Internasjonalisering og utveksling

Det er en generell målsetning at studentene skal ha en periode med utveksling til andre land i løpet av studieperioden. MA-programmets nettside har en lenke til informasjon om utvekslingsavtaler med Aarhus Universitet, Københavns Universitet og Háskóli Íslands (Universitetet på Island). Programstyret bør sørge for at denne listen blir utvidet. Det er relativt lave tall for utveksling av studenter på MA-programmet i nordisk språk og litteratur, noe programsensor også bemerker i sin rapport for 2023.

I 2019 var det tre studenter ved MA-programmet som hadde utveksling ved henholdsvis Háskóli Íslands, Københavns Universitet og Aarhus Universitet. I 2020 var det to studenter som hadde utveksling ved Aarhus Universitet. I 2021 var det en student som hadde utveksling ved Aarhus Universitet, og en som hadde utveksling ved Københavns Universitet. I 2022 var det en student som hadde utveksling til Stockholms Universitet. I 2023 var det en student som hadde utveksling ved Università degli Studi di Genova, og en som hadde utveksling ved Universitat de Barcelona.

I de tilfellene emnene ved utenlandske institusjoner skiller seg fra våre, strekker fagkoordinatorene seg langt med hensyn til å godkjenne dem. Vi kjenner ikke til tilfeller der slike spørsmål ikke har latt seg løse.

I programsensorrapporten til MA-programmet pekes det på at en mulig årsak til den relativt lave interessen for utenlandsopphold kan være studentenes livssituasjon (jobb, familie), som kan gjøre det vanskelig å være lenge borte. Programsensor foreslår at en mulig løsning på dette kan være informere studentene om muligheten for kortere utenlandsopphold eller utenlandskonferanser. Videre blir det påpekt at masterstudenter bør informeres om muligheten de har for å søke Erasmus-stipend på inntil 5000 NOK. Fagmiljøet vil be om at lenke til denne ordningen blir inkludert i informasjonen om utveksling på programmets hjemmesider, sammen med informasjon om muligheten for kortere utenlandsopphold/-turer.

5.2

Ikke relevant.

5.3

Vi er ikke kjent med forhold som tilsier at studiet ikke etterlever bestemmelsene i nasjonal rammeplan eller andre retningslinjer.

6. Fagmiljø

Fagmiljøet ved nordisk språk og litteratur er relativt stort og har en høy andel av professorer. Den generelle og utdanningsfaglige kompetansen må dermed sies å være ivaretatt. Størrelsen på fagmiljøet svarer godt til studiets omfang og oppfyller kravene i studiekvalitetsforskriften § 3–2.

Masterprogram i nordisk språk og litteratur (MAHF-NORD)

IMPORTERT

Studienivå: Mastergrad iht §3, 2 år (580)

Sted: 184.11.21.00 Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studiar

Omfang og studiepoeng

Nynorsk

| 120

Namn på grad

Nynorsk

| Master i nordisk språk og litteratur

Fulltid/deltid

Nynorsk

Undervisningsspråk

Nynorsk

| Norsk, ev. dansk og svensk, på dei fleste emna. Engelsk kan verte brukt på NOFI-emne.

Studiestart - semester

Nynorsk

Mål og innhald

Nynorsk

Studiet i nordisk språk og litteratur skal gi kunnskapar på avansert nivå i utvalde vitenskaplege disiplinar innanfor nordisk. Nordisk femner om litteratur og språk frå både eldre og yngre tid. Til fagområdet høyrer òg nordisk fagdidaktikk og norsk som andrespråk.

Studentane har ein høg grad av valfridom. Studiet tilbyr ei rekkje språklege og litterære emne som dels går att med jamne mellomrom, dels er eingongstilbod, jf. oversyn nedanfor. Studentane kan velje å konsentrere seg om berre litteratur eller berre språk, eller dei kan kombinere litterære og språklege emne.

Engelsk

The aim of the master's programme in Nordic languages and literature is to increase your knowledge and deepen your insights into Nordic studies in general as well as to allow you to specialize in a subfield of your choice and develop independent and critical attitudes to primary and secondary sources and their academic treatment.

Læringsutbytte

Nynorsk

Kunnskap:

Kandidaten

- har avansert kunnskap innanfor nordisk språk og litteratur og spesialisert innsikt i det emnet han eller ho har skrive masteroppgåve om
- har inngåande kunnskap om vitskaplege teoriar og metodar i nordisk
- kan bruke kunnskapen på nye område av nordisk språk og litteratur
- kan analysere faglege problemstillingar med utgangspunkt i nordiskfagets tradisjonar, eigenart og plass i samfunnet

Ferdigheiter:

Kandidaten

- kan analysere teoriar, metodar og fortolkingar innanfor nordisk språk og litteratur og kan arbeide sjølvstendig med praktisk og teoretisk problemløysing
- kan bruke nordiskfagets metodar for forskning og fagleg utviklingsarbeid på ein sjølvstendig måte
- kan analysere og drøfte språklege og litterære primær- og sekundærkjelder innanfor nordisk kritisk og bruke dei til å strukturere og formulere faglege resonnement
- kan gjennomføre eit sjølvstendig, avgrensa forskingsprosjekt i nordisk språk og litteratur under rettleiing og i tråd med gjeldande forskingsetiske normer
- kan skrive ein lengre vitskapleg tekst innanfor nordisk i samsvar med krav til godt språk, klare resonnement og god tekststruktur
- kan skrive bokmål og nynorsk korrekt og godt og bruke språket på måtar som er tilpassa føremålet

Generell kompetanse:

Kandidaten

- kan analysere fag-, yrkes- og forskingsetiske problemstillingar i nordisk språk og litteratur
- kan bruke kunnskapane og dupleikane sine på nye område for å gjennomføre avanserte arbeidsoppgåver og prosjekt
- kan formidle omfattande sjølvstendig arbeid og meistarar dei uttrykksformene som høyrer nordisk til
- kan kommunisere om faglege problemstillingar, analysar og konklusjonar innanfor nordisk språk og litteratur, både med spesialistar og allmenta
- kan bidra til nytenking og innovasjon, særleg på felt der språk og litteratur står sentralt

Opptakskrav

Nynorsk

Masterprogrammet i nordisk språk og litteratur byggjer på ein bachelorgrad med minst 80 studiepoeng fagleg fordjuping i nordisk språk og litteratur eller norsk som andrespråk, eller tilsvarande.

Bachelorgrad frå UiB som kvalifiserer:

- Bachelorgrad i nordisk språk og litteratur
- Bachelorgrad i norsk som andrespråk
- Bachelorgrad i nordisk med spesialisering i nordisk språk og litteratur
- Bachelorgrad i nordisk med spesialisering i norsk som andrespråk

Andre bachelorgradar som kvalifiserer:

- Andre bachelorgradar kan kvalifisere dersom du har minst 80 studiepoeng i nordisk språk og litteratur eller norsk som andrespråk eller tilsvarande.

Du må også ha:

- Snittkarakter på minimum C i emna du får opptak på grunnlag av.
- Språkkrava i både norsk og engelsk for dette studieprogrammet dekkjer du med [generell studiekompetanse](#), anten på grunnlag av norsk vidaregåande skule eller på annan måte.

Engelsk

Tilrådde forkunnskapar

Nynorsk

Gode leseferdigheiter i engelsk og skandinaviske språk.

Obligatoriske emne

Nynorsk

NOLISP350 Nordisk: Masteroppgåve i nordisk (60 studiepoeng)

NOLISP300 Nordisk: Prosjektførebuande emne

Tre av desse emna:

NOLI311 Nordisk: Litterært masteremne C

NOLI312 Nordisk: Litterært masteremne D

NOLI321 Nordisk: Litterært masteremne A

NOLI322 Nordisk: Litterært masteremne B

NOLI307 Nordisk: Litterær analyse og teori

NORAN320 Særemne i norsk som andrespråk

NOSP312 Nordisk: Språkleg masteremne A

NOSP313 Nordisk: Språkleg masteremne B

NOSP315 Nordisk: Språkleg masteremne C

NOSP316 Nordisk: Språkleg masteremne D

Alternativt kan ein byte ut eitt av emna på lista ovanfor med eitt av desse emna:

KVIK203 Litteratur, kjønn og kultur (dei semestera nordisk litteratur tilbyr undervisinga)

LEX200 Ordkunnskap og norsk ordboksarbeid

NOFI300 Norrøn filologi særemne I

NOLI320 Nordisk: Litterært særemne (berre etter søknad)

NOSP320 Nordisk: Språkleg særemne (berre etter søknad)

ALLV303 Litteraturvitskapleg særemne (berre i vårsemesteret)

NORAN250 Andrespråkslingvistikk med bacheloroppgåve

Studentar som planlegg å søkje opptak til Praktisk-pedagogisk utdanning (PPU), må sørgje for å ha minimum 30 studiepoeng i nordisk litteratur til saman på bachelor- og masterstudiet.

Tilrådde valemne

Nynorsk

Rekkefølge for emne i studiet

Nynorsk

Ved oppstart om hausten

1. semester (haust): to av desse emna: NOLI311, NOLI322, NORAN320, NOSP313, NOSP316, NOLI307
2. semester (vår): NOLISP300 og eitt av desse emna: NOLI321, NOLI312, NORAN320, NOSP312, NOSP315
3. og 4. semester (haust og vår): NOLISP350

Ved oppstart om våren

1. semester (vår): to av desse emna: NOLI321, NOLI312, NORAN320, NOSP312, NOSP315, NOLI307
2. semester (haust): NOLISP300 og eitt av desse emna: NOLI311, NOLI322, NORAN320, NOSP313, NOSP316, NOLI307
3. og 4. semester (vår og haust): NOLISP350

Delstudium i utlandet

Nynorsk

Det er mogleg å ta delar av studiet ved institusjonar i utlandet. Det er særleg universitet i dei nordiske landa som er aktuelle (Danmark, Sverige, svenskspråklege institusjonar i Finland, Island, Færøyane). Spesielt tilrådde utvekslingsstader er Universitetet i Uppsala, Universitetet i København, Aarhus Universitet, Helsingfors Universitet, Ludwig-Maximilians-Universität München og Amsterdam Universitet.

Dersom ein skal ta emne i norsk som andrespråk kan det vere aktuelt å nytte dei tilrådde avtalane på dette fagfeltet. Sjå studieplanen for bachelorprogrammet.

Studierettleiaren hjelper til med å finne relevante studium og ordne utvekslingsavtaler.

Tilrådd semester for utanlandsstudium er 2. semester.

Arbeids- og undervisningsformer

Nynorsk

Undervisninga har form av førelesingar og seminar der det er forventa at studentane deltek aktivt. På somme emne har studentane ansvar for avgrensa delar av undervisninga eller for å lage kortversjonar av pensum til deling med medstudentar (som obligatorisk aktivitet).

Rettleiing på semesteroppgåver og på masteroppgåva.

Vurderingsformer

Nynorsk

På programmet brukar ein følgjande vurderingsformer på emne frå nordisk (med emnekode på NOFI-, NOLI-, NOSP-, NOLISP-, NORAN-):

- rettleidde semesteroppgåver
- rettleidde masteroppgåver
- munnlege eksamenar
- heimeeksamenar
- mappevurderingar

På andre emne kan andre vurderingsformer førekomme.

Vitnemål og vitnemålstillegg

Nynorsk

Karakterskala

Nynorsk

Karakterskala A - F

Grunnlag for vidare studium

Nynorsk

Relevans for arbeidsliv

Nynorsk

Kompetanse i nordisk språk og litteratur er etterspurd i mange ulike yrke og bransjar, både private og offentlege.

Generelt gir studiet ein praktisk og teoretisk tekst- og språkkompetanse som, kombinert med annan relevant kompetanse, kan kvalifisere for arbeid over alt der det krevst evne til språkleg formidling og til vurdering og utvikling av tekst, t.d. i undervisnings- og informasjonsarbeid, i forlag og kulturinstitusjonar, i offentlege etatar, private føretak og organisasjonar.

Dersom du fullfører masterprogrammet, kan du ta [eittårig praktisk-pedagogisk utdanning](#).

Mastergrad i nordisk språk og litteratur kvalifiserer til vidare forskning dersom studenten oppnår gode resultat.

Evaluering

Nynorsk

Masterprogrammet blir kontinuerleg evaluert i tråd med retningslinene for kvalitetssikring ved UiB. Emne- og programevalueringar finn ein på kvalitetsbasen.uib.no

Programansvarleg

Nynorsk

Administrativt ansvarleg

Nynorsk

Det humanistiske fakultet ved Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studium har det administrative ansvaret for studieprogrammet.

Spørsmål kan rettast til studierettleiaren på programmet: studierettleiar@lle.uib.no

Kontaktinformasjon

Nynorsk

Vitnemål side 2 - Målsetting, innhold og organisering

Nynorsk

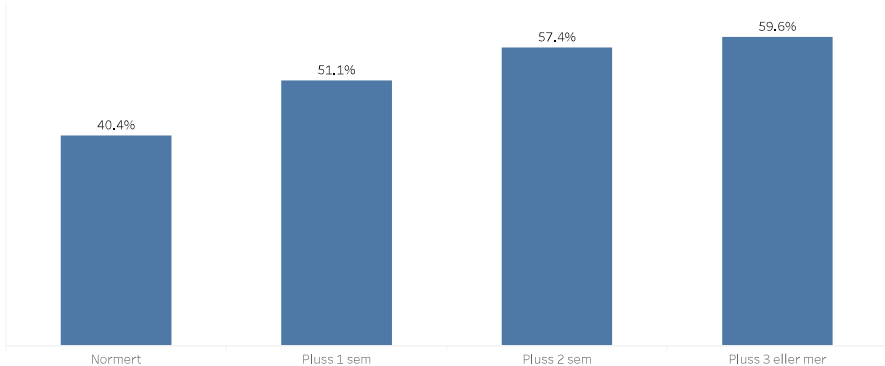
Mastergraden i nordisk språk og litteratur inneheld ein kursdel og ein oppgåvedel, begge på 60 studiepoeng. Masterprogrammet i nordisk språk og litteratur gir kunnskapar på høgt nivå i utvalde vitenskaplege disiplinar innanfor nordistikken. Nordistikken femner om litteratur og språk frå både eldre og yngre tid. Til fagområdet høyrer òg nordisk fagdidaktikk og norsk som andrespråk.

Studiet er forskingsretta og gir høve til konsentrasjon kring litterære eller språklege emne, eller kombinasjonar av desse. Masteroppgåva utgjer halvdelen av masterstudiet og er eit sjølvstendig forskingsarbeid utført og skrive under rettleiing. Studentane vel tema og problemstilling for oppgåva sjølv i samråd med faglærarane, innanfor fagområdet nordisk.

Fullføring og frafall

MAHF-NORD Masterprogram i nordisk språk og litteratur

Andel studenter som har fullført av startkull: 2019, 2020, 2021 and 2 more HØST

Definisjoner:

Se oppdeling pr. klassekode

Gjennomstrømming/fullføring:

Andel studenter som fullfører vises til venstre. Her vises hvor stor andel som fullfører på normert tid, samt hvordan denne andelen øker hvis studentene får lenger tid på å fullføre.

- Se hvilke startår som vises i diagram - og tilpass til ditt studieprogram (Hvilket årskull var sist uteksaminert?). Diagrammet viser gjennomsnitt for studentene fra disse startkullene. Standard vises tre årskull samlet.

Frafall:

- Grafen viser totalt andel frafalte studenter pr. semesternummer (eks. semester 1 og 2 er første studieår, 3 og 4 er andre studieår osv.)
- Hvert startkull som velges i filter vises som en egen graf og totalt andel frafalte vises pr. semesternummer. Standard vises tre årskull.

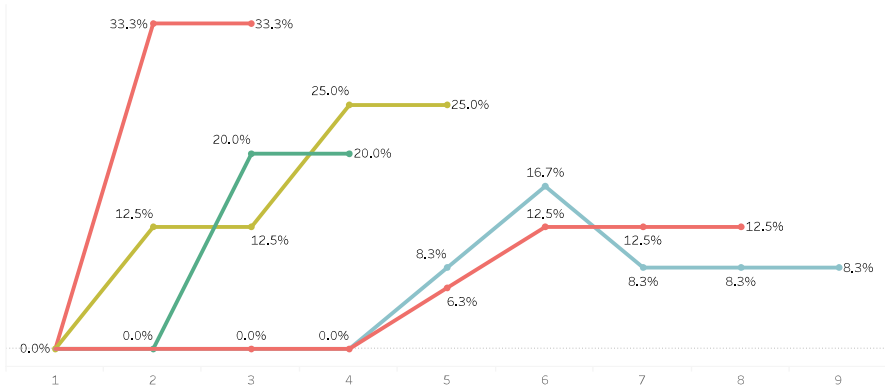
Hvordan frafall beregnes:

- En student regnes som frafalt det/de semestrene hen ikke har semesterregistrert seg og betalt semesteravgift.
- Fullførte studenter regnes ikke som frafalte.
- NB!** Studenter i permisjon regnes som frafalte de semestrene de ikke har semesterregistrert seg.

NB!

- Filter for klassekode viser alle verdier, ikke kun de som er relevante for utplukket

Andel frafall pr. semesternummer av startkull: 2019, 2020, 2021 and 2 more HØST

Andel frafall etter første studieår for startkull:

2019 HØST	2020 HØST	2021 HØST	2022 HØST	2023 HØST
0.0%	0.0%	20.0%	12.5%	33.3%

Fargefilter startkull

- 2019 HØST
- 2020 HØST
- 2021 HØST
- 2022 HØST
- 2023 HØST

Gjennomstrømming

MAHF-NORD Masterprogram i nordisk språk og litteratur

Gjennomstrømming

Se oppdeling pr. Klassekode

Under kan du se utviklingen av antall aktive studenter og hvor mange som har fullført for ett og ett startår for studieprogrammet (velges i filter).

- For hvert studieår og semester (semesternummer) kan du se hvor mange studenter som er aktive, hvor mange som har fullført og hvor stor andel som har fullført av studentene som tilhører samme årskull.
- Studenter som ikke lenger er aktive og som ikke har fullført regnes som frafalte.
- NB!** Filter for klassekode viser alle verdier, ikke kun de som er relevante for utplukket

Totalantallet viser antall kvalifikasjoner som er oppnådd innenfor antall studieår og semestre som er valgt i filter. I noen tilfeller kan det være at enkelte studenter har brukt lenger tid enn antall semestre som er valgt i oversikten.

NB! Du kan i noen tilfeller se at totalantallet for antall aktive studenter er høyere enn for hvert av semesternumrene. I noen tilfeller kan studenter som har fått opptak på studieprogrammet ikke bli aktive før det har gått noen semestre (eller at de får et nytt opptak senere), men de telles fortsatt fra første semester de fikk opptak, og er da med i totalantallet for aktive studenter på startkullet.

Startår/termin		Studieår / Semesternummer									
		Totalt	1. studieår		2. studieår		3. studieår		4. studieår		5. studieår
			1	2	3	4	5	6	7	8	9
2023 HØST	Antall aktive studenter	6	6	4	4						
	Antall kvalifikasjoner	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Andel_kvalifikasjoner	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%						
2022 HØST	Antall aktive studenter	8	8	7	7	6	5				
	Antall kvalifikasjoner	1	0	0	0	1	1	1	1	1	1
	Andel_kvalifikasjoner	12.5%	0.0%	0.0%	0.0%	12.5%	12.5%				
2021 HØST	Antall aktive studenter	5	5	5	4	4					
	Antall kvalifikasjoner	4	0	0	0	4	4	4	4	4	4
	Andel_kvalifikasjoner	80.0%	0.0%	0.0%	0.0%	80.0%					
2020 HØST	Antall aktive studenter	12	12	12	12	11	3	1	1	1	1
	Antall kvalifikasjoner	10	0	0	1	8	9	10	10	10	10
	Andel_kvalifikasjoner	83.3%	0.0%	0.0%	8.3%	66.7%	75.0%	83.3%	83.3%	83.3%	83.3%
2019 HØST	Antall aktive studenter	16	16	16	16	16	9	4	2	1	
	Antall kvalifikasjoner	13	0	0	0	6	10	12	13	13	13
	Andel_kvalifikasjoner	81.3%	0.0%	0.0%	0.0%	37.5%	62.5%	75.0%	81.3%	81.3%	

Kjønn

All

Klassekode

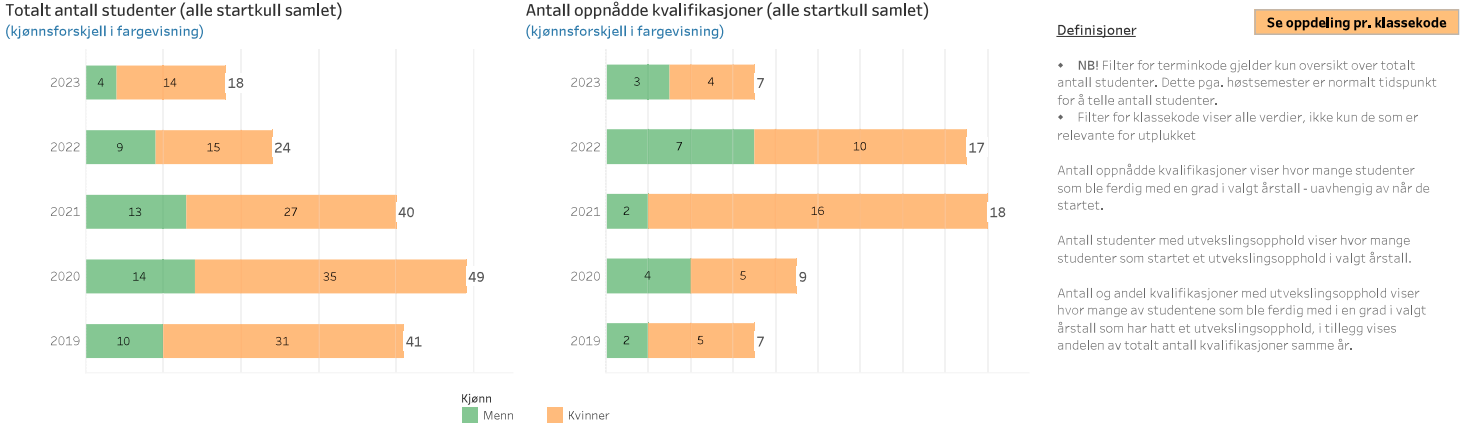
All

Kvalitetssystemet

Studieprogramleder rapport

Kvalifikasjoner og utveksling

MAHF-NORD Masterprogram i nordisk språk og litteratur

Årstall fra	Land	Institusjon	Utvexling over 3 mnd	Utvexling under 3 mnd
2023	ES Spania	Universitat de Barcelona	1	
	IT Italia	Università degli Studi di Genova	1	
2022	SE Sverige	Stockholms universitet	1	
2021	DK Danmark	Aarhus Universitet	1	
		Københavns Universitet	1	
2020	DK Danmark	Aarhus Universitet	2	
2019	DK Danmark	Aarhus Universitet	1	
		Københavns Universitet	1	
	IS Island	Háskóli Íslands	1	

	Antall kvalifikasjoner m/ utveksling	Andel kvalifikasjoner m/ utveksling
2023	0	0,0%
2022	2	11,8%
2021	1	5,6%
2020	1	11,1%
2019	0	0,0%

Opptaksprosess

År/termin	Opptaksprogram	Studieplasser	Søkere	1.prioritet	Kvalifisert
2023 VÅR	Nordisk språk og litteratur		3	2	2
2023 HØST	Nordisk språk og litteratur	7	28	19	14
2022 VÅR	Nordisk språk og litteratur		9	9	2
2022 HØST	Nordisk språk og litteratur	8	29	20	18
2021 VÅR	Nordisk språk og litteratur		3	3	3
2021 HØST	Nordisk språk og litteratur	12	27	14	13
2020 VÅR	Nordisk språk og litteratur		7	7	5
2020 HØST	Nordisk språk og litteratur	13	32	21	22
2019 VÅR	Mastergradsstudium i nordisk språk og litt..		4	4	4
2019 HØST	Master's Programme in Nordic Languages a..		12	3	0
	Nordisk språk og litteratur	15	40	27	21

Opptaksprosess

År/termin	Opptaksprogram	Kvalifiserte 1.pri	Fått tilbud	Svart ja	Andel ja av tilbud
2023 VÅR	Nordisk språk og litteratur	2	2	2	100.0%
2023 HØST	Nordisk språk og litteratur	13	14	7	50.0%
2022 VÅR	Nordisk språk og litteratur	2	2	2	100.0%
2022 HØST	Nordisk språk og litteratur	14	17	10	58.8%
2021 VÅR	Nordisk språk og litteratur	3	3	2	66.7%
2021 HØST	Nordisk språk og litteratur	9	13	6	46.2%
2020 VÅR	Nordisk språk og litteratur	5	5	4	80.0%
2020 HØST	Nordisk språk og litteratur	17	18	12	66.7%
2019 VÅR	Mastergradsstudium i nordisk språk og litt..	4	4	4	100.0%
2019 HØST	Master's Programme in Nordic Languages a..	0	0	0	
	Nordisk språk og litteratur	21	21	19	90.5%

Opptaksprosess

År/termin	Opptaksprogram	Registrert	Andel registrerte av tilbud	Antall registrerte pr. studieplass
2023 VÅR	Nordisk språk og litteratur	2	100.0%	
2023 HØST	Nordisk språk og litteratur	7	50.0%	100.0%
2022 VÅR	Nordisk språk og litteratur	1	50.0%	
2022 HØST	Nordisk språk og litteratur	8	47.1%	100.0%
2021 VÅR	Nordisk språk og litteratur	2	66.7%	
2021 HØST	Nordisk språk og litteratur	5	38.5%	41.7%
2020 VÅR	Nordisk språk og litteratur	4	80.0%	
2020 HØST	Nordisk språk og litteratur	12	66.7%	92.3%
2019 VÅR	Mastergradsstudium i nordisk språk og litt..	4	100.0%	
2019 HØST	Master's Programme in Nordic Languages a..	0		
	Nordisk språk og litteratur	18	85.7%	120.0%

Velg studieprogram her

MAHF-NORD Masterprogram i nordisk språk o...

Undersøkesår

Multiple values

NB! Ikke mulig å filtrere på klassekode eller kjønn

Kvalitetssystemet

Studieprogramleder rapport

Studiebarometeret

MAHF-NORD Masterprogram i nordisk språk og litteratur

Spørsmål: I hvilken grad er du enig i følgende påstand?

Jeg er, alt i alt, tilfreds med studieprogrammet jeg går på

Skala 1-5: 'ikke enig' til 'helt enig'

Gjennomsnittlig score på indekser

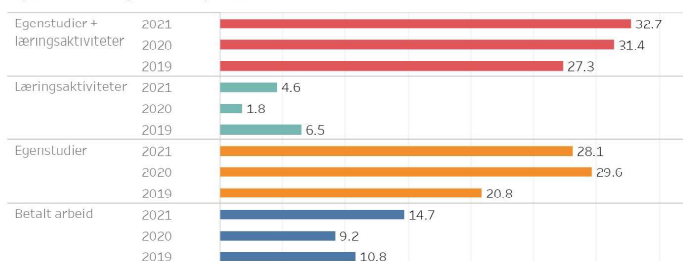
(gjennomsnittsvur - skala 1-5)

	2019	2020	2021
Eget engasjement	4.1	4.1	4.9
Faglig og sosialt læringsmiljø	4.4	4.6	4.5
Organisering av studieprogrammet	4.3	4.3	4.3
Tilbakemelding og veiledning (tilfredshet)	4.7	4.1	4.8
Tilknytning til arbeidslivet	2.7	2.2	2.2
Undervisning	4.7	4.1	4.7
Vurderingsformer	4.7	4.4	4.8

h

Spørreskjemaet i Studiebarometeret består i hovedsak av tematisk grupperte spørsmål (spørsmålsbatterier) som er ment å dekke ulike sider av et tema. I de fleste tilfeller brukes disse spørsmålsbatteriene til å konstruere en indeks

Gjennomsnittlig tidsbruk pr. uke

Svarprosent og antall respondenter

2021	44.0%	7
2020	33.0%	7
2019	50.0%	6

5-årig programevaluering for BAHF-NOFI

Bachelorprogram i norrøn filologi

Innhald

1. Innleiing.....	2
1.1 Om evalueringa	2
1.2 Oppfølging etter førre programevaluering.....	2
1.3 Overordna om tal for rekruttering, gjennomføring og kandidatproduksjon.....	2
1.4 Arbeid med studiekvalitet.....	3
2. Mål og fagleg profil	4
2.1 Mål og læringsutbytte.....	4
2.2 Kommunikasjon om studiet	4
3. Faglag oppbygning, læringsaktiviteter og vurderingsformer.....	5
3.1 Faglag innhald og oppbygging av programmet.....	5
3.2 Arbeidsomfang.....	6
3.3 Undervisnings-, læringsaktiviteter og vurderingsformer.....	6
3.4 Studentmedverking og læringsmiljø.....	7
4. Vurdering av studietilbodets resultat og relevans.....	8
5. Andre krav til studietilbodet	9
5.2 Studium med praksis.....	9
6. Fagmiljø.....	9
6.1 Krav til fagmiljø	10
7. Forslag til eventuelle tiltak og plan for oppfølging	10
Vedlegg 1: Studieplan for BAHF-NOFI Bachelorprogram i norrøn filologi, vår 2025	12
Vedlegg 2: Søkjar- og opptakstal	18
Vedlegg 3: Fullføring og fråfall	19
Vedlegg 4: Kvalifikasjonar og utveksling	20
Vedlegg 5: Gjennomstrøyming	21

1. Innleiing

1.1 Om evalueringa

Til programevalueringa har det blitt nytta rapportar frå programsensorane, emneevalueringar og talgrunnlag frå administrasjonen. Tilsette og studentar har bidratt i evalueringa via diskusjonar med programsensor som har inngått i programsensor sine rapportar og diskusjonar i miljøet. Over heile rapporteringsperioden har dessutan norrøn-studentane sitte i programstyre til nordisk. Miljøet held seg oppdatert på kva studentane de facto jobbar som etter BA- og MA-graden og er i kontakt med relevante arbeidsgivarar (t.d. museum, arkiv), også for å formidla studentane til dei.

1.2 Oppfølging etter førre programevaluering

Det er første gong programma i norrøn filologi (både BA og MA) skal evaluerast.

1.3 Overordna om tal for rekruttering, gjennomføring og kandidatproduksjon

Norrøn filologi er eit spesialiststudium med berre 5 studieplassar på BA-nivå. Norrønt samarbeider med nordisk på mange måtar og har ein overlapp i BA-studiet i den forstand at det er mogeleg å ta norrøne emne og å arbeida med norrøne tema i ramme av BA-programmet i nordisk språk og litteratur.

Talet på dei som registrerer seg er forholdsvis stabilt. I tidsrommet 2019-2023 låg søkjartalet per år mellom 55 og 94, derav mellom 4 og 10 med førsteprioritet. Nokre fleire enn dei med førsteprioritet fekk tilbod, med talet på dei som registrerte seg til slutt låg mellom 3 og 6, omtrent like mange menn som kvinner. Grunna dei lave tal er det vanskeleg med statistikk; i alle fall kan ein knapt nytta dei for å argumentera for ein tendens (i 2024 var det igjen 4 som møtte).

Ifølge talgrunnlaget ligg fråfallet mellom 0 og 66,7%. Eit problem med statistikken er at studentar i permisjon som ikkje har semesterregistrert seg reknast som fråfall, eit anna at dei relativ få programstudentar kan gje inntrykket av at norrønt underviste i ganske små grupper som i tillegg blei mindre over tid. Det er ikkje tilfelle; det er delvis (veldig) store grupper om våren som også gjennomfører. Då er kunnskap om norrønt språk ikkje er obligatorisk, og det deltar både andre nordisk-studentar, studentar frå andre program og ofte også relativ mange innvekslingsstudentar. Det er mindre grupper om hausten (3. semester) når det er krav på språkkunnskapar tilsvarande NOFI101. 200-nivået har fellesundervisning med masterstudentane, noko som normalt betyr at ein får ei passende stor gruppe i klasserommet. Norrønt arbeider med fråfalls- og gjennomføringsproblematikken; m.a. har emna oppmøteplikt på min. 75% av undervisninga, og undervisninga er fysisk. Det har ein merkbar effekt, dei aller fleste som møter opp gjennomfører òg.

1.4 Arbeid med studiekvalitet

Fagmiljøet har regelmessige fagmøte og arbeider fortløpande med kvalitetsutvikling i studieprogrammet. I tråd med UiBs kvalitetssystem har det i perioden blitt skrive årlege eigenvurderingar og treårige emneevalueringar. Utfordringar, gode løysningar og inspirerande tiltak ved andre lærestader i UH-sektoren blir diskuterte og ev. implementerte.

Alle tilsette som underviser i emna til programmet har teke universitetspedagogiske kurs og har genuin interesse for undervisning. Miljøet gjer ein stor innsats for å ha ei så høg studiekvalitet som mogeleg, organiserer kvart år konferansar og seminar og med jamne mellomrom også ekskursjonar. Lærarane og studentane har tett kontakt også via eit svært aktivt fagleg-sosialt miljø med aktivt fagutval, slik at det er kort veg mellom studentane og lærarane. Denne løypande kontakten spiller ei stor rolle ikkje minst i det som gjeld arbeidslivsrelevans. Miljøet tar opp og er kjent med studentane sine genuine interesser og relaterer dei til studieinnhald og faktisk undervisning og etterlyste kvalifikasjonane på jobbmarknad.

Fagkoordinator og programstyret følgjer opp det heilskaplege kvalitetsarbeidet med programmet i ramme av programstyremøte der endringar i program og emneplanane blir diskutert. Overordna aspekt blir også teke opp i UUI. Miljø er i tett kontakt med studieleiar, studierettleiar og andre i administrasjonen ved LLE.

2. Mål og fagleg profil

2.1 Mål og læringsutbytte

Norrøn filologi er eit svært internasjonalt fag og femner breitt. Programmet er på hin sida godt forankra i nordisk-miljøet og på andre sida ein av mellomalderdisiplinane ved UiB. Det kvalifiserer m.a. for opptak i MA-programmet i norrøn filologi og dermed ei seinare forskarutdanning med spesialkompetanse på nordiske, spesielt norske og islandske skriftkjelder frå mellomalderen. Programmet har mange berøringspunkt med t.d. klassisk, engelsk, allmenn lingvistikk, historie og arkeologi, og eldre kunsthistorie, og det er eit godt samarbeid mellom desse faga, ikkje minst i ramme av mellomalderklynga.

Bachelorprogrammet byggjer på ei vid forståing av filologi, og «skriv seg inn i ein lang nasjonal og internasjonal tradisjon» (programsensorrapport for 2023). Målet på BA-nivå er å gje «ei brei innføring i det norrøne språket og den norrøne litteraturen, og der begge vert sette inn i eit vidare kulturelt perspektiv». Dei overordna læringsutbyttebeskrivingane for programmet er tilgjengelege på nett og blir oppdatert dersom nødvendig. Litteraturlistene er digitale (Leganto) og blir oppdaterte kvart semester slik at studentane ikkje berre arbeider med det mest aktuelle materiale som hentast direkte ved forskingsfronten, men også får oppleva i praksis at ein må jobba for å vera heilt oppdatert på eksisterande forskning. Emna på 200-nivå vert undervist saman med MA-emna på 300-nivå, tema i desse sokalla ferskvarekurs («ei særleg styrke ved norrøn filologi ved Universitetet i Bergen», jf. programsensorrapport for 2020: 5) skifter frå semester til semester og byr på fagleg heilt oppdaterte og forskingsbaserte forskingsspørsmål og forskingslitteratur, med den nødvendige differensiering ang. arbeidskrava for BA- og MA-studentar. Læringsutbyttebeskrivingane er i tråd med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk (NKR) og følger elles UiB sine krav om BA-program og emne, sjå nedanfor.

2.2 Kommunikasjon om studiet

Namnet til programmet norrøn filologi er gjengitt som Old Norse studies i den engelske versjonen, noko som er dekkande. I siste endringsrunden har miljøet justert på nokre namn til ulike emne for å gjera dei klarare og meir dekkande.

Studieprogrammet er tydeleg kommunisert i studieplanen. Studieplanen ligg på nett, og er gjennomarbeidd, og lett forståeleg. Han gjev eit systematisk oversyn over oppbygginga av og innhaldet i programma. Den overordna presentasjonsida for BA-programmet er «tiltalande og informativ, klart utforma for å vekke interessa til studentar» (jf. programsensorrapport for 2023). Programma har ein klar fagleg profil og ei god breidd. Læringsutbytte, delt i kunnskap, ferdigheiter/dugleikar, generell kompetanse, er utforma i samsvar med det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket og i tråd med måla for studieprogramma. Læringsutbytteskildringane er både fag- og nivåspesifikke, men også opne og overordna nok til at det er mogeleg å vera oppdatert gjennom å tilby ferskvarekurs og endra pensum.» (jf. programsensorrapport for 2023).

Dei 90 studiepoenga for spesialiseringa i norrøn filologi er fordelt på 8 emne, 6 på 100-nivå og 2 på 200-nivå. Emna har ein tydeleg progresjon, og denne er tydeleg kommunisert. Progresjonen har likevel

øg ein praktisk konsekvens, nemleg at det er langt lågare studenttal i emna om hausten fordi dei forutset minst NOFI101 el. tilsvarande kunnskapar.

Mogelegheita for eit delstudium i utlandet er omhandla i studieplanen i eit avsnitt med eige overskrift («Delstudium i utlandet») inkl. lenker, og informasjon om utveksling er også lagt inn i eit foreslått studieløp («Rekkefølge for emne i studiet»). Studentane får individuelle råd ang. val av partneruniversitetet. Av aktuelle avtaler kan nemnast spesielt dei med universiteta i Reykjavík og København, men òg universitet rundt omkring i Europa så som t.d. Bonn eller Paris kan vera eit bra val.

Oppdatert studieplan er vedlagd.

3. Faglag oppbygning, læringsaktiviteter og vurderingsformer

3.1 Faglag innhald og oppbygging av programmet

Studieprogrammet har per i dag ein god fagleg progresjon. Etter innføringsemnet NORD100 (haust) som er felles for nordisk-programma legg NOFI101 *Norrønt språk* (vår) grunnlaget for lesing av originaltekst. I same semester (om våren) går NOFI106 og NOFI112, dvs. på eit tidspunkt der studentane ikkje kan lesa norrøn litteratur på originalspråk. NOFI112 *Norrøn sagalitteratur* byr på soger i omsetjing, NOFI106 *Norrøn mytologi* baserer seg også på kjeldetekstar som lesast i omsetjing. I alle tilfelle inngår i undervisninga ei bevisstgjerjing av kva lesinga av tekstane på originalspråket har å tilføre forståinga og eigen framtidig forskingskompetanse.

Det emna i det følgjande haustsemester inneber lesing av norrøne kjeldetekstar på originalspråk (NOFI107 *Norrøn prosa*, NOFI110 *Norrøne handskriftstudium og runologi*, NOFI113 *Norrøn dikting*) slik at språklæringa blir sikra og får ein god progresjon.

Det finst ingen formell integrerte praksisordningar i sjølve programmet. Likevel blir det sikra at studentane i programmet blir satt i kontakt med ulike aktuelle arbeidsmiljø som UB/Specialsamlingane og museum. Studentane blir anbefalt til dei mtp praksis eller arbeid som dei kan utføra der slik at dei får praktisk erfaring og kan byggja ein konkurransedyktig CV.

Studieprogrammet er forskingsbasert på fleire nivå:

Kurset med fellesundervisning på 200- og 300-nivå tar opp aktuelle interessefelt, forskingsspørsmål og tilsvarande publikasjonar som pensumlitteratur, det koplar studentane på dei allereie meir forskingsorienterte MA-studentar. Studentane vil regelmessig møta kravet om å bibliografera ein del av forskingslitteraturen sjølv; dei får opplæring og hjelp med dette i ramme av undervisninga og rettleiinga. Studentane får tilbod om å ha obligatoriske presentasjonar i ramme av studentkonferansar som miljøet organiserer for å støtta under at dei blir kjende med konferansen som eit viktig format i forskinga og for å motivera dei til å melda seg på riktige konferansar på eit tidleg steg i studium. Studentane blir òg regelmessig inviterte til vitenskaplege føredrag i forskargruppene i mellomalderfilologi, Law and Culture og Literature & Religion og til den årlege postgrad-konferansen i norrøn filologi (sjå <https://www.uib.no/fg/mellomalderfilologi/120404/bergen-international-postgraduate-symposium-old-norse-studies> og <https://www.uib.no/en/rg/lawandculture/161713/14th-bergen-international-postgraduate-symposium-old-norse-studies-2023> og

<https://www.uib.no/en/rg/lawandculture/169798/15th-bergen-international-postgraduate-symposium-old-norse-studies-2024>). Norrønsmiljøet har eit stort internasjonalt nettverk og er m.a. aktivt i ei Erasmus-basert gjensidig lærarutveksling med 7 andre europeiske universitet i ulike land. Det tyder at studentane møter ei rekke internasjonale forskarar i undervisninga og ved gjesteføredrag.

Studentane blir gjort kjende med viktige vitenskaplege arbeidsformer og forskning i ramme av emna. T.d. blir obligatoriske presentasjonar delvis halde i konferanseformat for å fasilitera deltaking på riktige konferansar. I tillegg til sjølve studieprogrammet får studentane tilbod om å bli formidla til Spesialsamlingane for å bruka sine kvalifikasjonar og t.d. skrive korte innlegg om individuelle dokument i samlinga.

3.2 Arbeidsomfang

Programmet er lagt opp som heiltidsstudium med omfattande emne utan valfriheit. Det består av fysisk undervisning med obligatorisk oppmøte, heimeoppgåver, obligatoriske innleveringar og presentasjonar og eksamen av ulik type. Den mest arbeidskrevjande delen av studiet er språklæringa, ikkje minst av di mange studentar ikkje har nemneverdig kunnskap om grammatikk frå skolen. Språklæringa er fordelt ganske likt over emna og semestera (spesielt NOFI101 (15 stp.) i 2. semester, NOFI107 (15 stp.) i 3. semester, og vidare i ramme av NOFI210 og NOFI250 i semester 4.-6. med 15 stp. kvar der deler av kjeldematerialet blir lest på originalspråk. Pensum i emna er tilpassa studiepoeng og vanskegraden av pensumlitteraturen tatt i betraktning. Arbeidsmengda er godt tilpassa studiepoengsmengda.

3.3 Undervisnings-, læringsaktiviteter og vurderingsformer

Undervisningsaktiviteter og læringsaktiviteter: Undervisninga skjer mest i førelesings- og seminarformat. Ho er for det meste dialogisk, basert på førebuing heime og med jamn studentaktivisering. Også i store kurs så som NOFI106 med delvis over 60 deltakarar prøver ein å integrera aktiviserande læringsformer. Aktiviseringa skjer t.d. ved hjelp av felles lesing og diskusjon av kjeldetekst, summegrupper, individuelle og gruppeoppgåver, studentpresentasjonar, flipped classroom og kahoots. Digitale plattformer (Canvas) blir nytta for å dele filar og anna materiale, kunngjera arbeidsplanar og -oppgåver og informera om aktivitetar, og digitale verktøy blir nytta i sjølve undervisninga og til førebuing, t.d. elektroniske tekstarkiv med automatisk parsing som studentane kan nytta til individuell læring. Det blir organisert studentkonferansar og faglege ekskursjonar knytte til emna.

Det er samsvar («constructive alignment») mellom læringsutbyta, undervisningsaktivitetar og vurderingsformer, t.d. ved at læringsutbyta blir nemnde og forklarte regelmessig, normalt til kvar undervisningsøkt. Studentane får rettleiing i samband med presentasjonar, semester- og BA-oppgåver slik at læringsutbytte, undervisningsaktivitetar og personleg kvalifikasjonsbygging står i samsvar og at studentane opplever meistringkjensle. Det overordna målet i dette er å utdanna studentane slik at dei står godt rusta, motiverte og sjølvstendige til vidare studium eller arbeidslivet.

3.4 Studentmedverking og læringsmiljø

Norrønsmiljøet pleier og nyt godt av eit aktivt studentmiljø med engasjert fagutval; studentane i fagutvalet stiller på orienteringsmøte og presenterer fagutvalets arbeid i undervisninga slik at nye studentar blir aktivt rekruttert til studentmiljøet. Lærarar og studentar møtest regelmessig i fagleg-sosiale rammer. Det blir organisert museumsbesøk, ekskursjonar og andre faglege aktivitetar. Dei blir aktivt motivert til å bli med på føredrag og konferansar i Bergen, og ved museum og arkiv/bibliotek møter dei tidlegare og aktive norrønstudentar som har fått jobb kraft sine norrøne studium. Norrønt har stor fokus på rettleiing og faglege samtaler som går på danning og ikkje berre utdanning. Dvs. at lærarane spør aktivt og regelmessig om studentane sine interesser og motivasjon for å kunne relatera seg til desse i undervisning og vidare rettleiing om studium og karrierevegar. Det tyder at ein prøver å finna tema som er både relevant i ramme av studieprogrammet og personleg stimulerande og engasjerande for studentane.

Dette engasjementet speglast i norrønstudentane sin representasjon i programstyre og andre gremium der dei blir med på å vidareutvikla programmet og det lærings- og eksamensformer.

Ein annan måte å sikra at studentane kan påverka studiemiljøet sitt skjer via kollokvium; leiarane rekrutterast frå masterprogrammet i norrønt. Studentane får også tilbod om å bli sett i kontakt med Spesialsamlingane ved UB der dei kan utføra ulike typar praktisk arbeid og samla erfaring med arkivalia, og studentane er svært nøgde med det. Dei får hjelp med slikt arbeid når dei treng det. I ramme av eit kurs på 200-300-nivå t.d. har studentane katalogisert og koda over 100 norske runeinnskrifter (MENOTA). Koordinert med norrønt utviklar UB eigne kurs som er relevante for norrønstudentane. Miljøet er aktivt innan Erasmus-lærarutveksling (t.d. kooperasjon med 7 europeiske universitet) og har fokus på karrierebygging til unge forskarar (t.d. NECRON, *The Bergen International Postgraduate Symposium in Old Norse Studies*). BA-studentane kan følgja nøye med korleis ein fagleg karriere kan sjå ut både innan- og utanfor UiB.

Miljøet får ved ovannemnde fora og kanalar god og regelmessig tilbakemelding, og studentane kan òg gi tilbakemelding via studierettleiar, kollokvieleiar og evalueringar. Miljøet har såleis teke opp ynskjer om eit tilbod innan runologi og eit utvida tilbod om norrøn dikting og implementert desse i studieprogrammet.

4. Vurdering av studietilbodets resultat og relevans

4.1 Rekruttering

Rekrutteringa til BA-programmet skjer, til forskjell for masterprogrammet, hovudsakeleg regionalt og til ein vis grad også nasjonalt. Det har å gjera med at BA-programma skal gå på norsk; på dette steget skjer internasjonal rekruttering som regel via utveksling, ikkje ved at internasjonale studentar melder seg opp til vårt program. I emna er internasjonale studentar derimot godt representerte. Norrøn filologi har 5 studieplassar på BA-nivå.

I tidsrommet 2019-2023 låg søkjartalet per år mellom 55 og 94, derav mellom 4 og 10 med førsteprioritet. Talet på dei som registrerte seg låg mellom 3 og 6. Grunna dei lave tal plassar og programstudentar er det vanskeleg med statistikk. I alle fall kan ein knapt nytta dei for å argumentera for ein tendens mot sinkande tal, for i 2024 var det igjen 4 som møtte. Alt i alt kan ein konstatere ei jamn rekruttering over åra, men også at nokre plassar ikkje har blitt fylte, og at programmet kunne ta opp fleire studentar. Det jobbar faget med.

Faget gjer ein stor innsats for å vera synleg, m.a. ved å stilla på forskningstorget med sine mange skuleelevar og vaksne, på barneuniversitet og skulekontakt, Kva vil du bli og har tilbyr kontakt og rettleiing i samband med fordjupingsoppgåva på vg3, etc. Faget prøver også å involvere sine studentar i kommunikasjonen med prospektive studentar. Norrønt stiller regelmessig ved UiB- og instituttsarrangement òg.

4.2 Gjennomføring og kandidatproduksjon

Programmet har ei god gjennomføring, lite fråfall og jamn kandidatproduksjon. Eit problem med talmaterialet er at faktorar som lågare progresjon ikkje er tatt med, og at det allereie reknast som fråfall der studenten ikkje har semesterregistrert seg/betalt semesteravgifta uansett årsak. Faget jobbar intenst med å førebyggja fråfall og har gode resultat med dette; det største problemet er studiestarten og dei registrerte som aldri møter opp. Norrønt har for ein del år sidan innført obligatorisk oppmøte, og det fungerer etter hensikt. Studentar blir jamt invitert til rettleiing i samband med ulike oppgåver, og spesielt eit inspirerende fagleg-sosialt miljø ein viktig faktor mot fråfall. Studentaktiviteter og eigeninitiativ støttes. Faget held kontakt med relevante arbeidsgivarar som museum og samlingar, og dei internasjonale nettverk og lærarutvekslinga betyr avveksling og nye perspektiv for studentane, noko som dei er veldig fornøgde med.

Det som ser ut til å ikkje fungera ideelt er ifølgje studentane frå ulike fag førstesemesteret. Studentane ynskjer seg meir disiplinær faglegheit, og i det minste ein del av dei føler at dei på ein måte er satt på vent. Norrønt møter studentane berre i få dobbeltimar ila det første semester, som del i det felles introduksjonsemne NORD100, og dette har blitt ytterlegare redusert til berre ei dobbelttime. Faget er ikkje kjent med om denne problematikken har blitt nøyare undersøkt, men her kan det liggja ei årsak til tidleg fråfall i studiet. Norrønt vil prøva å få betre kontakt til studentane i førstesemester og vera meir målretta for å få dei med på aktivitetar i miljøet.

4.3 Relevans og kontakt med arbeidslivet

Programmet gjev god tekst- og analysekompetanse og opnar både allmenn humanistiske som fagspesifikke karrierevegar, mellom anna ved kulturinstitusjonar og lærestader, i media og reiseliv. Relevansen ligg på den eine sida ved å gi studentane ei solid innføring i den norrøne kulturen i brei

forstand, og ei spesialisering som leiar mot spisskompetanse i norsk kulturarv, både det immaterielle i form av ekspertise på historiske språktrinn og det materielle i form av skriftberande gjenstandar frå vikingtida og mellomalderen. Med tanke på det sistnemnde fortset normalt BA-studentane med ein MA det i norrøn filologi eller ei nabodisiplin. Arbeidsmarknaden er ganske god for ferdige kandidatar; det har også å gjera med at individuell fagleg ekspertisebygging og individuell karriererettleiing er ein fast del i arbeidet med studentane utan å eigentleg vera formalisert i ramme av emna. Studentane blir oppmoda om å tileigna seg supplerande kvalifikasjonar som gjer dei meir fleksible, t.d. å byggja kompetanse på felt som t.d. digitale verktøy, klassiske språk, museologi eller arkeologi, og dei blir støtta i å finna relevant studentarbeid og praksis ute i arbeidsverden. Det resulterer t.d. i at ein del studentar i norrøn filologi, både på BA- og MA-steget jobbar som museumsvertar ved Bryggens museum. Samtidig blir studentane i norrøn filologi kopla på forskinga ved å vera inviterte til forskargruppe- og gjesteføredrag og ved at faget ser på studentane og utdannar dei som framtidige forskarar allereie på BA-steget, t.d. ved å ha stor fokus på sjølvstendigheit og kompetanse på informasjonsinnhenting, litteratursøk og analyse.

5. Andre krav til studietilbodet

5.1 Internasjonalisering

Studietilbodet har ordningar for internasjonalisering som er tilpassa studietilbodets nivå, omfang og eigenart. Studentane kan dra på utveksling til mange land og lærestader, spesiell relevant for studiet er t.d. til Island, Danmark og Tyskland. Studentane blir informert og forsøksvis motivert til dette, men det er relativt få som tar imot dette tilbodet på BA-trinnet, og her er det potensiale til forbetring. Miljøet prøver å motivera studentane og via å ha ein organisert lærarutveksling med universitet rundt omkring i Europa, i håp om å dermed kunne senka terskelen til å dra dit sjølv.

5.2 Studium med praksis

Det inngår ikkje praksis i programmet.

5.3 Studie regulert av nasjonale rammeplanar og/eller retningslinjer

Studiet etterlever bestemmingane i nasjonal rammeplan og retningslinjer.

6. Fagmiljø

Miljøet har per i dag 2 faste førsteamanuensar, 1 forskar i fast stilling (men avhengig av ekstern finansiering) utan undervisningsplikt og 2 ph.d.-stipendiatar. Miljøet skal få ei tredje faste stilling (førsteamanuensis el. professor) ila den neste 5-årsperioden.

Under rapporteringsperioden har 1 professor gått av med pensjon og 1 førsteamanuensis har blitt tilsett. 1 postdoktor har blitt fast tilsett som ovanneemnte forskar. I tillegg har 1 eksterntfinansiert gjesteforskar (Leverhulme), 3 postdoktorar (2 på ei TMS-stilling, 1 MSCA), 2 forskarar og 5 ph.d.-stipendiatar vore mellombels tilsette, dertil 2 vikarar. Alle hadde spisskompetanse i norrøn filologi.

Fagmiljøet var dermed både stort nok og velkvalifisert til å drifta programmet og kunne dekke alle fagfelt og emne som inngår i programmet.

6.1 Krav til fagmiljø

Alle i faste stillingar har tatt universitetspedagogiske kurs og har utdanningsfagleg kompetanse. Den eine førsteamanuensis har 3 stipendiatar som har gjennomført ph.d.-løpet og fått graden, den andre 2; begge har per i dag 2 aktive ph.d.-stipendiatar kvar, derav i begge tilfelle 1 ekstern. Dei har erfaring med å vera ansvarlege for postdoktorar òg, delvis i ramme av prosjekt, delvis utanfor, og dei har erfaring i komitéarbeid.

Programma og undervisninga i norrønt blir koordinert av ein eigen fagkoordinator (teknisk sett underkoordinator, for norrønt er ein del av nordisk-faget som har fagkoordinator). Kvalitetssikring og vidareutvikling av studietilbodet skjer via det felles programstyre for nordisk og fagmøte; norrønt har i åra som rapporten gjeld hatt ein studentrepresentant i programstyre. Størstedelen, delvis heile undervisninga blir dekkja av tilsette i hovudstillingar. Miljøet kan framvise forskning og fagleg utviklingsarbeid på internasjonalt nivå. Det er aktivt nasjonalt t.d. i ramme av Samarbeidsnemnda for norrøn filologi og internasjonalt via ulike nettverk, m.a. NECRON, eit nettverk for unge forskarar i norrøn filologi, postgrad-samarbeid med dei leiande britiske lærestadar som har norrønt, og MSCA-, Erasmus-, EEA- og andre internasjonale mobilitetsprogram.

7. Forslag til eventuelle tiltak og plan for oppfølging

- Norrøn filologi blir støtta via den nye småfagsordninga ved UiB og skal styrkast ved å få ei tredje stilling om få år. Dette vil gjera miljøet meir robust og vil føra til ei enno betre dekking av breidda til faget ved å lysa ut stillinga komplementær til ekspertisen dei fast tilsette har per i dag. Det vil òg bety større potensiale for endringar i programmet mtp. ressursituasjonen.
- Dei to fast tilsette på førsteamanuensisstillingar vil søkja professoropptrykk ila året.
- Progresjonen i programmet blir svekka ved det igangverande studieporteføljeprojekt, nærmare: kravet om fellesemne og reduksjon av norrøne emne i ramme av spesialiseringa. Studieporteføljeprojektet ved HF, UiB vil etablere fellesemne som del av spesialiseringane og at det ikkje er emne tilhøyrande spesialiseringane i semester 4 og 5. Dette er eit problem for språklæringa. Norrønmiljøet sitt syn er at det er heilt nødvendig å ha kontinuitet og progresjon i språklæringa og ein stigande vanskegrad mtp. tekstane over alle semestera, og dette bør ivaretakast i sjølv programstrukturen. Faget er innstilt på å måtte finna løysingar for å takla den problematikken. Konkret vil faget søkja om å få unntak frå den føreslegne normalmodellen.
- Ang. fellesemna er norrønt i dialog med klassisk og kunsthistorie om tilsvarande samarbeid og tilfredsstillande løysingar. Ang. dei to semester som ifølgje ny programstruktur ikkje har spesialiseringsemne er norrønmiljøet i dialog for å sikre ein framleis god progresjon i programmet ang. språklæringa. Ei mogelegheit kan vera eit enno sterkare fokus på å motivera studentane til å dra på utveksling då.
- Fagmiljøet ser potensiale til å ytterlegare redusere fråfall ved å få tak i studentane allereie i første semester og vil prøva å følgja dette opp.

- Fagmiljøet har spesiell fokus på semester 3 (haust) pga. det relativt låge tal studentar i 100-nivå-emna og vil jobba mot ei betre utnytting av desse. Emnet NOFI113 *Norrøn dikting* har tidlegare blitt utvida frå 5 til 10 stp. etter studentane sitt ynskje, men har for så vidt berre hatt dei relativ få programstudentar som deltakarar. Eit fellesemne med klassisk kunne erstatte NOFI110 *Norrøn handskriftstudium og runologi*. Fordelen vil vera eit enno tettare samarbeid med det breiare mellomaldermiljøet ved UiB.

Vedlegg 1: Studieplan for BAHF-NOFI Bachelorprogram i norrøn filologi, vår 2025

(<https://www4.uib.no/program/norron-filologi-bachelor/plan>)

Omfang og studiepoeng

Programmet er normert til 3-årig fulltidsstudium og 180 studiepoeng (sp.), normalt fordelt på 30 sp. innføringsemne, 90 sp. spesialisering og 60 sp. valfrie emne.

Namn på grad

Bachelor i norrøn filologi

Fulltid/deltid

Programmet er organisert som eit fulltidsstudium. Etter avtale med studierettleiar kan heile eller delar av programmet takast på deltid, kor ein tar minimum 15 sp. (50 %) i semesteret.

Undervisningsspråk

Norsk eller anna skandinavisk språk. Engelsk ved behov.

Studiestart - semester

Haust.

Mål og innhald

Studiet i norrøn filologi gir ei brei innføring i det norrøne språket og den norrøne litteraturen, og begge vert sette inn i eit vidare kulturelt perspektiv.

Norrønt er ein fellesnemnar for språket og litteraturen både i Noreg og på Færøyane og Island i mellomalderen, og dessutan på vesterhavsoyane. I dette området kan vi snakke om ein felles språkleg og litterær kultur som varte i over 500 år, frå landnåmet av Island til byrjinga av 1400-talet.

Læringsutbyte

Kunnskapar

Kandidaten

har brei og grundig kunnskap om det norrøne språket og språkrelaterte samfunnstilhøve i norrøn tid

har grundig kunnskap om norrøn dikting og dei ulike norrøne tekstsjangrane

har kjennskap til sentrale drag ved norrøne samfunnstilhøve og norrøn mytologi

Ferdigheiter

Kandidaten

kan lese norrøne tekstar på eiga hand, med bruk av ordbok

kan skrive velformulerte og samanhengande skildrande, resonnerande og argumenterande tekstar om norrønt språk og norrøn litteratur og kultur

kan analysere og drøfte problemstillingar innanfor disiplinen på ein fagleg måte

kan hente inn fagleg informasjon og vurdere han kritisk

kan gi opplæring og rettleiing til elevar, studentar og andre i norrønt språk og norrøn litteratur

Generell kompetanse

Kandidaten

har kjennskap til filologisk verksemd generelt

kan kommunisere med fagfolk og allmenta om faglege problemstillingar frå norrøn filologi

kan arbeide aktivt for å styrke sine eigne kunnskapar og ferdigheiter i faget

kan nytte sin kombinasjon av fag i spesialisering og frie studiepoeng i vidare utdanning eller yrkesplanar

kan planlegge og gjennomføre eit forskingsarbeid av avgrensa omfang

Opptakskrav

Generell studiekompetanse eller realkompetanse.

Tilrådte forkunnskapar

Gode leseferdigheiter i engelsk er ein føremon.

Innføringsemne

Examen philosophicum EXPHIL-HFSEM seminarmodellen (10 sp.) *eller* EXPHIL-HFEKS skuleeksamen (10 sp.)

EXFAC00SK Språkkunnskap (10 sp.)

NORD100 Innføring i nordistikk (10 sp.)

Obligatoriske emne

EXPHIL

Anten EXFAC00SK *eller* EXFAC00AS

NORD100

NOFI101

NOFI106

NOFI107

NOFI110

NOFI112

NOFI113

NOFI210

NOFI250

Spesialisering

Bachelorprogrammet skal innehalde ei fagleg spesialisering på 90 studiepoeng. Spesialiseringa er sett saman av 60 studiepoeng på 100-nivå og 30 studiepoeng på 200-nivå. Spesialiseringa skal innehalde minimum ei sjølvstendig, rettleidd oppgåve med omfang på minimum 10 studiepoeng (bacheloroppgåve).

NOFI101 (15 sp.)

NOFI106 (5 sp.)

NOFI107 (15 sp.)

NOFI110 (5 sp.)

NOFI112 (10 sp.)

NOFI113 (10 sp.)

NOFI210 (15 sp.)

NOFI250 (15 sp.)

Tilrådte valemne

Studenten kan velje valemne eller såkalla frie studiepoeng i ein bachelorgrad, fritt blant [alle emne ved Universitetet i Bergen](#) så framt det er plass og studenten har opptaks- og forkunnskapskrava som gjeld for emnet. Ein kan også bruke emne ein har fullført tidlegare som frie studiepoeng i ein bachelorgrad. EXFAC eller EXPHIL kan ikkje brukast som frie studiepoeng.

Snakk med studierettleiar om du er usikker på korleis du vil legge opp valemna dine. Ein tilrår generelt at studenten vel emne med tanke på si vidare utdanning eller yrkesplanar.

PRAKTINF, andre språkfag, spesielt latin og nyare islandsk, historie, arkeologi eller eldre kunsthistorie er tilrådd.

Rekkefølge for emne i studiet

Studieløpet i bachelorprogrammet i norrøn filologi kan til dømes sjå slik ut:

1. semester (haust)

Examen philosophicum (10 sp.)

EXFAC00SK Språkkunnskap (10 sp.)

NORD100 Innføring i nordistikk (10 sp.)

2. semester (vår)

NOFI101 Norrønt språk* (15 sp.)

NOFI106 Norrøn mytologi (5 sp.)

NOFI112 Norrøn sagalitteratur (10 sp.)

3. semester (haust)

NOFI107 Norrøn prosa (15 sp.)

NOFI110 Norrøn handskriftstudium og runologi (5 sp.)

NOFI113 Norrøn diktning (10 sp.)

4. semester (vår)

NOFI210 Norrøn filologi særemne (15 sp.)

[Delstudium i utlandet](#) og/eller andre [valfrie emne](#) (15 sp.)

5. semester (haust)

NOFI250 Norrøn filologi bacheloroppgåve (15 sp.)

[Delstudium i utlandet](#) og/eller andre [valfrie emne](#) (15 sp.)

6. semester (vår)

[Delstudium i utlandet](#) og/eller andre [valfrie emne](#) (30 sp.)

*NOFI101 må takast før NOFI107, NOFI110, NOFI113, NOFI210 og NOFI250.

NOFI210 og NOFI250 må takast i ulike semester, ettersom kursa ikkje går i same semester.

Ei generell tilråding er at ein bør ha fullført 60 studiepoeng på 100-nivå før ein tar fatt på 200-nivå. Sjå [tabell](#) for detaljerte opplysingar om kvart emne. Snakk med studierettleiar om du treng råd rundt studieløpet ditt.

Delstudium i utlandet

Det er mogleg å ta delar av studiet i utlandet, og universitetet har utvekslingsavtalar med mange institusjonar over det meste av verda. Det er viktig at ein finn ein institusjon med eit fagtilbod som passar for den einskilde studenten, og valet av utanlandsopphald blir gjort i samråd med studierettleiaren.

[Les meir om utveksling.](#)

[Sjå anbefalte utvekslingsavtalar for dette studieprogrammet.](#)

Arbeids- og undervisningsformer

Undervisninga omfattar førelesingar og ulike former som legg til rette for studentaktivitet: seminar, gruppeundervisning og individuell rettleiing. Informasjon om undervisningsform for kvart emne står i emneplanen.

Vurderingsformer

Vurderingsformene er hovudsakleg skriftleg og munnleg vurdering. Informasjon om vurderingsform for kvart emne står i emneplanen.

Vitnemål og vitnemålstillegg

Vitnemål på norsk med vitnemålstillegg (Diploma supplement) på engelsk, er å finne digitalt på www.vitnemalsportalen.no når krava til graden er oppfylt.

Karakterskala

A-F

Grunnlag for vidare studium

Ein bachelorgrad gir mellom anna grunnlag for å søke opptak til masterprogrammet i same fagområde ved Universitetet i Bergen.

Relevans for arbeidsliv

Utdanningar ved Det humanistiske fakultet gir mange ulike moglegheiter i arbeidsmarknaden avhengig av kva for emne den einskilde studenten har i graden sin, men også kva for interesser og engasjement studenten har i tillegg til graden. Innsikt i språk, litteratur og kultur frå norrøn tid er etterspurd blant fleire arbeidsgivarar, mellom anna ved kulturinstitusjonar og lærestader, i media og reiseliv.

Ein bachelorgrad i norrøn filologi kan gi grunnlag for mellom anna formidlings- og undervisningsarbeid. Studiet gir dessutan profesjonell tekst- og analysekompetanse, og det gir allmenn kompetanse for administrativt arbeid.

Utdanninga er relevant for arbeid i museum, arkiv og forlag, i offentlege etatar, private føretak og organisasjonar.

Evaluering

Studentane, programstyret og ekstern fagfelle skal kontinuerleg evaluere emne og program i tråd med kvalitetssystem for utdanning ved Universitetet i Bergen. Tidlegare emne- og programevalueringar finn ein på www.kvalitetsbasen.uib.no

Skikkavurdering og autorisasjon

Programmet har ikkje krav om skikkavurdering eller autorisasjon.

Programansvarleg

Programstyret har ansvar for innhald, struktur og kvalitet i programmet og tilhøyrande emne.

Administrativt ansvarleg

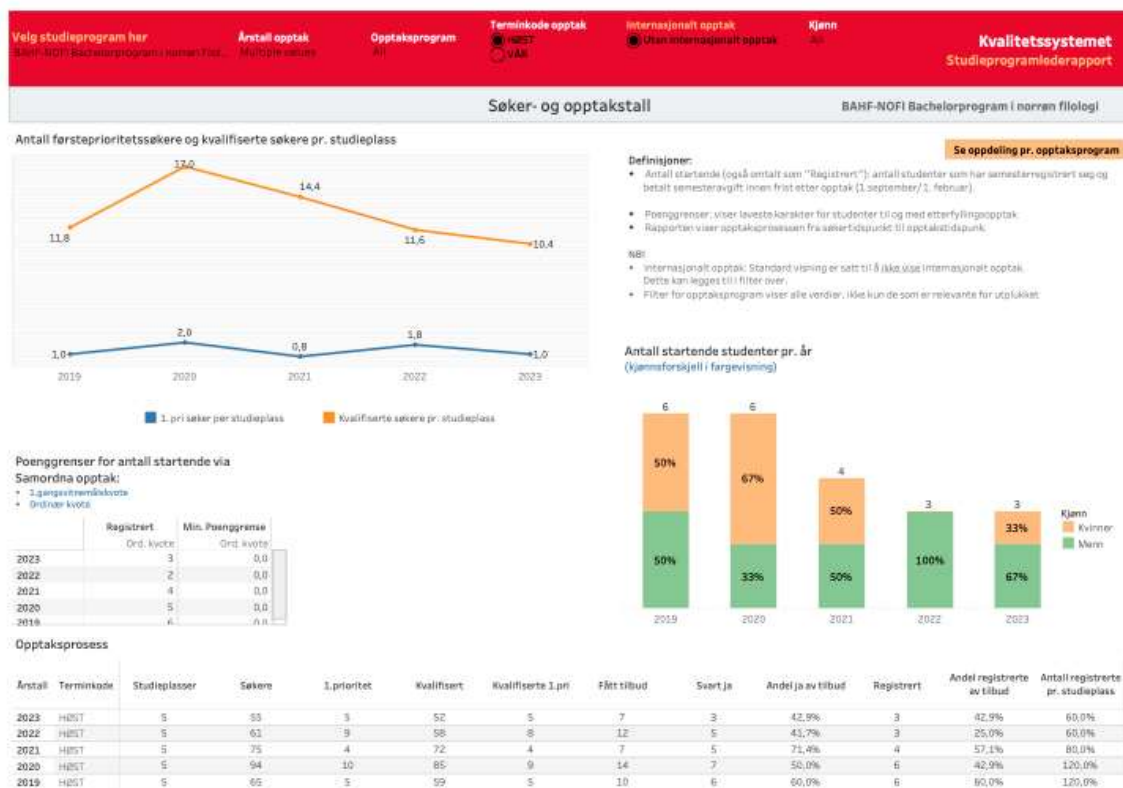
Det humanistiske fakultet ved [Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studium](#) har det administrative ansvaret for studieprogrammet.

Kontaktinformasjon

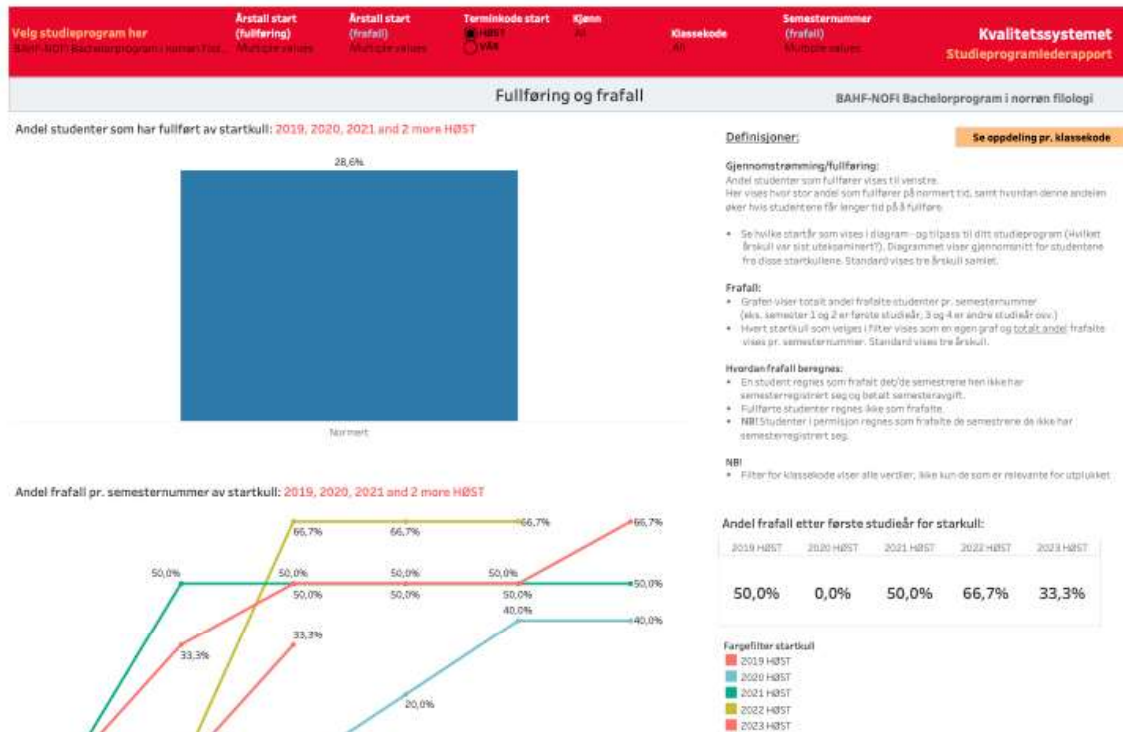
Ta gjerne kontakt med studierettleiar på programmet dersom du har spørsmål:
studierettleiar.lle@uib.no

Tlf: 55 58 24 00

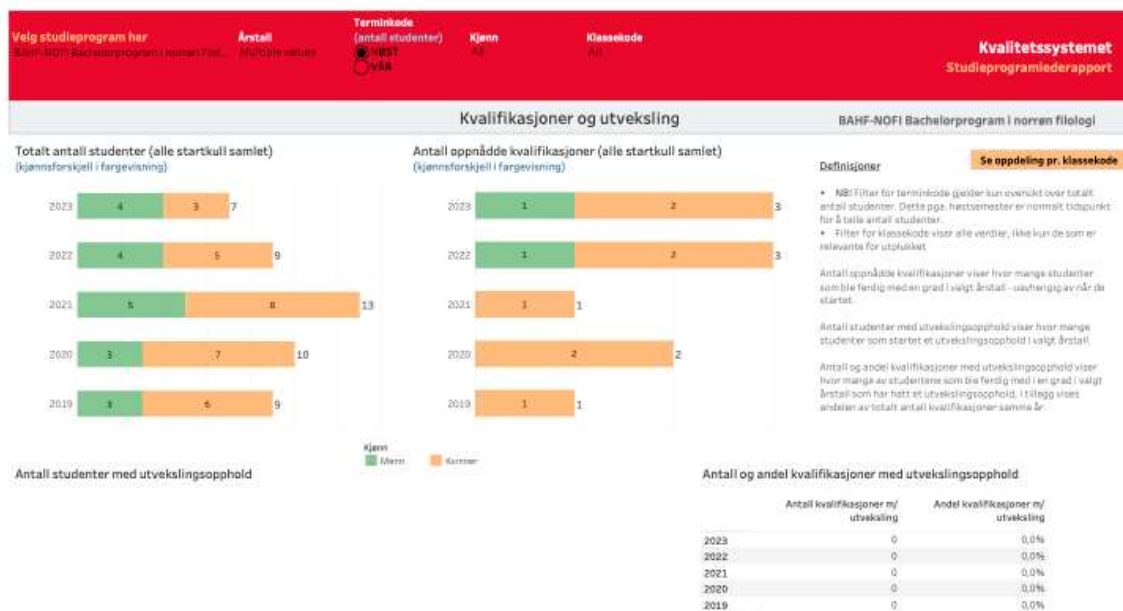
Vedlegg 2: Søkjar- og opptakstal

Vedlegg 3: Fullføring og fråfall

Vedlegg 4: Kvalifikasjoner og utveksling

Vedlegg 5: Gjennomstrøyming

Velg studieprogram her

BAHF-NOFI Bachelorprogram i norren filologi

Antall start

Multiple values

Terminkode start

HØST
VÅR

Kjønn

All

Klassekode

All

Studieår

Multiple values

Kvalitetssystemet

Studieprogramleder rapport

Gjennomstrømming

BAHF-NOFI Bachelorprogram i norren filologi

Gjennomstrømming

Se oppdeling pr. klassekode

Under kan du se utviklingen av antall aktive studenter og hvor mange som har fullført for ett og ett startår for studieprogrammet (velges i filter).

- Før hvert studieår og semester (semesternummer) kan du se hvor mange studenter som er aktive, hvor mange som har fullført og hvor stor andel som har fullført av studentene som tilhører samme årskull.
- Studenter som ikke lenger er aktive og som ikke har fullført regnes som frafalt.
- NBI Filter for klassekode viser alle verdier, ikke kun de som er relevante for utplukket.

Totalantallet viser antall kvalifikasjoner som er oppnådd innenfor antall studieår og semestre som er valgt i filter. I noen tilfeller kan det være at enkelte studenter har brukt lenger tid enn antall semestre som er valgt i oversikten.

NBI Du kan i noen tilfeller se at totalantallet for antall aktive studenter er høyere enn for hvert av semesternumrene. I noen tilfeller kan studenter som har fått opptak på studieprogrammet ikke bli aktive før det har gått noen semestre (eller at de får et nytt opptak senere), men de telles fortsatt fra første semester de fikk opptak, og er da med i totalantallet for aktive studenter på startkullet.

Studieår / Semesternummer

	Totalt	1. studieår		2. studieår		3. studieår	
Startår/termin		1	2	3	4	5	6
2023 HØST	Antall aktive studenter	3	3	2			
	Antall kvalifikasjoner	0	0	0	0	0	0
	Andel kvalifikasjoner	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%		
2022 HØST	Antall aktive studenter	3	3	3	1	1	
	Antall kvalifikasjoner	0	0	0	0	0	0
	Andel kvalifikasjoner	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	
2021 HØST	Antall aktive studenter	4	4	2	2	2	2
	Antall kvalifikasjoner	1	0	0	0	0	1
	Andel kvalifikasjoner	25,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	25,0%
2020 HØST	Antall aktive studenter	5	5	5	5	4	3
	Antall kvalifikasjoner	3	0	0	0	0	1
	Andel kvalifikasjoner	60,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	20,0%
2019 HØST	Antall aktive studenter	6	6	4	3	3	2
	Antall kvalifikasjoner	2	0	0	0	0	2
	Andel kvalifikasjoner	33,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	33,3%

5-årig programevaluering for MAHF-NOFI

Masterprogram i norrøn filologi

Innhald

1. Innleiing.....	2
1.1 Om evalueringa	2
1.2 Oppfølging etter førre programevaluering	2
1.3 Overordna om tal for rekruttering, gjennomføring og kandidatproduksjon	2
1.4 Arbeid med studiekvalitet.....	2
2. Mål og fagleg profil	4
2.1 Mål og læringsutbytte	4
2.2 Kommunikasjon om studiet	4
3. Fagleg oppbygning, læringsaktiviteter og vurderingsformer	5
3.1 Fagleg innhald og oppbygning av programmet	5
3.2 Arbeidsomfang	6
3.3 Undervisnings-, læringsaktiviteter og vurderingsformer	6
3.4 Studentmedverking og læringsmiljø	7
4. Vurdering av studietilbodets resultat og relevans	8
5. Andre krav til studietilbodet	9
5.2 Studium med praksis	9
6. Fagmiljø	9
6.1 Krav til fagmiljø	10
7. Forslag til eventuelle tiltak og plan for oppfølging	10
Vedlegg 1: Studieplan for MAHF-NOFI Masterprogram i norrøn filologi	11
Vedlegg 2: Søkjar- og opptakstal	16
Vedlegg 3: Fullføring og fråfall	17
Vedlegg 4: Kvalifikasjonar og utveksling	18
Vedlegg 5: Gjennomstrøyming	19

1. Innleiing

1.1 Om evalueringa

Til programevalueringa har det blitt nytta rapportar frå programsensorane, emneevalueringar og talgrunnlaget frå administrasjonen. Innspel av tilsette, studentar og programsensor har blitt teke opp i evalueringa. Over heile rapporteringsperioden har dessutan norrøn-studentane sitte i programstyre til nordisk. Miljøet held seg oppdatert på kva studentane de facto jobbar som etter MA-graden og er i kontakt med relevante arbeidsgivarar (t.d. museum, arkiv), også for å formidla studentane til dei.

1.2 Oppfølging etter førre programevaluering

Det er første gongen BA- og MA-programmet i norrøn filologi skal gjennom ei femårig programevaluering.

1.3 Overordna om tal for rekruttering, gjennomføring og kandidatproduksjon

Norrøn filologi er eit spesialiststudium med berre 2 studieplassar på M.A.-nivå. Norrønt samarbeider med andre mellomalderfag på mange måtar.

Talet på dei som registrerer seg er forholdsvis stabil. I tidsrommet 2019-2023 låg søkjartalet per år mellom 5 og 9, derav mellom 3 og 6 med førsteprioritet. Kvart år var det 3 som var rekna kvalifiserte. Mellom 1-3 har blitt registrert. Programmet fyller sine plassar; i rapporteringsperioden var det 2 år med 3 studentar, 2 år med 2 og 1 år med 1 student. Ein ser at berre 2 av 3 kvalifiserte har fått tilbod i 2022 (det året med berre ein registrert student), noko som ikkje er ideell.

Ifølge talgrunnlaget ligg fråfallet mest ved 0%, ein gong ved 33,3%. Eit problem med statistikken er at studentar i permisjon som ikkje har semesterregistrert seg reknast som fråfall, eit anna at dei relativ få programstudentar kan gje inntrykket av at norrønt underviste i ganske små grupper som i tillegg blei mindre over tid. Det er ikkje tilfelle; masterstudentane har fellesundervisning med bachelorstudentane på 200-nivået, noko som normalt betyr at ein får ei passande stor gruppe i klasserommet, og det er òg innvekslingsstudentar som deltar i undervisninga. Norrønt arbeider med fråfalls- og gjennomføringsproblematikken; m.a. har emna oppmøteplikt på min. 75% av undervisninga, og undervisninga er fysisk. Det har ein merkbar effekt, dei som møter opp gjennomfører òg.

1.4 Arbeid med studiekvalitet

Fagmiljøet har regelmessige fagmøte og arbeider fortløpande med kvalitetsutvikling i studieprogrammet. I tråd med UiBs kvalitetssystem har det i perioden blitt skriva årlege eigenvurderingar og treårige emneevalueringar. Utfordringar, gode løysningar og inspirerande tiltak ved andre lærestader i UH-sektoren blir diskuterte og ev. implementerte.

Alle tilsette som underviser i emna til programmet har teke universitetspedagogiske kurs og har genuin interesse for undervisning. Miljøet gjer ein stor innsats for å ha ei så høg studiekvalitet som mogeleg,

organiserer kvart år konferansar og seminar og med jamne mellomrom også ekskursjonar. Lærarane og studentane har tett kontakt også via eit svært aktivt fagleg-sosialt miljø med aktivt fagutval, slik at det er kort veg mellom studentane og lærarane. Denne løypande kontakten spiller ei stor rolle ikkje minst i det som gjeld arbeidslivsrelevans. Miljøet tar opp og er kjent med studentane sine genuine interesser og relaterer dei til studieinnhald og faktisk undervisning og etterlyste kvalifikasjonane på jobbmarknad. Den individuelle tilnærminga fører til veldig fornøgde studentar med skreddarsydde kompetanseprofilar og gode sjansar på jobbmarknaden.

Fagkoordinator og programstyret følgjer opp det heilskaplege kvalitetsarbeidet med programmet i ramme av programstyremøte der endringar i program og emneplanane blir diskutert. Overordna aspekt blir også teke opp i UUI. Miljø er i tett kontakt med studieleiar, studierettleiar og andre i administrasjonen ved LLE.

2. Mål og fagleg profil

2.1 Mål og læringsutbytte

Norrøn filologi er eit svært internasjonalt fag og femner breitt. Programmet er på hin sida godt forankra i nordisk-miljøet og på andre sida ein av mellomalderdisiplinane ved UiB. Det kvalifiserer til m.a. stillingar med etterlyst MA-kvalifikasjon, ulike stillingar innan humanistiske fagfelt og ikkje minst for ei seinare forskarutdanning på ph.d.-nivået med spesialkompetanse på nordiske, spesielt norske og islandske skriftkjelder frå mellomalderen og norrøn litteratur. Programmet har mange berøringspunkt med t.d. klassisk, engelsk, allmenn lingvistik, historie og arkeologi, og eldre kunsthistorie, og det er eit godt samarbeid med faga ved HF og mellomalderklynga.

Masterprogrammet byggjer på ei vid forståing av filologi, og «skriv seg inn i ein lang nasjonal og internasjonal tradisjon» (programsensorrapport for 2020: 4). Målet på MA-nivå er «arbeide med tekstar på ein grundig måte og ta kritisk stilling til historiske kjelder og tolkingar» og å få «spisskompetanse for å arbeide med dei norrøne kjeldene i original språkform.» Dette inneber kunnskap om norrøne kjelder og faget sine hjelpemiddel, teoriar og metodar, tolkings- og vurderingsevne og evne til å planlegge og fullføre eit sjølvstendig forskingsprosjekt (utførlegare på heimesida til programmet <https://www4.uib.no/program/norrøn-filologi-master> under «Kva lærer du?»).

Dei overordna læringsutbyttebeskrivingane for programmet er tilgjengelege på nett og blir oppdatert dersom nødvendig. Litteraturlistene er digitale (Leganto) og blir oppdaterte kvart semester slik at studentane ikkje berre arbeider med det mest aktuelle materiale som hentast direkte ved forskingsfronten, men også får oppleva i praksis at ein må jobba for å vera heilt oppdatert på eksisterande forskning. Emna på 200-nivå vert undervist saman med MA-emna på 300-nivå, tema skifter frå semester til semester og byr på fagleg heilt oppdaterte og forskingsbaserte forskingsspørsmål og forskingslitteratur, med den nødvendige differensiering ang. arbeidskrava for BA- og MA-studentar. Læringsutbyttebeskrivingane er i tråd med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk (NKR) og følger elles UiB sine krav om BA-program og emne, sjå nedanfor.

2.2 Kommunikasjon om studiet

Namnet til programmet norrøn filologi er gjengitt som Old Norse studies i den engelske versjonen, noko som er dekkande.

Studieprogrammet er tydeleg kommunisert i studieplanen. Studieplanen ligg på nett, og er gjennomarbeidd, informativ, lett forståeleg, og tiltalande, ifølgje programsensorrapporten for 2020: 4-5. Sidan har kritiske merknader i denne rapporten ang. kommunikasjonen blitt følgt opp, t.d. det som gjeld å gjera nivåforskjell mellom BA- og MA-programma tydelegare (programsensoren har levert ein rapport for BA-programmet for 2023 og var veldig nøgd med informasjonen då). MA-programmet har ein klar fagleg profil og ei god breidd. Læringsutbytte, delt i kunnskap, ferdigheiter/dugleikar, generell kompetanse, er utforma i samsvar med det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket og i tråd med måla for

studieprogramma. Læringsutbyteskildringane er både fag- og nivåspesifikke, men også opne og overordna nok til at dei kan vera heilt oppdaterte gjennom ferskvarekurs med aktuelt pensum.

Mogelegheita for å ha 2 rettleiarar er tatt med i informasjonen om Masterprogrammet, og norrøntmiljøet foreslår standardmessig at studenten får 2 rettleiarar for å sikra bestmogeleg støtte.

Studieløpet er beskrive tydeleg på nettsida. Mogelegheita for eit delstudium i utlandet er omhandla i studieplanen i eit avsnitt med eige overskrift («Utveksling») inkl. lenker. Studentane får individuelle råd ang. val av partnaruniversitetet. Av aktuelle avtaler kan nemnast spesielt dei med universiteta i Reykjavík og København, men òg universitet rundt omkring i Europa så som t.d. Bonn eller Paris kan vera eit bra val.

Oppdatert studieplan er vedlagd.

3. Fagleg oppbygning, læringsaktiviteter og vurderingsformer

3.1 Fagleg innhald og oppbygning av programmet

Studieprogrammet har ein god fagleg progresjon som er klart kommunisert. Arbeidet med masteroppgåva (60 stp.) strekker seg normalt over heile masterløpet, kursdelen (60 stp.) ligg parallelt. Masterstudiet startar med det prosjektførebuande emne (NOLISP300, 15. stp.) som er felles for nordisk-programma, og med eit kurs basert på eit aktuell forskningstema i norrøn filologi (Særemne I, 15. stp.). Særemne II og III (15 stp. kvar) ligg i semestera 2 og 3. Det siste semesteret er reservert arbeidet med masteroppgåva.

Det finst ingen formell integrerte praksisordningar i sjølve programmet. Likevel blir det sikra at studentane i programmet blir satt i kontakt med ulike aktuelle arbeidsmiljø som UB/Specialsamlingane og museum. Studentane blir anbefalt til dei mtp. praksis eller arbeid som dei kan utføra der slik at dei får praktisk erfaring og kan byggja ein konkurransedyktig CV.

Studie programmet er forskingsbasert på fleire nivå:

Kurset med fellesundervisning på 200- og 300-nivå, dei sokalla ferskvareemne, tar opp aktuelle interessefelt, forskningsspørsmål og tilsvarande aktuelle publikasjonar som pensumlitteratur («ei særleg styrke ved norrøn filologi ved Universitetet i Bergen», jf. programsensorrappport for 2020: 5)). Studentane møter i stigande grad oppmoding og hjelp til å utvikla tema og forskningsspørsmål, søkja og bruka aktuell forskingslitteratur og reflektera forskingsdesign og mogelege alternativ. Studentane blir òg regelmessig inviterte til den årlege postgrad-konferansen i norrøn filologi (sjå nedanfor) og vitskaplege føredrag i forskargruppene i mellomalderfilologi, Law and Culture og Literature & Religion. Norrønmiljøet har eit stort internasjonalt nettverk og er m.a. aktivt i ei Erasmus-basert gjensidig lærarutveksling med 7 andre europeiske universitet i ulike land. Det tyder at studentane møter ei rekke internasjonale forskarar i undervisninga og ved gjesteføredrag.

I tillegg til sjølve studieprogrammet får studentane tilbod om å bli formidla til Spesialsamlingane for å bruka sine kvalifikasjonar og t.d. skrive korte innlegg om individuelle dokument i samlinga. MA-studentane i norrønt tar som regel imot dette tilbodet og er veldig fornøgde med det.

3.2 Arbeidsomfang

Programmet er lagt opp som heiltidsstudium med omfattande emne utan valfriheit. Det består av fysisk undervisning med obligatorisk oppmøte, heimeoppgåver, obligatoriske innleveringar og presentasjonar og eksamen av ulik type. Større delar av kjeldematerialet blir leste på originalspråk. Pensum i emna er tilpassa studiepoeng og vanskegraden av pensumlitteraturen tatt i betraktning. Arbeidsmengda er godt tilpassa studiepoengsmengda.

3.3 Undervisnings-, læringsaktiviteter og vurderingsformer

Undervisningsaktiviteter og læringsaktiviteter: Undervisninga skjer mest i seminarformat. Ho er for det meste dialogisk, basert på førebuing heime og med jamn studentaktivisering. Aktiviseringa skjer t.d. ved hjelp av val av tema for presentasjonar og diskusjon i klasserommet, felles lesing og diskusjon av kjeldetekst, studentpresentasjonar, og individuelle og gruppeoppgåver. Studentar kommenterer kvarandre sine arbeid og presentasjonar. Digitale plattformer (Canvas) blir nytta for å dele filar og anna materiale, kunngjera arbeidsplanar og -oppgåver og informera om aktiviteter, og digitale verktøy blir nytta i sjølve undervisninga og til førebuing. Det blir organisert faglege ekskursjonar knytte til emna. Det er samsvar («constructive alignment») mellom læringsutbyta, undervisningsaktivitetar og vurderingsformer, t.d. ved at læringsutbyta blir nemnde og forklarte regelmessig, normalt til kvar undervisningsøkt. Studentane får rettleiing ifm. sine presentasjonar, semester- og MA-oppgåver slik at læringsutbyte, undervisningsaktivitetar og personleg kvalifikasjonsbygging står i samsvar og at studentane opplever meistringskjensle.

Studentane presenterer sine masterprosjekt og delar av forskinga si på den årlege internasjonale postgrad-konferansen i norrøn filologi (sjå <https://www.uib.no/fg/mellomalderfilologi/120404/bergen-international-postgraduate-symposium-old-norse-studies> og <https://www.uib.no/en/rg/lawandculture/161713/14th-bergen-international-postgraduate-symposium-old-norse-studies-2023> og <https://www.uib.no/en/rg/lawandculture/169798/15th-bergen-international-postgraduate-symposium-old-norse-studies-2024>). Miljøet støtter dermed at studentane blir kjende med konferansen som eit viktig kommunikasjonsformat i forskinga. Dei blir vande til å vera aktive og å presentera og motivert til å melda seg på internasjonale konferansar utanfor UiB allereie frå eit tidleg tidspunkt av.

Det er sterk fokus på individuell kompetanseprofil- og cv-bygging i løpet av masterstudiet. Det skjer t.d. via utvikling og fordjuping av individuelle interesse- og kvalifikasjonsområde til studentane gjennom rettleiing og diskusjonar med rettleiar. Då blir det tatt opp t.d. deltaking i konferansar og kurs/summer schools og ev. første publikasjonar. Masterstudentane får ideelt sett også høve til å samla erfaringar som kollokvieleiar. Det overordna målet i dette er å utdanna studentane slik at dei står velkvalifiserte, motiverte og sjølvstendige til ph.d.-trinnet eller arbeidslivet.

3.4 Studentmedverking og læringsmiljø

Norrønmiljøet pleier og nyt godt av eit aktivt studentmiljø med engasjert fagutval; studentane i fagutvalet stiller på orienteringsmøte og presenterer fagutvalets arbeid i undervisninga slik at nye studentar blir aktivt rekruttert til studentmiljøet. Lærarar og studentar møtest regelmessig i fagleg-sosiale rammer. Det blir organisert museumsbesøk, ekskursjonar og andre faglege aktivitetar. Dei blir aktivt motivert til å bli med på føredrag og konferansar i Bergen, og ved museum og arkiv/bibliotek møter dei tidlegare og aktive norrønstudentar som har fått jobb kraft sine norrøne studium. Norrønt har stor fokus på rettleiing og faglege samtaler som går på danning og ikkje berre utdanning. Dvs. at lærarane spør aktivt og regelmessig om studentane sine interesser og motivasjon for å kunne relatera seg til desse i undervisning og vidare rettleiing om studium og karrierevegar. Det tyder at ein prøver å finna tema som er både relevant i ramme av studieprogrammet og personleg stimulerande og engasjerande for studentane.

Dette engasjementet speglast i norrønstudentane sin representasjon i programstyre og andre gremium der dei blir med på å vidareutvikla programmet og det lærings- og eksamensformer.

Ein annan måte å sikra at studentane kan påverka studiemiljøet sitt skjer via kollokvium; leiarane rekrutterast frå masterprogrammet i norrønt. Studentane får også tilbod om å bli sett i kontakt med Spesialsamlingane ved UB der dei kan utføra ulike typar praktisk arbeid og samla erfaring med arkivalia, og studentane er svært nøgde med det. Dei får hjelp med slikt arbeid når dei treng det. I ramme av eit kurs på 200-300-nivå t.d. har studentane katalogisert og koda over 100 norske runeinnskrifter (MENOTA). Koordinert med norrønt utviklar UB eigne kurs som er relevante for norrønstudentane. Miljøet er aktivt innan Erasmus-lærarutveksling (t.d. kooperasjon med 7 europeiske universitet) og har fokus på karrierebygging til unge forskarar (t.d. NECRON, *The Bergen International Postgraduate Symposium in Old Norse Studies*). BA-studentane kan følgja nøye med korleis ein fagleg karriere kan sjå ut både innan- og utanfor UiB.

Miljøet får ved o.n. fora og kanalar god og regelmessig tilbakemelding, og studentane kan òg gi tilbakemelding via studierettleiar, kollokvieleiar og evalueringar. Miljøet har såleis teke opp ynskjer om eit tilbod innan runologi og eit utvida tilbod om norrøn dikting og implementert desse i studieprogrammet.

4. Vurdering av studietilbodets resultat og relevans

4.1 Rekruttering

MA-programmet i norrøn filologi rekrutterer nasjonalt og internasjonalt og har rekruttert bra. Norrøn filologi har 2 studieplassar på MA-nivå.

I tidsrommet 2019-2023 låg søkjartalet per år mellom 5 og 9, derav mellom 3 og 6 med førsteprioritet. Kvart år var det 3 som var rekna kvalifiserte. Talet på dei registrerte låg på 2 eller 3, altså like mange eller fleire enn programmet har studieplassar, berre eit år var det 1 oder dermed ein plass ledig. Kjønnfordelinga var omtrent to tredjedelar kvinner og 1 tredjedel menn. Programmet som så kunne ta opp fleire studentar, faget jobbar med å rekruttera.

Faget gjer ein stor innsats for å vera synleg, m.a. ved å stilla på forskningstorget med sine mange skuleelevar og vaksne, og ofte deltek masterstudentane i slike arrangement. Viktig er òg rekrutteringa av tidlegare utvekslingsstudentar som studerte ved UiB ila BA-studiet og deira nettverk, og via nettverk med universitet som har norrønt som fag, delvis endatil norskundervisning. Faget prøver også å involvera sine studentar i kommunikasjonen med prospektive studentar. Norrønt stiller regelmessig ved UiB- og instituttsarrangement òg.

4.2 Gjennomføring og kandidatproduksjon

Programmet har ei god gjennomføring, svært lite fråfall og jamn kandidatproduksjon. Faget jobbar intenst med å førebyggja fråfall og har gode resultat med dette. Norrønt har for ein del år sidan innført obligatorisk oppmøte, og det fungerer etter hensikt. Studentar blir jamt invitert til rettleiing i samband med ulike oppgåver, og spesielt eit inspirerende fagleg-sosialt miljø ein viktig faktor mot fråfall. Studentaktiviteter og eigeninitiativ støttes. Faget held kontakt med relevante arbeidsgivarar som museum og samlingar, og dei internasjonale nettverk og lærarutvekslinga betyr avveksling og nye perspektiv for studentane, noko som dei er veldig fornøgde med.

Eit problem med talmaterialet er at faktorar som lågare progresjon ikkje er tatt med, og at det allereie reknast som fråfall der studenten ikkje har semesterregistrert seg/betalt semesteravgifta uansett årsak. I tilfelle masterstudentar i norrønt jobbar fleira av dei ved sidan av i yrkesrelevante studentjobbar eller oppgåver ved Spesialsamlinga eller forskingsprosjekt, noko som faget ser på som veldig viktig mtp seinare jobbperspektiv. Det kan ev. medføra ei noko lengre tid før studentane oppnår mastergraden.

4.3 Relevans og kontakt med arbeidslivet

Programmet gjev god tekst- og analysekompetanse og opnar både allmenn humanistiske som fagspesifikke karriereveggar, mellom anna ved kulturinstitusjonar og lærestader, bibliotek, arkiv og samlingar, media og turisme. Relevansen ligg på den eine sida ved å gi studentane ei solid innføring i den norrøne kulturen i brei forstand, og ei spesialisering som leiar mot spisskompetanse i norsk kulturarv, både det immaterielle i form av ekspertise på historiske språktrinn og det materielle i form av skriftberande gjenstandar frå vikingtida og mellomalderen. Med tanke på det sistnemnde fortset MA-studentane med ei forskarkarriere eller eit arbeid i o.n. institusjonar og felt. Arbeidsmarknaden er ganske god for ferdige kandidatar; det har også å gjera med at individuell fagleg ekspertisebygging og individuell karriererettleiing er ein fast del i arbeidet med studentane utan å eigentleg vera formalisert i ramme av emna og under heile masterløpet. Studentane blir oppmoda om å tileigna seg supplerande kvalifikasjonar som gjer dei meir fleksible, t.d. å byggja kompetanse på felt som t.d. digitale verktøy, klassiske språk, museologi eller arkeologi, og dei blir støtta i å finna relevant studentarbeid og praksis

ute i arbeidsverden. Det resulterer t.d. i at ein del studentar i norrøn filologi, både på BA- og MA-steget jobbar som museumsvertar ved Bryggens museum.

Samtidig blir MA-studentane i norrøn filologi kopla på forskinga via mellomalderklynga, forskargrupper og gjesteføredrag. Faget ser på studentane og utdannar dei som framtidige forskarar allereie på BA-steget, t.d. ved å ha stor fokus på sjølvstendigheit og kompetanse på informasjonsinnhenting, litteratursøk og analyse. Dette kan MA-programmet byggja på.

5. Andre krav til studietilbodet

5.1 Internasjonalisering

Studietilbodet har ordningar for internasjonalisering som er tilpassa studietilbodets nivå, omfang og eigenart. Studentane kan dra på utveksling til mange land og lærestader, spesiell relevant for studiet er t.d. til Island, Danmark og Tyskland. Studentane blir informert og forsøksvis motivert til dette, men det er relativt få som tar imot dette tilbodet på MA-trinnet. Miljøet prøver å motivera studentane òg via å ha ein organisert lærarutveksling med universitet rundt omkring i Europa, i håp om å dermed kunne senka terskelen til å dra dit sjølv. Likevel er eit MA-program på berre to år relativt kort, slik at studentar realiserer sine ynskje om internasjonalisering på andre måtar eller tidspunkt. Dei fleste deltar t.d. på internasjonale konferansar og dei populære sommarskular i manuskriptstudium som går alternerande i Reykjavík og København.

5.2 Studium med praksis

Det inngår ikkje praksis i programmet.

5.3 Studie regulert av nasjonale rammeplanar og/eller retningslinjer

Studiet etterlever bestemmingane i nasjonal rammeplan og retningslinjer.

6. Fagmiljø

Miljøet har per i dag 2 faste førsteamanuensar, 1 forskar i fast stilling (men avhengig av ekstern finansiering) utan undervisningsplikt og 2 ph.d.-stipendiatar. Miljøet skal få ei tredje faste stilling (førsteamanuensis el. professor) ila den neste 5-årsperioden.

Under rapporteringsperioden har 1 professor gått av med pensjon og 1 førsteamanuensis har blitt tilsett. 1 postdoktor har blitt fast tilsett som ovannemnde forskar. I tillegg har 1 eksternfinansiert gjesteforskar (Leverhulme), 3 postdoktorar (2 på ei TMS-stilling, 1 MSCA), 2 forskarar og 5 ph.d.-stipendiatar vore mellombels tilsette, dertil 2 vikarar. Alle hadde spisskompetanse i norrøn filologi. Fagmiljøet var dermed både stort nok og velkvalifisert til å drifta programmet og kunne dekke alle fagfelt og emne som inngår i programmet.

6.1 Krav til fagmiljø

Alle i faste stillingar har tatt universitetspedagogiske kurs og har utdanningsfagleg kompetanse. Den eine førsteamanuensis har 3 stipendiatar som har gjennomført ph.d.-løpet og fått graden, den andre 2; begge har per i dag 2 aktive ph.d-stipendiatar kvar, derav i begge tilfelle 1 ekstern. Dei har erfaring med å vera ansvarlege for postdoktorar òg, delvis i ramme av prosjekt, delvis utanfor, og dei har erfaring i komitéarbeid.

Programma og undervisninga i norrønt blir koordinert av ein eigen fagkoordinator (teknisk sett underkoordinator, for norrønt er ein del av nordisk-faget som har fagkoordinator). Kvalitetssikring og vidareutvikling av studietilbodet skjer via det felles programstyre for nordisk og fagmøte; norrønt har i åra som rapporten gjeld hatt ein studentrepresentant i programstyre. Størstedelen, delvis heile undervisninga blir dekkja av tilsette i hovudstillingar. Miljøet kan framvise forskning og fagleg utviklingsarbeid på internasjonalt nivå. Det er aktivt nasjonalt t.d. i ramme av Samarbeidsnemnda for norrøn filologi og internasjonalt via ulike nettverk, m.a. NECRON, eit nettverk for unge forskarar i norrøn filologi, postgrad-samarbeid med dei leiande britiske lærestadar som har norrønt, og MSCA-, Erasmus-, EEA- og andre internasjonale mobilitetsprogram.

7. Forslag til eventuelle tiltak og plan for oppfølging

- Norrøn filologi blir støtta via den nye småfagsordninga ved UiB og skal styrkast ved å få ei tredje stilling om få år. Dette vil gjera miljøet meir robust og vil føra til ei enno betre dekkinga av breidda til faget ved å lysa ut stillinga komplementær til ekspertisen dei fast tilsette har per i dag. Det vil òg bety større potensiale for endringar i programmet mtp. ressursituasjonen.
- Dei to fast tilsette på førsteamanuensisstillingar vil søkja professoropptrykk ila året.
- Kommunikasjonen om innhaldet til dei norrøne emna kan bli betre ved betre «rutinar for oppdatering av informasjonen på nett» (sjå programsensorrapport for 2020: 7)
- Kompetansen ved studiestart hjå søkjarar frå UiB kan på sikt bli svekka pga. igangverande studieporteføljeprojekt som inneber kravet om fellesemne og reduksjon av norrøne emne i ramme av spesialiseringa i BA-programmet i norrøn filologi. Studieporteføljeprojektet ved HF, UiB vil etablere fellesemne som del av spesialiseringane og at det ikkje er emne tilhøyrande spesialiseringane i semester 4 og 5. Dette er eit problem for språklæringa. Det står til å frykta UiB-studentane vil stå med ringare språkkompetanse i norrønt og ev. smalare kunnskapsgrunnlag om norrøn litteratur. Faget er innstilt på å måtte finna løysingar for å takla den problematikken. Konkret vil faget søkja om å få unntak frå den føreslegne normalmodellen for BA-programma.
- Faget kan ha meir fokus på å motivera studentane til å dra på utveksling; det er likevel ei utfordring i eit program som berre varar i 4 semester; dessutan tiltrekker programmet seg internasjonale masterstudentar som mest vil studera i Noreg framfør å dra på utveksling i masterløpet.
- Faget vil stryka norskkravet som opptakskriterium for MA-programmet i norrøn filologi og annonsera programmet som engelskspråkleg program for å kunne rekruttera fleire internasjonale studentar. Det skal framleis vera mogeleg å undervisa på skandinavisk dersom studentane har tilsvarende kompetansar.

Vedlegg 1: Studieplan for MAHF-NOFI Masterprogram i norrøn filologi, vår 2025

(<https://www4.uib.no/program/norron-filologi-master/plan>)

Omfang og studiepoeng

120 studiepoeng

Namn på grad

Master i norrøn filologi

Fulltid/deltid

Fulltid

Deltid etter søknad

Undervisningsspråk

Skandinavisk. Etter behov kan undervisninga gjevast på engelsk.

Studiestart - semester

Haut og vår

Mål og innhald

Studiet i norrøn filologi skal kvalifisere kandidatane til forskning, undervisning og formidling i norrøn filologi og tilstøytande emne. Studiet har som mål å formidle vitskapleg teori og metode og historia til faget, og dei studerande skal under studiet utvikle ei sjølvstendig og kritisk haldning til kjeldemateriale og vitskaplege framstillingar.

Studiet er eit forskingsretta studium med høve til konsentrasjon kring språklege, litterære eller kulturhistoriske emne - t.d. diakrone eller synkrone språklege emne, saga- og lærdomslitteratur, norrøn mytologi og religion eller nordisk faglitteratur i mellomalderen og tidleg moderne tid. Samtidig skal studiet gjennomførast innanfor eit breitt og interdisiplinært fagspektrum, t.d. i samband med studiar i mellomalderlatin. Studiet skal gje kandidatane grunnlag for å halde fram med kompetanseutvikling og spesialisering på eiga hand.

Læringsutbyte

Kunnskap

Kandidaten

- har avansert kunnskap om historia til den norrøne litteraturen og dei systematiske hovudområda i den norrøne filologien

- har spesialiserte kunnskapar innanfor eige spesialfelt (masteroppgåva)

- har avansert kunnskap om mellomalderfilologiske teoriar og forskingsmetodar
- har god forståing for dei vitskapsteoretiske problemstillingane i norrøn filologi
- kjenner til den aktuelle debatten om sentrale problemstillingar innanfor norrøn filologi
- har grunnleggjande kjennskap til forskings- og yrkesetiske spørsmål innanfor filologi og mellomalderforskning

Ferdigheiter

Kandidaten

- kan planleggje og gjennomføre eit større sjølvstendig forskingsprosjekt innanfor norrøn filologi under rettleiing
- kan bruke aktuelle teoriar og metodar til sjølvstendig forskning innanfor fagområda i den norrøne filologien
- kan analysere og granske kritisk etablerte mellomalderfilologiske teoriar, metodar og forståingsrammer
- kan analysere og ha ei kritisk haldning til både norrøne kjeldetekstar og vitskaplege arbeid om dei
- kan formidle innsikt i alle grunnleggjande delar av den norrøne filologien, både språklege og litterære emner

Generell kompetanse

Kandidaten

- kan uttrykkje seg klart, terminologisk korrekt og velstrukturert om faglege emne, både skriftleg og munnleg
- kan lese faglitteratur på skandinaviske språk og engelsk, har også kompetanse i å lese tekstar på andre språk enn desse
- kan drøfte mellomalderfilologiske problemstillingar og ta sjølvstendig standpunkt
- kan halde fram med kompetanseutvikling og spesialisering på eiga hand
- kan kommunisere med både spesialistar og allmenta om faglege problemstillingar frå norrøn filologi og i ein viss grad frå relaterte felt innanfor mellomalderforskninga

Opptakskrav

Masterprogrammet i norrøn filologi byggjer på ein bachelorgrad med minst 80 studiepoeng fagleg fordjuping i norrøn filologi, eller tilsvarande.

Bachelorgrad frå UiB som kvalifiserer:

Bachelorgrad i norrøn filologi

Bachelorgrad i nordisk med spesialisering i norrøn filologi

Andre bachelorgradar som kvalifiserer:

Andre bachelorgradar kan kvalifisere dersom du har minst 80 studiepoeng i norrøn filologi eller tilsvarande.

Du må også ha:

Snittkarakter på minimum C i emna du får opptak på grunnlag av.

Språkkravet i både norsk og engelsk for dette studieprogrammet dekker du med [generell studiekompetanse](#), anten på grunnlag av norsk vidaregåande skule eller på annan måte. (Det er elles ynskeleg med språkkunnskapar i dansk, svensk, færøysk eller islandsk.)

Tilrådde forkunnskapar

Obligatoriske emne

Alle emne er på 15 studiepoeng om ikkje anna er opplyst.

NOLISP300 Nordisk: Prosjektførebuande emne

NOFI300 Norrøn filologi særerne I

NOFI302 Norrøn filologi særerne II

NOFI303 Norrøn filologi særerne III

NOFI350 Norrøn filologi masteroppgåve (60 studiepoeng)

Tilrådde valemne

Ingen

Rekkefølge for emne i studiet

1. semester (haust/vår): NOLISP300 og NOFI300
2. semester (haust/vår): eitt av desse emna: NOFI302, NOFI303
3. semester (haust/vår): eitt av desse emna: NOFI302, NOFI303
2. til 4. semester: NOFI350

Delstudium i utlandet

Det er mogleg å ta delar av studiet ved institusjonar i utlandet. Det er særleg universitet i dei nordiske landa som er aktuelle. Spesielt tilrådde utvekslingsstader er Universitetet i København og Universitetet i Reykjavík (Háskóli Íslands). Mange andre lærestader i Norden og i Europa kan også vere eigna, men med tanke på slik utveksling bør studenten ta kontakt med studierettleiar og faglærar for rådgjeving slik at vedkomande kan bli betre kjend med den profilen desse lærestadene har.

Københavns Universitet og Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier (NORDPLUS - Nordliks-nettverket)

Háskóli Islands og Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier (NORDPLUS - Nordliks-nettverket)

Arbeids- og undervisningsformer

Undervisninga har form av førelesingar og seminar der det er forventa at studentane deltek aktivt. På somme emne har studentane ansvar for avgrensa delar av undervisninga eller for å lage kortversjonar av pensum til deling med medstudentar (som obligatorisk aktivitet).

Rettleiing på semesteroppgåver og på masteroppgåva.

Vurderingsformer

rettleidde semesteroppgåver

rettleidde masteroppgåver

munnelege eksamenar

heimeeksamenar

prøveførelesingar

Vitnemål og vitnemålstillegg

Vitnemål blir skrive ut etter at graden er fullført.

Karakterskala

A-F.

Grunnlag for vidare studium

Mastergrad i norrøn filologi kan gi grunnlag for opptak til ph.d-studium.

Relevans for arbeidsliv

Masterprogrammet i norrøn filologi kvalifiserer mellom anna for arbeid innanfor undervisning og opplæring, informasjonsverksemd og kulturformidling, og for arbeid ved forskingsinstitusjonar på høgare nivå. Ein master i norrøn filologi er eit godt grunnlag for den som får administrative oppgåver knytte til analyse, saksbehandling, rettleiing og rådgjeving. Studiet kvalifiserer til arbeid i både offentlig administrasjon (t.d. i kulturforvaltning og -formidling, museum og samlingar) og i det private næringslivet (t.d. i mediebransjen).

Evaluerings

Masterprogrammet blir kontinuerleg evaluert i tråd med retningslinene for kvalitetssikring ved UiB. Emne- og programevalueringar finn ein på kvalitetsbasen.uib.no

Programansvarleg

Programstyret har ansvar for fagleg innhald og oppbygging av studiet og for kvaliteten på studieprogrammet.

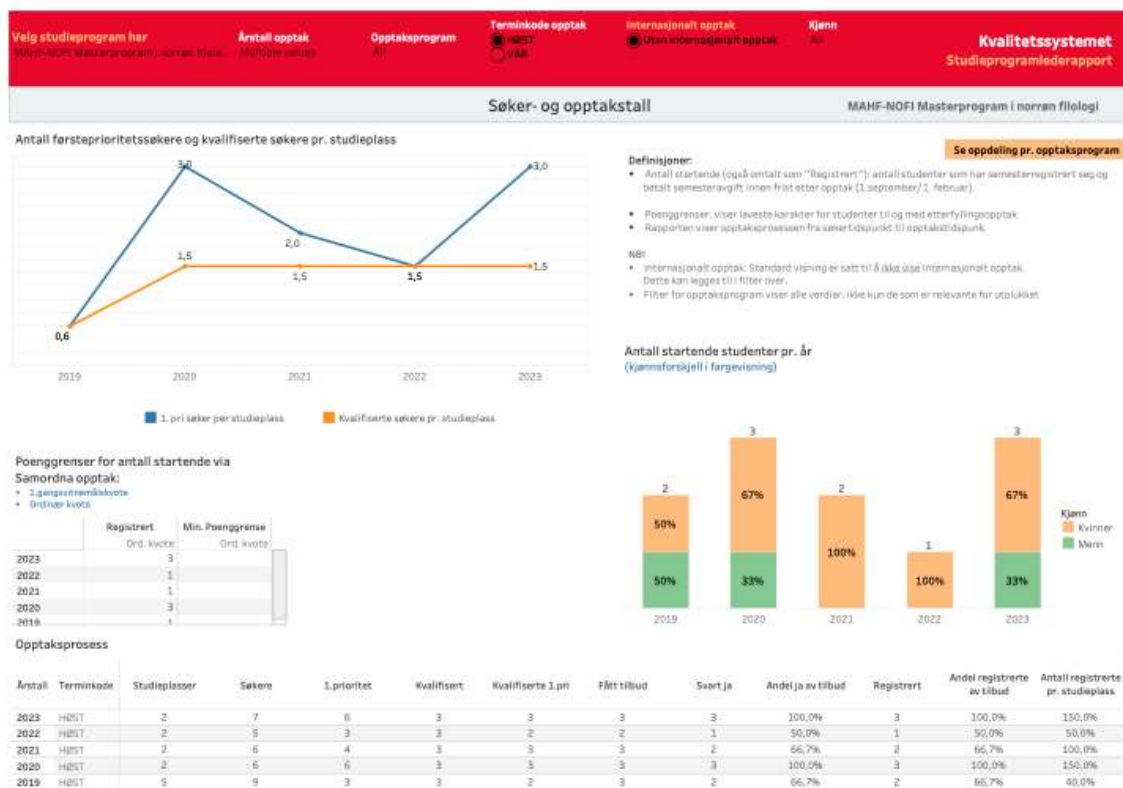
Administrativt ansvarleg

Det humanistiske fakultetet ved Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studium har det administrative ansvaret for studieprogrammet.

Kontaktinformasjon

studierettleiar@lle.uib.no

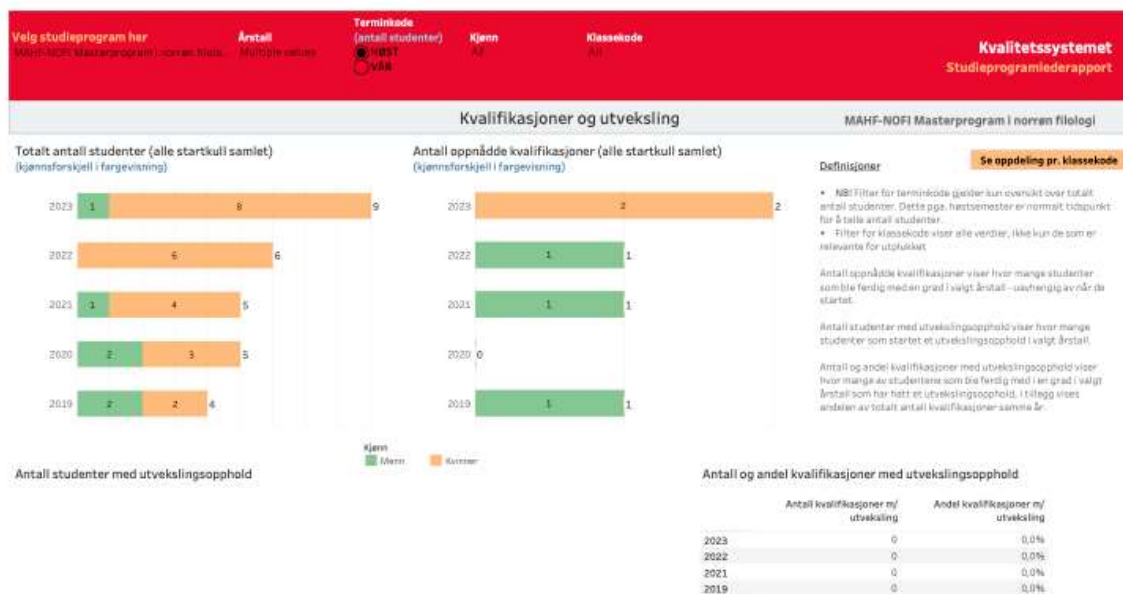
Vedlegg 2: Søkjar- og opptakstal

Vedlegg 3: Fullføring og fråfall

Vedlegg 4: Kvalifikasjoner og utveksling

Vedlegg 5: Gjennomstrømming

Velg studieprogram her

MAHF-NOFI Masterprogram i norrøn filologi

Antall start

Multiple values

Terminkode start

A)

Kjønn

All

Klassekode

A)

Studieår

Multiple values

Kvalitetssystemet

Studieprogramledersrapport

Gjennomstrømming

MAHF-NOFI Masterprogram i norrøn filologi

Se oppdeling pr. klassekode

Under kan du se utviklingen av antall aktive studenter og hvor mange som har fullført for ett og ett startår for studieprogrammet (velges i filter).

- Før hvert studieår og semester (semesternummer) kan du se hvor mange studenter som er aktive, hvor mange som har fullført og hvor stor andel som har fullført av studentene som tilhører samme årskull.
- Studenter som ikke lenger er aktive og som ikke har fullført regnes som frafalt.
- NBI Filter for klassekode viser alle verdier, ikke kun de som er relevante for utplukket.

Totaltallet viser antall kvalifikasjoner som er oppnådd innenfor antall studieår og semestre som er valgt i filter. I noen tilfeller kan det være at enkelte studenter har brukt lenger tid enn antall semestre som er valgt i oversikten.

NBI Du kan i noen tilfeller se at totaltallet for antall aktive studenter er høyere enn for hvert av semesterne. I noen tilfeller kan studenter som har fått opptak på studieprogrammet ikke bli aktive før det har gått noen semestre (eller at de får et nytt opptak senere), men de telles fortsatt fra første semester de fikk opptak, og er da med i totaltallet for aktive studenter på startkullet.

Studieår / Semesternummer

Startår/termin	Totalt	1. studieår		2. studieår		3. studieår		4. studieår		5. studieår
2023 VÅR	Antall aktive studenter	1	1	1	1	1	1	1	1	0
	Antall kvalifikasjoner	1	0	0	0	1	1	1	1	1
	Andel kvalifikasjoner	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%				
2023 HØST	Antall aktive studenter	3	3	3	3					
	Antall kvalifikasjoner	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Andel kvalifikasjoner	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%					
2022 VÅR	Antall aktive studenter	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Antall kvalifikasjoner	1	0	0	0	1	1	1	1	1
	Andel kvalifikasjoner	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%				
2022 HØST	Antall aktive studenter	1	1	1	1	1				
	Antall kvalifikasjoner	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Andel kvalifikasjoner	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%				
2021 HØST	Antall aktive studenter	2	2	2	2	2	1	1		
	Antall kvalifikasjoner	1	0	0	0	1	1	1	1	1
	Andel kvalifikasjoner	50,0%	0,0%	0,0%	0,0%	50,0%	50,0%	50,0%	50,0%	50,0%
2020 HØST	Antall aktive studenter	3	3	2	2	1	1	1	1	1
	Antall kvalifikasjoner	1	0	0	0	1	1	1	1	1
	Andel kvalifikasjoner	33,3%	0,0%	0,0%	0,0%	33,3%	33,3%	33,3%	33,3%	33,3%
2019 VÅR	Antall aktive studenter	2	2	2	2					
	Antall kvalifikasjoner	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Andel kvalifikasjoner	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%					
2019 HØST	Antall aktive studenter	2	2	2	2	1	1	1	1	1
	Antall kvalifikasjoner	1	0	0	0	1	1	1	1	1
	Andel kvalifikasjoner	50,0%	0,0%	0,0%	0,0%	50,0%	50,0%	50,0%	50,0%	50,0%

5-årig programevaluering: Masterprogram i arkeologi ved UiB

Innhold

1. Innledning	2
1.1 Om evalueringen	2
1.2 Oppfølging etter forrige programevaluering	2
1.3 Overordnet om tall for rekruttering, gjennomføring og kandidatproduksjon	3
1.4 Arbeid med studiekvalitet	4
2. Mål og faglig profil	6
2.1 Mål og læringsutbytte	6
Læringsutbytte i masterprogramme i arkeologi	6
2.2 Kommunikasjon om studiet	7
3. Faglig oppbygning, læringsaktiviteter og vurderingsformer	7
3.1 Faglig innhold og oppbygning av programmet	7
3.2 Arbeidsomfang	10
3.3 Undervisnings-, læringsaktiviteter og vurderingsformer	11
3.4 Studentmedvirking og læringsmiljø	11
4. Vurdering av studietilbudets resultater og relevans	14
5. Øvrige krav til studietilbudet	17
6. Fagmiljø	18
6.1 Krav til fagmiljø	18
7. Forslag til eventuelle tiltak og plan for oppfølging	19

1. Innledning

1.1 Om evalueringen

Evalueringen av masterprogrammet i arkeologi ved UiB ble koordinert av professor Visa Immonen, som er fagkoordinator og leder for masterprogrammet i arkeologi i 2023-2025. De øvrige faste undervisere har også bidratt til evalueringen: førsteamanuensis Ramona Harrison, professor Daniela Hofmann, professor Simon Malmberg og førsteamanuensis Lisbeth Skogstrand. Studentevalueringene ble gjennomført av fagfelle, førsteamanuensis Martin Callanan (NTNU). Fagfelles offisielle rapport var ikke levert da denne rapporten ble skrevet, men Immonen har fått muntlig informasjon om hovedfunnene og anbefalingene i rapporten fra Callanan. Som representanter for arbeidslivet ble professor Knut Andreas Bergsvik og førsteamanuensis Asbjørn Engevik fra Universitetsmuseet i Bergen og arkeologer Glenn Heine Orkelbog og Louise Bjerre Petersen fra Vestland fylkeskommunen intervjuet. I tillegg til disse intervjuene er evalueringen basert på tidligere programevalueringer, emneevalueringer og statistikk over studentrekruttering og gjennomføring.

1.2 Oppfølging etter forrige programevaluering

Den forrige 5-årsevalueringen av masterprogrammet skulle etter planen gjennomføres i 2019. Fagmiljøet besluttet imidlertid å utsette evalueringen med fem år. Årsakene til dette var:

1. Programmet hadde blitt omorganisert kun ett år tidligere, og nødvendige program- og emneevalueringer var ikke tilgjengelige ennå.
2. Rutinene for evaluering og selvevaluering av emner og rutiner for justering av emner på grunnlag av disse evalueringene var ennå ikke etablert.
3. Gruppen av faste lærere var nettopp blitt dannet, og den var fortsatt i ferd med å utarbeide de beste programstrategiene på kortere og lengre sikt for fagmiljøet.
4. Programmet hadde hatt få ansatte på grunn av sykdom. De faste lærerne måtte derfor fokusere på å sikre at de kunne dekke de faste oppgavene i programmet.

Etter fem år har masterprogrammet tatt tak i disse problemene på følgende måter:

1. Programmet har systematisk samlet inn program- og emneevalueringer, både i form av egevalueringer og studentevalueringer.
2. Rutinene for evaluering av program og emner er blitt en etablert del av programmets virksomhet.
3. Det har fortsatt vært store endringer i den faste staben i 2020-2024. Blant annet ble professor i middelalderarkeologi langtidssyk og gikk bort i 2020, og professor i jernalderarkeologi ble også langtidssyk og gikk bort i 2024. Professor i bronsealder gikk av med pensjon, og stillingen forble ubesatt i flere måneder. Til tross for disse uheldige og belastende omstendighetene har det også

vært kontinuitet, og staben har klart å utarbeide velbegrunnede og vellykkede strategier på kortere og lengre sikt for å utvikle både masterprogrammet og fagmiljøet.

4. Selv om utskiftninger i staben, langtidssykemeldinger og knapphet på personale fortsatt har innvirkning på gjennomføringen av programmet, har vi etablert flere praksiser innen undervisning, evaluering og formidling som har gjort det mulig for lærerne å utvikle masterprogrammet.

1.3 Overordnet om tall for rekruttering, gjennomføring og kandidatproduksjon

I 2020–2024 var det årlige antallet studieplasser på masterprogrammet i arkeologi kontinuerlig 10, men antall studenter som har fått tilbud om studieplass har variert mellom 24 (2021) og 35 (2024).

Tilbud				
2020	2021	2022	2023	2024
28	24	27	30	35

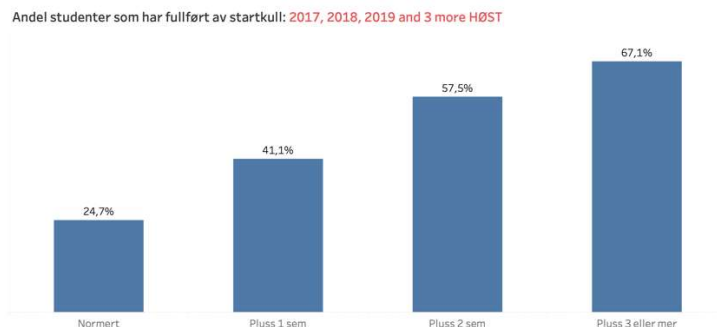
Antallet studenter som faktisk begynte på programmet i 2020-2023 var 15-17, og i 2024 så høyt som 23. Antallet har altså vært ganske stabilt og passet til en antall av 6 (av 7 + 1) faste ansatte med undervisnings-, og veiledningsansvar, frem til økningen på ca. 40 % i antall nye masterstudenter i 2024.

Møtt				
2020	2021	2022	2023	2024
17	17	15	17	23

Statistikken over andelen uteksaminerte kandidater etter 2 år, dvs. i normert tid, fordelt på startår, viser at gjennomføringen i masterprogrammet har svingt mellom 13,3 % (2022) og 29,4 % (2020-2021).

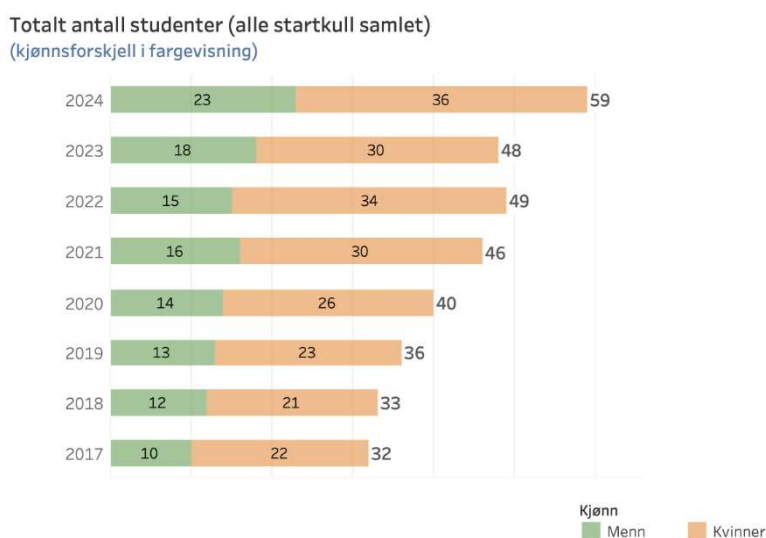
Gjennomføring				
2018	2019	2020	2021	2022
20.0	23.1	29.4	29.4	13.3

Selv om gjennomføringen på normert tid er relativt lav, er ikke frafallet så stort. 67,1 % av masterstudentene fullførte etter tre eller flere ekstra semestre (dvs. 3 eller 4 år all sammen) i 2017–2022.

Gjennomføringen på normert tid kunne vært bedre, men ligger over den gjennomsnittlige gjennomføringen ved Det humanistiske fakultet ved UiB. Det er likevel en av de største utfordringene masterprogrammet vårt.¹

Det totale antallet masterstudenter har økt jevnt fra 40 i 2020 til 59 i 2024. I 2024 var 39 % av studentene menn og 61 % kvinner. Denne kjønnsfordelingen har vært ganske stabil også i tidligere år.

1.4 Arbeid med studiekvalitet

I arkeologifaget foregår kvalitetskontrollen av undervisningen på flere nivåer. For det første er studentenes tilbakemeldinger viktige for å utvikle de enkelte emnene og hele programmet. Det gjennomføres derfor studentevalueringer som en del av de fleste emnene våre. Dette omfatter ikke bare skriftlige evalueringer som vi registrerer på nettet og arkiverer som en del av det formelle kvalitetsarbeidet, men også muntlige evalueringer, hvorav noen er planlagt og innlemmet som

¹ Den spesielt lave gjennomføringen det siste året (2023-2024) skyldes at mange av masterstudentene til to professorer (én gikk bort og én gikk av med pensjon) måtte omfordeles, og det har ført til en viss forsinkelse.

læringsaktiviteter i emnene. Andre former for tilbakemeldinger er mer ad hoc og skjer i forbindelse med undervisning. Lærerne spør ofte studentene direkte: Hva kunne vært bedre, og hva kunne vi ha gjort annerledes?

Studentevalueringene er viktige både for fagmiljøet og for studentene. De gir mulighet til å reflektere sammen med studentene over hvorfor vi gjør det vi gjør i undervisningen. Egenevalueringer og studentevalueringer er også en form for læring i enkelte emner. På fagmøtene våre deltar en studentrepresentant for masterstudenter aktivt og gir viktige innspill til alle sakene vi diskuterer. I tillegg til studentene og lærerne får våre studie- og eksamenskonsulenter ofte verdifulle tilbakemeldinger fra studentene i forbindelse med studieveiledning og eksamensavvikling. Disse innspillene bringer de videre til fagmiljøet slik at vi sammen kan vurdere dem og eventuelt justere undervisningen. I tillegg bruker lærerne vanligvis ett møte, Fagforum, per semester til å diskutere spesifikke spørsmål knyttet til undervisningen og utviklingen av den. Det er også en ekstern fagfelle som aktivt har kartlagt undervisningen i programmet.

2. Mål og faglig profil

2.1 Mål og læringsutbytte

Arkeologi er en unik disiplin blant de humanistiske fagene, fordi faget diskuterer svært langsiktige endringer i menneskelige samfunn fra menneskets opprinnelse til dagens samfunn. Arkeologi er dessuten grunnleggende tverrvitenskapelig og har et aktivt samarbeid med en rekke andre disipliner, fra naturvitenskap til samfunnsvitenskap og historie. Arkeologi er svært relevant når man diskuterer aktuelle temaer som klimaendringer, kulturell tilpasning og suksess, urbanisering, migrasjon, vold, kapitalisme og samfunnets reaksjoner på kriser.² Arkeologer deltar også i forvaltningen og planleggingen av moderne arealbruk, samt vern og bruk av kulturarv. I tillegg er arkeologi av stor betydning for museumsarbeid, formidling og samfunnsengasjement. På grunn av denne profilen har arkeologi en særstilling blant de humanistiske fagene som utdanning til et yrke. Ved UiB er arkeologi en del av Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap (AHKR), og det har et aktivt undervisningssamarbeid med alle andre fag ved instituttet, andre institutter ved fakultetet og andre fakulteter, som Universitetsmuseet. Innenfor antikken samarbeider fagmiljøet for eksempel med Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier om utvikling av et fellesemne og tverrfaglige seminarer.

De overordnede læringsutbyttene for programmet følges opp, evalueres og oppdateres jevnlig som en del av fagmøter og fagforum. I fagmøter har studentrepresentantene mulighet til å komme med tilbakemeldinger og forslag til læringsutbyttebeskrivelsene og utviklingsarbeidet. Jevnlig evaluering av programmet og emner skjer gjennom fagforum. Hvert semester setter vi av en ettermiddag for å gå gjennom studentevalueringer og andre kilder (f.eks. fagfellerapport). Sammen vurderer vi hvilke emner som fungerer godt, og hvordan vi skal justere prioriteringer av ressursene. Vi søker felles løsninger på eventuelle utfordringer. Til slutt evaluerer Utvalg for undervisning og internasjonalisering (UUI), som har representanter fra alle fagene ved AHKR, endringer i læringsutbyttebeskrivelsene og gir retningslinjer for utvikling av disse.

Læringsutbytte i masterprogramme i arkeologi

Kandidaten skal ved avslutta program ha følgende læringsutbytte:

Kunnskaper:

Masterprogrammet i arkeologi er forskningsbasert og gir ny innsikt og kunnskap om ulike faglege område, basert på analytiske metoder, faghistorisk, kritisk tilnærming og forskningsetikk. Kandidaten har kunnskap om planlegging og gjennomføring av forskningsoppgåver, og kan formulere relevante problemstillinger og omfang av aktuelt materiale. Studentane har evne til tverrfagleg, systematisk og kritisk tenking. Kandidaten har dessutan avansert kunnskap om det avgrensa område som handsamast i masteroppgåva.

² Daniela Hofmann, Catherine J. Frieman, Astrid Johanne Nyland (red.) 2023. *Arkeologiske fortellinger om migrasjon*. Leiden: Sidestone Press. <https://www.sidestone.com/books/arkeologiske-fortellinger-om-migrasjon>; Craig N. Cipolla, Rachel J. Crellin & Oliver J. T. Harris 2024. *Archaeology for Today and Tomorrow*. London & New York: Routledge. Simon Malmberg, Eivind H. Seland, Christopher Prescott (red.) 2023. *City, Hinterland and Environment: Urban Resilience during the First Millennium Transition*. Rome: Scienze e Lettere. <https://journals.uio.no/acta/issue/view/858>

Ferdigheiter:

Programmet gir grunnlag for ulike tilnærmingar til arkeologi i samfunnet som forvaltning, vern, formidling og forskning. Etter å ha delteke på kurs, seminar, og rettleiing og arbeid individuelt med masteroppgåva har studenten god innsikt i arkeologisk problemformulering, teoridanning og forskingsmetode, og har lært seg å mestre vitenskapleg analyse og tolking innan arkeologifaget. Den viktigaste delen i programmet er masteroppgåva. Ein kandidat som har skrive ei masteroppgåve i arkeologi har ny kunnskap om eit nærmare avgrensa emneområde og veit korleis forskingsbasert kunnskap ervervast og formidlast gjennom analyse og argumentasjon.

Generell kompetanse:

Studentane kan formulere og gjennomføre ulike sjølvstendige prosjekt. Kandidatane kan formidle resultat gjennom kronikkar og vitenskaplege artiklar. Dei har og kompetanse til analytiske, praktiske og administrative oppgåver.

Denne læringsutbyttebeskrivelsen er i samsvar med og på riktig nivå i forhold til det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket.

2.2 Kommunikasjon om studiet

Informasjon om studieprogrammets innhold, oppbygging og studieprogresjon er tilgjengelig på nett, og blir jevnlig oppdatert og kontrollert for feil og uklarheter.

I begynnelsen av hvert semester arrangeres det et orienteringsmøte for masterstudenter. Her får studenter informasjon om programmet, emnetilbudet og hvordan de kan få hjelp med praktiske ting. Videre blir mulighetene for studieutveksling diskutert, og studentene har mulighet til å stille spørsmål.

I tillegg til nettsidene og orienteringsmøtene kan studiekonsulent Torunn Gjølringbø Saunes og eksamenskonsulent Marit Matthiessen gi hjelp til enkeltstudenter. Studentene kan også få veiledning om studiene som en del av masteroppgaveveiledningen som gis av lærerne. Dette er viktig, fordi mange av emnene som tilbys på masterprogrammet legger vekt på studentenes egne interesser, og de har som mål å støtte opp om forskningen til og skrivingen av masteroppgaven.

Navnet på studien – «Arkeologi (master)» eller «Masterprogram i arkeologi» – er konkret og omfattende.

3. Faglig oppbygning, læringsaktiviteter og vurderingsformer

3.1 Faglig innhold og oppbygning av programmet

Den gjeldende studieplanen for masterprogrammet i arkeologi kan leses her:

<https://www4.uib.no/program/arkeologi-master/plan>

Emnene og studieprogresjonen i programmet kan oppsummeres slik:

Semester	Emnekode	Emne	Stp
1.	ARK308	Kulturminne og forvaltning	10
	ARK303	Prosjektskildring	10
	ARK305	Teori og metode	10
2.	ARK304	Spesialemne knytt til mastergrad i arkeologi (eller anna valemne)	10
	ARK307	Arkeologisk praksis	20
3.–4.	AHKR300	Forskningsetikk	0
	ARK350	Arkeologi mastergradsoppgåve	60

Den faglige progresjonen i programmet er lagt opp slik at studenten i første semester får et bredt bilde av kulturminneforvaltning (ARK308) og arkeologiske teorier (ARK305). Dette danner grunnlaget for å starte planleggingen av masteroppgaven (ARK303). I semester to kan studenten begynne å fordype seg i arbeidet med masteroppgaven (ARK304), men fokuset ligger på å utvikle ferdigheter i feltarbeid (ARK307). I tredje og fjerde semester fokuserer studenten på masteroppgaven ved å delta på masteroppgaveseminaret (ARK350) og gjennomføre et emne i forskningsetikk (AHKR300). Masteroppgaven skal leveres i slutten av fjerde semester. Studentene anser denne progresjonen som logisk og enkel å følge.

Når det gjelder emner og rekkefølgen på disse, er masterprogrammet i arkeologi mer forhåndsdefinert enn bachelorprogrammet i arkeologi. Det finnes ett valgfritt emne, ARK304, som tilbys studentene, men de kan erstatte det med andre emner. Det gir studentene mulighet til å fortsette sin spesialisering i arkeologi eller velge emner fra bachelorprogrammet i arkeologi eller andre fag. På bachelornivå finnes det flere valgfrie ferdypningsemner som fokuserer på ulike arkeologiske metoder, noe som kan være svært relevant for masterstudenter. Mange av de obligatoriske emnene i masterprogrammet er imidlertid lagt opp slik at studenten selv kan påvirke mye av det faglige innholdet, avhengig av egne interesser og behov. Kontakten til andre fag er også en del av emner som ARK305, ARK308 og ARK350, der noen av lærerne er fra andre fag og utenfor UiB. I tillegg er det obligatoriske emnet i forskningsetikk (AHKR300) et tverrfaglig emne som tilbys av instituttet.

Masterprogrammets nåværende struktur ble fastsatt i 2018 etter store endringer i programmet. I 2021 ble feltkurset flyttet fra første semester (høstsemesteret) til andre semester (vårsemesteret). Dette gjør progresjonen i studiene bedre: Studentene fokuserer først på temaet for masteroppgaven i høstsemesteret, og går deretter på feltkurset i vårsemesteret. Det gir også emneansvarlig mer tid til å gjøre alle de nødvendige og krevende forberedelsene til feltkurset. Den siste oppdateringen av programmet skjedde som en del av UiBs FRAM-utviklingsprosjekt i 2021–2024. En grunntanke var at forskningsmiljøene og forskerne selv vet best hva de trenger for å videreutvikle seg, og hva som er hindringer. FRAM innebar utvikling på ulike nivåer i masterprogrammet:

- FRAM krevde at fagmiljøet diskuterte og reflekterte om hvordan vi planlegger studieprogrammet og undervisningen.
- FRAM økte den kollektive planleggingen fremover.
- Lærerne ble mer bevisste på tidsbruk, f.eks. planlegging og koordinering av forskningsterminer. De også fikk erfaringer med å bruke ressursbudsjettet som verktøy.

- Vi begynte å planlegge emnekoder og emnebeskrivelser slik at de skulle bli så fleksible som mulig, men likevel kunne dekke alle de temaene vi trenger å ha med i undervisningen vår.
- Som en del av FRAM ble semestrene delt inn i to undervisningsblokker. Det betyr at lengden på emnene ble standardisert, noe som gjør studieplanen enklere å forstå.

Studieprogrammet har tre hovedtemaer:

1. Tema: Arkeologiens status i samfunnet, og arkeologisk kulturminneforvaltning, bevaring og formidling. Dette temaet diskuteres spesielt på ARK308, men også mer teoretisk i ARK305 og mer praktisk på ARK307. I tillegg kan studentene, avhengig av interesser og masteroppgaveprosjekt, fordype seg i temaet som en del av andre emner.
2. Tema: Feltarbeid og arbeidslivskompetanse, inkludert evnen til å planlegge og gjennomføre feltarbeidsprosjekter. Det viktigste emnet for å dekke dette temaet er ARK307. Avhengig av studentenes interesser og masteroppgaveprosjekt kan de imidlertid fordype seg i temaet som en del av andre emner.
3. Tema: Ferdigheter i å planlegge og gjennomføre selvstendige forskningsprosjekter og samle og skape ny kunnskap om et mer avgrenset emne. Dette temaet er kjernen i masterprogrammet, og det skal resultere i masteroppgaven. Gjennom å forske og skrive masteroppgaven får studentene god innsikt i arkeologisk problemformulering, teoriutvikling og forskningsmetode, og ferdigheter til å beherske vitenskapelig analyse og tolkning innenfor arkeologiens fagfelt. De får også forståelse for grunnleggende forskningsetiske problemstillinger. Denne læringen støttes spesielt på ARK350, ARK305 og AHKR300.

Disse tre temaene ble nevnt av studentene og representantene for arbeidslivet. De ble ansett som viktige og godt presentert i studieprogrammet. Studentene anser undervisning i kulturminneforvaltning som et viktig og velkomment tillegg til studiene, og de anerkjenner betydningen av å ha ferdigheter i feltarbeid for karrieren. En av alumniene fortalte at hun valgte masterprogrammet i arkeologi ved UiB fordi det var det eneste programmet som tilbød et emne i kulturminneforvaltning. Det omfattende feltkurset som gjennomføres i samarbeid med Universitetsmuseet, er helt klart et konkurransefortrinn for masterprogrammet ved UiB. Noen av arbeidslivsrepresentantene foreslo imidlertid at det burde være enda mer detaljert og praktisk undervisning om kulturminneforvaltning, noe som er viktig for arkeologer som jobber i fylkeskommuner. Her er praksisplasser et nyttig tilskudd til studentenes arbeidslivskompetanse.

Arbeidslivsrepresentantene foreslo dessuten at studentene burde ha mulighet til å få «miniemner» eller verksteder som kunne gi dem mer informasjon om de individuelle metodene de bruker som en del av masteroppgavene sine (GIS, innmåling, CPOS, kunnskap om bruk av drone, fotodokumentering, offentlige databaser som Askeladden og Kulturminnesøk, LIDAR og geofysiske metoder). Denne typen presisjonsundervisning tilbys allerede som en del av masterstudiene, men den er ikke formalisert og nødvendigvis en synlig del av studiene, fordi slike spesielle verksteder eller undervisningsøkter er avhengig av studentenes behov og tilgjengeligheten av undervisningsressurser. Dessuten kan studentene legge til metodekurs fra bachelorprogrammet i studiene sine.

I tillegg til emnetilbudet har masterprogrammet og Vestland fylkeskommune inngått en avtale om hospitering, slik at studentene på programmet får mulighet til å hospitere hos arkeologer i fylkeskommunen. De to partene diskuterer hvert år om hospiteringer og praktiske spørsmål knyttet til dem. Denne muligheten har vært populær, og mange studenter har vært på hospitering. Basert på intervjuene med arbeidslivsrepresentantene kan bruk av denne muligheten være en viktig faktor i rekrutteringen av nye arkeologer. Dette kan imidlertid også ta tid fra masteroppgaven og føre til forsinkelser i studiene, og derfor diskuterer staben aktivt hvordan å best integrere yrkeslivsrelevante tilbud i studieforløpet for å unngå denne effekten.

Masterprogrammet har en sterk arbeidslivsrelevans, men er først og fremst forskningsbasert. Alle lærerne på programmet er spesialister på sitt felt og aktive i forskning. De formidler sin faglige kompetanse som emneansvarlige, eller ved å undervise i deler av emner der de har sin ekspertise. I tillegg planlegges studentenes masteroppgaver slik at lærerne kan støtte opp om prosjektene med utgangspunkt i sin egen kompetanse. Gjennom masteroppgaveprosjektene får studentene de ferdighetene som er nødvendige for å planlegge og gjennomføre egne, selvstendige forskningsprosjekter.

Siden mye av undervisningen i masterprogrammet er planlagt for å støtte og fremme studentenes individuelle masterprosjekter, fokuserer emnene på å utvikle studentenes overførbare ferdigheter (dvs. ferdigheter som sannsynligvis kan være nyttig i både forskningsaktiviteter og forskjellige jobber). Deretter bruker studentene disse ferdighetene til å planlegge og gjennomføre sine egne prosjekter. Ofte er prosjektene deres relatert til veilederens aktuelle forskningsarbeid. Selv om det er mange obligatoriske emner i programmet, kan studentene i stor grad påvirke innholdet ut fra egne preferanser, karriereplaner og oppgaveprosjekt.

3.2 Arbeidsomfang

Programmet planlegges og følges nøye opp av alle de fast ansatte, både lærere og studiekonsulenter, og studentene kan gi tilbakemeldinger gjennom evalueringer av emner og studentrepresentanter på fagmøter. Programmet og de enkelte emnene følges også kontinuerlig opp med hensyn til arbeidsomfanget. Endringer i studieprogrammet og i de enkelte emnene blir dessuten fulgt opp og godkjent av Utvalget for undervisning og internasjonalisering, som har representanter fra alle fag ved instituttet.

Studiepoengene i programmet består av tre hoveddeler. Innføring i kulturminneforvaltning (ARK308, 10 stp) og feltkurs (ARK307, 20 stp) er sentrale for arbeidslivsferdighetene. De utgjør en tredjedel av studieprogrammets studiepoeng. Den andre tredjedelen utgjøres av emnene ARK303 (10 stp), ARK304 (10 stp) og ARK305 (10 stp). De gir studentene overførbare ferdigheter i å planlegge og gjennomføre forskningsprosjekter. Til slutt utgjøres halvparten av studiepoengene av masteroppgaven og seminaret som støtter studentene i å skrive den (ARK350, 60 stp).

3.3 Undervisnings-, læringsaktiviteter og vurderingsformer

Fordi innholdet i masterprogrammet dekker både teoretiske og metodiske spørsmål og praktiske temaer som kulturminneforvaltning, formidling og feltarbeid, brukes det en rekke ulike undervisningsaktiviteter. Emner som ARK308 og ARK305 er basert på forelesninger, men de inkluderer også gruppearbeid og gruppepresentasjoner, ekskursjoner og analyser av museumsutstillinger. ARK307 legger stor vekt på undervisning i praktisk feltarbeid, og ARK350 vektlegger seminararbeid og selvstendig arbeid. Undervisnings- og vurderingsformene er varierte, men det er begrunnet med læringsutbyttet som vektlegger både teoretiske og metodiske ferdigheter samt praktiske ferdigheter i feltarbeid og kulturminneforvaltning. Vurderingsformene er utformet slik at studentene kan vise sine overførbare ferdigheter samtidig som de arbeider med sine egne forskningsprosjekter og interesser, og dette følger ideen om konstruktiv tilpasning. Selv om noen emner har hjemmeeksamen (ARK305, ARK308) som vurderingsform, bruker mange av emnene ulike vurderingsformer, alt fra innlevering av en forskningsplan, en vitenskapelig artikkel eller rapport, til deltakelse på seminarer.

Selv om strukturen i masterprogrammet er ganske enkel, må studentene ta en aktiv rolle i planleggingen av innholdet i studiene. De kan i stor grad påvirke innholdet ut fra egne preferanser, karriereplaner og masteroppgaveprosjekt. Siden mye av undervisningen i programmet er lagt opp for å støtte og fremme studentenes individuelle oppgaveprosjekter, fokuserer emnene på overførbare ferdigheter, og studentene bruker disse ferdighetene til å planlegge og gjennomføre sine egne masteroppgaveprosjekter. For eksempel planlegger studentene sitt eget masteroppgaveprosjekt (ARK303), og deretter planlegger og gjennomfører de et mindre prosjekt knyttet til masteroppgaven (ARK304).

3.4 Studentmedvirking og læringsmiljø

Studentene på masterprogrammet i arkeologi deler læringsmiljø med studenter utvekslingsstudenter. Dette miljøet har tre viktige dimensjoner: den faglige, fysiske og den psykososiale.³ Den psykososiale dimensjonen av læringsmiljøet består av relasjonene mellom studentene, lærerne og det administrative personalet. Det sosiale miljøet i arkeologi får gjennomgående positive tilbakemeldinger fra studenter og ansatte. Det er ingen store konflikter, og atmosfæren er hyggelig og læringsfremmende. Mange studenter trives og er svært entusiastiske når det gjelder å studere arkeologi.

Det gode og aktive studentmiljøet er også synlig i fagutvalgets arbeid. Det sitter en studentrepresentant fra masterprogrammet i fagmøtene, og kommer med viktige innspill i faglige spørsmål av ulik art, ikke minst i alt som har med undervisning og studentaktiviteter å gjøre. Fagmiljøet støtter konsekvent så mye som mulig av fagutvalgets initiativer. Fagutvalget er aktivt og bidrar til et inkluderende studentmiljø og utvikling av masterprogrammet. Flere ansatte, både faglige og administrative, har samarbeidet aktivt med fagutvalget i utviklingen av studieprogrammet fordi vi er opptatt av å få studentene til å ha mer

³ Sigrun K. Ertesvåg 2023. Læringsmiljø. *Store norske leksikon*. <https://snl.no/l%C3%A6ringsmilj%C3%B8>

faglig interaksjon med hverandre og dermed forbedre læringsmiljøet. Det er enkelt for studenter å engasjere seg i det arkeologiske miljøet hvis de ønsker det.

Arkeologistudentene utgjør et svært aktivt studentmiljø, og de gjennomfører en rekke sosiale aktiviteter og arrangementer.⁴ I 2023 organiserte arkeologistudentene den Norske Arkeologiske Studentkonferansen i Bergen. Studentaktiviteten er også synlig i den høye kvaliteten på studenttidsskriftet *RISS – Et arkeologisk tidsskrift*.⁵ Mange studenter deltar frivillig i utgravninger i og utenfor Norge.

Både det vitenskapelige og det administrative personalet i vårt fagmiljø er genuint opptatt av å skape et best mulig læringsmiljø for studentene. Det betyr blant annet at vi gjør oss tilgjengelige for studentene og oppfordrer dem til å ta kontakt med oss om alt som har med studiene å gjøre. Vi investerer i informasjonsflyt. Hvert semester starter med orienteringsmøter der alle semesterets emner blir presentert for studentene. I tillegg ønsker masterstudentene mer direkte kontakt med fagstaben utenom undervisningen. For å øke den uformelle kontakten har vi startet professorlunsjer, der alle studenter og ansatte inviteres til å møtes og ha et sosialt samvær hvert semester.

Som nevnt tidligere kan studentene på masterprogrammet planlegge innholdet i studiene basert på egne interesser, karriereplaner og temaet for masteroppgaven. Studentene lærer å lage sitt eget prosjekt, gjøre intensive litteratursøk, ta kontakt med og bli kjent med fagspesialister, arkiver og arbeid med data og dataanalyse. Studentene får tildelt veiledere i begynnelsen av første semester, og disse hjelper studentene til å delta aktivt i sin egen læring. Studentenes aktive tilnærming til studiene oppmuntres helt fra starten av studieprogrammet. Dette ser vi for eksempel på ARK303 og ARK304, der studentene bestemmer og utvikler selve innholdet i oppgavene med hjelp av veilederne sine. I tillegg til innholdet i sine egne aktiviteter har studentene mulighet til å være med på å utforme læringsaktiviteter og vurderingsformer i programmet.

Studentenes tilbakemeldinger har hatt stor innvirkning på masterprogrammets struktur og innhold. Dette kan man se i utviklingen av mange emner:

- ARK303: Fristen for innlevering av oppgaven, dvs. forskningsplanen, ble utvidet i 2021. Dette ble gjort for at studentene skulle få mer tid til å reagere på tilbakemeldingene de får fra lærerne i seminaret der prosjektplanene blir presentert muntlig (vanligvis i desember).
- ARK304: Særlig studenter som vil analysere funnmateriale sliter med å gjennomføre på normert tid, fordi materialarbeid kan være utfordrende. Materialkunnskap er imidlertid en av de mest arbeidslivsrelevante ferdighetene vi formidler. I 2024 endret vi det eksisterende valgfrie emnet ARK304 slik at det gir masterstudenter som vil jobbe med materiale muligheten til å begynne arbeidet med å velge ut og dokumentere funn og eventuelt bygge en database slik at selve masteroppgaven hovedsakelig omfatter sekundære analysetrinn og videre kontekstualisering. Emnet kan også brukes for å utvikle tverrfaglige kompetanser som ellers tar mye tid fra masteroppgaven, for eksempel å utvikle spørreundersøkelseskjemaer.

⁴ <https://www.facebook.com/groups/245972178792706/>

⁵ <https://riss.w.uib.no/>

- ARK307: Fordi studentene etterspurte en mer praktisk tilnærming til det arkeologiske materialet, inkluderer feltemnet nå mer informasjon om utgravningsstedet og det potensielle funnmaterialet der før studentene drar ut i felt. Det er også målrettet arbeid med funnmaterialet i løpet av etterkurset når feltkurset er avsluttet.
- ARK308: Mange studenter ba om at klimaendringer skulle inkluderes blant temaene som diskuteres i emnet, og dette ble gjort for første gang i 2024.
- ARK350: Studentene blir jevnlig spurt om hvilke behov de har i forbindelse med masteroppgavene sine. Vi prøver å innlemme miniemner og verksteder basert på disse ideene så mye som undervisningsressursene tillater. Studentene får også hjelp med karriereutvikling gjennom CV-verksteder og tips om søknadsskriving.

I tillegg til å reagere på studentenes tilbakemeldinger og behov når det gjelder undervisningens struktur og innhold, har fagmiljøet også systematisk investert i digital infrastruktur som er tilgjengelig for undervisning og studenter. Dette gir studentene overførbare ferdigheter i bruk av GIS og andre sentrale digitale dokumentasjonsmetoder som brukes av arkeologer, men som også er svært relevante i andre yrker. Faget kan tilby et fullt utstyrt og oppdatert digitalt laboratorium og våtlaboratorium, som studentene også kan bruke når de arbeider med masteroppgavene sine. Faget har også grunnleggende feltarbeidsutstyr og pXRF-enhet til rådighet. Digital arkeologi blir en stadig viktigere del av den arkeologiske undervisningen, og for øyeblikket er den sikret med to bistillinger (se kapittel 6.1).

4. Vurdering av studietilbudets resultater og relevans

4.1 Rekruttering

De fleste av de rekrutterte studentene fortsetter fra bachelorprogrammet i arkeologi ved UiB, noe som viser at studentene er fornøyde med sine tidligere studier. Karakterkravet for opptak er en gjennomsnittskarakter på C (2,5). Som det fremgår av rekrutteringstallene nevnt i kapittel 1.1, er rekrutteringen av nye studenter til masterprogrammet stabil og økende, og programmet har ingen problemer med å fylle studieplassene. Før 2024 ble de ti studieplassene fylt opp med ca. 150-170 %, og i 2024 med 230 %.

Med unntak av 2024 med 23 nye studenter, har antall nye studenter hvert år ligget på 15-17. Begrensende faktorer for antall nye studenter er undervisningsressursene – spesielt feltkurs, veiledning og begrenset kapasitet med teknisk utstyr – som setter grenser for hvor mange nye studenter programmet kan ta inn. Rekrutteringen av 23 studenter i 2024 har medført en høy belastning på masterprogrammets veiledningsressurser spesielt i forhold til nedbemanningen av faget. Hvert semester inkluderer programmet i tillegg noen studenter fra andre programmer som tar enkeltemner i arkeologi.

Fagmiljøet i arkeologi jobber aktivt for å rekruttere studenter til masterprogrammet. Arkeologi gir et veldig godt rekrutteringsgrunnlag, fordi det interesserer folk, det er et praktisk og konkret fag med spennende funn og lokaliteter, og det gir en tverrfaglig utdanning som kombinerer humaniora med naturfag og praktiske ferdigheter. Vi har deltatt på ulike arrangementer rettet mot skoleelever, som Åpen dag, arrangementet rettet mot lærerne deres, Lærerens dag, og presentert oss til et bredere publikum på Universitetsmuseets arkeologidag. I tillegg har staben arbeidet med å oppdatere fagets nettsider, ansatte er presente i mediene med jevnlig mellomrom, og de har laget en ny rekrutteringsfilm for faget.

Til syvende og sist er rekrutteringen av nye studenter basert på fagets synlighet for utenforstående. Dette krever at masterprogrammet er solid etablert og tydelig strukturert. Studieprogresjonen og de obligatoriske og valgfrie emnene bør være enkle å identifisere. Vi skal kunne kommunisere at masterprogrammet tilbyr interessante, relevante og aktuelle emner, inspirerende undervisning og et godt studiemiljø med tilgang til en oppdatert og faglig relevant infrastruktur. Dette krever mer arbeid med nettsiden, som fremdeles har noen begrensninger. Det er viktig for rekrutteringen av nye studenter at nåværende studenter er fornøyde med programmet, og at de forteller om sine erfaringer og opplevelser.

4.2 Gjennomføring og kandidatproduksjon

Som statistikken i kapittel 1.1 viser, er gjennomstrømmingen på normert tid over gjennomsnittet for Det humanistiske fakultet, men likevel ikke veldig god sammenliknet med mange andre fakulteter. Frafallet er imidlertid ikke spesielt stort, ettersom mange studentene fullfører på et eller flere ekstra semestre.

Årsakene til at ikke flere studenter fullfører på normert tid er trolig sammensatte. Noen av årsakene er eksterne, men disse faktorene påvirker alle masterprogrammene ved UiB og andre norske universiteter. Mange studenter må for eksempel jobbe ved siden av studiene, noe som gjør at de har mindre tid til å studere. I tillegg til eksterne faktorer skyldes den dårlige gjennomføringen også interne årsaker. Noen av

disse er faktorer som de ansatte på masterprogrammet kan påvirke. Fagmiljøet i arkeologi og administrasjonen er svært oppmerksomme på disse problemene, og diskuterer og prøver kontinuerlig å finne tiltak som kan få flere studenter til å fullføre studiene på normert tid. På masterstudiet er problemene med å fullføre på normert tid klart knyttet til skrivingen av masteroppgaven.

Selv om det ikke finnes gode data på dette, ser det ut til at de to flaskehalsene for studentene når de skal skrive masteroppgave er for det første å gjøre selve analysen av materialet, og for det andre å skrive teksten. Vi har gjort endringer i ARK304 slik at studentene kan begynne å analysere materialet sitt tidligere.

Uansett hva årsakene er, ser det ut til at studenter i 1. og 2. semester er mer aktive når det gjelder å be om hjelp, mens studenter i 3. og 4. semester ikke er like aktive når det gjelder å ta kontakt med veilederne sine hvis det oppstår problemer. Vanligvis tar det da mer enn fire semestre å fullføre masteroppgaven. Fagmiljøet bør finne måter å holde studentene i samme arbeidsflyt som i 1. og 2. semester. Vi har innført oppmøteplikt på ARK 350 seminar-emnet, hvor hver student må presentere et kapittelutkast minst en gang. Emnet prøver å unngå at studentene føler seg mer ensomme og mister kontakten med kullet sitt ved overgangen mellom emner med strukturert undervisning, og utelukkende egen skriving. Men sånne aktiviteter må åpenbart forsterkes.

4.3 Relevans og kontakt med arbeidslivet

Masterprogrammet i arkeologi gir studentene både generelle akademiske ferdigheter for arbeids- og samfunnslivet og spesifikke ferdigheter for å jobbe i den arkeologiske sektoren. Karrieremulighetene er mange, både nasjonalt og internasjonalt, og vi vet at våre tidligere studenter på programmet har hatt svært ulike jobber og sosiale roller. De grunnleggende ferdighetene studentene tilegner seg gjennom studiet i lesing, skriving, informasjonssøk, kildekritikk og informasjonshåndtering, kritisk tenkning og praktisk og metodisk arbeid med arkeologiske kilder og arkiver, har stor relevans for arbeidslivet. Feltkurs og masteroppgave gir studentene ferdigheter i å planlegge og gjennomføre egne arbeids- og forskningsprosjekter. Arkeologi er et akademisk, men også svært praktisk fag som forbereder for en rekke ulike roller i dagens samfunn.

I Norge er det et konstant behov for arkeologer. Kulturminneloven definerer det juridiske rammeverket og begrunnelsen for det arkeologiske arbeidet som utføres ved universiteter og universitetsmuseer, Riksantikvaren og Norsk institutt for kulturminneforskning (NIKU). Alle disse institusjonene sysselsetter et betydelig antall arkeologer. I tillegg er fylkeskommunene og museer viktige arbeidsgivere for arkeologer.

De mest fagspesifikke kunnskapene og ferdighetene som studentene tilegner seg gjennom masterprogrammet, kommer dem til gode i videre studier på doktorgradsnivå. Det er imidlertid viktig å merke seg at masterprogrammet også direkte eller indirekte forbereder studentene på en rekke andre yrker og samfunnsroller med tilknytning til arkeologi, kulturarv og kulturliv. Siden disse ferdighetene skiller seg fra andre humanistiske fag, har studentene på masterprogrammet våre helt andre muligheter på arbeidsmarkedet enn andre humanister.

Basert på den nasjonale statistikken er de vanligste jobbene blant arkeologiutdannede som følger:⁶

Saksbehandler	28 %
Arkeologer, historikere eller kunsthistorikere	17 %
Arkivar eller kurator	12 %
Forsker i høyere utdanning	6 %
Andre yrker (ikke i arbeid 4 %, arbeidsledig / på tiltak 3 %, butikkmedarbeider 2 %, kontormedarbeider 2 %, osv.)	36 %

De fleste masterstudentene våre har et ønske om å bli arkeologer, og masterutdanningen er særlig fokusert på å kvalifisere studentene for ulike arkeologiske arbeidsfelt. Vårt feltkurs (ARK307) er nasjonalt ledende med hensyn til bredden av ferdigheter som studentene trenes i. Samarbeidet med Universitetsmuseet er viktig for det konkurransedyktige feltkurset. Vi har også et omfattende emne i kulturminneforvaltning (ARK308), kurs i å skrive prosjektsøknad og akademisk CV (del av ARK350) og innføring i akademisk publisering (del av ARK350).

Opp gjennom årene har vi utviklet et solid faglig nettverk med de viktigste aktørene på det arkeologiske arbeidsmarkedet i Bergensområdet (f.eks. Universitetsmuseet, Vestland fylkeskommune, NIKU), men også på Vestlandet mer generelt (f.eks. NTNU, UiS, Rogaland FK og Møre og Romsdal FK). Det gir studentene våre en umiddelbar tilknytning til arbeidslivet, bl.a. gjennom å møte disse aktørene på gjesteforelesninger og hospitering.

I tillegg til hospitering, feltkurs og emnet om kulturminneforvaltning med eksterne forelesere fra arbeidslivet, tilbyr vi studentene karrieredager. Eksterne kollegaer fra ulike arkeologiske arbeidsfelt presenterer sin jobb og hvordan de har kvalifisert seg for den. Vi inviterer også folk med arkeologiutdanning som nå jobber utenfor faget. Målet er å øke bevisstheten hos studentene om overførbare ferdigheter og arkeologiens tverrfaglighet som ressurs på arbeidsmarkedet.

Programmets suksess med å investere i arbeidslivsrelevans kan sees i studiebarometeret fra 2022–2023. På andre indikatorer gjør programmet det godt og følger gjennomsnittet for alle Historisk-filosofiske utdanninger. Når det gjelder tilknytning til yrkeslivet, gjør programmet det imidlertid betydelig bedre (3,4) enn gjennomsnittet (2,5).

⁶ <https://utdanning.no/yrker/beskrivelse/arkeolog>

5. Øvrige krav til studietilbudet

Internasjonalisering

Arkeologi er et lokalt, regionalt og internasjonalt orientert fag, og studenter som reiser på utveksling får alltid et langt bedre faglig utbytte enn de som ikke inkluderer utveksling i studiene. Derfor er fagmiljøet vårt spesielt opptatt av å få så mange studenter som mulig til å reise på utveksling. Studentene oppfordres til å reise på utveksling helt fra det første orienteringsmøtet for nye studenter, og kontinuerlig gjennom hele masterprogrammet. På masternivå er imidlertid utvekslingsstudier lite populært, og undervisningen som stort sett foregår på norsk, gjør at vi har svært få utenlandske studenter på masternivå.

Studieopplegget er fleksibelt, og vi har strukket oss langt for å tilrettelegge slik at alle studenter som ønsker det, kan reise ut – enten det er for et helt år, et semester eller kortere perioder. På utvekslingsoppholdet kan studentene ta arkeologiske og andre emner og bruke dem som kompensasjon for ett eller flere av de obligatoriske emnene i masterprogrammet eller som valgfrie emner. Alternativt kan de ta emner fra andre humanistiske fag eller andre fakulteter og få disse godkjent som frie studiepoeng i graden.

Studenter som er interessert i utveksling får tilbud om veiledning med studiekonsulent og samtale med fagkoordinator eller annen lærer for å planlegge utenlandsoppholdet og eventuelt få forhåndsgodkjent emnevalg. Fakultetets Internasjonal dag er også nyttig for studenter som vurderer utveksling og lur på hvilke muligheter som finnes. Vi oppfordrer studentene til å forfølge sine egne faglige og profesjonelle interesser og reise til et sted der de kan utvikle disse.

I 2020-2024 reiste tre studenter på utveksling til Det norske institutt i Roma, og to studenter til African Heritage Research Institute i Sør-Afrika. Mens den første gruppen er knyttet til klassisk arkeologi, er den

siste gruppen knyttet til Center for Early Sapiens Behaviour (SapienCE). I tillegg til studentene deltar fagmiljøet i mange internasjonale faglige og profesjonelle nettverk. Vi reiser også mye og holder selv gjesteforelesninger, noe som gir oss erfaringer som vi kan dele med studentene våre. Slik prøver vi å inspirere studentene våre og vise dem hvordan faget vårt er internasjonalt orientert, og på denne måten får vi forhåpentligvis flere tilreisende studenter til fagmiljøet vårt. Faget får også besøk av fremtredende forskere fra andre land.

6. Fagmiljø

6.1 Krav til fagmiljø

Masterprogrammet oppfyller alle kriteriene som er definert for Akkreditering av mastergradsstudier (studiekvalitetsforskriften [§ 3-2](#)):

1. Masterprogrammet i arkeologi er definert og avgrenset og har tilstrekkelig faglig bredde.
2. Masterprogrammet i arkeologi har et bredt og stabilt fagmiljø som består av tilstrekkelig antall ansatte med høy faglig kompetanse innenfor utdanning og forskning og faglig utviklingsarbeid innenfor studietilbudet. Med de ressursene som hittil har vært tilgjengelige, kan fagmiljøet dekke de emnene som tilbys som en del av studieprogrammet. De ansatte i fagmiljøet har relevant kompetanse.
3. Fagmiljøet kan vise til dokumenterte resultater på høyt nivå og resultater fra samarbeid med andre fagmiljøer nasjonalt og internasjonalt.

Masterprogrammet oppfyller også kriteriene som er definert for fagmiljø (studietilsynsforskriften [§ 2-3](#) og [§ 2-4](#)), og det har ikke skjedd noen vesentlige endringer i faget i 2020–2024 som kan ha påvirket oppfyllelsen av disse kriteriene.

Fagmiljøet består av forskere som alle er aktive i forskningsfronten innenfor sine spesialfelt. Sammen dekker vi de viktigste feltene innen arkeologi. De vitenskapelige ansatte inkluderer disse personene:

- Bistilling (2024–2025): Barbro Irene Dahl (UiS): digital arkeologi
- Bistilling (2024–2025): Theo Eli Gil Bell (UiS): digital arkeologi
- Ramona Harrison: metode, spesielt zooarkeologi og naturvitenskapelige arkeologi
- Christopher Henshilwood: afrikansk arkeologi (SapienCE)
- Daniela Hofmann: steinalder
- Visa Immonen: middelalder (og kulturarv)
- Simon Malmberg: antikken
- Karen Van Niekerk (forskerstilling): afrikansk arkeologi (SapienCE)
- Lisbeth Skogstrand: bronse- og tidlig jernalder
- Irene Baug bidrar til undervisningen i yngre jernalder i 2024–2025
- Stipendiater og eksterne kollegaer

I 2024, med fakultetets vedtak, ble en vakant stilling i arkeologi, med fokus på jernalder, inndratt. Dette medførte at programmet ikke kunne tilby like solid undervisning i denne forhistoriske perioden som i andre perioder. I den oppdaterte strategien for arkeologi ved AHKR anses det imidlertid som viktig å

dekke alle relevante norske perioder. Når professor Henshilwood går av med pensjon våren 2026, vil hans stilling derfor bli erstattet av en stilling i jernalderarkeologi med undervisningskompetanse i digital arkeologi. Dette vil sikre undervisningskompetanse i alle perioder i de nordiske landene og digital arkeologi. Frem til da vil de to bistillingene dekke ekspertundervisning i digital arkeologi og Irene Baug bidrar til undervisningen i jernalderarkeologi.

Gjennom sin forskning er lærerne alltid oppdatert på den nyeste kunnskapsutviklingen innen arkeologi. Dette gjenspeiles i undervisningen, som hele tiden endres for å ta hensyn til ny forskning og nye retninger innen faget. Vårt studieprogram har som oppgave å vise mangfoldet i arkeologien, dens kildemateriale og menneskets fortid. Dette inkluderer også mulige meningskonflikter og å undersøke ulike aspekter ved hvordan og hvorfor ulike meninger innen arkeologi dannes og presenteres. På denne måten forbereder vi studentene til å bidra med kritisk kompetanse til forståelsen av komplekse situasjoner knyttet til fortidens og samtidens materielle kultur, landskap og miljø, museer og samfunnsengasjement, noe det er et økende behov for i flere deler av arbeids- og samfunnslivet.

Undervisningen i masterprogrammet oppdateres selvfølgelig kontinuerlig med eksempler fra og diskusjoner om samtidige situasjoner som utspiller seg i arkeologien og samfunnet. Arkeologi bidrar til kritiske analyser av komplekse kulturelle og miljømessige situasjoner i vår tid. Fagmiljøets ønske er å tilby et oppdatert og relevant masterprogram som formidler disse teoretiske, metodiske og praktiske diskusjonene og gir studentene relevante arkeologiske verktøy.

7. Forslag til eventuelle tiltak og plan for oppfølging

Basert på tilbakemeldinger fra studenter, emne- og programevalueringer, anbefalinger fra fagfelle, representanter fra arbeidslivet og diskusjoner i fagmiljøet, er masterprogrammet i arkeologi ved UiB et relevant og konkurransedyktig program. Det har ingen store strukturelle problemer eller mangler i undervisningen. Studiet gir studentene gode akademiske ferdigheter og overførbare ferdigheter som er svært relevante for arbeidslivet.

For å holde seg relevant og i forkant av arkeologiundervisningen, må programmet ta opp en rekke problemstillinger og forsøke å finne tiltak for å møte dem. De største utfordringene for programmet er faktorer som fagmiljøet ikke kan kontrollere direkte, først og fremst de tilgjengelige personelle og økonomiske ressursene, som blir mindre. Derfor er det viktig å kontrollere og tilpasse antallet nye masterstudenter. På den måten er de tilgjengelige undervisningsressursene nok til å sikre kvaliteten på undervisningen.

Kapittel i rapporten, og tilbakemeldinger fra	Utfordring	Tiltak	Oppfølging
6.1, fagmiljø	Den nye økonomiske situasjonen og knapphet på ressurser	Tilpasse undervisningen til de ressursene som er tilgjengelige, slik at kvaliteten på undervisningen som tilbys, ikke forringes.	Overvåking og justeringer foreslått av fagkoordinator og godkjent i

			fagmøter. Innspill fra fagfelle.
4.1, 4.3, fagmiljø, fagfelle/studententer	Mulige endringer i feltkurset på grunn av den endrede økonomiske situasjonen	Jobbe mot løsninger for å tilby feltkurs til studentene på alternative måter.	Alle fast ansatte, emneansvarlig for ARK307, fagkoordinator, fagmøter
1.3, 4.2, fagmiljø, fagfelle/studententer	Forbedring av gjennomføring	Identifisere årsakene til situasjonen, finne måter å effektivisere veiledningen på, og endre mentaliteten om at det ikke er nødvendig å fullføre masteroppgaven på to år.	Fagforum, fagmøter og fagkoordinator. Innspill fra fagfelle
3.1, arbeidslivs-representanter, fagfelle/studententer	Behovet for å øke undervisningen i kulturminneforvaltning	Bruke det nye fellesemnet som er planlagt for bachelorprogrammet som en måte å øke studentenes kunnskap om kulturminneforvaltning på et generelt nivå og fokusere på masterprogrammet mer tydelig på arkeologiske problemstillinger	Emneansvarlig for det nye fellesemnet, fagforum, fagmøter
3.1, 3.4, arbeidslivs-representanter	Spesielle verksteder som del av ARK350 seminar serie tilpasset til studentenes behov	Slike spesialundervisningsopplegg finnes allerede som en del av masterstudiene og ARK350, men de bør synliggjøres bedre og tilbys mer regelmessig og systematisk. Mulighetene for å utvikle dem må utforskes.	Emneansvarlige, fagkoordinator, fagforum
3.1, 4.3, fagfelle/studententer, fagmiljø	Hospitering med arkeologer i Vestland fylkeskommune er ikke en integrert del av programmet	Bedre integrering av hospitering i studieprogrammet.	Fagforum, fagmøter og fagkoordinator

Studiestyret ved Det humanistiske fakultet

Møte: 04.06.2025

SAK 26/25: Nytt studiekvalitetssystem - ekstern representant frå arbeidslivet

Dokument eller vedlegg i saka

- [Kvalitetssystem for utdanning ved UiB | Kvalitet i utdanning | UiB](#)
- [Eksterne fagfeller og representanter fra arbeidslivet | Kvalitet i utdanning | UiB](#)

Bakgrunn for saka

I det nye studiekvalitetssystemet er det krav om at programevalueringane skal omtale tilbakemeldingar frå representantar frå arbeidslivet i tillegg til eksterne fagfellar og studentar. Dette betyr at HF må etablere eit opplegg for å få innspel frå arbeidslivsrepresentantar i studiekvalitetsarbeidet. Det er opp til fakultetet korleis dette blir gjort.

På SV-fakultetet har ein bede dei enkelte institutta/fagmiljøa om å finna fram til representantar frå arbeidslivet som kan ha ein slik funksjon inn mot studieprogramma. I samband med dei seksårige programevalueringane vil ein så arrangere eit møte der desse representantane kan kommentere på sjølve rapportutkasta. Referatet frå dette møtet vert så lagt ved programevalueringane før dei skal handsamast i studiestyre og fakultetsstyre.

Fakultetet foreslår ei tilsvarande løysing for HF. Dette inneber at kvart institutt må etablere kontakt med arbeidslivsrepresentantar som kan vere med i vurderinga av programma på instituttet. Ein arbeidslivsrepresentant kan arbeide med fleire program, og institutta må sjølve vurdere kor mange som skal vere engasjerte per institutt. Representantane må vere på plass i løpet av hausten 2025.

Forslag til vedtak

Studiestyret sluttar seg til opplegget for å inkludere representantar for arbeidslivet inn i arbeidet med studiekvaliteten på programma.

Svein Ivar Angell
visedekan

Julie Alver Tønsaker
studiesjef